1889 HUSZONHARMADIK ÉVFOLYAM. 158. SZÁM. BUDAPEST, VASÁRNAP, JUNIUS 9.

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre. . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint azon országokba, melyek a postaegyezményhez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ

HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *fiókvállalatunknál*:
John, F. Jones & Cie, 31 biz. Faub. Montmar.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 3.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse Nr. 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Pünkösdi szózat.

Bizva az igazság szent lelkébe, magasan föllendülö uj reményekkel fogadja a magyar nemzet a pünkösdi nagy ünnepet. Ugy tetszik, elérkezett közénk a nemzeti kinyilatkoztatás győzelmes napja, leszállott közénk is az az égi láng és egyszerre átható értelmet nyertek azok a dicsö jelszavak, melyeket nemzedékünk már egy régi nyelv idegen elfelejtett hangjainak tekintett. A nemzeti önérzet és alkotmányos jog, a szabadelvüség és igaz közvélemény vajjon ma is olyan üres értelmetlen frázis számba mennek-e, a milyennek annyi öntelt gunynyal hirdette még kevéssel ezelött a Tiszarendszer minden irástudó bölcse? Hisz láthatóvá lesz már az isteni jel erejével, hogy az igazság és erkölcs érzése ujra fölébredt közéletünkben és a nemzet büszke önbizalma ismét merészen kibontja szárnyait. Az alkotmányos hazugságok ideje lejárt, a hamis játék, mely a nemzeti élet hagyományait értékökből kiforgatta, végéhez jutott. Ez a nemzeti pünkösd hirdetése.

Igen, nem lehet immár tagadni, hogy a véderövitával közéletünk egy más, helyesebb, természetesebb kerékvágásba került. Hiába gyalázzák annak a nagy vitának egyes jelenségeit és kisérö körülményeit azok, kik a parlamentárizmus kizsákmányolására örök monopoliumot kivánnak birni, tizenöt év óta ez volt a magyar parlamentárizmus első nyilvánulása, melyen az igazi népakarat befolyása érezhetövé vált. A külsőségekre rásüthetik, hogy ellenkeztek a parlamentáris szokásokkal lényegében a véderövita képezi a nagy fordulatot, mely a pártok igazi alkotmányos küzdelmét megteremtheti, mert az alkotmányosság természetes eröi benne jutottak elöször érvényre. Mintha megpattant volna a hamis parlamentárizmus gonosz büvköre, melybe a kormány szolgahadával az ellenzék is ugy szorult bele, hogy a nemzeti érzelem nagy áramlataival közvetlen kapcsolatba nem juthatott és akarata ellenére legjobb küzdelmeivel is a hatalom hazug látszatát még nevelte.

Megváltó tény volt ez, melynek üdvös következményei ha nem is a helyzet külsö alakulásában, de a szellemek általános felszabadulásában folytonos sorozatban jelentkeznek. Micsoda uj hang az a kormánypárton, mely a miniszterium ujjáalakitásában a szabadelvü reformok korszakát üdvözli, milyen ébresztö harsonakiáltás volt az uj igazságügyminiszternek nyilatkozata, hogy az állami élet minden ágában a tisztaságnak kell érvényesülnie! Az a rettenetes lernai hydra, mely a korrupcziónak ezer fejével fogta körül ezt a nemes országot, az ellenzék utolsó nagy küzdelme után láthatóan megrövidült néhány fejjel és már gyengébb szisszegéssel lövelli szét undok mérgét. A hydra még nincs legyözve és szörnyü berzenkedéssel készül is uj küzdelemre, de visszaszerzö ereje, melyböl a levágott fejek mindig ujra kinöttek, már elfogyott. A kormánypárt és ellenzék viszonya nagyon határozottan megváltozott. A majoritás még uralkodik, az önzö pártérdek még él, hogy ünnepeket rendezzen Tisza Kálmánnak, fö védurának tiszteletére. De az ünneplö tüntetéssel nem riasztanak meg bennünket, mert mi jól látjuk, hogy csak a halott Szolimánt emelik pajzsukra és hogy készen állanak már közöttük, kik a tehetetlen tetem eltakaritását fogják elvégezni.

Nem a mi dolgunk, hogy a kormánypárti majoritás lelki életét vizsgáljuk és legkevésbbé sem akarjuk az ott jelentkezö belválságnak egyes tüneteit tulbecsülni. Világért sem hiszünk olyan csodás átalakulásban, hogy a kik mindig az önzö érdeket szolgálták, hirtelen a hü hazafiság sugallatát fogják örök vezetöjükül elfogadni. De örvendezö érzettel szemléljük, hogy az ö hitök a hazugságnak diadalmas erejében, mely öket oly sokáig fentartotta, elenyészett. A parlamentáris hazugságok rettenetes vize lefolyóban és felsö hegy széleivel már feltünedezik az áldott föld, melyen az igazi alkotmányosság gazdag termése fog kivirulni. Miként egy jeles költönk egy gyönyörü allegoriában a pogány istenek eltünéről és a kereszténység győzelméről szingazdagon leirta, mi is látjuk az ég szélén feltünni a megváltás jelét, és füböl fából, az egész természetböl halljuk a kiállitást, mely egy önzö hazug korszak bukását hirdeti:

Meghalt a nagy Pan, a nagy Pan halott.

Budapest, jun. 8.

A képviselőház mai ülésében végleg elfogadta a tegnap tárgyalt törvényjavaslatokat. Az állandó igazoló bizottság jelentése alapján *Hentaller* Lajos Gyöngyös képviselője, a szélső baloldal éljenzése között a 30 nap fentartásával igazoltatott. A legközelebbi ülés csütörtökön déli 12 órakor lesz bizottsági jelentések és a förendi házi üzenetek átvétele végett. Az ülés az ünnepekre az elnök éltetésével oszlott szét.

Még eddig nincsen ugyan végleg meghatározva, hogy *ö felsége* az idén összel mely *zárhadgyakorlatokon* fog részt venni, de az eddigi megállapodások szerint ö felsége *Albrecht, Vilmos* és *József* főherczegek, a közös hadügyminiszter és a vezérkari fönök, valamint az idegen katonai attachéktól kisérve augusztus utolsó hetétől szeptember harmadik hetéig a *Komárom, Morvaország, Gácsország, Üllö* melletti és *tápió-súlyei* hadgyakorlatokon fog megjelenni.

A *förendiház* f. é. junius hó 12-én, d. e. 10 órakor ülést tart. Targy: Elnöki előterjesztés, az igazoló és gazdasági bizottságok jelentéseinek tárgyalása, az *1889. évről szóló állami költségvetésről*, az 1887-ik évi állami zárszámadás megvizsgálására bizott képviselöi határozatok és esetleg a pénzügyi közigazgatás szervezetének módositásáról szóló törvényjavaslatok tárgyalása.

A förendiház pénzügyi bizottsága ma tartott ülésében tárgyalás alá vette *az 1888. XXVI. t. cz.* alapján nyujtandó *előlegekről* szóló törvényjavaslatot, melyet ugy általánosságban, mint részleteiben változatlanul elfogadott. Tárgyalás alá vette ezután a *pénzügyi közigazgatást bíróság végleges szervezéséről szóló* pénzügyminiszteri jelentést, melyet hasonlóképen elfogadott, csupán a 21. §-ának 4-ik bekezdésében előforduló «a pénzügyi igazgatóság végérvényesen határoz» kifejezésből a «végérvényesen» szót törültetni határozta. — *A közjogi és törvénykezési bizottság* mai ülésében tárgyalás alá vette és elfogadta «az 1883. XXX. t. cz. módositásáról, tekintettel a katonai szolgálatot teljesitö tanárjelölttekre» és «az országgyülés véderö kötelékében álló tagjai katonai szolgálatra behivásának szabályozásáról» szóló törvényjavaslatokat.

A Tátra jövője.

A Tátra aljának lakossága felfogta helyzetének előnyeit s eléggé nem dicsérhető módon igyekszik azokat értékesiteni. Haszon származik igyekezetéből, a haszon első sorban a vidék javára esik s ámbár mindenki szereti a haszont, dicsérni való dolog (kivált nemzetgazdasági szempontból), ha valaki józan körültekintéssel, ügyességgel, szorgalommal ezt a hasznot meg is tudja teremteni.

Két évtized előtt alig látogatta idegen ember a magas Tátrát. Szépségeit csak az odavalók ismerték, más nem tudott róluk s ha tudott volna is, nem ment oda, a hová nincs jó összeköttetés, s a hol se szállásra, se ellátásra nem számithatott. De minél többet kezdett a magyar ember külföldre járni, minél inkább megismerte idegen országok szépségeit, annál inkább be kellett látnia, hogy hazánk bövelkedik a természeti szépségekben, s hogy a magas Tátra oly gyönyörü szczeneriákat nyujt, a minöket hiába keresnénk Svájczban vagy Tirolban is.

De hiába lett volna a természet szépsége, a magas Tátrát nem kerestek volna fel nagyobb számban a touristák, ha nem lenne élelmes a lakosság s nem igyekezett volna maga is rajta, hogy szülöföldjére csalogassa az idegeneket. A lakosságban megvolt a kellő élelmesség. Városok, községek, intézetek és magánosok vetélkedve igyekeztek telepeket létesiteni a legszebb és legegészségesebb pontokon, ellátni azokat hotelekkel, sétányokkal s megtenni mindent, a mi élvezetessé teheti az idegennek ott való tartózkodását.

Igy azután megélénkült nyaranta lassankint az egész vidék. A három Tátrafüredet ma már több ezer ember keresi fel minden esztendöben, s közülük külföldi vendégek is. A Husz-parkban Poprádon és a szomszédos felkai telepen sokan töltik a nyarat, nem különben Lucsivnén és a Vágvölgyben is. A Csorbai tó elragadó szépségeivel mind nagyobb számu idegeneket csalogat partjaihoz, s legujabban ismét egy uj telep kezd lendületet venni, a Béla város mellett fekvö Barlangliget.

S ellehet mondani, hogy mindezeken a helyeken az élet kellemes, meglehetösen olcsó, a kényelem elegendö, a levegö és tájék pedig felséges. A mellé, a mit a természet önként nyujt, iparkodtak az emberek is hozzájárulni ajándékaikkal. Most ismét nagy a sürgés-forgás, ujabb berendezéseket tesznek a tulajdonosok, pótolgatják a mi hibát a multban tapasztaltak, s igyekeznek minél több kellemetlenséget levenni az oda utazók vállairól. Bérkocsikat és omnibuszokat járatnak, a hol azok eddig nem közlekedtek, vasutat épitenek Poprádról Késmárkra, uj épületeket emelnek a régibb telepeken.

S a mint megvolt az igyekezetnek sikere eddig, ugy megleend bizonynyal fokozottak mértékben a jövöben is. Aligha csalódunk, abban a hitünkben, hogy az idö és alkalom nagyon jól van megválasztva az uj mozgalomhoz.

Most, hogy megnyiltak a keleti vasutak sok touristra fog Magyarországon keresztül járni. Az angolok minden valószinüség szerint föladják csakhamar a Brindisi utat, s szaloniki felé fognak járni Egyiptomra és Indiákra is. Már is sokan errefelé veszik utjukat s a Konstantinápolyba igyekező amerikaiak közül is többekkel találkozunk Budapesten. Jellemző, hogy a hires Cooke-féle utazási vállalat is irodát nyitott fövárosunkban, a mely vállalat pedig sok touristra számára szokta megcsinálni az uti tervet.

Az angol utazóknak legalább fele ezen vállalat jegyeivel utazik. Remélhető, hogy rövid idö alatt ez az egyetlen vállalat is, sok idegen embert fog idehozni. Okosan tennék a tátraaljiak, ha érintkezésbe lépnének vele. De még több idegent fog hozzánk hozni augusztustól fogva a tervbe vett uj intézkedés, a mely a vasuti viteldijak olcsóvá tételére vonatkozik.

Ha lesz elegendö élelmesség embereinkben, s nem kerekedik fölül bennük a kapzsiság, rövid idö alatt olyan pezsdületet vehet a Tátra alján az élet, akár a Svájczban.

Aratási remények.

Az egész ország érdeklödése most a mezögazdaké. Milyen aratás lesz az idén és minö kilátása van a mezei munka termányei értékesitésére, ez a legfontosabb kérdés. Sajnos, hogy sokkal kevésbbé biztató képet nyujt a mezögazdaság állása az idén, mint tavaly és harmadéve. Arra már alig van remény, hogy az idei termés utólérje még csak a tavalyit is, pedig már ez is kedvezötlenebb volt az elözö évinél. Azonban tisztán a helyzetet még nem lehet áttekinteni, mert ellentétes tudósitások folynak be.

A magántudósitások és az üzleti körök nézetei összevágnak. Ezek szerint az idei buzatermés átlag az országban alig lesz jobb a gyenge középnél. A gabonatözsdék Bécsben és Budapesten szintén ezt a véleményt táplálják és a buzaár legalacsonyabb jegyzéséhez képest közel félforint emelkedést mutat.

Ellenben a hivatalos tudósitások rózsaszinben látják a világot. Nem tudjuk, minek tulajdonitsuk e körülményt. A véletlen játéka-e az, hogy a kormány megbizottai mindent vérmesebben tüntetnek fel a valónál, vagy rendeletre történik-e? Hiszen minden hivatalos jelentésnek megvan az a tendenciája, hogy kedvezöen fessen. Nem mindig az igazság tudomása a czél, hanem az, hogy jó benyomást tegyen az olvasóra. De mire való ez az aratási jelentéseknél? E téren határozott kárt okoz az, a ki az aratás várható eredményeit jobbnak tünteti föl, mint a milyenek valóban. Ha az üzleti világ hinne a hivatalos tudósitásoknak és ezek alapján leszállitaná még tovább a gabonaárakat, csakis a magyar gazda károsulna. Leszállittatván az árak, olcsóbban eladná a mult évi termésböl fennmaradt készleteit, pedig az épen ellenkezik érdekével, mihelyt a termés kisebb lesz, mint a minönek jelezték. De az üzleti világ nagyon jól ismeri a hivatalos jelentések értékét és vajmi keveset hajt rájuk.

A mennyiben némi vigasztalást nyujthat az, hogy más országok kilátásai sem sokkal fényesebbek a mieinknél, hát e vigaszszal rendelkezünk. A szárazság nem csak minket pusztit, hanem sulyosan látogatja a középeurópai termelö országokat és más gabonát elöállitó vidékeket is. Azok az országok, melyeknek tavaly rossz termésük volt, mint például az Egyesült-Államok, Franczia ország és Britannia, az idén jobbat remélhetnek, viszont azok az országok, melyeknek tavaly fényes volt a termésük, az idén szomorubb jövönek néznek elébe. Középszerü termés mellett tehát igen élénk kiviteli kereskedésre sincs biztató kilátás, annál kevésbbé, mivel még igen nagy készletek vannak felhalmozva a föemporiumokban.

Nincs tehát semmi okunk vérmesen reménykedni. Magyarországra nézve a gyenge középtermés is már sulyos csapás. A föld és a föld terményei oly óriásilag meg vannak terhelve, hogy a mai terményárak mellett gyenge középtermésnél a gazda már ráfizet. Egész közgazdasági életünk a termeléstöl függ. Ha a gazdának szüken telik a pénz, nem élhet sem iparos, sem kereskedö, söt megérzi azt nagyon az állam is ugy adóbevételeinél, mint üzemeinél, vasutain és monopoljain. Ha a viszonyok nem alakulnak tehát kedvezöbben, mint a hogy most mutatkoznak, akkor sem a magán, sem a közgazdaság körében a jövö év nem fog a dicséretesek közé tartozni.

VIDÉK.

* **Gyöngyösön** a függetlenségi 48-as párt győztes jelöltjének *Hentaller* Lajosnak az ellenjelöltje *mérsékelt ellenzéki* programmal fellépett *Gyöngyvári* Antal Joachim nyug. cs. és kir. örnagy volt. Hentaller kapott 384, a mérsékelt ellenzéki jelölt 6 szavazatot. Gyöngyösvári 10 ajánlója közül 2 nem szavazott, 2 pedig ellene szavazott.

* **Brassóból** jelenti egy távirat, hogy a róm. kath. egyházközség a brassói gimnáziumot összes vagyonával átadja az erdélyi kath státusnak. A státus a jövö évben korszerü igényeknek megfelelö palotát emel a fögimnázium elhelyezésére. A fögimnázium vagyona 80,000 frt.

* **A debreczeni** második választókerületben, mint tudósitónk távirja, gr. Degenfeld Lajos lemondása következtében a képviselöválasztást junius 21-ére tüzték ki. Választási elnök Medve Kálmán ügyvéd. A szabadelvüpárt jelöltje Csiky Kálmán egyetemi tanár, ki tegnap este Budapestről érkezett meg. Az indóháznál ünnepélyesen fogadták, programmbeszédét hétfön tartja meg. A függetlenségi és 48-as párt népes értekezleten elhatározta, hogy jelöltet nem állit, hanem rászavaz a pártonkivüli programmal fellépö dr. Király Ferenczre, ki több pontra nézve igéretet tesz, hogy az ellenzékkel fog szavazni.

A leggazdagabb ember.

(WERTH JÁNOS.)

Valami ördögi kéz addig gyurta össze, addig gyömöszölte rakásra az egymáshoz nem illö, ellentétes fogalmakat, mig ebböl a csudálatos, zagyva kevekböl egyetlenegy fogalom lett: a pénz.

Penz: a kor istenitett bálványa, a világ respublikájának örök idökre választott, zsarnok-hatalmu kormányzója. Nemes erényeknek és aljas bünöknek, világalkotó és világbontó szenvedélyeknek megteremtöje és fentartója. Királyok királya és rabszolgák rabja, hatalmasok hatalma, erösek ereje, nyomorultak nyomoruságа. Ur mindenek felett és rabja mindeneknek; bünbe visz és hösi tettre hajt: mindent pótol és semmivel se pótolható. Álisten: az apák büneit megjutalmazza az utódokban harmad- és negyed-iziglen, az erényeket üldözi az unokákban ezred-iziglen. Király minden izében: felemeli, nagygyá teszi azokat, a kik imádják, rajonganak érte, porban csusznak elötte; megalázza, lesujtja azokat, a kik utálják, megvetéssel fordulnak el töle. Szeszélyes asszony: majd annak a nyakába kapaszkodik, a ki büszkén elfordul töle, semmibe veszi, minduntalan lerázza magáról; majd meg annak a hive lesz, a ki gyáva alázattal rimánkodik kegyeiért.

Templomokat emeltek a tiszteletére, a hol térdenállva imádják, s ezeket a templomokat ugy hivják, hogy: börze. Sötét épületek vannak, a hol nehéz grötródéssel bünhödnek a bosszuálló istenség ellen vétök s ezeknek a szomoru házaknak börtön a nevök. Számüzetésbe küldik azokat, a kik nem ismerik el zsarnoki hatalmát, a kik lenézik és megvetik, s e számüzöttek rejtett, messzire került menedékházának tébolyda a neve.

Minden szenvedélynek sok-sok ezer a rabja, de annyi egynek sincs, mint a pénzvágynak, a meggazdagodás, a jólét, a kincsek után való sóvárgásnak. A muzsikának sok millió bolondja van. Az egyik a hegedüért, a másik a trombitáért rajong; sokan a tilinkó elmélázó, mély hangját, sokan a czimbalom vigságra ingerlö csengö-bongó zenéjét hallgatják szivesen; kürtnek, cziterának, violának, bögönek, triánglinak, dorombnak, klarinétnak, fagótnak tengersok a kedvelöje; söt még olyanok is vannak, a kik szivesen hallgatják a zongorát. De se Mozart, se Bethoven nem csinált olyan muzsikát, mely emberfülnek kedvesebb volna, mint: ezüst csengése, arany pengése, bankónak lágy suhogása.

Az irodalomnak is vannak kedvelöi, barátai, rajongói, söt talán még pártolói is. De költö lelkéböl még nem fakadt dal, iró még nem teremtett remekmüvet, melyet olyan lelki gyönyörüséggel olvasnának az emberek, mint ezt a keservesen öszszegyürt mondatot: «Ezen államjegy az osztrák-magyar monarkhia közös függö adósságának részét képezvén, minden állampénztár és hivatal által mindazon fizetéseknél, melyek nem érczpénzben teljesitendök, osztrák értékü ötven forintban elfogadtatik és kiadatik.»

Festö munkáját még nem szemlélgették az emberek olyan nagy örömmel, mint a bankókra rajzolt kék és zöld asszonyságokat és angyalfejeket; szobrász müve nem gyönyörködteti ugy az emberi szemeket, mint az arany és ezüstpénzekre préselt császárfejek látása.

Szóval: az emberek szeretik, nagyon szeretik a pénzt, csak azzal nincsenek teljesen megelégedve, hogy olyan rosszul van berendezve a világ sora pénz dolgában. Soknak milliókat, millióknak semmit se juttatott a sors. Milliók pusztulnak, sorvadnak nagy nyomoruságban, sok ezer ember meg nem tud hova lenni temérdek pénzétöl. Szegény nyomorultak gyilkolnak kenyéréért, és akasztófára jutnak: gazdag nyomorultak fenhéjázó göggel hirdetik, mikor kérdik tölük mit csinálnak megszámláhatatlan pénzökkel: «I roll in it» (hentergek benne!) — s nem jutnak akasztófára.

Van a világon legalább százmillió ehező és talán millió milliomos. S milyen milliomosok vannak ezek között! A kik nem tudják pénzöknek se szerit, se számát; a kik ha éjjel-nappal szakadatlanul számlálnák a pénzöket, esztendök alatt se tudnák összeolvasni; a kik, ha marékszámra szórnák a pénzt, nem tudnák a jövedelmöket elkölteni. Mindjárt a közelünkben a Rothschild-család nagyon jó módban él. A bécsi Rothschild, a ki királyoknak és császároknak az udvari bankarja, csupán a kertjeire kerek félmillió frankot költ minden esztendöben, a lovaira legalább is ugyannyit, s még sincsen soha pénzzavarban. Westminster herczegnek nyolczszázezer livre évi jövedelme van, s eszerint ötvenezer frankot költhet napjában, vagyis harminczhat frankot minden perczben.

Van der Biltnek, az amerikai «vasutkirály»-nak is jócskán van pénze. A vagyona van vagy hatszázhuszonöt millió. Képzelhetni, milyen zavarba jött a felséges vasutas, mikor régebben egyszer az az ötlete támadt, hogy egy kevéssé körülnéz az ó-világban. Nem tudta a pénzét hova tenni. Bankba persze nem adhatta, mert nincs az a bankigazgató vagy pénztáros a világon, a ki ennyi pénzzel meg ne szöknék. Katonákat se állithatott a pénze örizetére, mert ha öt ezredet bérel is, ezek szépen megoszlanak a vagyonán s mindenikböl dusgazdag ember lesz. Van der Bilt ekkor csinálttatott a pénzének egy csodálatos pinczét, aminöt nem csináltak sem azelött, sem azután. Olyan pincze ez, melynek nem lehet a közelébe férni, nem lehet aláásni; tüz meg nem emészti, viz el nem mossa, dinamit fel nem robbantja. Ebben a pinczében tartotta Van der Bilt azt a temérdek vagyonát, amelynek a kamatairól minden perczben hatvan frankot meg nyolczvanöt centimet költhet. Ezt ö csakugyan azért «teheti, mert vasuti».

A «vasutkirály» azonban még valóságos koldus az «ezüstkirály» Mackay mellett. Ez az ur holmi mexikói ezüstbányákból éppen kétakkora vagyont ásott ki, mint a mekkorát Van der Bilt összevasutazott. A vagyonának a kamata minden napra 171,236 frank, minden perczre 121 frank és 70 czentime, minden másodperczre, persze éjjel is, nappal is, valamivel több, mint két frank. Ha ez a tekintetes ur folyton azon törné az eszét, hogy mit vásároljon minden másodperczben a két frankjáért, akkor bizonyosan ugy járna, mint szegény boldogult Rottenbiller.

Amerika leggazdagabb embere Jay Gould, a «börzekirály». Kerek hetven millió frank az évi jövedelme, s igy mindennap 191,794 frankot, minden perczben százharmincznégy frankot és tizennyolcz czentimet költhet. Persze nem költi el a jövedelmét, hanem inkább szaporitja a vagyonát. Mint a tenger a folyókat, mint a mágnes a vasat, ugy vonzanak magukhoz a milliók ujabb meg ujabb milliókat. Jay Gould vagyona is folyton szaporodik, persze nagyrészt a «börzekirály» spekulácziói révén. Mert Jay Gould, a börzekirály, még most is spekulál. Néha napján, csupa mulatságból is megteszi, hogy a newyorki börzén összevásárolja az összes értékpapirokat, nem hagy másnak még csak egy «vörös kereszt sorsjegy»-et sem. A börzén ilyenkor szépen becsukhatják a boltot, mert a galopinek hiába szaladgálnak fühöz-fához, nincs vásár, mig Jay Gouldnak nem tetszik. Pár nap mulva Jay Gould ismét gondol egyet s elad mindent, persze pár millió nyereséggel.

Ezek a mesés gazdag emberek, vasut-, ezüst- meg börze-királyok egyébiránt vagyoni állapotra nézve közönséges bölcsészettanhallgatók egy idevaló nábob mellett.

Ez az ember Werth János, a világ leggazdagabb embere.

Vagyona felér egy ország kincseivel; gazdagabb mint Van der Bilt, gazdagabb mint Mackay, gazdagabb mint Jay Gould; az apróbb milliomosok pedig, a Rothschildek, a Jonesok, a Stewartok és Bennettek alamizsnáért járhatnának hozzá, s Werth János akkor is a világ leggazdagabb embere marad, ha mindegyiknek egy-egy millió borravalót ád.

Tejjel-mézzel folyó Magyarországban, népes Ausztriában vagy nagy Németországban nincsen olyan vállalat, pénzintézet, bank, takarékpénztár, vasutvagy hajózási társaság, bánya, gyár, malom, melynek nem Werth János a förészvényese. Minden nagyobb intézet fökönyveiben a háromnegyed részt a Werth János részvényei foglalják el. A mi részvényt a budapesti, a bécsi, a berlini, a frankfurti stb. tözsdén megvesznek vagy eladnak, azt mind Werth János adja el, vagy veszi meg. Werth János három nagy országban a legnagyobb iparos, a legnagyobb kereskedö, a legnagyobb vállalkozó. Minden évben legalább tizezer embernek hetekig kell dolgozni, hogy Werth János sok millió részvényéről lenyirja az esedékes szelvényeket s felszedje a temérdek pénzeket.

Ha Van der Bilt «vasut-király», Mackay «ezüstkirály», Jay Gould «börze-király», akkor Werth János a «részvény-király.»

S csodamódra Werth Jánost alig ösmeri valaki, ezer ember közt legfeljebb kettö-három akad, a ki valaha csak a hirét is hallotta. Az apróbb milliomosokról majd minden istenadta nap hoz hirt valamelyik ujság; meglesik a cselekedeteiket, kisérik a lépteiket, kitalálják a gondolataikat. Werth Jánost, a részvény-királyt, azonban teljesen negligálják; nem ösmeri senki, nem törödik vele senki. Werth János nem kapott báróságot vagy legalább nemességet; nem nevezik ki förendiházi taggá, királyi tanácsossá; nem tüntették ki rendjelekkel, a mit egyébiránt nem is érdemelne meg, mert Werth János nem fizet adót, s igy nem választó és nem is választható; Werth János nem jár szinházba, nem vásárol könyvet, nem járat ujságokat, nem pártolja a festészetet és szobrászatot, soha egy garast se ad jótékony czélokra; daczára, hogy «mindnyájunkat érhet baleset», nem adakozik a mentötársaságnak; nem vásárol «Jó szív» sorsjegyeket, söt még a totalisateurnél se játszik. Werth János nem jár vendégségbe és nem ad lakomákat, még a saját tiszteletére sem; Werth Jánosnak nincsenek pompás palotái, fényes uri fogatai, nyerges paripái vagy versenylovai; Werth Jánosnak nincsen állandó lakása se Budapesten, se Bécsben, se Berlinben, söt a három nagy város rendörségének vétkes mulasztásából még a bejelentö bivatalokban se tudják a tartózkodó helyet.

Szóval: Werth János problematikus exisztenczia, kire világért se vesztegetném a sok szót, ha nem volna olyan mesésen gazdag. Ennek a mesés gazdagságnak pedig története van, a mely egyuttal fellebbenti azt a sürü fátyolt, melybe Werth János az egyéniségét burkolja.

A dolognak a nyitja röviden ez: Minden részvénytársaság, mikor megalakul, s kibocsátja nagy tömeg részvényeit, ujságokban, plakátokon hirdeti az uj, nagyszerü vállalatot, s édes szóval invitálja meg a tökepénzeseket, hogy siessenek pénzöket fényesen gyümölcsöztetni, mert részvények «még csak rövid ideig kaphatók.» Mindig akad jó csomó pénzes ember, a ki szép számu részvényt jegyez, de azért a részvények tulnyomóan nagyobb része nem kerül olyan emberek kezébe, a kik azért vásárolják, hogy «törzsrészvényesek» lehessenek, hanem ez a nagy tömeg részvény a tözsdére, a pénzpiaczra jut, a hol minduntalan gazdát cserél, a hol ezekkel csinálják az «adok-veszek»-et. Mivel pedig a részvények majdnem mindenütt névre vannak kiállitva, majd mindennap megesett, hogy nagy tömeg részvényt az uj gazda nevére kellett átiratni, a mi persze jókora költséggel járt. Ez a költség igen nagyon fájt a derék börze-embereknek, s addig-addig törték a fejöket, hogyan lehetne a nagy bajon segiteni, míg végre egy német börzeáner fejében megszületett a fenomenális eszme, mely a rituális keresztségben «*Werth János*» nevet kapott. Az volt ugyanis az eszme, hogy az összes «piaczra vetett» részvényeket egy csinált névre állitsák ki s ez a név legyen: Werth János.

Igy jutott Werth János ahhoz a dicsöséghez, hogy ö lett a részvénykirály. Mert Magyarország, Ausztria és Németország összes részvénytársaságai temérdek részvényt irattak a Werth János ur nevére, s a tözsdéken manapság alig fordul meg más részvény, csak a Werth Jánosé. Akkor is, ha valamelyik törzsrészvényes megszorul pénz dolgában, vagy egyéb okokból tul akar adni a részvényein, de nem akarja, hogy a neve mindennap börzeágensek olvasmánya legyen, egész bizalommal Werth János urhoz fordul, a ki szivesen segit a baján, s átvállalja a részvények tulajdonjogát. Ily módon jutott Werth János annyi temérdek, ezerfajta részvényhez, melyeknek értéke nagyobb vagyont képviselsel, mint Mackay vagy Jay Gould milliói, melyek Werth Jánost a világ leggazdagabb emberévé tették.

Ez a Werth János mesés gazdagságának a titka.

De Werth János dicsösége nem tart majd örökké. Óriás vagyona, ámbár nem költi el a pénzét, nem tékozol, nem uraskodik, mint a többi milliomosok, évről-évre apad, folytonosan fogy. S ez azért történik, mert a börze pénzsovár emberei megirigyelték Werth János szörnyüségesen nagy vagyonát s már jó ideje kezdik kijátszani. Az ujonan alakuló részvénytársaságok mostanság már nem juttatnak a mi Werth Jánosunknak semmit, hanem elkövetik azt a csunyaságot, hogy a részvényeket ugy állitják ki, hogy tulajdonosa az, a ki felmutatja. Ha ezt a gonoszságot folytatják és utánozzák, a mi nagyon valószinü, akkor Werth János néhány évtized mulva szegény koldus lesz, millióinak vége, vehet a hátára bugyrot, a szájába fütyülöt és járhat faluról-falura és cserélgethet csontért, rongyért: gyürüt, gyüszüt, pántlikát.

Szóval Werth János ott kezdte, a hol a Rothschildok végezték, s valószinüleg ott végzi, a hol a Rothschildok kezdték.

Kálnoki Ödön.

* **Ujpest** község képviselő-testületének junius 5-én viharos ülése volt. A képviselőtestület majdnem minden tagja megjelent az ülésen, melyen szóba hozattak a községi vagyon kezelése körül felmerült visszaélések. A jegyző és a biró fegyelmi eljárást kértek önmaguk ellen s azt a testület el is rendelte. Tanos Pál inditványára elhatározta a képviselőtestület, hogy küldöttséget meneszt Baross Gábor belügyminiszterhez s miniszteri biztos kiküldését kéri, kinek feladata lesz a község bonyolult számadási és egyéb ügyeit felülvizsgálni.

KÜLFÖLD.

— jun. 8.

A *czár toasztjának* megbeszélése már eléggé ki van meritve az európai sajtóban. Mind a mellett meglehetős figyelmet érdemel (habár csak botorságával) a *Post* legujabb czikke, mely azzal kezdődik, hogy a czárnak a montenegrói fejedelemre mondott felköszöntője semmiség; alig lehet — ugymond — ártatlanabb dolog ennél a kedves tréfánál. Oroszországnak az ő kolosszális hitelmüveleteihez szüksége van szövetségesre. Azok — mondja a Post — a kik háboruba akarnak bennünket sodorni Oroszországgal, szerencsére nem Pétervártt uralkodnak, a hol csak idillekkel és a montenegrói barátság ápolásával foglalkoznak. Ezért az orosz sajtó fölülmulhatatlan illemtudásához jó arczot akarunk vágni; ez erőnknek a türelempróbája. Ezután konstatálja a Post, hogy Németországnak még másutt is vannak «jó barátai», a kik uralomra akarnak jutni s ezek a *magyarországi klerikálisok és radikálisok* (?) a kik a harczot Tisza ellen példátlan brutalitással folytatják, s hogy megbuktassák, az antiszemitizmus szolgálatába állanak. A Post gunyosan teszi hozzá, hogy ezek az emberek, ha czéljokat elérnék, még buzgóbban ápolnák a német barátságot. Másrészről — vélekedik a Post — Csehországban a német kisebbséget még mindig az antiszemitizmussal akarnák szétválasztani. A czikk igy végződik: A mi kedves honfitársaink meggondolhatnák, hogy a belső viszályra most legkevésbbé van idő. A klerikálizmus és a panszlavizmus sok tekintetben elkeseredett ellenségek. De hát szükségük van erre minden alkalommal? Vajon a németség elleni közös gyülölség nem lehet-e alkalmas időben rájuk nézve erős összekötő kapocs?

A *Boulanger-ügyre* vonatkozólag legujabban azt jelentik Párisból, hogy a rendőrségnek sikerült azt a helyiséget kinyomoznia, hol *Boulanger* szökése előtt ennek *iratait* Bouille titkár elrejtette. Ez iratokat akkor foglalták le, mikor éppen Angliába akarták szállitani. Azt állitják, hogy a lefoglalt iratok közt fontos levelek és könyvviteli irományok vannak.

Orosz-bolgár tárgyalásokról beszélnek egy idő óta egyes angol és franczia lapok. E tárgyalásoknak, melyeket annak idején mi is emlitettünk, de a melyeket bolgár részről határozottan tagadtak, állitólag Oroszországnak Bulgáriával való kibékülését czélozzák. Oroszországban szintén tagadták az erről szólott hireket: most azonban a *Novoje Vremja* komolyan elmélkedik a kérdésről és soraiból kitetszik, hogy az oroszok szivesen tárgyalásba bocsátkoznának Bulgáriával az Oroszország által kitüzött feltételek alapján. Egy franczia lap szerint az orosz feltételek a következők: Koburg herczeg eltávolitása és Bulgária föltétlen állásfoglalása az esetre, ha európai háboru ütne ki. Az első pontra nézve a Novoje Vremja ugy vélekedik, hogy elegendő, ha a bolgárok arra a meggyőződésre jutnak, hogy Koburgnak az elkergetése megfelel az ő érdekeiknek. A mi a második pontot illeti, az a követelés — ugymond — természetes és magától értetődő, és csodálni kell, hogy ezt egy franczia lap tulzottnak tartja. Az illető franczia lap ugyanis hozzátette volt a maga jelentéséhez, hogy Sztambulov határozottan vonakodott ezen az alapon tovább tárgyalni.

A *bukaresti szenátusban* tegnap a *kereskedelmi miniszter* a malomipar támogatására vonatkozó interpellácziára válaszolva, megczáfolta azt a hirt, hogy a kormány a közgazdasági politika teljes megváltoztatását tervezi, mert az autonom tarifa némely vámtételeinek leszállitását hozta javaslatba. A kormány ez elhatározása az általános közgazdasági politikát nem érinti.

UJDONSÁGOK.

— jun. 8.

Turisták figyelmébe! Több oldalról nyilvánitott óhaj folytán kiadóhivatalunk az utazási évszak alatt a nálunk eddig ismeretlen u. n.:

„turista-előfizetést"

lépteti életbe. Ez intézkedés következtében az utazók abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy ha naponkint változtatják is tartózkodási helyüket, előleges rendelkezésök szerint mindenütt ott találhatják már megérkezésökkor lapunk egy vagy több számát a postahivatalban (poste restante), vagy az előre kijelölt szállodában. Ily előfizetéseknél feltétlenül szükséges, hogy kiadóhivatalunk idejekorán és pontosan értesitve legyen, hogy mely napokon hová küldje a lapot. Előfizetéseket tetszés szerinti időtartamra, bármely naptól kezdve elfogadunk.

Lapunk legközelebbi száma, a pünkösdi ünnepek miatt kedden reggel jelenik meg.

Lapunk melléklete a következő közleményeket tartalmazza: Irodalom. Tanügy. Mezőgazdasági közlemények. Tárcza: Kleopatra. A kezdőbetük.

— ***Személyi hirek.*** *Stefánia* özvegy trónörökösné a nevét viselő hadihajónak zászlót ajándékozott. — *Nikita* montenegrói fejedelem és *Milicza* herczegnő Oroszországból hazatérőben ma Podvoloczískába érkeztek s innen tovább utaztak Bécs felé. — *A madridi* herczegnő kedden Olaszországból jövet Frohsdorfba érkezett, a hol azóta folyvást tartózkodik. — *Ganglbauer* bibornok állapota folytonosan javul. A beteg az éjet nyugodtan töltötte, eszmélete és beszélőképessége visszatért. — Br. *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter tegnap Budapestről Bécsbe érkezett. — Gróf *Hunyady* Kálmán főszertartásmester tegnap Bécsből magyarországi birtokaira utazott. — Gróf *Széchényi* Imre berlini nagykövetünk ma Sopronba érkezett, a honnan horpácsi jószágára utazott. — *Haynald* biborost hosszabb tartózkodásra Alt-Aussee-ba várják. — *Péchy* Tamás a képviselőház elnöke a pünkösdi ünnepekre néhány napra Szilágymegyébe utazott. — *Teleki* Géza gr. a leendő belügyminiszter a ma délutáni vonattal egy pár napra Szatmármegyébe Pribekfalvára utazott. — *Ábrányi* Emil orsz. képviselő a nyarat Boulogne sur Merben tölti, a hol megrongált egészségét fogja helyreállitani.

— **József főherczeg**, mint már megirtuk, Nyáry báró udvarmesterrel tegnap délután Budapestről Aradra érkezett. Csabán Ormós Péter alispán fogadta és üdvözölte. A főherczeg szivélyesen kezet fogott vele. Kétegyházán Szentes Károly főszolgabiró rövid beszéddel fogadta, mire József főherczeg szivélyesen válaszolt. Kétegyházán az aradi és csanádi egyesült vasutak különvonata várakozott rá Vass Gusztáv felügyelővel. E vonaton ment a főherczeg Ormóssal és nem nagy katonai kiséretével Kisjenőre, hol a hatóság nevében Péczely Elek főszolgabiró és az uradalmi tisztség, valamint nagyszámu közönség várta. A berobogó vonatot nagy éljenzéssel fogadták s Péczely szép beszédet mondott. A főherczegnek Kisjenőn való tartózkodása alatt Ormós alispán folytonosan mellette lesz. Tegnap Fábián László főispán is kiutazott Kisjenőre.

— **A király a brucki táborban.** Mint Bruckból táviratozzák, a táborban levő tisztekre és legénységre nagyon jó hatással voltak a király tegnapi elismerő szavai. Egyébiránt nemcsak az uralkodó, hanem a főherczegek és az idegen katonai attasék is elismerőleg nyilatkoztak a csapatok képzettségéről és magatartásáról. A tisztikarhoz intézett beszédében a király dicsérőleg ismerte el a tüzfegyelem nyugodtságát és korrektségét, a tér kellő kihasználását a vivásban és a csapatok egyöntetü kiképzését. A legénységhez pedig magyarul igy szólt: «Nagyon jól volt, nagyon meg vagyok elégedve.» Délután egy órakor a király az uj tábori kórházat szemlélte meg, hol fél óra hosszáig időzött. Az egyes betegeket megszólitotta és hozzájuk vigasztaló szavakat intézett. Két órakor *Albrecht* főherczeggel visszatért a Burgba, a hol 60 teritékü udvari ebéd volt. — A legutóbbi távirati jelentés szerint ma reggel az uralkodó *Albrecht* és *Vilmos* főherczegekkel folytatta Bécsben a csapatszemlét, azután megtekintette a tábori kovácsmühelyet, mely a *Schaller*-féle rendszer szerint van egybeállitva. 10 órakor befejezte a szemlét és a főherczegek által kisérve, Bécsbe visszatért.

— **Rajner főherczeg és a bécsi községtanács.** A bécsi községtanács, mint emlitettük, elhatározta, hogy köszönetet szavaz Rajner főherczegnek ama szabadelvü nyilatkozatáért, melyet a bécsi tudományos akadémiában tett Rudolf trónörökösről mondott emlékbeszédében. Mult vasárnap de Vaux altábornagy, Rajner főherczeg főudvarmestere a városházán Uhl főpolgármestert kereste s miután az elutazott, másnap dr. Prix helyettes polgármesternél tett látogatást s kijelentette, hogy a főherczeg, ki olvasta a lapokban a községtanács reá vonatkozó elhatározását, köszönetet mond érte a tanácsnak s ugy véli, hogy ily körülmények közt felesleges a határozatot közvetlenül is tudomására hozni.

— **Tisza Kálmán miniszterelnök** egészségi állapotáról kedvezőtlen hirek voltak elterjedve az utóbbi időkben. Ezek a hirek tulozták a miniszterelnök baját, a mi tulajdonképen nem is egyéb, mint idegesség. Lumnitzer tanár Gasteint vagy Schweiningent ajánlotta Tisza Kálmánnak üdülő helyül. Valószinü, hogy a miniszterelnök ezt az utóbbi helyet fogja választani.

— **Vámbéry Konstantinápolyban.** Mint a *Times*-nek Konstantinápolyból távirják, Vámbéryt a török szultán e hó 3-án ebédre hivta meg s egy óránál tovább tartó élénk társalgást folytatott vele. A beszéd tárgyát Vámbéry minapi felolvasása képezte a török müveltség haladásáról. A szultán örült, hogy a tárgy iránt Londonban érdeklődnek s kifejezte reményét, hogy lesz is látszatja a törökországi közmüvelődési törekvéseknek.

— **Piros pünkösdünnepe van ma.** Legszebb ünnepe ez az esztendőnek, a melyen ellenállhatatlan vágy, valóságos sovárgás fogja el a városok falai közt vegetáló embert, hogy kisiessen a zöldbe, az isten szép ege alá, tele tüdővel szivni a tiszta levegőt, üdülni a mezők virágainak illatában, a madarak dalában. Pünkösd a kirándulások ünnepe; vasutak, hajók megnépesednek, utra kél a kinek telik a pénzéből, meg az idejéből; a városiak ki falura, a falusiak be a városba. A temérdek utazó ember tájékozására ide iktatjuk a vasuti- és hajómenetrendet a kedveltebb kiránduló helyekre. Utazhatnak a pünkösdi kirándulók:

A magyar államvasutakon: Péczel-Gödöllő felé az ünnepnapokon 7·10 (gyorsv.), 7·20, 10·20, 12, 2·30 (gyorsv.), 3 és 6 órakor indul vonat; visszatérhetni este 9, 9·20, 10 órára (gyorsv.) Társaskirándulásnál füzetjegy váltható s akkor p. o. Gödöllőre II. oszt. oda-vissza személyenként 60 krba kerül. — Bia-Torbágy Tata-Tóváros felé reggel 7·24, 8·58 (gyorsv.), d. u. 2·38 (gyorsv.), 5·11-kor indul a vonat; visszatérhetni este 9·10 (gyorsv.), 10·40 órára. Tata-Tóvárosba személyvonaton menettérti jegyek háromnapi érv. II. oszt. 3.60 frt, III. 2·60 frt.

Az osztrák-magyar államvasuton: Vácz-Nagy-Maros (Visegrád) felé indul reggel 9-kor, d. u. 2 és 4 órakor. Visszatérhetni esti 8·30, 9·45 órára. Menettérti jegyek Nagy-Maros-Visegrádra II. oszt. 1·80 frt, III. oszt. 1.20 frt.

A déli vasuton: Székesfehérvár-Siófok felé indul reggel a központi indóházból 7·30, 12·20, d. u. 5·44-kor. Visszatérhetni Budapestre esti 8·50 órára. Menettérti-jegy Székesfehérvárra II. oszt. 4·90 frt, III. oszt. 3·32 frt (gyorsvonatra is érvényes.) Siófokra II. oszt. 7·80, III. oszt. 5·20 frt. (Van Siófokra külön ünnepi jegy is, mely két napon érvényes, s annak az ára oda és vissza 4·80 frt).

A budapesti helyi érdekü vasutakon: Soroksár-Haraszti felé indul reggeli 5.30 órától kezdve majd minden órában; visszatérhetni esti 6·27, 6·57, 8·57, 10·27 órára. Menettérti-jegy Soroksárra II. oszt. 56, III. oszt. 40 kr. Harasztira II. oszt. 80, III. oszt. 56 kr. — Czinkota felé 6 órától kezdve majd minden órától indul vonat; visszatérhetni esti 6·47, 7·47, 8·47, 9·47 órára. Menettérti-jegy Czi kotára II oszt. 56, III. oszt. 40 krért. — Aquincum (Római fürdő) Szt-Endre felé indul reggel 6.30, 8, 10 órakor; d. u. 2 órakor kezdve minden órában visszatérhetni esti 6·30. 7·30, 8·30, 9·30, 10.30 órára. Menettérti-jegy Szt-Endrére II. oszt. 96, III. oszt. 64 krért. Aquincumba nincs menettérti-jegy, hanem II. oszt. 16, III. oszt. 10 kr.

A dunagőzhajózási társaság hajóin: Vácz—Nagy-Maros (Visegrád) külön hajó indul reggel 7 órakor, visszatér esti 10 órára. — Promontorra indul reggel 5·30, 6·45, 9, 10·30, délután 2, 3, 4 s 6 órakor. Ünnepnapokon a legutolsó hajó Promontorról esti 10 órakor indul.

— **Vasárnapi munkaszünet.** A budapesti kir. záloghazak gyüjtői egyesületének tagjai elhatározták, hogy az üzleteket junius 15-től aug. 20-ig vasár- és ünnepnapokon délután zárva tartják.

— **A «Kelén» próba-utja.** *Kelén*, a Balaton uj gőzhajója, mint nekünk Siófokról irják, tegnap tette meg első próbautját. Délután két órakor ment ki a szép hajó a Sióból s a torkolathoz érve, roppant gyorsasággal vágott ki a nyilt Balatonra. Hasonlitani sem lehet az öreg Kisfaludy-hoz. A két hajó gyorsasága körülbelül ugy aránylik egymáshoz, mint az omnibus vonaté a gyors vonatéhoz. Kelén derekasan megfelelt a hozzá kötött várakozásnak. Vidám poharazó társaság ült a födélzetén, miközben orrával sebesen szelte a hullámokat. Igy ért a hajó Tihany alá, honnan jobbra fordulva, Balaton-Füred és Kenese mellett Mura felé tartott, majd ismét Tihany felé, a honnan három órai utat megtéve, ismét Siófok felé vette utját. De a Kelén még nem készült el egészen. Most csak a hajó gépezetét próbálták meg és sok dolog lesz még rajta e hó végéig, a mikor átadják a forgalomnak.

— **Képviselők kirándulása Párisba.** Gróf *Károlyi* Gábor, Pázmándy Dénes és Hentaller Lajos országgyülési képviselők szintén vezetnek egy zártkörü, nagyobbrészt képviselőkből álló kiránduló társaságot Párisba. A kirándulók száma 150 személynél több nem lehet. A társaság szeptember 2-án indul Svájczon keresztül s ugyanezen az uton jön vissza. Az utat első osztályu kocsikon teszik meg, s a vendégek Páris legelőkelőbb szállodáiban lesznek elszállásolva a legnagyobb kényelemmel. A társaság tagjai a résztvevő képviselőkön kivül jobbára közéletünk terén mozgó kitünőségekből fognak állani s már minden intézkedés meg van téve arra nézve, hogy a franczia nemzettel rokonszenvező kitünőségek a világ fővárosában az ottani irodalmi és politikai körök által a legnagyobb szivélyességgel s rokonszenvvel fogadtassanak. Gróf Károlyi Gábor már augusztus közepén kimegy Párisba, hogy ott a fogadtatást előkészitve, a vendégeket bevárja. A részvételi jegy ára személyenként 210 forint. A kirándulás technikai részének vezetésére a képviselők Schwimmer Pált, a menetjegy iroda főnökét kérték fel, kinek neve elég garanczia arra nézve, hogy a társaság ugy utközben, mint Párisban mindenben a legnagyobb kényelmet fogja élvezni. A kik tévedésből meghivót nem kapnának, forduljanak Hentaller Lajos orsz. képviselőhöz (Budapesten, kigyó-utcza 2. szám) a ki folyó hó 15-től kezdve részletes programmal szolgál.

— **Rektor-választás az egyetemen.** A m. kir. tudományegyetemen ma déli ½12 órakor volt a rektorválasztógyülés, melyen dr. *Klinger* István ezidei rektor elnökölt.

A gyülés megnyitása után nyomban megejtették a választást, melynél az idén a jogi karon volt a sor. A beadott 15 szavazat közül 12 dr. *Hajnik* Imrére és 3 dr. *Plósz* Sándorra esett. A rektor kihirdette az eredményt s dr. Rapaics hittudományi dékán vezetése alatt egy dr. Hoffmann Pál, dr. Plósz Pál és Kondor Gusztáv tanárokból álló küldöttség ment az uj rektorhoz, tudatva vele a választás eredményét. Hajnik kijelentette, hogy a rektori méltóságot elfogadja s egyuttal megválasztásáért köszönetét fejezte ki. A küldöttség megvitte a választ a gyülésnek, mely erre feloszlott. Az uj rektor szeptember 1-én foglalja el hivatalát s ünnepélyes beigtatása szept. 15-én lesz. Dr. *Hajnik* Imre az egyetemes és hazai jogtörténelem ny. r. tanára, az orsz. közoktatási tanács állandó, a m. t. akadémia rendes és a magyar történelmi társulat igazgatóválasztmányi tagja s a jog és államtudományi kar ezidei dékánja. Hajnik 1840-ben született Pesten. Középiskoláit Pesten és Bécsben befejezvén, egyetemi tanulmányait Bécsben kezdte meg és a pesti tudományegyetemen fejezte be, hol 1864-ben jogtudorrá avatták föl. Már az előző évben jogtanár lett a pozsonyi kir. jogakadémián s azután felváltva a nagyváradi, kassai és győri jogakadémián müködött. 1872-ben rendes tanárrá nevezték ki a budapesti egyetemre. 1871-ben levelező és 1880-ban rendes tagja lett az akadémiának. Hajnik számos becses munkát irt. Legnevezetesebb müve «Európai jogtörténet» e, melyet az akadémia a Marczibányi-jutalommal tüntetett ki.

— **Kirándulás Párisba** A magyar államvasutak városi menetjegy irodája az általa julius 2-dikán, augusztus 10-én és szeptember 10-én Párisba rendezendő kirándulásokra vonatkozólag közzéteszi, hogy e kirándulások teljesen függetlenek és össze nem tévesztendők azokkal, melyeket magánosok rendeznek. A közönséget ugy látszik az vezeti tévutra, hogy amaz egyesek olyan módon hivogatják a közönséget, mintha kirándulásaik testületi vagy éppen képviseleti jelleggel birnának. A menetjegy-iroda sem ilyenek igérgetésébe nem bocsátkozhatik, sem holmi fogadtatások s más efféleékkel vonzani, vagy a Párisban adandó elszállásolás, ellátás hiányaiért kárpótolni a közönséget nem kivánja. A menetjegy-iroda különvonatain utazók tisztán touristák, s a menetjegyiroda régi megállapodott jó hirnevének megfelelőleg arról fog gondoskodni, és pedig teljes felelősségének tudatával, hogy az utazók ugy a kényelmes utazás, mint az elszállásolás és a Párisban való ellátás tekintetében teljesen ki legyenek elégitve. A menetjegyiroda multja kezeskedik azért, hogy elvállalt kötelességeit teljesiteni fogja a jövőben is, a mi az egyes vállalkozókra nézve teljesen közömbös lehet. Összetéveszteni tehát a menetjegyiroda által rendezendő kirándulásokat a «magánosokéval» annyival kevésbé igazságos, mert a menetjegyirodánál egészen kétségtelen, hogy a mi sokat kevés pénzért megigér, azt az utolsó betüig hüen meg is tartja.

— **A pennsylvániai katasztrófa.** Newyorkba csak most érkeztek az első hiteles tudósitások a johnstowni katasztrófáról. A tudósitás egyikében sincs megállapitva, hogy mily nagy az elpusztult emberek száma. Ötvenezer ember lakott a kerületben, de ezek közül eddig csak kilenczezer ember került meg. Az eddig megtalált 2000 holttest közül csak 600-at ismertek fel. Egész családok elvesztek. Egyetlen épületben 124 holttestet találtak. Egy Ogle nevü táviró-hivatalnoknő a gát állapotáról küldött távirati tudósitásához a legnagyobb vész pillanatában hozzátette: «Ez az én utolsó tudósitásom.» Pár percz mulva az ár elsodorta leányával együtt. Érdekes, hogy mikor a viz a város felé közeledett, egy ösmeretlen lovas vágtatva beszáguldotta a város utczáit és a lakosságot felhivta, hogy vonuljon a dombokra. Kinevették és azt felelték neki, hogy meg akarják várni, mig látják a vizet. Ez a bátor lovas szintén elpusztult. A vidék képe általában rettenetes. A nyomor kimondhatatlan.

— **Az egyetem kiépitése.** A központi tudományegyetem épületének szerb-utczai uj szárnya már teljesen elkészült. A kőmives munkákat legalább befejezték s a stilszerü három emeletes uj épület az állványoktól is szabadon áll. A napokban hozzáfogtak az épület belsejének elkészitéséhez. A nagy szünidő alatt teljesen fölszerelik a tantermeket és az irodai hivatalos helyiségeket, ugy, hogy az átköltözés még augusztus végén megtörténhessen. Az iskolai évben már az uj épületben tartják az előadások nagy részét.

— **A brassói állami főreáliskola** — mint táviratilag jelentik, kitünően sikerült koronázási ünnepélyt rendezett, melyben szép számu közönség vett részt. A megnyitó beszédet Rombauer igazgató, az alkalmi beszédet Mika tanár tartotta. Az ünnepély a hymnus és szózat eléneklésével ért véget.

— **A hol a kritikust bottal fizetik.** *Tiszay* Dezső, a kassai szinház igazgatója, kinek társulata ez idő szerint Ungvárott játszik, csuf botránynyal vonta magára a város közönségének figyelmét. Az «Ungvári Közlöny» czimü lap szini referense, Szinnyei J., a társulat megnyitó előadására néhány kritikai megjegyzést bátorkodott tenni lapjában, a mivel annyira magára vonta az igazgató ur haragját, hogy az megvonta tőle s a laptól az állandó tiszteletjegyet. A lapot azonban ez a szokatlan eljárás nem gátolta meg abban, hogy munkatársát továbbra is ne küldje el a szinházba s ne hozzon az előadásokról — teljességgel objektiv — kritikákat. Tiszay direktor erre boszut esküdött a kritikus ellen. Egy pár szinésze segitségével, a kik nem átallták ily eszközül adni magukat igazgatójuk kezébe, éjnek idején rálesett Szinnyeire és a mit semsejtő embert jól elpáholta. A csuf dolognak folytatása lesz a törvényszék előtt, mert Szinnyei becsületsértés miatt is panaszt emelt megtámadói ellen. A merénylőket különben már a rendőrség is megbüntette, részben szabadságvesztéssel, részben pénzbirság által. Az eset mélyen megbotránkoztatta az ungvári közönséget. Azon kevesek is, a kik a Tiszay társulatának gyarló előadásait hazafiságból még megtekintették, elidegenedtek a szinháztól. S helyesen van ez igy, mert nem érdemel mást az olyan igazgató, a ki a vidéki szinészetet amugy is alacsony fokon álló tekintélyét ily kvalifikálhatatlan eljárással teljesen semmivé teszi.

— **A turin-párisi kirándulás** rendezősége ma küldte szét a minden kérdésre kiterjeszkedő utasitást magában foglaló mintegy három ivnyi részletes programmot. E szerint a végleges megállapodás az, hogy az indulás julius 2-án történik, az utazók Felső-Olaszországon, Velenczo, Milano, Turin érintésével, fel Dél-Francziaországon, Modane, Dijonon keresztül utaznak. Visszafelé pedig Svájczon, Tirolon, Karinthián át jönnek, tetszés szerinti megszakitással, a jegy 45 napi érvényességével. A kirándulás sikere érdekében az intézkedések megtörténtek, ugy, hogy az utazás minden tekintetben kellemes és tanulságos lesz. Velenczében egy napi tartózkodás, Milanóban több órai megállás, Turinban két nap. Dijonban szintén több órai időzés, hogy az utazóknak alkalmuk legyen egy nagy franczia vidéki várost is megismerni. A rendező bizottság az ivet pár nap mulva le fogja zárni, mivel ugy Velenczében, mint főként Turinban bizonyos számon tul lehetetlenség szállodai elhelyezést biztositani.

— **Vallomás a halálos ágyon.** Egy Schwarcz Ferdinánd nevü magyarországi születésü marhahajcsár fekszik most a bécsi közkórházban halálos betegségben. Schwarcz a minap megtudta, hogy a betegsége gyógyithatatlan s e miatt megakarta magát gyilkolni, de megmentették. Tegnapelőtt Schwarz, dr. Pilz segédorvost arra kérte, hogy egy törvényszéki birót hivjon hozzája, mert be akarja vallani, hogy ő követte el két év előtt a pozsonyi templomrablást s az elrabolt tárgyak a régi vár egy bizonyos helyén még most is el vannak ásva. Azok, a kik a bünteny miatt öt hónap óta a pozsonyi börtönben fogva vannak, ártatlanok. Tegnap a törvényszéki vizsgálóbiró megjelent a beteg ágyánál, a ki vallomását ismételte és egyes részletekkel kibővitette.

— **A Strossmayer püspök parasztjai** lázonganak. A gyakovári uradalomhoz tartozó Krudija faluban, mint Eszékről irják, komoly zavargások fordultak elő. A parasztok nem akarták a gyakovári püspöknek a dézsmát megfizetni. Csendőrséget küldtek reájok, de az elkeseredett emberek ellenszegültek, söt meg is támadták a csendőröket. Erre a szomszéd Vuka községből katonaság vonult a faluba. A hatóság azonnal megtette a szükséges intézkedéseket és a 78-ik gyalogezred egy századát visszarendelte Vukára. De mert junius 7-én ismét nyugtalanitó hirek érkeztek Eszékről, ujra két század katona vonult Krudijába. A dolgok további fejleményeiről még nem érkezett értesités.

— **Nemzetközi kongresszus** lesz Párisban, mint nekünk táviratozzák, a háboru ideje alatt igénybe veendő segédeszközök tárgyában. A rendező-bizottság, melynek élén de Vogüé áll, az összes e téren müködő egyleteknek, köztük a vörös-kereszt egyleteknek is, valamint egyeseknek, meghivókat küldött. A kongresszus négy napig fog tartani. A megnyitó ülés a Trocadéro-féle palotában lesz.

— **Tüzoltó-ünnep.** Tisza-Füred város lakossága, mely számos egyletet alapitott és tart fönn, mely minden szép, nemes, közhasznu ügyet páratlan lelkesedéssel és összetartással tud fölkarolni és diadalra juttatni, — mint örömmel halljuk — e hó 16-án d. u. önkéntes tüzoltóegyletének ünnepére készül, melyet az ezredik éjjeli őrszolgálat emlékére rendeznek. Az ünnep, melyre nagy előkészületeket tesznek előreláthatólag fényesen fog sikerülni.

— **A nemzeti muzeum és orsz. képtár ügyében** kiküldött bizottság f. hó 4-én *Berzeviczy* Albert államtitkár elnöklete alatt ülést tartott, melyen bejelentetett, hogy a bizottság a következő tagokkal lett kiegészitve: *Hollán* Ernő, gr. *Keglevich* István, *Ybl* Miklós, *Fenyvessy* Ferencz, *Thaly* Kálmán, *Vadnai* Károly, *Hausmann* Alajos és *Weber* Antal. Ezután *Lipthay* Béla br., mint az épités kérdésében kiküldött albizottság elnöke bemutatja a muzeum kiépitésére vonatkozó terveket, kérvén egyszersmind a bizottságot, hogy elsősorban elvileg döntsön azon kérdés fölött, hogy a bizottság a bemutatott terveket esztetikai szempontból elfogadhatónak tartja-e, vagy pedig az uj épitkezés eszméjét karolja fel. Az erre kifejlett hosszabb eszmecsere után a a bizottság abban állapodott meg, hogy kivánatosnak tartja, hogy a szárnyépületre vonatkozó terv részletesen dolgoztassék ki, a létesitendő változtatások felől több szakértő hivassék fel véleményadásra, a muzeumi épület a szárnyak megtoldásával gipszmintázatban készittessék el, s ezek megtörténte után a kérdés ujabb tanácskozás tárgyává tétessék. Következett ezután a hadtörténeti muzeum kérdésének megbeszélése. E kérdésben a bizottság azon határozatot hozta, hogy az előkészitő lépések megtétele czéljából már a jövő évi költségvetésbe egy pausalis összeg vétessék fel.

— **A sárospataki tüzvész.** Sárospataki levelezőnk a tegnapi nagy tüzvészre vonatkozó tudósitását még azzal egésziti ki, hogy összesen 130 lakóház és 70—80 csür s egyéb melléképület lettek a folytonosan dühöngő éjszaki szél által élesztett tüzvész martalékává. Ily óriási tüzvész 60 év óta nem volt Sárospatakon, Sok háziállat is lett a lángok martalékává. A nyomor irtózatos. Sok szegény embernek csakis a testén levő ruhája, egyiknek másikoak az is féligmeddig összeégve maradt meg. A Huntácz különben leggyakrabban van kitéve a tüz-veszedelemnek, pár évvel ezelőtt is volt benne jelentékeny tüzvész.

— **A budavári főplébánia-templomban** holnap szombaton a koronázás évfordulója alkalmából reggel 9 órakor *Bogisich Mihály* esperes-plébános a királyné ő felsége által ajándékozott egyházi ruhában misét tart.

— **Az elhamvadt amerikai város.** Lapunk mai számában megirtuk, hogy a Washington államhoz tartozó *Seattle* kereskedelmi városban nagy tüz dühöngött, mely csaknem az egész várost elpusztitotta. Mint most Newyorkból táviratozzák, a tüz óriási károkat okozott, s az elpusztult vagyon értékét ki sem lehet számitani. A város kereskedelmi negyede, a melyben az összes bankok, a szinház, a vendéglők, a vasuti és táviróhivatalok voltak, a lángok martalékává lett. A tüz elharapódzott egész a rakpartig és az ott levő óriási raktárakat a bennök felhalmozott készárukészlettel együtt eleméSztette. A hajók még idejekorán menekülhettek. A legujabb tudósitások szerint a tüzvész által okozott kár legalább 20 millió dollárra tehető. Azt hiszik, hogy több emberélet is elpusztult a tüzvész által. A vész állitólag egy raktárban keletkezett egy hordó terpentin meggyuladása által. A romok bedőlése következtében husz ember vesztette életét; körülbelül 74 holdnyi terület csupa hamuvá lett.

— **Az öngyilkos őrnagy.** Debreczenből azt táviratozzák lapunknak, hogy Neumeyer őrnagy, a ki pár nap előtt öngyilkossági szándékkal a fejébe lött, még mindig él. Ma egy kissé magához tért, tejet ivott és czigarettet kért. Környezetéből csak a nejét ismerte meg. Életben maradásához nincs remény.

— **Mit érez az, a kit megüt a menkő.** Egy kisebb német ujságban, a Zosinger Tagespost-ban egy villám által sujtott ember elmondja, mit érzett akkor, mikor a villám érte. «Az egyik kezemben esernyőt tartottam, — igy irja — mert az eső sürün patakzott, a jobb kezemmel pedig a levezető csatorna csapját akartam kinyitni. Abban a pillanatban, mikor a bádogcsőt érintettem, lesujtott a villám. Leestem a lábamról, mintha erősen fejbe ütöttek volna; lángtenger fogott körül, tompa zugást hallottam, majd a saját sikoltásom hangja ütötte meg fülemet. Éreztem a villamos áramot, a mint végig futott a testemen és a lábaimon. «Most végem van» gondoltam, de az eszméletemet azért nem vesztettem el. Felnyitottam a szemeimet, s a lábaimat kerestem, mert olyat éreztem, mintha baltával levágták volna a két lábamat. A jobb karom érzéketlen volt, nem tudtam megmozditani, majd hirtelen erős fájdalmat éreztem a karomban, mintha égett volna, azután meg metsző hidegség futott rajta végig. Két órai dörzsölés után visszatért a vérkeringés s ekkor már irni is tudtam. Az órám abban a pillanatban, mikor a villám ért, megállt s azóta nem jár.» A villám sujtott embernek egyébiránt nincsen baja, csak a karján és lábain vannak apró égési sebek. — Mint Newyorkból táviratozzák, hivatalos jelentés szerint a seattlei tüz által okozott kár hét millió dollárra rug.

— **A nyári Budapest.** Perzselő nap, tikkadt, nehéz levegő, a fővárosnak ez a kettős nyári jelensége, melyen a szeles időjárás csak annyiban változtat, hogy porral és szeméttel is árasztja el az utczákat és tereket, az idén már májusban elkezdődött s kergette azokat, a kiknek módjukban van s a kiket foglalkozásuk nem köt, ki a zöldbe, el a fürdőkbe. A fővárosi lakosságnak ama számos «tizezrei», a kiknek itthon kell maradniok, ha izzadnak is a hőségben s nyelik is a port, ott keresik az üdülést, a hol csak lehet. A városliget, a zugliget, Haraszti, Mátyásföld, Szent-Endre, Margitsziget, Császárfürdő, megannyi sürün látogatott helye a néhány órára való üdülésnek, s bármilyen sok panasza lehet is a budapesti embernek, egy dolgot méltán irigyelhet tőle sok más fővárosnak a lakója: a pompás, üditő, testedző, lélekfrissitő dunai fürdőket. A büszke korzó mentén ezrével fogadják be az uszófürdők a lehülésre, üdülésre vágyókat reggeltől késő estig. A budai part nem olyan gazdag a dunai fürdőkben, de az az egy fürdő, a «Margit-uszoda», mely a lánczhidon felül 'áll, teljesen kielégitheti a követelményeket. Kivülről is hivogatóan nyájas, emeletes épület ez, külső csinjának megfelelő belső berendezéssel. Vizszinti (ad normam: földszinti) és emeleti kabinjai kellően be vannak rendezve s egyszerre 110 vendéget fogadhatnak be. Az uszó-tükör közepén torna-szerek vannak, melyek a fürdést testgyakorlattal engedik párositani. A két óriás pontonon álló fürdőnek deszkával padolt vaskosara van, mely félpercz alatt felhuzható, ugy hogy a kevéssé gyakorlott uszók sincsenek veszélyben. Szükség esetére tágas ápoló szoba is van berendezve, minden megkivántató orvosi szerrel és kanapéval együtt. Az igazgatóság emeletén szalonja, a tusok a fel- és lejárók, egyáltalában minden oly csinnal van berendezve és tisztán tartva s tulajdonosa, Káldor Bertalan, különösen az idén oly gonddal restauráltatta az egészet, hogy ez a fürdő bizvást ideillenék a pesti partra, a gyümölcsös és zöldséges hajók helyére, a melyek bizony már lejebb mehetnének a vámház felé. A Ferencz-József partnak ez a csinos épület csak diszére válnék, s mivel emeletes, az az előnye is megvolna, hogy a felső partról a bámészkodó tömeg nem láthatna le a fürdő hölgyközönségre. Igy a mint van, e fürdő a budai résznek valóságos jótéteménye, s számosan keresik föl a pesti oldalról is.

— **Kocsislegénynek kisasszony szeretője.** Megirtuk már röviden azt a regényes történetet, hogy egy Eperjestől nem messze fekvő községben lakó előkelő uri család alig 18 éves leánya bünös szerelmi viszonyt folytatott a házukbeli kocsissal, a minek következményei lettek. A leány május 10-én — mialatt anyja a mezőn volt — fiugyermeket szült, s hogy gyalázatát elpalástolja, ujszülött gyermekét azonnal megölte s a holttestet egy szekrényben elrejtette. Mikor anyja a mezőről hazatért, bevallotta neki, hogy szült, de azt semmiképen sem akarta előtte felfedezni, hogy hová rejtette el gyermeke holttestét. Négy nappal késöbben kivette a gyermeket a szekrényből s titkon a kertben egy bokor alá elásta. Igy rejtve maradt a dolog május hó 30-ig. Ekkor a véletlen felderitette a sötét büntettet. Egy sertés beszabadult a kertbe s a bokor alól kiturta a gyermek holttestét. Ezt észrevette a cselédleány, elmondta a házbeli zsellérnének, ez tovább adta a dolgot s hamarosan megtudta a községi biró is, a ki a helyszinére ment, a holttestet kiásta s a dologról feljelentést tett. A feljelentés következtében Kádas Miklós vizsgálóbiró még ugyanaz nap délutánján megkezdte a nyomozást. A leány azt vallotta, hogy gyermeke halva született, mig az orvosi vizsgálat azt állapitotta meg, hogy a gyermek élve született, életképes volt s hogy halálát fuladás okozta. A vizsgálóbiró a bünös leányt bekisértette Eperjesre a kir. ügyészség börtönébe, de innen biztositék mellett szabadon bocsátották.

— **Öngyilkos csendőr.** Rácz János, a Lükösdön állomásozó m. kir. csendőrörsparancsnokságnál alkalmazott örsvezető, a napokban szolgálati fegyverével mellbe lötte magát s most a halállal vivódik. Hogy miért követte el a szörnyü tettet, azt nem tudják.

— **Leroux amerikai léghajós** ma d. e. 10 órakor érkezett a fővárosba, s azonnal kihajtatott a városligetbe, hogy a léghajó megtöltése iránt a légszesztársulat mérnökeivel az előmunkálatokat megtegye. Társa Loyal, a ki vele a léghajóban fel fog szállani, ma este érkezik. Jegyek kaphatók a nagyobb dohánytőzsdékben 1 frt, 50 és 30 krjával; katona- és gyermekjegyek ára 20 kr. A felszállás és nyomban rá a leereszkedés vasárnap és hétfőn esti 7 órakor. Zene 5½ órától esti 8½ óráig. Bővebb tájékozást nyujtanak a falragaszok. A kisérletek a Mentő-Egyesület javára tartatnak.

— **Hazai fürdőkből.** *Siófokról* irják nekünk, hogy az ottani fürdő-szezon kedvező jelek közt nyilt meg. A kitünő fürdőhely a mult év óta sok tekintetben előnyösen megváltozott. A Balaton partján megint több uj és csinos villa épült s a fürdőközönségnek, mely évről-évre hiven felkeresi kedves üdülő helyét, most már csak az volna a kivánsága, hogy vajha akadna egy okos és élelmes vállalkozó, a ki egy modern kényelemmel berendezett terraszos vendégfogadót épitene a tó partjára. Evek előtt merült föl már hasonló terv. Zichy Jenő gróf akart egy rendkivül diszes és terjedelmes vendéglőt emelni, de akkor a kivánatos terv a veszprémi káptalan — a siófoki partok tulajdonosának — szükkeblüségén megtörött. Azóta a viszonyok kedvezőbbé alakultak. A káptalan a tópart hosszán elvonuló birtokát háztelkekre osztotta s most részletenkint áruba bocsátja. A kellemes fürdőhely törzsvendégei egymásután már megérkeznek. Nincs is panaszunk a fürdő ellen, mert azt a természet pazarul felruházta minden jó tulajdonságokkal s ha itt-ott mégis panasz hangzik, az csak a község ellen szól, mely saját jól felfogott érdekei ellenére mit sem törődik a fürdővendégek kényelmével s még a poros utczák kellő öntözéséről sem gondoskodik. De ráférne a fürdőbérlőkre is egy kevéssel több igyekezet, mert csekély befektetéseik nem állnak arányban bő jövedelmeikkel. — *Uj-Tátrafüreden*, mint nekünk irják, junius 5-én tánczczal egybekötött tavaszi mulatságot tartott a nagyszalóki tanuló ifjuság. A fürdővendégek gyönyörködve nézték a mulató ifjuságot, s a délután folyamán futóversenyt is rendeztek. — *Pöstyénben* junius 6-ig összesen 761 fürdővendég fordult meg.

Rövid hirek. ***Dornbadban*** tegnap Rabacher Emil bécsi kartongyári hivatalnok ismeretlen okból főbelőtte magát. Felgyógyulásához nincs remény. — ***Madridban*** és Jaenben tegnap erős földrengést éreztek. — ***Hamburg*** közelében tegnap a lőportorony felrobbant. Két ember meghalt, négy megsebesült. — ***Vöslauban*** tegnap Lackinger házmester fia és Láng házfelügyelő beleesett egy épülőfélben levő kutba. Lackinger meghalt, Láng pedig sulyosan megsebesült. — ***Bécsben*** Sagl Károly főhadnagy ezelőtt két nappal napszurást kapott és tegnap meghalt.

— **Késő bánat.** A napokban megemlékeztünk *Krammer* Béla, a Strobentz testvérek czég 18 éves üzleti gyakornokának esetéről, a ki özvegy Strobentz Alajosné kárára 5339 frt 87 krt, főnökeinek kárára pedig 500 forintot elsikkasztott s aztán nyomtalanul eltünt. A rossz utra tévedt fiatal ember, ki ugy látszik, a sikkasztás óta a fővárosban lappangott, ma életjelt adott magáról. Bünbánattal s ugy látszik, az üldözéstől való félelem miatt is, visszaküldte az elsikkasztott pénz jelentékeny részét főnökeinek. Tegnap délután a kerepesi-ut és a vas-utcza sarkán állomásozó Grünwald Samu 917. számu hordárnak egy előtte ismeretlen fiatal ember vaskos levelet adott át, hogy vigye el azt Biberal Károlynak a várfok-utcza 3-ik számu házba. A hordár teljesitette is a megbizást. Biberal meglepetéssel látta, hogy az sógorától sikkasztásért körözött Krammer Bélától jött. A levélben egy másik lepecsételt pénzes levél is volt, mely Strobentz Károly nevére szólott. Biberal azonnal átment a fia apjához Krammer Béla dunagőzhajózási ügynökhöz, a ki a várfok-utcza 7. számu házban lakik. Együtt azután fölkeresték a czimzett Strobentz Károlyt s az felbontva a levelet, abban 5500 forint készpénzt talált, melyet a bünbánó fiatal sikkasztó küldött vissza neki avval a kéréssel, hogy vonja vissza a rendőrségnél ellene tett panaszát. A károsult czég mindeddig nem

teljesitette a sikkasztó kívánságát s a detektivek még egyre keresik az eltüntet. Eddig azonban még nem találták meg.

= **Elgázolt agastyán.** A tegnapelött este elgázolt agg Kilényi János már jobban van s az orvosok reménylik, hogy életben marad. A beteget ma délelött fiának, *Kilényi* Hugó miniszteri tanácsosnak kérelmére átszállitották a Rókus kórházból a vörös keresztegylet kórházába.

= **Ellopott letétpénzek.** A korrupczió egy szomoru példájáról irnak az aradi lapok. Az eset hőse *Campián* János, a ki ügyvéd lett volna, de a kit gyengén kerestek fel a peres felek. Hihetőleg ez k'nyszeritette a csalásra és okirathamisitásra, a mit elég szokatlan módon vitt véghez. Ellopott ugy nis a járásbiróság irodájából mindenféle ott használt blankettát, és kiutalványozó végzéseket állitva ki egyes letéti pénzekről, a járásbiró nevét hamisitotta, azután szépen felvett az adóhivatalból egy csomó letétpénzt. A turpisságra a pénzeiket reklamáló felek jelentkezése alkalmával jöttek rá. Kugler István járásbiró azonnal megtette Campián ellen a bünvádi feljelentést, melynek nyomán a kir. ügyészség megkereste a rendőrséget a hamisitó és csaló kipuhatolása iránt. Campián állitólag Romániába ment, e hir azonban megerősitésre vár. Pár nappal ezelőtt még látták az egyik aradi kávéházban. A vizsgálat mai stádiumában még azt sem tudják, mennyi lehet a csalárd uton felvett pénz; kétezer—kétezerötszáz forintot azonban bizonyosan tudnak; valószinü, hogy sokkal több lesz a kár, mely az államot terhelni fogja, miután itt mulasztás vagy visszaélés senkit sem terhel, hacsak nem azt a rendszert, a mely a letétpénzek kifizetésénél divik.

= **Öngyilkosság**, Uricska József morvaországi danieskói születésü varga (lak. kőfaragó-utcza 3. sz.) ma délután a kerepesi-uti temetőbe agyonlötte magát.

= (x) **Józsiv** sorsjegyeket legelönyösebben ajánl Lemmel Lajos bankháza Bpest, kecskeméti-utcza 6. E czég lapunk utolsó oldalán közzétett hirdetésére olvasóink figyelmét felhivjuk.

= Lapunk mai számában megjelent «Valamennyi ezredtulajdonos emléklapja» cz. hirdetésre felhivjuk olvasóink figyelmét.

= **Sajtóhiba-helyreigazitás.** Lapunk 144. számának kishirdetési rovatában az «Eladó birtok» czimü közlemény alatt Pál János kávés földbirtokos helyett: *Pál János ház- és földbirtokos olvasandó.*

= **Somossy orpheuma.** Az uj müsor, melyet a Somossy-féle fővárosi orpheum igazgatója junius 1-je óta a közönségnek naponkint bemutat, minden várakozást felülmul és a müélvezetek eme különfélesége egyensulyozhatja a mindinkább érezhető saison-mortet. Az ujjonnan szerződött tagok közt első sorban emlitendők: Katzer és neje kedvelt bécsi párdalosok, a maguk nemében utólérhetlen, felette mulatságos Willis és Caro excentraque bohóczok, továbbá Liedke Carlsen táncművész és Münichsdorfer Eliz contra alt énekesnő. Az ismertebb müvészek és müvésznők közül felemlitendők: az Elton tornász-csoport, «Julien» az angol ének quartett, a Martens trio, Miss Bratz, Selma Blanka keringő énekesnő és Clermont idomitott szamaraival és disznóival. Ezen valóban érdekes és változatos müsor eléggé bizonyitja, hogy a Somossy-féle orpheum tökéletesen megfelel feladatának.

= **Az állatkerti igazgatóság** tekintettel arra, hogy az ünnepekre nagyszámu vidéki közönség rándul fel a fővárosba, nagy szabásu disz előadásokat fog rendeztetni az Ánástásini s Biasini nevü hires légtornázó csoporttal. Az eddigi gazdag müsort még számos uj érdekes számmal toldja meg. Az előadások kezdete 4 és 6 órakor lesz a rendes 30 krajczár belépti dij mellett.

Giordano Bruno.

Holnap, pünköst ünnepén, melyet a keresztényvilág a szent-lélek menyből leszállásának s a keresztény anyaszentegyház megalakulásának emlékére szentel, különös esemény megy végbe a kereszténység fővárosában, Rómában.

Egy szobrot lepleznek le Róma egyik közterén, a Campo de Fiorin. Az, a kit a szobor ábrázol, majd háromszáz évvel ezelött máglyán lelte halálát Róma ugyane terén. Giordano Bruno-nak hivták, s Olaszország egykori martirjainak kétféle fajtája közül ahoz a fajtához tartozott, a melyik irmagul sem fordul többé elő sem Olaszországban, sem a «két müvelt ország» bármelyik zónájában. Szakitott, volt pap létére, az egyházzal; meggyőződését filozofiai elmélettel igazolni törekedett s mikor szellemi ereje a pantheizmus tanában megaczélosodott, jól s roszszul sikerült versekben és prózában mondta el az egyház iránt való gyülöletét. Bejárta egész Európát s mindenütt uj eget, uj földet hirdetett: földet, melyet az isteni végtelen bölcsesség, a szeretet napja termékenyit meg. A minő volt gondolata, olyan nyelvezete. S mindkettő kihivta az egyház bosszuját. Viszszatévedt hazájába, Velenczébe. Az inkviziczió elfogatta, s két éves fogság után, mert meggyőződését megtagadni vonakodott, máglyahalálra itélte. Az 1600-ki év egyik tavaszi reggelén mondták ki fölötte a halálos itéletet. A Campo di Fiorin meggyujtották alatta a máglyát, melyen ugy állt az egykori szerzetes, mint egy merev szobor, felemelt fővel, mosolygó ábrázattal. Mikor a máglyarakás már összeomlott lábai alatt s a filozóf a zsarátnokba hullt, feje még mindig daczosan emelkedett ki az egetverő füstfelleg közül.

Ennek az egyház-ellenes barátnak emel ma szobrot a fiatal Olaszország. A tendenczia szembeszökö s ha a szobor-állitók s leleplezők nem mondanák is, elárulja a klerikálisok elkeseredett haragja. A szobor felállitása nyilván a klerikálizmus, a pápaság ellen van intézve.

Alig nyerte vissza egységét Olaszország, mindjárt felbukkant az ugynevezett szabad gondolkodók körében a Giordano Bruno szobrának terve. Depretis, a volt miniszterelnök azonban fékezni tudta a mozgalmat. Szivesebben hajlott az olasz föld ama vértanui dicsöitése felé, kik nemzeti egységért küzdöttek s haltak meg. Alig vette át azonban Crispi a kormányt, azonnal személyesen megjelent egy értekezleten, mely Giordano Brunonak szobrát fel akarta állitani. E férfiaknak sem kellett több. Látták, hogy az ut nyitva áll s ettől fogva a nolai barát szobra napirendre került s miként látjuk, bevégzett ténynyé vált. A szobor felállitásában az olasz kormány által hivatalosan bár nem támogatott, de jóakaratu semlegességgel elnézett kihivás foglaltatik a fiatal Olaszországot nyügöző klerikalizmus ellen.

Olaszország tehát felvette a keztyüt. Harcz készül a modern eszmék s a középkori intézmények romjai közt. A küzdelem jelszava: Giordano Bruno. Itt közöljük a sokat hányatott, de meggyőződéseihez mindig szilárdan ragaszkodott s érte vértanu halált halt férfi életiratát.

*

Filoteo Giordano Bruno körülbelül 1550-ben a nápolyi tartomány Nola nevü városkájában, a Vezuv tövében született. Szegény szülők gyermeke volt. Tizenöt éves korában Nápolyban belépett a domokos-rendüek szerzetébe s a kolostorban megismerkedett Aristoteles, Plato, az uj-platonikusok, a stoikusok, a cabbalisták tanaival. Huszonnégy éves korában megkapta az egyházi rendet, de nem sokáig volt maradása a kolostorban, melyből 1576-ban megszökött. Legelőbb Genfbe ment. A görög filozófia tanulmányozása, valamint Kopernikusnak tanai a földnek és a többi planetáknak a nap körül való forgásáról kételyeket ébresztettek benne a hagyományos scholasztikus theologia iránt, miközben nem tudván magát tisztázni olyan nyilatkozatokat is tett, a melyek miatt vizsgálatot inditottak ellene, de ö jobbnak látta megszökni Genfből Párisba ment, a hol kiadta első müvét egy allegorikus vigjátékot. Ezt a drámai müvet követte 1582. és 83-ban három könyv, Lulliusnak a müfogásáról.

1583-ban Bruno, a párisi egyetemről ellene intézett támadások következtében átköltözött Londonba. Itt a lelkiismereti szabadság, valamint a franczia követ barátsága, a ki megszerezte számára Erzsébet királyné kegyét, lehetövé tette a szenvedélyes olasznak, hogy a legmagasabb metafizikai kérdésekben alkotott nézetének szabad kifejezést engedjen. Itt azután felolvasásokat tartott a lélek halhatatlanságáról s a teremtésről és még 1584-ben kiadta három főmüvét a «La cena de la ceneri»-t, a «De la causa, principio ed uno»-t és a «De l'infinito, universo e mondi»-t, a melyekben lerakta filozófiai rendszerének alapját. Ezt a három müvet 1585-ben más három követte, a melyek közül a «Spazzio della laestia triomfante»-ban heves támadások foglaltatnak a pápa és a katholikusok ellen, de egyuttal ugyanebben a müvében kárhoztatja a rajongók üldözését és olyan vallást követel, mely a szellemnek és a kutatásnak teljes szabadságot biztosit.

1586-ban Brunóval a németországi egyetemeken, Marburgban és később Wittenbergában találkozunk, a hol felolvasásokat tart a filozófia és mathematika érdekesebb kérdéseiről. Ittjelent meg 1588-ban első természettudományi müve az «Akrotizmus» is. Ez határozottan legvilágosabb és legérthetőbb müve, a melyben alaposan megczáfolja Aristotelesnek a világ keletkezéséről és alkotásáról szóló tanait. Hogy mennyire becsülte Németországot és tudósait, kitünik abból a bucsubeszédből, melylyel Wittenbergából távozott: «A bölcseség oszlopai — ugymond — most Németországban állanak; itt több lángészszel és müvészettel találkozunk mint az összes többi nemzeteknél.» Beszédét a midőn igy végezte: «Luther, te láttad a világosságot, érezted isten idvezitő lehelletét, követted parancsait, védtelenül szembe szálltál az ellenséggel, mely előtt királyok és fejedelmek reszkettek, legyözted öt győztél s a legyözött szempontból a diadalnak égig nyuló emléket emeltél!» Ezek a szavak már arra mutatnak, hogy Bruno már akkor nagyon vonzódott a protestantizmushoz és 1591-ben csakugyan át is lépett a lutheránus egyház kebelébe.

Giordano Bruno filozofiája különbséget tesz az anyag és a szellem közt, de mindenekelött egymással elválaszthatatlanul összekapcsoltnak tartja. Nincsen anyag erő nélkül, de viszont erő sincs anyag nélkül. Az istenség nincs a világon kivül, hanem benne, mert mindent betölt és mindenben a «lét»-et képviseli, minden lénynyel közös és szépségének fénye az egész természetben visszatükröz dik. Az istenség mindent magában foglal. Neki nincs neve vagy pedig minden név ráillik. Ö a felvilágositó és mindentlátó fény és minden dolognak, minden tárgynak megadja a maga sajátszerüségét és pompásan elrendezi őket. Isten akaratát Bruno azonositja a világtörvénynyel, a szükségességgel. Tett és akarat nála egy. A világ örök. A természetben az isteni müködésnek a czélja az univerzum tökéletessége, mely abban áll, hogy az anyag különféle részeiben az összes formák valódi kifejezésre jutnak. Ebben a czélban gyönyörködik az isteni elme és sohasem fárad bele abba, hogy az anyagból uj fajokat és formákat alkosson. A természetben — ugymond Bruno — csak kevés mag, elem és eszme van, melyekből minden képződik s a dolgok és fogalmak megszámlálhatatlan sokasága alakul. Elpusztithatatlan egyetértés kapcsolja össze az elsőnek a végét a másodiknak az elejével, a követő fejét az előző sarkával ugy, hogy minden, mintegy lánczolatban emelkedik a földről az ég felé és száll le az égből a földre. A föld époly kevéssé központja a mindenségnek, mint valamely más csillag. A végtelennek nincs középpontja vagy ha van, akkor mindenütt van, ugy hogy minden égitest magában véve már központ. A föld ép ugy, mint az eddig még fel nem fedezett planéták is közös pályán mozognak. A nap sem áll, hanem résztvesz az általános csillagtánczban. Az állócsillagok napok. Az óriási távolság miatt csak pontoknak látszanak. Ugyanebből az okból nem látjuk a planétákat sem, de azért bizton sejtjük őket. Az ember az élet kellö közepén az isteni és a földi, a tiszta eszme és a természeti jelenség közt áll. Mind a kettőben van része és igy a világnak összekötő kapcsa. Nem az egyén, az individuum, de az emberiség örök, mely bebarangol minden tért és minden alakot magára vesz, valóságos csoda, mely lassankint átmegy az istenibe, megmérhetetlen és mindig és mindenütt egész.

Az emberi ismeretnek Bruno szerint négy fokozata van: az érzéki észrevétel, a képzelem, az ész és az értelem, vagyis a szellemi értelem, mely mint legmagasabb fok egységgé emelkedik, és egy szubjektumot ismer el mindennek az alapjául.

Bruno a rendszerét egy ethikával koronázta meg, mely a jóban látja az egyedül igazat, az egyedül létezöt. Az igazság feltalálásának különfélék az utjai, de egyik sem távozik el a földről, mert csak a természetben ismerjük meg utjait. Ha megteszed azt, a mit a természet előir, eleget teszel az isteni törvényeknek.

Az erkölcsi harmoniának s a boldogság állapotának elérésére az első teendőül a munkát emliti. Nem pusztán az tiszteletreméltó, a ki munkájának a jutalmát kiküzdi, hanem mindazok, a kik oly hösileg küzdöttek, hogy a koszorut kiérdemelték. Kárhoztatni valók egyedül azok, a kik kétséggel eltelve az ut közepén megállanak.

Giordano Bruno 1591-ben visszatért hazájába Olaszországba és előbb Páviában, majd Velenczében telepedett meg. A pápai kuria inkvizitorai már 1592-ben követelték a velenczei szenátustól, hogy szolgáltassa ki nekik az istentagadó eretneket. De czéljukat csak ismételt sikertelen kisérletek után tudták elérni. A merész reformátor 1598-ban már az inkviziczió római börtönében sinylődik. Itt több izben megkinozták és ismételve határidőt tüztek ki tévtanainak visszavonására. De miután a torturák által kicsikart igéretét tanainak visszavonására vonatkozólag nem váltotta be, 1600 február 9-ikén kihirdették előtte az itéletet, a melylyel átadták öt a világi biróságnak, azzal az utasitással, hogy lehetőleg vérontás nélkül, tehát elégetés által végezzék ki. Giordanu Bruno állitólag igy válaszolt az itéletre: «Ti nagyobb félelemmel mondjátok ki az itéletet, mint a milyennek én fogadom», — s az inkviziczionális törvényszéknek a kivégzésről felvett hivatalos jegyzőkönyve szerint még a máglyán makacsul elutasitotta magától afeszületet. A pöriratokból kitünik, hogy mindenféle eretnekséggel vádolták. Igy többek közt vádolták azzal, hogy azt tanitotta, hogy megszámlálhatatlan sok világ van s a lélek egyik világból a másikba vándorol, hogy egy lélek két testben is lakhatik, hogy a szent lélek nem más, mint a világszellem, hogy a világ öröktől fogva van, hogy a szent könyveket emberi kezek irták, hogy Krisztus nem volt isten, hanem kitünő magus stb.

Ezek a vádak szolgáltattak ürügyet, vagy szelidebben szólva, alkalmat Giordano Bruno kivégzésére. De a valódi okok sokkal mélyebben vannak. Hiszen Giordano Bruno a renaissance korszakának eszméit védte és hirdette. De ugyanezek az eszmék egy teljes századon keresztül a pápák udvarában is uralkodtak, uralkodtak a müvészet, a tudomány és a költészet felett, melynek a klerikus ideálok ujjáébredése általtámadt frivolitással és istentelenséggel együtt, X. Leo, VI. Sándor, II. Gyula és még nehány pápában buzgó támogatója akadt. De ha ezek az eszmék Olaszországban még akkor is érvényben lettek volna, az egyház nem merészelte volna Brunót pörbe fogni.

De 1600-ban, Giordano Bruno halála évében Olaszország már minden tekintetben lerázta magáról a renaissance és humanizmus elveit. Ekkorra már beállt a reakczió és a pogány pompát, a kicsapongó erkölcsöket s a renaissance-pápák szabadgondolkodását nemrég felváltotta V. Pius takarékossága és XIII. Gergely keresztény és aszkezise. De Bruno filozófiája mindezzel ellentétben állott s azért kellett meggyőződéseért vértanu-halált halnia. Ez a vértanu-halál biztositja számára a halhatatlanságot. De ezenkivül költői és tudományos munkássága is igényt tarthat az utókor figyelmére, méltánylására. A müveiben nyilvánuló költői hangulat Göthét is fellelkesitette. Bruno eszméivel Faustban, a «Gott, Gemüth und Welt» költeményekben s a «Westöstlichen Divan»-ban is találkozunk.

Ha Giordano Bruno müveinek tudományos becsét kutatjuk, nem azt kell vizsgálnunk, vajjon a müveiben letett gondolatoknak miosoda jelentöségük van ma. Becsüket az a befolyás határozza meg, melyet a filozófia és emberi szellem fejlödésére gyakoroltak.

Giordano Bruno éthikai rendszerével egészen uj utra terelte az emberi erkölcsöket, és nagyban hozzájárult az emberi ismeretek köreinek terjesztéséhez . . .

Giordano Bruno, kinek emlékoszlopát holnap a szent városban leleplezik, nem halt meg! Szelleme keresztül törte magát a máglya lángjain, és mint a szabadság és a haladás geniusa még most is az egész emberiség felett lebeg! . . .

*

A Giordano Bruno ünnepély előkészületeit, mint Rómából tegnapi telettel táviratozzák, már csaknem teljesen befejezték. Olaszország tudományos intézeteinek és társulatainak képviselői már megérkeztek. A nápolyi és bolognai egyetemek küldöttei is már Rómában vannak, a hol a diákok lelkes fogadtatásban részesitették őket. A király csak a szobor leleplezése után hagyja el Rómát. A miniszterek közül a legtöbben, persze csak mint magánemberek alkalmasint jelen lesznek az ünnepélyen, hol Crispi is alkalmasint meg fog jelenni. A klerikálisok mindent elkövetnek, hogy elhitessék, hogy a pápa és a biborosok élete is veszélyeztetve lesz, bár a kormány kijelentette, hogy a Vatikán közelében a biztonsági intézkedéseket meg fogja háromszorozni. Hire jár, hogy a biborosok kollegiuma legközelebb annak a lehetősége felett fog tanácskozni, hogy a pápa elhagyhatja-e Rómát. Vasárnap és hétfőn senkit sem fognak bebocsátani. Reggel 8 órától fogva pedig az összes templomok zárva lesznek. A vatikáni könyvtárba jövő hét péntekéig nem fog lehetni bemenni. Rómából sokan elutaznak, mert attól tartanak, hogy a leleplezések alkalmával zavargások lesznek.

*

Róma, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A pápa meghagyta lapjainak, hogy Giordano Bruno szobráról egyelőre semmit se irjanak s vasárnapra valamennyi praelatust és bibornokot a templombamenés alól felmentette, valamint meghagyta, hogy a palota összes hivatalnokai a vatikánban maradjanak. A vatikáni muzeum három napig zárva marad. A leleplezéshez serényen készülnek. Minthogy zavargásoktól lehet tartani, a rendőrség és a térparancsnokság intézkedett, hogy az esetleges zavargás azonnal elfojtassék.

Róma, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Ama szentségtörésért engesztelésül, melyet holnap Giordano Bruno szobrának leleplezésével elkövetnek, a pápa triduumot rendelt el, a mely Péter és Pál napján kezdődik. Valamennyi kongregáczió müködését tegnap e hó 15-ig felfüggesztette. A közoktatásügyi minisztérium 100 lirát ajándékozott a szoborra. A klerikális városi tanácsosok tiltakoztak az ellen, hogy a szobrot a város átvegye. A trieszti Garibaldi-kört háromtagu küldöttség fogja holnap a leleplezésén képviselni, a mely koszorut is helyez a szoborra.

Róma, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A város képe nagyon mozgalmas. Az olasz törvényhatóságok, egyetemek és külföldi társulatok részéről igen sok küldöttség érkezett, részt veendő Giordano Bruno szobrának holnap végbemenő leleplezési ünnepélyén. Azt hiszik, hogy mindössze körülbelül 30,000 ember fog Rómába érkezni. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a rend fentartása érdekében. — Papi körök azt a hirt terjesztik, hogy a pápa a szobor leleplezése miatt esetleg elhagyja Rómát. E hirrel szemben áll az a tény, hogy XIII. Leo pápa okosságot, óvatosságot és türelmet ajánlott hiveinek.

Páris, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). A Temps római levelezője, a ki a vatikáni ügyekbe jól be szokott avatva lenni, tudatja, hogy Rampolla érsek a Giordano Bruno-ünnepély alkalmából jegyzéket intézett a nunciaturákhoz, a melyben a katholikus kormányokat heves hangon figyelmezteti azokra a hallatlan inzultusokra, melyeket a szentszéknek Olaszországtól el kell türnie.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A népszinházban** ma este a *Nebántsvirágot*, *Meilhac* és *Millaud* énekes vaudevillejét adták s ez az este volt egyike a legérdekesebbeknek a népszinház nyári évadjában. A czimszerepet *H. Pauli* Mariska asszony játszotta, kinek ez volt második szerepe a népszinház közönsége elött. A népszinház vendége Denisevel ép oly fényes sikert aratott, mint pár héttel ezelött Fiamettojával, söt a siker ma teljesebb volt, mert az első szinpadi kisérlet félénkségét ma már nem láttuk. Elevenség, természetes báj, minden utánzás nélküli eredetiséggel játszotta H. Pauli Mariska a nehéz szerepet, melynek énekrészében üde tisztán csendülő hangja, kitünő iskolája teljesen érvényre emelkedett, ugy, hogy a legkényesebb igényeket is kielégitette. Pezsgő eleven játékán meglátszott, hogy ha nem is akarja utánozni Judice-t, mintául öt vette. Minden egyes dal, minden jelenet után felhangzott a zugó taps és a müvesznőnek csaknem minden dalát meg kellett ismételnie. A többi szereplők is egytől-egyig megállták helyüket és hozzájárultak ahhoz, hogy a közönséget mindvégig a legjobb hangulatban tarták.

— **Jövő heti szinházi játékrendek.** *A nemzeti szinház* játékrendje: *Hétfőn:* II. Rákóczi F. fogsága. Havi bérlet 9. sz. *Kedden:* Makranczos hölgy. Havi bérlet 10. szám. *Szerdán:* Jó barátok. (Uj betanulással 3-szor). Havi bérlet 11. sz. *Csütörtökön:* Jó Füllöp. Havi bérlet 12. sz. *Pénteken:* Sevillai borbély. Havi bérlet 13. sz. *Szombaton:* A lelencz. Havi bérlet 14. sz. *Vasárnap:* A strike. Havi bérlet 15. sz. — *A népszinház* játékrendje; *Vasárnap:* A tót leány. *Hétfőn:* Utazás a föld körül 80 nap alatt. *Kedden:* A gárdista. *Szerdán:* Boccaccio. *Csütörtökön:* A peleskei nótárius. *Pénteken:* A cornevillei harangok. *Szombaton:* Magdolna.

— **A krisztinavárosi szinkörben** holnap, pünkösd vasárnapján, a *Pünkösd Florenzben* czimü, tavaly közkedvelt égüvé vált operette kerül szinre. A főbb szerepek következőleg osztattak ki: Fra Bombarda Kiss M., Sparacani Tollagi, Castrucci Kovács, Angelo Német János, Ritta Frank Boriska, Castrucciné Gondáné, Hétfőn a *Falu rosszá*»-t adják s ez alkalommal lép föl először, a társulat szép tehetségü uj tagja Tárnoki Gizella mint Bátki Teresi. Boriskát Czanyuga Emma, Göndör Sándort Kiss ihály, Gonosz Pistát Kovács játsza. *A heti müsor* továbbá: kedden *Pünkösd Florenczben*, szerdán *Czigánybáró*, csütörtökön a *Gascognei nemes* operette, pénteken ugyanaz, szombaton *Czifra Juczi* népszinmü. A szinkör igazgatója *Kresányi* Ignácz kellö számu uj, vagy Budán még nem adott darabokból állitotta össze a nyári programmját. Az első népszinmü ujdonság *A kondorosi szép csaplárné* lesz, melyhez *Serly* Lajos ir zenét. A darab e hó 2-ik felében kerül szinre. Mig a népszinmüi személyzet ennek a betanulásával lesz elfoglalva, a drámai személyzet a *Benyovszky Móricz* czimü eredeti látványosságot adja elő, melyet *Derécki* Antal irt Jókai könyve után. Érdekes ujdonság lesz a *Dudás* czimü olasz operette, melynek előadása julius hónapra van tervezve. A tavaly sikerrel adott darabok mellett ki vannak tüzve továbbá *operettek:* A rablók, A georgiai nök, Hoffmann meséi Offenbachtól; a Boissy-i boszorkány Zaitztól, Giroflé-Girofla, Száz szüz Lecocqtól, Arany chignon Jonastól, Római karneval, Egy éj Velenczében Strausztól stb. *Népszinmüvek:* A pletykapad Szabó Endrétől, Szegedi kupecz, A strike, A legény bolondja Kóródi Pétertől, Árva Zsuzska, A jeles kompánia stb. Készülnek továbbá a nemzeti szinház szünideje alatt *Az ember tragédiájá*-ra a temesvári diszletekkel s ennek egyfelvonásos parodiájára, mely két kis operette-tel fog szinre kerülni. Kisérletet tesz az igazgazgató több kisebb darab együttes előadására is. Fel van véve a müsorba a Czigány-princz, Hadjárat a békében, A lyoni postás, A tartalékos, valamint több énekes bohózat. A szinkör igazgatójához számos darabot nyujtottak be, melyek között szintén fog akadni előadni való.

— **A városligeti szinkör** magyar előadásai, melyek e hó 16-án kezdődnek, igen érdekeseknek igérkeznek. Az igazgatóság az eddig előadásra elfogadott öt-hat eredeti népszinmüvön kivül, több jeles franczia énekes bohózatot is fölvett müsorába. Változatosság kedvéért operett-előadások is lesznek, mert a személyzet ugy van szervezve, hogy operettet is sikeresen adhat. Az első hét müsorát a következő darabok képezik: «Éjjel az erdőn», uj népszinmü Rákosi Jenőtől, «Csirkefogó» fővárosi életkép Lukácsy Sándortól, «Uff király» operett és «Vadházasság» uj népszinmü Karczag Vilmostól. A megnyitó előadás prologjához, melyet Jókai Mór irt, megfelelö nagy allegorikus képletek is lesznek.

— **Blaháné a vidéken.** Az ünnepelt müvésznö körutjában Temesvárra érkezett, a hol tegnap lépett fel először a *Suhanczban*. A darab a temesváriaknak nem tetszett s nem is tetszik, de Blaháné alakitását a legnagyobb élvezettel nézték és hallgatták. A müvésznöt, a kit a felvonások után számtalanszor hittak, belépésekor nagy bokrétával s zajos ovácziókkal fogadták.

— **Emerich Fortunat** czimmel Reznicek cseh zeneköltö magyar tárgyu operát irt.

— **A m. kir. zene- és szinmüvészeti akadémia** drámai osztályának II-od éves növendékei ma délelött tettek gyakorló vizs át s «Tartuffe», «Julius Caesar» és a «Szentiványi álom»-ban mutatták be képességüket.

— **Népszinházi hirek.** A pünkösdi kettős ünnepre *A tót leány*-t és az *Utazás a föld körül 80 nap alatt* czimü látványosságot tüzték ki a népszinházban. Az előbbeninek a részleges uj szereposztás kölcsönöz különös érdeket, a mennyiben Hankát Hegyi Aranka, Julist pedig Csongori Mariska játsza. A népszinház ez évadja jun. 15-én szombaton záródik, s aztán megkezdődik a két hónapos szünet. Az utolsó előadás, mint minden évben, ugy ezuttal is a *Magdolna* lesz, a czimszerepben Lukács Juliskával.

— **A párisi magyar zeneünnepély** napja a kiállitási elnökség által julius hó 11-ére tüzetett ki s igy a julius hó 2-án Párisba ránduló magyaroknak is alkalmok nyilik ezen zeneünnepélyen jelen lenni. Az ünnepély müsora sokkal fényesebbnek igérkezik, mint azt egyáltalán remélyleni lehetett. Az énekmüvészetet *Wilt* Mária és *Ney* Dávid operánk kitünő barytonja fogják képviselni. Wilt Mária Erkel Ferencz «Hunyady László» dalmüvéből fogja énekelni a hires «La Grange» áriát bizonyára ugyanazt a dinamitikus hatást keltve vele Párisban, mint nálunk. Ney az «Ilka» dalmüből énekel egy részletet és több magyar dalt magyar zeneszerzőktől. Wilt nagy örömmel fogadta *Hubay Jenő* meghivását s hozzá intézett válaszában a többiek között irja: «a legnagyobb készséggel fogok közremüködni az ön által vezényelt ünnepélyen, nem kimélve a hosszu ut fáradalmait, csakhogy bebizonyithassam, mennyire szeretem Magyarországot, ezt az áldott jó földet, hol mindig ugy éreztem magam, mintha honn lennék. Szint ily értelemben ir Goldmark is Hubaynak, midön azt mondja levelében: «Mindenesetre örömmel fogadom, hogy nevem a magyar zene-ünnepély müsorán szerepelni fog, mert ott, hol magyar zeneszerzőkről van szó, ott nekem is van jogom vagy kötelezettségem, a hogy önnek tetszik; a tavaszi nyitányt tehát rendelkezésére bocsátom, bár eddig a budapesti előadáson kivül sehol sem engedtem előadatni. Csak arra az egyre kérem kedves barátom, hogy engem Párisba utazásakor Gmundenben némely dolgok megbeszélése végett meglátogatni sziveskedjék.» — *Zichy* Géza gróf megigérte, hogy ha csak körülményei változást nem szenvednek, személyesen fogja művét vezényelni a «Trocadero»-ban. Az «Ehrbar» készitményü «Jankó» zongorát már utnak inditotta s a feltaláló maga fog játszani rajta egy magyar raphsodiát. Az ünnepély müvészi sikere tehát már eddig is biztositva van.

SPORT.

— **Triumph-banket.** Apponyi Antal gróf, mint Bécsből irják, tegnap nagy mulatságot rendezett a trainereknek és jockeyknak, a Triumph fényes Derby győzelmének megünneplésére. A trainerek közül alig hiányzott egy is a Triumph-banketröl; ott voltak: Barker, Batty, Butters, Dobrowsky, Carl Harraway, Hatton, Herbert, Kemp, Langham, Metcalf, Milne, Platt, Pöhl, Price H. és J. Reeves, Smart, Spider, Styles, Waugh, Appleton, Hansi, Vivian, Peasnail, Carr, Bat; a jockeyk közül hivatalosak voltak; Bell, Booty, Bowman, Brown, Bulford, Busby, Chandler, Coates, Ellis, Fletcher, Geogheghan, Goodway, Hesp, Jones, Lemaire, May, Phillips, Planner, Rawlinson, Rossitter, Smith, Templeman, Tinsley, Wyatt, Huxtable, Woodhouse és Emery. Csodálatos látvány volt a nagy csomó apró törpe, a kik nagy vigsággal mulattak a Triumph tiszteletére. Az asztalfőn Reeves, Triumph trainerje és Rossitter, a Derby-nyerő lovasa ültek. Ez utóbbi német és angol keverékü nyelven pohárköszöntöt is mondott Apponyi grófra és nejére s ezenkivül Triumphot, a Derby-nyerőt is éltette.

Bécs, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A nyári meeting mai utolsóelötti napján a versenyek a következő eredménynyel végződtek:

I. *Kétéves nyeretlenek versenye.* 1000 frt. 1000 méter. Festetics Tassilo gr. p. kanczája *Bonnie-Aggie* küzdelem után fejhoszszal nyerve első, Degenfeld gr. *Futár*-ja második, utána 2½ hoszszal Col. Anthony *Goldschopf*-ja harmadik. Futott még: Ophelia, Honi és Hermia. Totalisateur 5:10. Helyrefogadások I. 25:40, II. 25:69. — II. *Taurus-handicap.* 3000 frt. 2400 m. Choloniewsky Ede gr. 4é. p. ménje *Titian* könnyen egy hoszszal első, Festetich Tassilo gr. *Simplicius*-a második, utána 6 hoszszal Blaskovics Ernö *Kardos*-a harmadik. Futott még: Kincstár, Warrior és Vöfély. Totalisateur 5:21. Helyrefogadások I. 25:55. II. 25:60. — III. *Kétévesek handicapje.* 1000 frt. 1200 m. Blaskovits Miklós és Mayer Arthur p. kanczája *Csalfa* könnyen két hoszszal nyerve első, Capt. Violet *Thecla*-ja második, utána ¾ hoszszal Col. Anthony *Electa*-ja harmadik. Totalisateur 5:8. Helyrefogadások I. 25:31, II. 25:51. — IV. *Eladó-verseny.* 1000 frt. 1600 m. Choloniewsky Ede gr. 3é. p. ménje *Bacchus* küzdelem után nyakhoszszal nyerve első. Trauttmansdorff herczeg *Drágafa*-ja második, utána másfél hoszszal Mosonyi *Glücksritter*-je harmadik. Futott még: Rendetlen, Veilchen, Hogyvolt és Daliás. Totalisateur 5:22. Helyrefogadások I. 25:55, II. 25:46. — V. *Eladó verseny.* 1000 frt. 2 éveseknek. 1000 m. Söllinger Rudolf százados sp. ménje *Titus* küzdelem után nyakhoszszal első, Schindler László *Senta*-ja második, utána egy hoszszal Auersperg herczeg *Atlantic*-ja harmadik. Futott még: Georgine, Weaner-Madl, Alias, Révész és Kaland. A nyertesre ajánlat nem történt. — VI. *Kont gátverseny.* 3000 forint 2400 méter Auersperg Fr. hg. 4é. p. ménje *Giardinetto* és Kinsky Zdenko gróf 4é. p. ménje *Montbar holt versenyben érkeztek be* az első helyre, utánuk 6 hoszszal Capt. George *Amethyst*-je harmadik. Futott még: Aliby és Mozdony. A dij megosztatott. Totalisateur: Giardinettora 5:8, helyre 25:46. Montbarra 5:13, helyre 25:64. — VII. *Kriean akadályverseny.* 1000 frt. 4800 méter Erdödy Károly gr. 4é. pej ménje *Engadin* könnyen hat hoszszal nyerve első. Auersperg herczeg *Game-je* második. Totalisateur 5:19.

Pünkösd hétfőn lesz a bécsi nyári meeting utolsó napja. E versenynapon a harmadik és hetedik versenyre ma van a kisbánat-jelentés, ugy hogy még nem lehet tudni, mely lovak maradnak a futamokra állva. A többi öt futásra typjeink ezek: I. Mineral-verseny (1000 forint, kétéveseknek, 1200 m. 13 nevezés) *Titus Desdemona.* — II. Rajta-Rajta-verseny (5700 forint, 2400 m. 21 nevezés.) *Apponyi-istálló, Blaskovics-istálló,* — IV. Vederemo-verseny (2000 frt, 3200 m. 11 nevezés) *Drágafa, Warrior.* — V. Záró-verseny (1000 frt, 1600 m. 12 nevezés) *Bacchus, Pity the Blind.* — VI. Eladó gátverseny (1000 frt, 2800 m. 9 nevezés(*Titian, Fragezeichen.*

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A népszinházi bizottság** ma Kamermayer polgármester elnöklete alatt ülést tartott, a melyen Kléh István jelentést tett a népszinházi alap pénztárának mai állapotáról. E szerint az alap vagyona most 26,895 frt 25 kr. A mérleg megvizsgálására Gerlóczy Károly elnöklete alatt albizottságot küldöttek ki. A segélypénztár pedig 2,046 frtból áll. E segélypénzekből *Tamásy* József két év óta betegeskedő müvésznek 100 frtot utalványoztak ki. Jóváhagyták a végrehajtó bizottság azon intézkedését, hogy uj viztömlőket szerzett be, s az igazgatót utasitották, hogy évenkint a szünidő alatt minő javitásokat tartozik végrehajtani. Végül előterjesztést intéztek a fővárosi közgyüléshez, hogy a népszinházi bizottság nyolczadik tagjának megválasztása iránt intézkedjék.

— **A tankönyv biráló-bizottság** *Alkér* Gusztáv tanácsnok elnöklete alatt tartott minapi ülésén a polgári-, közép-kereskedelmi, iparos tanoncz és alsófoku kereskedelmi iskolai tankönyvek revizióját vette tárgyalás alá, — de a polgári, közép- és alsó kereskedelmi iskolákra nézve ugyanezen indokokból, mint az elemi iskoláknál, kimondta, hogy az ezekben használatos tankönyvekre 1890. juliusáig maradjon fenn a status quo, mert a miniszter maga figyelmeztete a fővárost, hogy a tankönyvek kijelölésben jól fontolja meg a dolgot, a kellö birálatra az idő is rövid és a polgári iskolákra nézve még nincs is elegendő számu approbált tankönyv. Kivételik az *egészségtan*, melyre nézve már két approbalt tankönyv van: dr. Balogh Tihaméré és dr. Scherman Adolfé. E két könyv birálatára kiküldetett: Vajdafi Ernö és Lengyel Sándor. Az iparostanoncz-iskolák tankönyveire nézve pedig még nem jött válasz a könyveknek pályázat utján való beszerzésére vonatkozó fölterjesztésre. A miniszteri válasz tehát megsürgetendő lesz, vagy ideiglenes intézkedést kell életbe léptetni. Az iparos tanonczIskolák számára irt dr. Veres József-féle számtan megbirálására Szász Károly és Lengyel Sándor tagok kérettek föl.

— **Ingatlanok forgalma a fővárosban.** A lefolyt héten a következő ingatlanok irattak át: Korb Mártonné Farkas-téren levő telke öröklés utján Hirsch Ferenczre és testvéreire, Lecove Albert és neje II. ker. törökvész-téren levő telke 200 frtért Vomacska Franciskára; Tesch Jakabné I. ker. Istenhegyen levő telke 450 frtért dr. Hegyeshalmy Lajosra és nejére; Szathmáry Aranka I. ker. Gellért-rakpart 28. sz. a. házra 5000 frtért Budapest föv. közönségére; Szlabey Ernöné II. ker. Rézmálon levő telke 1600 frtért Kafka Ignáczra, Steiger György I. ker. kuruczosi dülőben levő telke öröklés utján Steiger Erzsébetre és testvéreire; Kiss Józsefné I. ker. Gazdag-réten levő telke Kiss Jánosnéra; Mannert Alajos iskola-u. 41. sz. a. háza 18,000 frtért Budapest föv. közönségére; Breitner Erzsébet Vörösváry-utcza 25. sz. a, háza örökség utján kiskoru Giegler testvérekre, Lazetzky Ferencz és Katalin Remete-hegyen levő telke 145 frtért Légányi Frigyesnére. Sulczberger József sasadi dülőben levő telke 371 frtért Novák Ignáczra. A budapesti sütő ipartársulat kuruczlesi dülőben levő telke 625 forintért Matheidesz Istvánra. A föv. közmunkatanács II. ker. várfok-utczában levő háza 4314 frtért Pfanzelt Jánosra, Ocskó Pál III. ker. Lajos-utcza 5. sz. a. háza 2600 forintért Kutlánya Jánosra. Visnyi Auguszta és Kornél Lincsilépcső 4. sz. a. háza 38,000 frtért Bajkay Mihályra és nejére. Weinberger Magdolna várhalmi-dülőben levő szölője 100 frtért Kullmann Lajosra és nejére. A hegyipálya társaság I. ker. Isten-hegyen levő telke 3000 frtért özv. Rosenthal Adolfnéra, Rothammer Anna I. ker. Naphegyen levő szölője 350 frtért Bartuch Lajosra és nejére, Ambrosz József örmezön levő telke 650 frtért Saxlehner Andrásra és nejére, Deutsch Károly Németvölgyben levő telke 350 frtért Heinlein Ferenczre és nejére, Friedenthal Vilmos Szvetenay utczában levő háza 3745 frtért Szeleteky E. Lajosra és Jánosra, Tihanyi Józsefné vig-utcza 11. sz. a. háza öröklés utján kk. Tihanyi testvérekre, Schneider Ágost és társainak VIII. ker. aggteleki-utcza 7. sz. a. háza 14,471 frtért Haraszii Jánosra és nejére, Schultz Jakabné és társainak VIII. ker. Ludoviczeum-u. levő telke 3300 frtért Ruff Ferenczre és nejére, Breslmayer Román és Kálmán Podmaniczky-u. 42. sz. a. háza 10,000 frtért Grill Lajosra Simonics József Práter-utcza 20. sz. a. háza 550 frtért özv. Simonich Andrásnéra, Széher Zoltán IV. ker. Lipót-utcza 10. sz. a. háza csere utján Navratil Jolánra, Gulácsy Kálmán VI. ker. Kemnitzer-utczai háza csere utján Vasanits Miklósra és nejére, özv. Kitzinger Józsefné II. ker. medve-utcza 28. sz. a. háza ajándék utján Hercz Alajosra, Ferschl testvérek Kiscelli-u. 79. sz. a. háza 1100 frtért Mach Ádámra és nejére, Kaszás Beatrix VI. ker. rózsa-u. 95. sz. és VII. ker. nyár-u. 32. sz. a. háza csere utján Jellinek B. A. és fia czégre, Jellinek B. A. és fia czég VI. ker. felsőerdősoron levő háza csere utján Kaszás Beatrixra, dr. Gortsay Bertalan VIII. ker. gólya-utcza 15. sz. a. háza 11,000 forintért Reiss Henrikre, Panovitz Gyula IX. ker. Ferencz-utcza 8. szám alatti háza Bánetner Károlyra, Krausz Mayer VI. ker. angyalföldön levő telke 1387 frt 68 krért Seger Simonra és nejére, Fischer József IX. ker. Tompa-utcza 30. sz. a. háza 2400 frtért özv. Fischer Frigyesnére, Krisztinkovics Istvánné VIII. ker. kőfaragó-utcza 5. sz. a. háza 50,000 frtért gr. Nemes Nándorra, özv. Ertl Henrikné VIII. ker. Liszt Ferencz-utcza 5. sz. a. háza öröklés utján özv. Filippi Jánosnéra, Christian Herman VI. ker. felső bikaréten levő telke 4000 frtért Hoffer Ottóra. Csizmazia Károly Márton-utcza 35. sz. a. háza öröklés utján Csizmazia Györgyre, Messinger Ármin VII. ker. Wesselényi-utcza 41. sz. a. háza 37,107 frt 50 krért Budapest főváros közönségre, Molnár Anna VI. ker. Erdőteken levő telke 1750 frtért Leitermann Gusztáv és nejére, Budapest főváros közönségének gyár-dülőben levő telke 111 frt 24 krért Palássy Istvánra, Ott Károly üllői-ut 71. sz. a. háza egy része 1400 frtért Ott Jánosra, Schvicker Anna és Mária sziv-utcza 47. sz. a. háza 8000 frtért Loidhold Katalinra, Ráth Mária István-tér 9. sz. a. háza 11,000 frtért Lustig Dávidra és nejére, Domac Győző X. ker. kőbányai Óhegyen levő telke 400 frtért Verebes Istvánra és nejére, Skalla Antal városmajor-utcza 21. sz. a. háza 4800 frtért Csajkovics Péterre és nejére, Schlögl István és neje vihar-utcza 3. sz. a. háza 1800 frtért Stadler Károlyra és nejére, Habern Rozina VII. ker. lövölde-téren levő telke 14,711 frt 20 krért Budapest főváros közönségére, Mühlbacher János és neje Cserhát-utczai háza 3500 frtért Radits Pálnéra, Weisz Berthold és társa VII. ker. lövölde-téren levő telke 15,916 frt 88 krért Budapest főváros közönségére, Wollburger Lajos X. ker. Kereszturi dülőben és X. ker. kőbányai Óhegyen levő telke öröklés utján özv. Willburger Lajosnéra és gyermekeire, Budapest főváros közönségének szegényház-tér 7. sz. a. háza ajándék utján orsz. kisdedóvó-egyesületre, Bucsánszky Alajosné Szentkirályi-utcza 30. sz. a. háza 45,000 forintért Rózsa Kálmánra, Schultz szül. Gattyán Katalin VIII. ker. Dugonits-utczai háza Lencz szül. Schultz Ilonára.

EGYLETEK, TARSULATOK.

— **A kir. József-müegyetem segitő-egyesülete** tegnap délután tartotta meg évzáró közgyülését, melyen a tisztikarnak a felolvasott jelentések alapján megadták a felmentvényt. Az egyesület vagyona a pénztári jelentés szerint 20 ezer forintra rug, s a lefolyt évben segélyezésekre 1500 forintot forditott. A szünidei bizottságot alakitották még meg. Elnök lett Rauszek E. Jenő, bizottsági tagok Sztrókay, Moldoványi, Hellenschuss, Wirnhardt és Antal.

— **Az V. ker. áll. főreáliskola önképzőköre** ma tartotta zárülését, melyen kiosztották a pályadijakat s felolvastak nehány pályanyertes müvet, melyek örvendetesen meglepték a diszes hallgatóságot. Főleg *Mes-*

singer Alajos regéje, s *Jasztrapszky* Károly de Vigny-forditása részesült köztetszésben. Pályadijat nyert még *Szuczberger*, Petöfi életrajzával. Igen sikerült népies költeményt olvastak még töl id. Fried Józseftöl. Szavaltak: Fürst VII. és Szabolcsi VIII. oszt. tanulók. Az intézet igazgatója Hofer Károly buzditó és elismerö szavakkal zárta be a szép ünnepélyt.

— **Az Eötvös-alap.** A magyarországi tanitók e jótékony intézete ez idén is aug. 20-án tartja közgyülését, a melyen kiosztják a segélyeket és ösztöndijakat. Az alap kezelö-bizottsága felhivja a hazai tanitó egyesületeket, hogy az osztóbizottságba küldendö képviselöiket idejekorán válaszszák meg, egyuttal kéri az alap összes rendes tagjait, hogy kötelezettségeiknek julius 10-ig tegyenek eleget. A közgyülésen csak ama tanitó-egyesületek képviseltethetik magukat, a melyek 100 frtnyi tagsági tökéjüket az alap pénztárába befizették, vagy az 1887—88. évre minden egyes rendes tag után 10—10 krajczár tagdijat beszolgáltattak; az alap jótéteményeire is csak ama rendes tagok tarthatnak igényt, a kik 1 frtnyi tagsági dijaikat a jelzett két évre lefizették. A kezelöbizottság köszönettel vette tudomásul, hogy a «Soproniak fövárosi köre» 180 frt adományt juttat az Eötvös-alap javára. Ez év február 2-ika óta évi járulék fejében befolyt 485 frt, adomány fejében 832 frt. Az alap jelenleg 36,108 frt tökésitett vagyonnal rendelkezik.

— **A népnevelök budapesti egyesülete** tegnap Vajdaffy Gusztáv elnöklete alatt közgyülést tartott, melyen Meláknė *Szaák* Lujza a magyar pedagógia történetének tovább fejlesztéséröl értekezett. A nagy figyelmet költött értekezést legközelebb bövebben ismertetni fogjuk. Utána *Somlyay* József adta elö nézeteit az osztatlan népiskola tantervére és tankönyveire vonatkozólag. Javasolja, hogy az osztatlan népiskolának az olvasás, irás és számolás képezze legföbb tárgyát, és a tanitás középpontját az olvasókönyv képezze. Az elöadó javaslatát a közgyülés elfogadván, azt az egyetemes tanitógyülés végrehajtóbizottságához áttenni határozta. György Aladár inditványára kimondotta ezután a közgyülés, hogy a tanügy fejlesztése és a tanitói közszellem ébresztése czéljából a jövö évben egyetemes tanitógyülés rendeztessék. A «Népnevelés Lapja» szerkesztöje és kiadója közt fölmerült vitás ügyben a közgyülés a *szerkesztö eljárását helyeselvén*, neki bizalmat szavazott. Néhány folyó ügy elintézése után a közgyülés véget ért.

— **A budapesti lakatos ipartestület** kebelébe tartozó betegsegélyzö egylet és társalgó kör e hó 10-én tartja zászlószentelési ünnepét. A rendezö bizottság mindent elkövetett, hogy nagy fénynyel ülhesse meg ez ünnepélyt; a zászló védnöke Jungfer Gyula testületi elnök, a zászlóanya pedig Svadló Ferenczné lesz. A gyülekezö hely reggel 8 órakor a vigadó elött lesz, onnan fél 9 órakor felvonulás a terézvárosi plébánia templomba, fél 10 órakor ünnepies zenésmise a társalgókör dalárdájának Kossoviéz karnagy vezetése alatti közremüködése mellett, azután alkalmi szónoklat és a zászló ünnepélyes fölszentelése a szegbeveréssel egybekötve, innen a régi polgári lövöldébe indul a menet, hol Ráth Károly tart alkalmi beszédet; a szeg beverés folytatása. Délután 6 órakor a zászló felavatása és átadása; a társalgókör dalárdája szavalatokkal egybekötött dalünnepélyt rendez, melyet este társas vacsora és tánez fejez be.

— **Az orsz. közegészségi egyesületnek** ujabban alapitó tagjaivá lettek: Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Pfeiffer Kálmán min. osztálytanácsos, Wolafka Nándor min. osztálytanácsos, Zámory Kálmán földbirtokos, a késmárki ev. ref. liczeum, a rozsnyói ág. ev. fögymnázium és Nagy-Keszi (Komárommegye) község, valamennyien 50 frttal.

— **Az országos lelenczházat** létesitö egyesület ma délután Ivánka Imre elnöklete alatt ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy csatlakoznak a Fehérkereszt-egyesülethez, és 1150 frtnyi vagyonukat is átszolgáltatják ennek.

— **Az erdélyi muzeum-egylet**, mint Kolozsvárról távirják, ma d. e. tartotta évi közgyülését. *Esterházy* Kálmán gr. elnöki megnyitójában nagy kegyelettel emlékezett meg Trefort Ágostról és Rudolf trónörökösröl. A jelentés felolvasása után az elhalt Mosel Antal helyébe Szász Domokos püspököt választották meg alelnökké.

— **Az elsö budapesti szikvizbizományosok önsegélyzö egylete** e hó 12-én d. u. 3 órakor saját helyiségében (Király-utcza 108. sz.) rendkivüli közgyülést tart.

— **A magyar tudományos akadémia** elsö (nyelv és széptudományi) osztálya tegnap délután *Hunfalvy* Pál elnöklete alatt tartott értekezletet, melyen elsö sorban *Török* József rendes tagnak az akadémiai tagokra vonatkozó inditványát tárgyalta. Az osztály hosszas tanácskozás után az inditványt elvetette, mivel annak elfogadása az alapszabályok megváltoztatását vonná maga után. Az alapszabályok 20. §. ugyanis igy szól: «Minden ujonnan választott rendes és levelezö tag osztályába tartozó dolgozattal egy év alatt széket foglal s ez megtörténvén az elnök és fötitkár által aláirt oklevéllel tiszteltetik meg, mely öt akadémiai jogai gyakorlatába helyezi. «Az alapszabály értelmében azok az akadémiai tagok, kik nem tartották meg székfoglalójukat, nem gyakorolhatják jogaikat s arra öket kényszeriteni, hogy tartsák meg székfoglaló értekezésüket, nem lehet. Az osztály ugyan elhatározta, hogy idönként az elnök és titkár szólitsa fel a tagokat a székfoglaló megtartására. Ezután a könyvkiadó bizottságba tagokul beválasztották Szász Károly és Beöthy Zsolt rendes tagokat. A Kóczán pályázat biráló bizottságát alakitották meg végül, a melynek tagjai lettek Csiky Gergely, Berczik Árpád és Pállfy Albert.

— **Az ujpesti magyar asztaltársaság** háromtagu bizottságot küldött ki az állami elemi népiskolák igazgatóságához azzal a kérelemmel, hogy nevezzék meg azokat az idegen ajku növendékeket, a kik az év folyamán kitünö eredménynyel sajátitották el a magyar nyelvet. Az asztaltársaság azokat valláskülönbség nélkül meg fogja jutalmazni.

— **Az országos magyar iskolaegyesület** a budapesti kültelki iskolák tanulóinak megjutalmazására, kik nem magyar ajkuak, de a magyar nyelv elsajátitásában kitünnek — 200 frtot utalványozott ki.

— **A magyarországi Kárpátegyesület** Keleti Kárpátok osztálya augusztus 11-én tartja 11-ik közgyülését a bártfai fürdöben. A közgyülést a Lubló fürdöbe, a Dunajecz áttöréséhez és a magas Tátrába való nagyobbszerü kirándulással kötik egybe. A kirándulások terve a következö: hétfön, augusztus 12-én reggel 7 órakor parasztszekereken *Bártfa* városába. Délelött 11 órakor indulás Hoszszurétre és felmenet Makovicza várromjához. Leszállás Zboróra. Közös-ebéd Rákóczynak történelmileg nevezetes 100 hársa alatt. Kedden reggel 6 órakor indulás paraszt szekereken Lublóra. Szerdán reggel 5 órakor indulás Szmerdzonkán (a koronahegyi fürdön) át a veres klastromhoz. Délelött 11 órakor indulás tutajokon a vadregényes Dunajecz-áttörésen keresztül Sesavniczára. Délután visszatérés gyalog Szmerdzonkára. Csütörtökön reggel 8 órakor indulás szekeren Szmerdzonkáról a magurai turista-ut melletti Ödönmenedékházhoz, majd Barlangligetre. Pénteken délelött 9 órakor szepes-bélai cseppköbarlang megtekintése. Ebéd Barlangligeten. — Délután a társaság két részre oszlik: az egyik rész 4 órakor Mátlárházára gyalogol, a másik rész Késmárkra kocsizik. Ezek másnap Tátrafüredre utaznak. Szombaton reggel 5 órakor Matlárházáról gyalog, vagy lóháton a Zöldtóhoz; körülbelül 4 órai hegymászás. Este visszatérés Matlárházára. Vasárnap a turista uton Tátrafüredre, hol a közös kirándulás véget ér. A Kárpátegyesület tagjai és barátjai részt vehetnek az egész kirándulásban is. A kik az egész kirándulásban részt akarnak venni, 15 frtot, azok a kik csak Bártfára és Zboróra akarnak menni, 3 forintot küldjenek postautalványnyal Siegmeth Károly alelnöknek S.-A.-Ujhelyre. Mint emlitettük, a magyar északkeleti és kassa-oderbergi vasutak 50 százaléknyi menetdij-kedvezményt engedélyeztek, a magyar kir. államvasutak vonalain pedig augusztus 1-töl tetemesen leszállitott személydijtétel lép érvényre.

— **A budai kir. egyet. kath. fögimnázium** «Vörösmarty önképzökör»-e ma ülte meg negyedszázados fennállása emlékünnepét. Nagy számu, diszes közönség gyült egybe s élvezettel hallgatta meg az ifjuság ének- és zenekarának elöadásait, Kölcsey «Himnusz»-át, és Erkel «Hunyady-induló»-ját, Guonod «Ave Máriá»-ját. Volt szavalat és emlékbeszéd is. Az egész müsor arról tanuskodott, hogy az ország e kiváló intézetében az önképzés is jelentékeny fokon áll. Kitünö érdeme ez a fögimnázium derék igazgatójának *Lutter* Jánosnak, valamint dr. *Jancsó* Benedek tanárnak, ki az önképzö kör lelkes vezetöje. Az a záró beszéd, melyet dr. Jancsó Benedek mondott szinte duzzadt a szép eszméktöl, s ezeket a szónok a legélénkebben konstruálta. Még hatást is tett velök. Az igazgató pedig buzditó, emelkedett szavak kiséretében osztotta ki a dijakat.

— **A magyar ifjak társasköre** junius hó 22-én Rákos-Palotán részben Eöry Gusztáv özvegye és árvái, részben a kör könyvtára javára szinielöadással és tombolával egybekötött nyári tánczmulatságot rendez.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Orosz igazságszolgáltatás.** Egyik déloroszországi falusi biróság elött egy paraszt ember ügyét tárgyalták, ki azonban a tárgyaláson nem jelent meg, védelmét egy volt kerületi hivatalnokra bizta. Az ügyvéd ügyesen védekezett, de a biróságot nem tudta meggyözni védencze ártatlanságáról, azért azt *25 botütésre itélték.* De mivel a vétkes nem volt jelen, a falusi bölcs Salamonok ugy fogták föl a dolgot, hogy a védön foganatositsák a büntetést, mert ha nem tudta megvédeni, akkor állja ki helyette a huszonötöt! Hiába szabadkozott az ügyvéd, az itéletet *végrehajtották rajta.*

— **Háromszázezer forintos perben** hozott ma itéletet a kir. kuria IV. polgári tanácsa *Manojlovich* Emil elnöklete alatt. A bonyodalmas ügyet, a mely már évek óta huzódik, *Lehótzky* Kálmán kuriai biró még kedden kezdte referálni, és csak ma, tehát ötöd napra fejezte be elöadását. A polgári pert *Kutlányi* János fövárosi vállalkozó inditotta a pancsova-kubinyi ármentesitö- és belvizszabályozó-társulat ellen 370,126 frt rejéig. Az elsö biróság a teljes kereseti összeget megitélte felperes vállalkozónak, egyszersmind az alperes társulatot 30,000 forint perköltség megfizetésében marasztalta. Felebbezés folytán a kir. táblára került az ügy, a mely csupán 41,000 forintot itélt meg föltétlenül a felperesnek, 187,000 frtot pedig a becslö eskü letételének föltétele alatt, mig a kereseti összeg hátralevö része iránt a felperest elutasitotta, egyszersmind a perköltséget 25,000 forintra szállitotta le. Ma végül a kir. kuria végérvényesen 105,000 frtot föltétlenül megitélt Kutlánya János felperesnek, további követeléseit ellenben elutasitotta, s a perköltséget 15,000 forintra szállitotta le. Az alperes társulat által a felperes ellen érvényesitett 51,000 forint viszontkövetelésböl a kir. kuria csupán 5000 frtot állapitott meg.

— **A büntetö igazságszolgáltatás szigorának kérdéséhez.** A Jogtud. Közlöny utóbbi számai statisztikai összehasonlitásokat közölnek a magyar, az osztrák és a német judikaturára nézve, s e közleményekböl kitünik, hogy nálunk a büneselekmények sokkal szigorubban büntettetnek, mint Ausztriában és Németországban. Az idézett szaklap a magyar biróságok e szigorát a törvény magas minimumainak tulajdonitja, melyek megakadályozzák, hogy a biróságok kellöleg egyéniesitsék az esetet. Minthogy pedig az igen hosszu szabadságbüntetések kiszabása indokolva egyáltalán nincs, söt ezek határozottan czéltévesztettek, a btk. minimumai a nevezett szaklap szerint a kodex revizíója alkalmával leszállitandók volnanak. Javasolja ezenkivül a feltételes itéletek behozatalát, a pénzbüntetések közmunkában való leróvhatását és a feltételes szabadlábra helyezés kiterjesztését Francziaország és Belgium példájára, hol a büntetés felének kiállása után feltételesen szabadlábra helyezik az illetöket.

— **Ujabb Mackenzie-pör.** Frigyes császár hirhedt orvosának, Mackenzienek ujabb pöre akadt, melyben ö a felperes. Bepörölte tudniillik a *Times*-t, mely azt a tanácsot adta neki, hogy jó lesz, ha feléje sem néz többé Németországnak. Mackanzie e tanácsban sértést látott maga ellen s azt kéri az angol törvényszéktöl, hogy megsértett becsületét állitsa helyre s egyuttal itéljen meg neki — némi kárpótlást.

MULATSÁGOK.

— **A házépitö tisztviselök egyesületének** saját helyiségében (Szápáry-ut 5—7. szám) a kaszinó-könyvtár és dalárda-alap javára szombaton, 1889. junius 15-én tavaszi mulatságot rendez, melynek sorrendje a következö: Megnyitás zenével 5 órakor az egyesület kerti helyiségében. Társas kirándulás a közeli erdöbe (fövárosi faiskola, leendö népliget) tetszés szerint. Tekejáték az egyleti két tekepályán gázvilágitás mellett is. Közben társasjátékok is, késöbb tüzijáték. Tombola a hölgyek által adott nyeremény tárgyakkal. A daloskör föllépte 8 órakor. Táncz czigányzene mellett. Kezdete 8½ órakor.

— **A budapesti szobafestö, mázoló, aranyozó és fényezö ipartestület** segélypénztára az alakitandó rokkant-alap javára junius hó 29-én (Péter és Pálkor) Rákos-Palotán a Zartl-féle parkvendéglöben Scholz Róbert csász̈. és kir. udvari festö és az ipartestület elnökének védnöksége alatt nyári kirándulást rendez.

— **A szegény gyermekkert egylet,** a mely br. Lipthayné védnöksége alatt áll, nagyobb szabásu jótékony czélu nyári mulatság rendezését tervezi Aquincum és a római fürdök környékén. Ez alkalommal a vidék nevezetességeiröl szakértök fognak népszerü elöadásokat tartani, a tanulságos élvezet után pedig katona- és czigányzene, tánez, tombola, tüzijáték stb. következik. A részletesebb programmot a jövö héten állapitják meg.

— **A tata-tóvárosi nöegyesület** szegényei javára junius hó 30-án, az angolpark helyiségében tombolával egybekötött nyári mulatságot rendez.

— **A «Szt Péter» czimü I-sö budapesti egyesült házmester betegsegélyzö- és temetkezési egylete** junius hó 29-én Péter és Pál napján Széchenyi sétatér Leikam vendéglö helyiségeiben alakulásának 10 évi fennállása emlékére — a magyar czipész ifjuság dalkörének közremüködésével — és szavalatokkal tánczvigalmat rendez.

— **A budapesti czipészek betegsegélyzö-egylete** junius hó 10-én (pünkösd-hétfön) a városligetben, Erzsébet-ut 28. sz. a «Trieszthez» czimzett nyári vendéglöben dal, szavalat és tánczvigalommal egybekötött nyári ünnepélyt rendez.

— **A tisza-igari önkéntes tüzoltó-egylet** saját pénztára javára 1889. junius 10-ik napján nyári mulatságot rendez Széky Péter erdei ligetjében.

HÁZASSÁG.

— **Esküvö.** Dr. *Bartha* János Nagyváradról junius 18-án tartja esküvöjét Györött *König* Regina kisasszonynyal.

— **Eljegyzések.** *Frommer* Dániel ur, a Frommer testvérek czég beltagja, *Gaiger* László ur bájos leányát Etelka k. a.-t jegyezte el Budapesten. — Dr. *Wohl* Márkusz gyakorló orvos Sárospatakon eljegyezte *Safir* Jakab munkácsi nagykereskedö müvelt és szép Margit leányát.

A közönség köréből.

VÉGHLESI 10231

VERA FORRÁS.

Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobbb szénsavdus, égvényes **SAVANYUVIZE.** Véghles-Szalatnán, Zólyommegye. Budapesti föraktár:

Erzsébet-körut 38. sz. alatt.

Telefon összeköttetés. — Számos raktár a vidéken.

Legjobb üditö-ital. Hatásos gyomorbaj ellen.

Rohitsi-savanyuviz

„Tempelforrás"

A rohicsi savanyuviz a legnépszerübb és legkeresettebb savanyuvizek egyike, és mint **gyógyszer** tapasztalat szerint felülmulhatatlan hatásu emésztési zavarok, étvágyhiány, gyomor- és bélhurut eseteiben, az ivarszervek hurutainál, a máj-, lép- és epe-hólyag bajainál, aranyérnél, tulságos hájképzödésnél és sápkórnál. Azonkivül a legkellemesebb izü ital, s **váltólázas** vidéken a legjobb óvszer e betegség ellen. 9972

Föraktár:

HOFFMANN JÓZSEF-nél

Budapest, Akadémia-utcza.

Orvosi tekintélyek által

vese, hugydara, köszvény és hólyagbántalmak ellen, továbbá a **légzö és emésztési** szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

égvényes vasmentes savanyuviz

szénsavdús, lithium tartalmu forrás. 10409

Borral használva igen kellemes üditö italt szolgáltat.

Kapható ásványvizkereskedésekben s legtöbb gyógyszertárban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten föraktár ÉDESKUTY L. urnál.

Legjobb asztali- és üditöital.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

Hazánk egyik legszénsavdusabb **SAVANYUVIZE,**

vegyelmezve dr. Lengyel Béla egyetemi tanár ur által.

Ajánlva a bel- és külföldi számos orvosi tekintélyei által föleg a légzési-, emésztési, s hugycsö-szervek hurutos bántalmainál hatásosan gyógyitja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvénybajokat, ép ugy használható a tagok csúzos bajainál, gyermekeknél meggátolja a tulságos gyomor-savany képzödést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav tartalma folytán ezen üditö savanyuviz a legkellemesebb izzel bir s borral használva igen nagy keletnek örvend.

FRISS TÖLTÉSBEN MINDENKOR KAPHATÓ:

Édeskuty L., m. kir. és szerb kir. udv. ásványvizszállitónál Bpesten.

Ugyszintén minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglöben.

Kitünö szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Évi elszállitás 2.000,000 palaczk

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Le Journal pour Rien

(G. EDINGER, Éditeur)

LE CLAIRON

Grand Journal politique quotidien à 5 Centimes

France, Corse, Algérie, Tunisie:

1 mois 2 fr., trois mois 6 fr., six mois 12 fr., un an 24 fr.

Étranger, Union postale:

1 mois 3 fr., trois mois 9 fr., six mois 18 fr., un an 36 f

La Semaine Illustrée

Magnifique journal hebdomadaire, publiant les chefs-d'œuvre de la gravure.

France, Corse, Algérie, Tunisie:

Trois mois: 1 fr. 50, six mois: 3 fr., un an: 6 fr

Étranger, Union postale:

Trois mois: 2 fr., six mois: 4 fr., un an: 8 fr

Remboursent intégralement tous leurs abonnés et leurs acheteurs au numero par les combinaisons suivantes:

COMBINAISON A.

Remboursement intégral sans intérêt en 25 ans.

COMBINAISON B.

Remboursement avec intérêt à 3 1/2 pour 100 en 50 ans par voie de tirages au sort trimestriels semestriels ou annuels.

COMBINAISON C.

Remboursement à 25 fr. d'un trimestre d'abonnement et à 100 fr. par an en 75 ans par voie de tirages au sort trimestriels, semestriels ou annuels.

COMBINAISON D.

Remboursement par assurance, en cas de décès.

COMBINAISON E.

Remboursement par rentes viagères.

COMBINAISON F.

Remboursement par assurance en cas de maladie ou accident

Enfin:

REMBOURSEMENT INTÉGRAL IMMÉDIAT

EN OUVRAGES DE LIBRAIRIE.

Par ces combinaisons entièrement nouvelles et qui font participer les lecteurs à tous les bénéfices du journal, non seulement le *Clairon* et la *Semaine Illustrée* ne coûtent rien, mais encore ils **épargnent, ils rapportent.**

Le prospectus détaillé est envoyé sur demande.

On peut aussi s'abonner à l'essai pour une semaine contre envoi de **60** centimes (étranger, union postale: **90** centimes, en timbres). — On reçoit pour ce prix les deux journaux: Le CLAIRON et la SEMAINE ILLUSTRÉE.

On souscrit (sans frais jusqu'au 5 juin), chez tous les libraires et marchands de journaux, directement aux bureaux du *Clairon*, 12, rue Paul-Lelong, à Paris, et dans tous les bureaux de poste. 10552

PANNONIA FORRÁS

Magyarország legjobb és legolcsóbb savanyuvize.

Tiszta, minden üledék és minden mellékiz nélküli kellemes gyógy- és asztali viz.

10349 Kizárólagos szétküldök

MATTONI és WILLE

szerb kir. udvari szállitók Budapesten.

Nyilatkozat.

Tudomásunkra jutott, hogy több konkurrensünk azt a hirt terjesztik, mint ha szándékunk volna 40 év óta fennálló gyárainkkal felhagyni. Ezennel kijelentjük, hogy ez **teljesen nem igaz** és felkérjük t. cz. vevöinket, hogy ilynemü rosz szándéku hiresztelléseket határozottan utasitsanak vissza és minket **becses megrendeléseikkel — mint eddig — ezután is megtiszteljenek, s meg lehetnekgyözödve a legpontosabb kiszolgálásról.**

10538 **Pischinger L. és fia**

I. cs. kir. szab. czukor diszmü áru gyár, cs. kir. szab. csokoládé gyár.

BÉCS, IV., Stiegengasse 8. és 10. sz.

Spolirozhatlan szabadalm. pénzeslevél boritékok pénznem, szöveg és czégnyomatott, ezrenkint 16 frtért kaphatók

POSNER KÁROLY LAJOS ÉS FIA gyárában 10561

Budapesten, VI. kerület, Csengery-utcza 31. szám.

A Balaton tavon

fekvö Vörösberényi kastélyban (gözhajó állomás, vagy Veszprémtöl omnibusz összeköttetéssel), 7 percz a részvény fürdötöl, szép butorozott **nyári lakások** mérsékelt feltételek mellett **Pollák Ig. H.** urak által Andrássy-ut 26. szám bérbeadandók. 10547

A párisi kiállitás

látogatóinak figyelmébe.

Lapunk **Párisban** a következö helyeken áll a közönség rendelkezésére:

Bureau des renseignements commerciaux à la section des Colonies françaises. Esplanade des Invalides.

Kölcsönösen segélyzö magyar egylet. 14. Rue Saint-Louis en L'Ile.

Schweighofer és Rambovszky urak magyar csárdájában. A kiállitási területen.

Le Grand Café (Mr. Volpini). 14. Boulevard des Capucines.

Grand Hôtel. 12. Boulevard des Capucines.

Kiadóhivatalunkban az «Egyetértés» bármily rövid párisi idözés tartamára is megrendelhetö. Egy példány ára bérmentes küldéssel együtt 12 kr.

COGNAC

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN PROMONTOR.

ragályos betegségek ellenhathatós gyógyszerül alkalmaztatik. **Vizzel, szodavizzel és savanyuvizzel** vegyitve a legjobb üditö ital. 10560

Eredeti palaczktöltésben mindenütt kapható.

50,000 darab viruló rózsa

Magyarország legnagyobb és legszebb rózsavirányа (valóságos Kazanliki rózsamezö) látható.

OCKER FERENCZ rózsakertészetében Budapest, VII. ker., Csömöri-ut 58. sz. Stefánia- és Csömöri-ut sarkán) legszebb pompájában egész nyáron.

Itt láthatók az idei magyarországi kertészeti egyesület IV. tavaszi kiállitása alkalmával a legelsö és legnagyobb dijjal (József föherczegi védnöki dija) kitüntetett viruló **rózsák** legkülönfélébb szinezetben tündökölve. Ezen kertészet rózsái voltak az idén egyedül versenyképesek, mert a kiállitás alkalmával a programmnak megfelelöleg csak itt viritott 1200 drb rózsa. Midön erre a nagyérdemü közönséget figyelmeztetném, van szerencsém rózsavirányom megtekintésére egész tisztelettel meghivni, igérve, hogy az esetleges megrendeléseket — ugy rögtön a helyszinén — mint vidékre küldve a legpontosabbban teljesitendem. Rózsatökék, levágott rózsák és rózsacsokrok mindenkor kaphatók. 10456

90 kr. *Egy doboz* 90 kr.

Henri Nestlé

Gyermektáplisztje

Henri Nestlé

condensált teje

egy doboz 50 kr.

Föraktár Neruda Nándor-nál Budapesten.

Gyárjegy.

Kapható Budapesten és a vidéken az összes gyógyszertárakban, gyógy- és füszerkereskedésekben. 10229

10307 **BORSZÉKI VIZ**

az **ásványvizek királya** mesés gyógyhatásu, borral vagy szörppel keverve **fejedelmi ital.** Kizárólagos föraktár **Füspök Ferencz** borkereskedönél Budapest, Nádor-utcza 9.

Façade-festékek,

poralakban, épületek befestésére, mészben olvadnak, az olajfestékhez hasonlók, kilónkint 16 krtól feljebb. Mintalap és használati utasitás ingyen és bérmentve.

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs, III. Hauptstrasse 120.

Ausztria-Magyarország városaiban az egyedüli elárusitás egy czégre átruháztatik. 9893

A hivatalos lap junius 8-ki számából.

Kinevezés. A bécsi cs. kir. Theresianumban a magyar tárgyakból tartandó érettségi vizsgálatokhoz magyar vizsgáló biztossá: *Leövey* Sándor vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteri osztálytanácsos neveztetett ki, továbbá a m. kir. pénzügyminiszter: *Bánó* Gergely pancsovai adóhivatali tisztet, a beregszászi adófelügyelö mellé III. oszt. számtisztté, *Gedeon* Lajos volt törvényszéki aljegyzöt, a miskolczi adófelügyelö mellé ideiglenes minöségü III. oszt. számtisztté, *Kvassay* Károly adóhivatali dijnokot, a zsolnai adóhivatalhoz ideiglenes minöségü III. oszt. számtisztté, *Prohászka* József számgyakornokot, a vingai adóhivatalhoz ideiglenes minöségü III. oszt. számtisztté, *Wester* Henrik számgyakornokot, a pápai adóhivatalhoz ideiglenes minöségü III. oszt. számtisztté nevezte ki. A tordai kir. törvényszéki elnöke a vezetése alatt álló kir. törvényszékhez segélydijas joggyakornokká: *Héjja* Mihály végzett jogászt nevezte ki.

Névváltoztatások. *Krautzak* Géza pécsi illetöségü, a m. kir. VI. számu csendörkerület állományához tartozó csendör-örsvezetö vezetéknevének «Kardos»-ra, *Ohnhauz* János sátvraljaujhelyi illetöségü ugyanottani lakos, saját, ugy Rudolf, János és Mária nzvü kiskoru gyermekei vezetéknevének «Óvári»-ra, *Grosz* Mayer avasujvárosi illetöségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Nagy»-ra *Winkle* Mátyás györi illetöségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Rábai»-ra kért átváltoztatása, *Weiszpek* Károly gyöngyösi illetöségü félegyházai lakos vezetéknevének «Fehérvári»-ra, — *Schwarcz* Ignácz tatárszentgyörgyi illetöségü budapesti lakos (barakkórházi segédorvos) vezetéknevének «Sági»-ra kért, *Rosenzweig* Gyula budapesti illetöségü ugyanitteni lakos saját, ugy Irén, Arthur, Béla, Alajos és Jenö nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének «Radó»-ra kért, skoru Pollák Pál kistapolcsányi illetöségü ugyanottani lakos vezetéknevének «*Petö*»-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Ügyvédi kamara. Az aradi ügyvédi kamara részéröl közhirré tétetik, hogy *Duttkay* Béla b.-gyulai ügyvéd, Gyula rendezett tanácsu város polgármesterévé megválasztatván, az ügyvédkedésröli önkéntes lemondása folytán — a kamara lajstromából kitöröltetett; a pozsonyi ügyvédi kamara részéröl közhirré tétetik, hogy az ügyvédség gyakorlatától három hóra felfüggesztett *Zsámbokréthy* Miklós trencséni ügyvéd az ügyvédség gyakorlatába f. évi junius hó 1-én ismét visszahelyeztetett. A gyulafehérvári ügyvédi kamara részéröl közkirré tétetik, hogy *Bárbu* Miklós gyulafehérvári ügyvéd, a kamara fegyelmi választmányának határozata alapján, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett. A kassai ügyvédi kamara részéröl közhirré tétetik, hogy *Geöcze* Bertalan bácskai lakos ügyvéd, önkéntes lemondása folytán, a kamara lajstromából kitöröltetett, s irodája részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott. A nagyszebeni ügyvédi kamara részéröl közhirré tétetik, hogy dr. *Rónay* János hosszuaszói ügyvéd a kamara lajstromából saját önkéntes lemondása következtében kitöröltetett. A nagyváradi ügyvédi kamara részéröl közhirré tétetik, hogy *Tippmann* Antal nagyváradi ügyvéd, az ügyvédi gyakorlatról történt önkéntes lemondása folytán, a kamara ügyvédi névjegyzékéböl kitöröltetett. A pozsonyi ügyvédi kamara közhirré tétetik, hogy *Mittak* Albert nyug. kir. aljárásbiró hites ügyvéd, Szakolcza város székhelylyel, a kamara névjegyzékébe folytatólag fölvétetett.

TÁVIRATOK.

Zágráb, jun. 8. (O. E.) A Srbobzan konstantinápolyi távirata szerint a szultán kijelentette volna, hogy a novibazári sandzakot Szerbiának átengedni szándékozik. A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyi kiegyezésröl szóló törvényjavaslatot, mely a regnikoláris küldöttség tegnapi ülésén elfogadtatott.

Bécs, jun. 8. A miesi és gilseni bányakerületek szünetelö munkásai részéröl három tagu küldöttség ma kérvényt adott át a földmivelési miniszternek, melyben kifejezik kivánságaikat és kérik sérelmeik megvizsgálását és annak elösegitését, hogy sérelmeik barátságos uton való orvoslást nyerjenek. A miniszter megigérte, hogy azonnal meg fogja vizsgáltatni, vajjon mennyiben történtek törvénysértések. A barátságos kiegyeztetést illetöleg azonban megjegyzé a miniszter, hogy azon ügyekben, melyek a bányatulajdonosok és a bányászok közötti egyességböl folynak, a hatóságok csak az esetben vállalhatnának közbejárást, ha a munkások elsö sorban visszatérnek a törvényesség utjára, elállanak a felmondás nélküli tehát törvényellenes munkamegszüntetéstöl és ismét munkához látnak. Ily értelemben rendeletet fog intézni a miniszter a bányakerületi hivatalokhoz és bizton elvárja, hogy ugy mint korábban többször, a jelen esetben is meghallgatásra fognak a bányatulajdonosoknál a bányászok méltányos és annak rendje szerint elöterjesztett kivánságai találni.

Bécs, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Jól értesült bécsi körökben mitsem tudnak arról, hogy Crispi olasz miniszterelnök és Kálnoky gróf Egerben találkozni fognak.

Bécs, jun. 8. A király, valamint a föherczegek az ez idei urnapi körmenetben részt fognak venni.

Prága, junius 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Az ausszig-tepliczi bányaterületen *a sztrájk véget ért.* A pilseni bányaterületen nem zavarták meg a nyugalmat, s a sztrájk nehány nap mulva itt is véget ér.

Prága, junius. 8 (Az *Egyetértés* távirata.) A *Politik* szerint pünkösd után Prágában *asztalos-sztrájk* lesz. A sztrájkolók *30 százalék béremelést* követelnek, s azt akarják kikötni, hogy munkaidejük ne terjedjen tul 10 órán.

Kladno, jun. 8. A prágai vasipar-részvénytársaság kijelentette, hogy az ujra dologba állott munkások igényei a társ-ládát illetöleg csorbittatlanul fönmaradnak, a sztrájk megujulásától tehát most már nem kell tartani.

Krakkó, jun. 8. Az egyetemi szenátus elhatározta, hogy *Cyfrovicz* tanárt Ojkowba küldi azzal a czéllal, hogy a visszatartóztatott egyetemi hallgatók ügyében a helyszinén tárgyalást inditson meg az orosz hatóságokkal.

Krakó, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az itteni diákegyletek küldöttei Olkuszba utaztak, hogy pénzt és fehér ruhát vegyenek 42 elfogott bajtársuknak. Az elfogatás nem hazafias dalok éneklése miatt történt, hanem azért, mert lengyel nyelven énekeltek. Itéletet még nem mondottak az elfogottak fölött.

Lemberg, jun. 8. A lengyel központi választási bizottság felhivást tesz közzé, melyben a ruthén jelöltek megválasztását ajánlja a tartománygyülésbe, kik a két nemzetiség barátságos egyesülését vallják programmjukként.

Belgrád, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Milán király ide érkezett jelentések szerint már nehány napja Konstantinápolybnn van, s legközelebb folytatja utját Belgrád felé.

Belgrád, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Milán király, a ki a napokban ide érkezett, Markó Sztojanovics ügyvéd által 10,000 frankot adott át a tudományos akadémiának. A sabarzi jockey-clubnak Milán király 160 aranyat küldött.

Belgrád, jun. 8. (Revue de l'Orient.) Theodozius metropolita, Dimitri nisi püspök és Nikanos zsicai püspök beadtak lemondásukat és nyugdijaztatásukat kérték.

Belgrád, jun. 8. (Revue de l'Orient.) A biróság még nem határozott a rendörség részéröl Garasanin ellen négy kisebb vétség miatt kért vizsgálati fogság ügyében. A liberálisok pozsáreváczi gyülése élesen elitélte a belgrádi zavargásokat.

Belgrád, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Teodozius metropolita és Demetriusz és Nikanor püspökök nyugdijaztatásukat kérték. Kérvényökben elismerték a miniszterium ama nézetenek helyességét, hogy a visszatért egyházfejedelmek hivatalokba való visszahelyezését az állam érdeke, valamint az egyház békéje és méltósága megköveteli. A mai minisztertanácsban már aláirták az ukázt, mely Teodozius metropolitát és a püspököket nyugdijazza és Mihályt a metropolitai állásba, Hieronymust pedig a nisi püspökségbe visszahelyezi. Mihály metropolita visszahelyezése után pásztorlevelet bocsát ki, melyben megáldja Teodozius metropolita tevékenységét, s minden rendeletét jogosnak ismeri el.

Belgrád, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). Az egyházi kérdés megoldottnak tekinthetö. Az erre vonatkozó ukázt mára, vagy holnapra várják. A megoldás békés utját a regensség közvetitette. *Nikanor püspök is lemondott*; ö és Demetrius theologiai tanárok lesznek. A megüresedett püspökségekre Jeromost és Ducsics archimandritát nevezik ki. Mihály és a most kinevezett püspökök holnap isteni-tisztelet celebrálnak, melyen Theodosius, Demetrius s Nikanor is jelen lesznek. Garasanin szabadlábra helyezéséröl eddig nincs biztos hir. A biróságok tanácsai között ellentetes nézetek forognak fenn a tény és a jogi kérdést illetöleg s ezért a semmitöszékhez intéztek kérdést, mely a városi biróságot jelentette ki illetékesnek s ehhez utasitotta az ügyiratokat. (*N. Fr. Pr.*)

Belgrád, jun. 8. A régensség ukázt bocsátott ki, melylyel saját kérelmökre nyugdijazza *Theodosius* metropolitát, *Demetrius* nisi püspököt s *Nikanov* zicai püspököt és ujra kinevezi Szerbia metropolitájává *Mihály* volt metropolitát, nisi püspökké pedig *Hieronymust*.

Belgrád, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A Male Novine szerint áprilistól május közepéig (ó-naptár) a törökországi üldözések elöl 547 ember menekült Szerbiába. A menekülök 282 szarvasmarhát, 382 juhot, 101 kecskét és 56 lovat vittek magukkal.

Bern, jun. 8. Hir szerint a szövetségi gyülés még az ülésszakban el fogja határozni a kis kaliberü ismétlö fegyver behozatalát és meg fogja szavazni az erre szükséges hitelt.

Bern, jun. 8. Anglia kijelentette, hogy résztvesz a munkások védelmét czélzó nemzetközi értekezleten.

Luzern, jun. 8. A rabszolgaság elnyomása ügyében tartandó nemzetközi kongresszus itt fogja tartani üléseit aug. 4-töl 11-ig.

Róma, jun. 8. A *képviselöház* mai ülésén *Cavalotti* junius 5-ki inditványát indokolta a Durando konzul ügyére vonatkozó iratoknak idö elött való közzététele tárgyában. A ház megkezdte az inditvány tárgyalását és a vitát hétfön folytatja.

Róma, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Keren bevételéröl még a következö részleteket jelentik: Baramba Ras Kafel, a ki mint Olaszország szövetségese szerepel, s Olaszország nevében Kerent megszállva tartotta, összejátszott Ras Alulahval, s vele együtt megszállni akarta Asmarat, mely Debed kezén volt. A masszauahi föparancsnokság, mely az árulást megtudta, gyors akczióval akarta a kivitelt megelözni. Május 29-én di Majo örnagy parancsnoksága alatt egy csapat a legnagyobb titokban megindult Keren felé, melyet minden veszteség nélkül megszállottak. Baramba Ras Kafel és öt törzsfönököt elfogtak, s Masszauahba vitték öket. A csapatok nagy része Rubiola kapitánynyal Kerenben marad, a többiek di Majóval visszatérnek Masszauacba.

Páris, jun. 8. A *képviselöház* mai ülésében a közoktatási költségvetés tárgyalását tárgyalta. *Mun* (jobbpárti) azt fejtegette, hogy a miniszter jelentékeny összegeket megfelelö eredmény nélkül költött el.

Hogy tanulókat szerezzenek — ugymond — föltalálták a republikánusok az iskoláztatási kény-

szert. Azt az állitást, hogy az iskolák nélkülözhetetlenek, nem lehet komolyan venni. Az iskolák világiasitása elkereszténytelenitése az iskoláknak, és ez az igazi czél, a melyre törekednek. (Tetszés a jobboldalon). Szóló visszautasitja Ferry kezelédését és azt kiáltja oda Ferrynek: Ön vallási békéről beszél és Constans miniszter! ön elfeledte az 1888 márczius 28 iki rendeletet, de mi nem felejtünk el semmit, valamint a nemzet sem! Maga ez a név: Ferry, könyeket fakaszt az országban! (Hosszantartó zajos tetszés a jobboldalon.) A republikánusok — folytatja szóló — a lakosság felére nézve lakhatatlanná tették az országot. Ma már ráunt az ország türhetetlen diktaturájukra. (Zajos ellenmondás a középen.) Az *elnök* a szólót rendreutasitja. *Fallières* közoktatási miniszter kijelenti, hogy az iskolai törvények a lelkiismereti szabadság megoltalmazására alkottattak. A jövő igazságot fog adni a köztársaságnak és a kormány bizalommal terjeszti művét az általános szavazatjog szentesitése alá. (Tetszés a baloldalon és a középen). A vita további folyamán felszólalt többek közt *Clémenceau* is, ki Ferry téritgetési politikáját korholta. Jobb a nyilt háboru — ugymond — mert az egyházzal való kibékülés puszta képzelgés. Az egyháztól nem türelmességet kell kérni, hanem rá kell kényszeriteni a törvényeknek való engedelmeskedésre. (Tetszés a baloldalon.) A vitát a ház keddi ülésében folytatja.

Páris, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Constans* a minisztertanácsban jelentést tett a házkutatásokról, melyek eredménye nagy mennyiségü boulangista okmány lefoglalása volt. Az állami törvényszék vizsgáló bizottsága elrendelte Reichert hadügyi alintendáns letartóztatását. Reichert Boulanger hadügyminisztersége alatt a technikai bizottság tagja volt, a Boulangert követő miniszterek meghagyták ez állásában. Gyanuokok merültek fel Reichert ellen, hogy állandó összeköttetésben állott Boulanger-vel. Reichertet az államfogházba szállitották. A házkutatásoknál több mint 3000 darab okmányt foglaltak le s ezek világot vetnek az egész Boulanger-ügy hálózatára. A levelek között van több, a mely katonai és polgári hivataloktól származik. (N. Fr. Pr.)

Páris, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Boulanger tábornoknak tegnapelőtt felfedezett s lefoglalt iratai közt ama hivatalnokok és katonák névsora is van, a kik Boulangerhez szitanak. Ennek az iratnak nagy fontosságot tulajdonitanak. Leginkább kompromittálva *Reichert* hadügyminiszteriumi intendáns van, a kit tegnap ennek alapján le is tartóztatták. Állitólag még sok más kiváló állásu egyént is készülnek letartóztatni. A Journal des Debats hire szerint *Fleuche* hadügyminiszter törzskarába beosztott százados letartóztatása is el van rendelve.

Páris, jun. 8. A «Journal des Debats» jelenti: Az elfogott hadbiztos *Reichert* irományai közt talált kompromittáló iratok következtében az állami itélőszék rendeletére ma délelőtt letartóztatták *Fleuchot* századost, ki a hadügyminiszter törzskarához van beosztva.

Páris, jun. 8. *Reichert* alhadbiztost, ki annak idejében *Boulanger* alatt a hadügyminiszteriumban volt alkalmazva, az éjjel az állami itélőszék rendeletére letartóztatták.

Páris, jun. 8. A fölebbviteli törvényszék a Bedurepaire-féle pörben megsemmisitette a rendőri fenyitőbiróság itéletét s az «Intransigeant», «Triboulet», «Autorité» és «Gaulois» czimü hirlapok szerkesztőit nyolcz naptól egy hónapig terjedő fogságra, 200—500 frank pénzbüntetésre és 1000 frank kárpótlásra itélte.

London, jun. 8. (A Reuter ügynökség jelentése.) Sziriából tegnapi kelettel az a hir érkezett, hogy *Kréta szigetén zavargás* ütött volna ki. Részletek hiányoznak.

Pétervár, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. *Nikolajevics* Péter nagyherczegnek eljegyzése *Milicza* montenegrói herczegnővel nem találkozik az orosz társadalom összes köreinek helyeslésével, és különösen a magas orosz arisztokráczia feltünően tartózkodóan viselkedik ezzel az eseménynyel szemben. *Nikita* montenegroi fejedelem *Milicza* herczegnővel e hó 4-én Kievbe utaztak, hogy a herczegnő vőlegényének ott évek óta visszavonultan élő anyját meglátogassák; onnét tovább folytatják utjokat Czetinye felé. Péter nagyherczeg esküvője julius 27-én lesz.

Kiev, jun. 8. *Miklos* montenegrói fejedelem tegnap este innen elutazott.

Konstantinápoly, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. *Milán* volt szerbiai király e hó 4-én Szmirnából ide érkezett *Münir* pasa volt főszertartásmester a hajó fedélzetére ment, hogy a királyt a szultán nevében üdvözölje; ugy szintén *Novakovics* szerbiai követ és a szerbiai telepnek számos tagja is üdvözölte Milánt. Ama belgrádi hirekkel szemben, hogy Milán Belgrádból egyenesen Párisba fog utazni, a király kiséretében azt beszélik, hogy hosszabb ideig Konstantinápolyban szándékozik tartózkodni.

Konstantinápoly, jun. 8. (Az *Egyetertés* tudósitójának távirata.) A porta Lahovary román külügyminiszter hosszas fáradozása után megengedte, hogy török területen román templomokat építhessenek.

Bukarest, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Ifj. Beldimann, volt belgrádi román követ ma röpiratot adott ki, melyben bebizonyitja, hogy a romániai parasztlázadások jórészt orosz izgatás következtében keletkeztek.

Athén, jun. 8. Kréta szigetén a zavargások nem komoly jellegüek és pusztán pártviszályokra vezethetők vissza.

Rio de Janeiro, jun. 8. *Celso* Alfons szabadelvü kormány alakitásával bizatott meg.

Zanzibár, jun. 8. A németek legelőször Saadanitól délre találtak ellenállásra, de a benszülöttek csakhamar megfutamodtak. Jelenleg tárgyalások folynak s ezek eredményétől fog függni, hogy megtámadják-e a németek Panganit vagy nem.

KÖZGAZDASAG.

Fiume, jun. 8. Az Adriatársaság «Madrid» nevü bérelt gőzöse Londonba való rakodás czéljából ide érkezett. A «Stefania» gőzös ide érkezett és Rouen számára rakományt vesz fel.

Bécs, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A konverzió alá vont magyar ezüst elsőbbségek több mint 75 százalékát jelentették be kicserélés végett.

Bécs, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az északi vasut julius 1-én 8 millió frtért elsőbbségeket bocsát ki; a részvényeseknek elsőbbségi joguk lesz az átvételre.

Belgrád, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A városi képviselőtestület ma üdvözölte a kormányt a vasuti szerződés felbontása alkalmából.

Pétervár, jun. 8. (Az *Egyetértés* táv.) Pol. Corr. A czári magánvagyon kezelősége, mely 72 millió vagyont kezel, ezt a nagy tőkét ezentul is iparvállalatokba akarja fektetni. A keleti kormányzóságokban a már fennálló czukorgyárakon kivül északon deszkagyárakat állitanak fel, Krimiában pedig, a hol a czár nemrég nagy birtokokat vásárolt, tiz éven keresztül minden évben 50 hektár szöllőt ültetnek.

A m. kir. államvasutak személydijszabásának reformja.

A személy-forgalomnak az áruforgalom folytonos emelkedésével szemben mutatkozó és valóban feltünő pangása már hosszabb idő óta magára vonta a közmunka- és közlekedésügyi miniszternek beható figyelmét, kí is oly czélból, hogy gazdasági életünk e fontos ága is lendületet nyerjen, az utóbbi években, különösen a bérleti, a füzet- és az értékjegyek életbeléptetésével számos oly intézkedéseket is tett, melyek előkészitő kisérletül szolgáltak arra nézve, hogy kellően alkalmazott dijmérséklések által nem e lehetne a személyforgalmat nagyobb mérvben fejleszteni. Az ez uton nyert tapasztalatok és a nyujtott mérsékléseknek rendkivüli igénybe vétele világosan bebizonyitotta, hogy mennyire keresi a közönség a menetdijmérsékléseket, illetőleg milyen szükségletnek felelnek azok meg; másrészt azonban a tapasztalat azt is kimutatta, hogy e részleges intézkedések nem voltak elegendők arra, hogy az olcsóbb utazással járó jótétemény a közönség minden rétegére kiterjesztessék. A közönség zöme ugyanis ugy mint azelőtt csak akkor utazott vasuton, különösen nagyobb távolságokra, a mikor erre okvetlen szükség fenforgott, mit az a sajnos körülmény világosan bizonyit, hogy nálunk az összes lakosságra fejenkint átlag véve, alig esik egy vasuti utazás egy évben, holott Ausztriában 2-nél is többször, Németországban 5-ször, Angliában pedig épen 15-ször utazott egy lakos évenkint vasuton.

Figyelembe veendő volt továbbá, úgy az egyes országokban fennálló rendes személyszállitási dijak összehasonlitásából — még eltekintve is a szállitási adótól — kitünt, hogy menetdijaink átlag jóval magasabbak, mint a legtöbb európai államokban és hogy a statisztikai adatok szerint a forgalmi góczpontoknak egymástól való nagyobb távolsága következtében az utasok által megtett ut átlagos hossza nálunk kétszerte nagyobb mint Ausztriában, vagy Németországban. Egy utas teszen ugyanis vasuton átlag véve Németországban 28, Ausztriában 37, a m. kir. államvasutakon pedig 61 kilométert.

Mindezen körülmények arra utaltak, hogy a jelenleg fenálló személydijszabási rendszer egy hazai viszonyainknak megfelelő oly gyökeres reform alá vonassék, melynek utján a közgazdasági követelményeknek és személyforgalmunk mozzanatainak kellő mérlegelésével legczélszerübben lenne az a czélzat elérhető:

1. «hogy a nagyobb távolságoknak a szállitási dijak szempontjából keletkező hátrányai általában elenyésztettessenek és hogy jelesen a fővárosból mint az ország központjából számitott viszonylatoknak nagy távolsági különbözetei, melyek az azokkal járó magas dijtételek következtében a forgalmat bénitják és az ország egyes vidékei között a szabad mozgást és érintkezést megakasztják, lehetőség szerint megszüntettessenek, mihez nem csekély mérvben szükséges ama legmagasabb dijtételnek gondos megválasztása, melyet az ország lakosai, bizonyos körülményeket számba véve, fizetni könnyü szerrel képesek.

2. hogy a nyujtható legmesszebb menő kedvezmények oly módozatok mellett érvényesittessenek, melyek szerint azok az összes lakosság minden rétegére kiterjedőleg általánosan és a legszélesebb körben váljanak hatályosakká,

és 3., hogy a teendő intézkedések egyuttal leghatékonyabb eszközül szolgáljanak a forgalom emelésére és fejlesztésére, közvetve tehát azon áldozatok kiegyenlitésére is, melyeket a nagy mérvü dijleszállitások utján okvetlenül hozni kell.

E főczélok mellett azt is szem előtt kell tartani, hogy az uj rendszer lehetőleg egyszerü, a kezelésben munka és költség megtakaritásra vezető, könynyen érthető és áttekinthető legyen.

Figyelembe kellett venni végre azon gazdasági és kulturális nagy hatást, melyet ily reform általában gyakorolni hivatva van, valamint annak befolyását az ország szivére, a fővárosra, mely e reformnak kellően mérlegelt intézkedései segélyével az ország valóságos központjává emelkedhetik.

Mind ebből önként következik, hogy a személydijszabás e gyökeres átalakitásánál nem lehetett akár valamely elméleti, akár valamely már elfogadott rendszer átültetésére vagy utánzására szoritkozni, hanem, hogy gazdasági és forgalmi viszonyaink különleges követelményeinek figyelembe vételével oly rendszert kellett megállapitani, mely viszonyainknak legjobban megfelel és ugyszólván azokban gyökerezik.

E tekintetben legczélszerübbnek ismertetett el a *vonalszakasz* (zóna) *tarifa* alkalmazása, miután e rendszer a kezelésben a legnagyobb egyszerüsitést biztositja és a még fenálló technikai nehézségek legyőzésével a menetjegyek *általános elárusitását* is lehetővé teszi oly módon, mint ez a levél- és okmánybélyegekkel történik.

Az uj személydijszabás f. é. angusztus 1-én fog életbe lépni, — még pedig — a m. kir. államvasutak összes hálózatán, az időközben államositott magyar nyugoti és budapest-pécsi vasuttal együtt, valamint az északkeleti vasut kezelése alatt álló egész hálózaton (valamennyinél, a helyi érdekü vasutakat kivéve) ugy, hogy a közönségnek ezen időtől kezdve, az ország minden irányában való könnyü mozgása, még soha fenn nem állott és még a szegényebb sorsuak által is elviselhető árak mellett lesz lehetséges. Ezen intézkedés hazánk közgazdasági viszonyainak oly kilátásokat nyujt, melyek jótékony következményeit ma még alig lehet áttekinteni.

Erre nézve elegendő arra utalni, hogy *a legmagasabb menetdij 225 kilometeren tul* személy- és omnibusz vonatoknál — a melyek között az eddig fenállott árkülömbség megszünik — a III. osztályba 4 frttal, a II-ban 5 frt 80 és az I-sőben 8 frttal, gyorsvonatoknál pedig *csak 20%-al nagyobb összegben*, tehát 4 frt 80, 7 frttal és 9 frt 60 krral van megállapitva.

E dijak mellett tehát a leghosszabb ut is megtehető a m. kir. államvasutakon — azon egyedüli korlátozással, hogy a menetdijak azon esetben, ha az utazás Budapesten *át* történik, Budapest-*ig* és Budapest-*ről* ujból, illetve külön számittatnak.

E korlátozás nem annyira a pénzügyi érdekek szemmeltartása miatt, mint főleg a főváros érdekében lett megállapitva.

Hogy a fentebb emlitett menetárak mellett a jelenlegi menetdijak 225 kilométernél nagyobb távolságoknál mennyire mérsékeltetnek, a következő táblázatból kivehető.

Honnan vagy	Hová viszont		Menetjegy ára o. é. frtban: személy vagy omnibus-vonatoknál I.	II.	III.	gyorvonatoknál I.	II.	III.
Budapest	Kassa	jelenleg	16.40	11.50	8.20	18.80	13.30	9.40
		jövőben	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
«	N.-Várad	«	14.90	10.40	7.40	17.20	12.20	8.60
		«	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
«	Kolozsvár	«	24.10	16.90	12.00	26.50	18.70	13.20
		«	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
«	Brassó	«	42.10	28.90	19.20	46.50	32.70	23.20
		«	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
«	Arad	«	15.40	10.80	7.70	—	—	—
		«	8.00	5.80	4.00	—	—	—
«	Zimony	«	19.90	13.70	9.10	23.30	16.40	11.70
		«	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
«	Zágráb	«	22.70	16.70	11.40	—	—	—
		«	8.00	5.80	4.00	—	—	—
«	Fiume	«	37.10	27.80	18.60	—	—	—
		«	8.00	5.80	4.00	—	—	—
«	Bécs	«	10.50	7.50	5.50	12.00	9.00	6.00
		«	9.00	6.89	4.50	10.80	8.50	5.40

De 225 kilométeren aluli távolságokra is jelentékenyen szállittatnak le a menetdijak, ugy hogy azok a jelenlegi árakkal szemben átlag mintegy 40%-nyi mérséklésnek felelnek meg, illetőleg, hogy ezentul körülbelül ugyanazon áron lehet a felsőbb osztályban gyorsvonaton utazni, mint eddig személyvonaton az alsóbban és a személyvonatok felsőbb osztályaiban mint eddig a vegyes vonatokban szintén az alsóbban.

Mily mérvüek szám szerint a mérséklések a kisebb zónákban a következő összehasonlitásból kivehető:

Honnan vagy	Hová viszont		Menetjegy ára o. é. frtban: személy vagy omnibus-vonatoknál I.	II.	III.	gyorsvonatnál I.	II.	III.
Szolnok	154 klm. Arad	jelenleg	9.30	6.50	4.60	10.80	7.60	5.40
		jövőben	5.—	4.—	2.50	6.00	4.80	3.00
Miskolcz	88 klm. Kassa	«	5.30	3.70	2.70	6.20	4.40	3.10
		«	3.00	2.40	1.50	3.60	2.90	1.80

Végre *szorosabb értelemben vett helyi, illetve szomszédos* forgalomban is rendkivül olcsó viteldijak állapittattak meg és pedig minden *legközelebbi* (szomszéd) állomással való forgalomban a III. osztályban 10 kr és a II. osztályban 15 kr és az I. osztályban 30 kr, a második szomszéd állomással való forgalomban pedig a III. kocsiosztályban 15, a II. k.-ban 22 kr és az I-ső osztályban 40 kr. E nagymérvü dijleszállitásnak az a czélja, hogy ezen eddig alig fejlődött és nagy emelkedésre képes szomszédos forgalmakban a kölcsönös érintkezés lehetőleg megkönnyittessék.

A mi magát a dijszabást illeti, az — mint már elébb emlittetett — zóna-dijszabást képez, mely két csoportra van osztva és pedig: az első csoport 2 zónával az imént emlitett szomszéd forgalom részére és a második csoport 14 zónával a távolabbi forgalom számára.

A *szomszédforgalom* első zónájába tartozik a fentiek szerint minden két szomszéd-jegykiadó állomás közötti forgalom, valamint az ezek közt és a szomszéd állomáson tul a második állomás előtt fekvő megállóhelyek, a második zónába pedig a *második* szomszédállomással való forgalom, valamint az ezen tul a harmadik állomásig fekvő megállóhelyek.

A szomszédos forgalomban kiadandó jegyek 10 darabból álló lapokban, valamint ott, a hol sürübb forgalom van, első sorban a főváros környékén 60 drbból álló füzetekben is lesznek kaphatók, — *utóbbi esetben 5 százalék, illetve 10 százalékos engedménynyel* — és csakis kalauznak lesznek előmutatandók (ugy mint az ma a jegyfüzetek jegyeivel történik). E jegyek továbbá mindig mindkét irányban lesznek érvényesek, ugy hogy egy menettérti jegy helyett mindjárt az indulásnál két ily jegy lesz váltható.

A *távolabbi forgalmat* illetőleg az első zónába minden egyes állomásra nézve az attól 25 kilométerig fekvő állomások tartoznak. A 2. zónától a 11-ig zónáig az egyes zónák távolságai 15 kilométerenkint és a 12-iktől a 14 ik zónáig 25 kilométerenként emelkednek. Az első zóna menetdijai személy és vegyes vagy omnibuszvonatoknál az I. osztályban 50, a II-ban 40, a III-ban 25 krt, gyorsvonatoknál pedig az I. osztályban 60, a II-ban 50, a III-ban 30 krt fognak minden mellékilleték, ugyszintén a szállitási adó betudásával kitenni, mely menetdijak a 12. zónáig ugyanezen összegekkel emelkednek.

A 13. zónában a menetdijak 7, 5.30 és 3 frt 50 krt, illetve a gyorsvonatoknál 8.40, 6.50 és 4.20 frtot, a 14. végső zónában pedig — mint már emlittetett — 8, 5.80 és 4 frtot, illetve 9.60, 7 és 4.80 frtot fognak tenni.

Az uj személydijszabással kapcsolatosan a podgyász dijszámitása is szabályozandó volt, mire nézve szinte a közönség lehető kényelme és a kezelés elérhető egyszerüsitése tartatott szem előtt.

Megjegyezzük, hogy *az eddig fennállott podgyászszabadsuly beszüntettetik*, a mi már annál is inkább indokolt, mivel semmi esetre sem mondható igazságosnak, hogy az az utas, ki a vasutnak nem ad át podgyászt továbbitás végett, ugyanannyit fizessen, mint azon, többnyire jobbmódu utas, ki a vasuttól ilyen külön szolgálmányt kiván. Hogy azonban e tekintetben is azoknak is nyujtassék az eddigi állapottal szemben könnyebbités és egyszerüsités, kiknek viszonyai nagyobb podgyásznak magukkal vitelét megkövetelik, a podgyászforgalomban szintén olcsó zónadijak állapittattak meg, melyek szerint a podgyász-forgalomban is a jelenlegi magas dijakkal szemben jelentékeny árleszállitás áll be.

A podgyász dijazása ugyanis három zóna szerint fog történni, melyek 50 kilométerig, 51—100-ig és 100 kilometeren tul fognak terjedni.

A szállitási dijak pedig a feladandó podgyászdarabok száma alapján fognak akként kiszámittatni, hogy egy darabért 50 kilogrammig az I. zónában 0.25, a II. zónában 0.50 és a III. zónában 1 frtot, 51—100 kilogramm sulyu podgyászdarabért pedig az előbb emlitett dijak kétszerese és 100 kilogrammon tul azok négyszerese fog számittatni, mely rendszer mellett a podgyásznak időtrabló és ugy a vasutra, mint a közönségre nézve alkalmatlan megmázsáltatása a helyi forgalomban rendszerint mellőzhető lesz.

Megjegyzendő még, hogy az ugynevezett csoportositható nemzetközi *körutazási jegyek* továbbra is fennmaradnak oly czélból, hogy a közönségnek lehetővé tétessék ily jegyek alapján, ugy mint eddig, utazásokat a külföldre mérsékelt áron összeállithatni.

Megemlitendő még, hogy *a magyar északkeleti vasut hálózatán kivül a kassa-oderbergi vasut is* — egyelőre magyar vonalainak csatlakozó forgalmában — *az uj dijszabási rendszert, illetve az uj menetárakat szintén életbe fogja léptetni*, ugy hogy az e vasut állomásaival való forgalomban is igen jelentékeny dijleszállitások fognak mutatkozni, a mi különösen e vasutak mentén mostoha viszonyok között lakó népnek a munkakeresést az alföldön és a fővárosban annál is inkább fogja megkönnyiteni, minthogy a csoportokban utazó mezei és egyéb munkások ezentul is 50%-nyi menetdijkedvezményben fognak részesittetni. Hazánk regényes északi vidékének meglátogatása is ezentul oly árak mellett lesz lehetséges, a milyenek mellett az Alpeseket felkeresni nem lehet.

Az ezen viszonylatok forgalmában beálló viteldijmérsékléseket példaként a következő táblázat mutatja, melyre nézve megjegyzendő, hogy itt a leszállitások aránylag azért nem olyan nagyok, mint a m. k. államvasutak tisztán saját forgalmában, mert a zónadijak ott, a hol több vasut részes a szállitásban, külön számittatnak.

Honnan vagy	Hová viszont		Menetjegy ára o. é. frtban: Személy vagy omnibusz vonatoknál I.	II.	III.	Gyorsvonatoknál I.	II.	III.
Budapest	Poprád*	jelenleg	22.80	16.20	11.40	25.20	18.10	12.60
		jövőben	11.50	8.60	5.75	13.10	9.80	6.55
Budapest	M.Sziget**	«	26.70	18.70	13.30	28.90	20.30	14.50
		«	14.00	10.60	7.00	15.40	11.80	7.70
Debreczen	Eperjes	«	16.40	11.60	8.20	—	—	—
		«	8.50	6.50	4.25	—	—	—
Szathmár	Szeged	«	23.60	16.60	11.80	—	—	—
		«	11.50	8.60	5.75	—	—	—

JEGYZET. * Kassáig gyorsvonattal.
** Debreczenig «

Hasonló viszony fog beállani a zágoriai vasuton, melyen az uj dijszabás szintén életbe fog lépni, és a m. kir. államvasutak közötti forgalomban, mig a m. kir. államvasutak és a magyar északkeleti vasut által kezelt többi helyi érdekü vasutakon a jelenlegi menetdijak egyelőre még változatlanul fenmaradnak.

A személyforgalom emelése és megkönnyitése tekintetében tehát minden irányban kellő intézkedések fognak érvényesülni; a legolcsóbb szállitást igénylő áru, az emberi munkaerő, mely ha azonnal fel nem használtatik, pótolhatlanul kárba vész, ezentul a haza legtávolabb piaczait fogja felkereshetni; kulturális haladásunk hathatós uj eszközt fog nyerni; az áruforgalom a gyakoribb, személyes érintkezés következményekép remélhetőleg szintén uj lendületet fog venni és most már csak az kivánatos, hogy az eredmény lehetővé tegye, hogy a kormány ez uj nagyszabásu intézkedése a hazai közjólét érdekében nem csak fentartható, de a jelzett irányban még tovább fejleszthető is legyen.

Hogy már ez alkalomból tovább menni nem lehetett és hogy különösen a zónarendszernek messzebbmenő egyszerüsitése nem lett keresztülvive, erre nézve különösen két szempont volt mérvadó.

Először is, hogy kevesebb zóna alkalmazása mellett vagy a vonalszakaszok kezdetére eső forgalmakat kellett volna tulságosan megdrágitani, vagy pedig oly mérvü dijleszállitásokat kellett volna érvényesiteni, melyek a vasutak pénzügyi érdekei szempontjából esetleg aggályosakká válhattak volna.

Másodszor hogy ez utóbbi esetben igen érzékenyen érintettek volna a beálló visszahatások által oly vasutak személyszállitási bevételei is, melyekre, mint közkereseti társaságokra a kormány lehetőség szerint szintén figyelemmel kivánt lenni és melyeknek pénzügyi érdekét nem akarta nagyobb mértékben érinteni, mintsem azt a közérdek okvetlenül megkivánta.

Ezenfelül figyelembe voltak veendők a törvényerővel biró üzletszabályzat határozmányai is, melyek némely irányban a gyökeresebb reform keresztülvitelének egyelőre utját állották.

Megnyugvással várható azonban, hogy az uj személydijszabás mai alakjában is nagy feladatának és a hozzá füzött nagy várakozásoknak meg fog felelni.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

— jun. 8.

Az időjárás ezen a héten is elég kedvező volt, a meleg napok a vegetácziót jelentékenyen előmozditották. Minthogy azonban a tavaszi vetések, különösen pedig az árpa és tengeri már nagyon is sinylik a szárazságot, nem ártana, ha jó csendes esőt kapnának. Ha a szárazság még sokáig tart, akkor az öszi vetések, buza és rozs is rosszabb termést fognak adni, mint a milyent most igérnek.

Gabonaüzlet. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A gabonaüzlet végre ismét megélénkült, mert a hónapokig uralkodott bizalmatlanság hirtelen megszünt; valahára kezdik belátni, hogy tulajdonképen semmi ok sincs arra, hogy a gabona árak folyton csökkentessenek, s hogy a buzaárak már elég alacsonyak. Remélhetőleg kereskedőink be fogják látni, hogy buzánk árát nem szabad annyira leszoritani hagyni, mert az általában el van ismerve, hogy ilyen áru nincs több a világon. Kivánjuk, hogy a rendes üzleti viszonyok s buzánk megfelelő árai minél előbb teljesen visszatérjenek s állandók maradjanak.

Buzát e héten csak mintegy 9400 tonnát hoztak a piaczra, ebből 600 tonnát tovább szállitottak, s a heti forgalom számára 8800 tonna maradt. Minthogy a raktárakat is igénybe vették, kinálatban nem volt hiány. A malmok élénken vásároltak, minek következtében az irány megszilárdult s az árak 25—30 krral emelkedtek. A heti forgalom mintegy 120,000 mmázsát tett. Ma gyengébb hangulat uralkodott. Kivitelre a tiszavidéki vasut állomásain mintegy 10,000 mm. piros buza kelt el, melyért 6.80—6.90 forintot fizettek. Még nagyobb árakat is lehetett volna elérni, de kinálatok hiányoztak.

Rozs igen kevés érkezett a piaczra, finom fajták teljesen hiányoztak; a középszerü fajták ára 5—10 krajczárral emelkedett. Ma jegyeztetett 5.60—5.95 forintot, készpénzfizetés mellett, mmázsánkint, minőség szerint. Elsőrendü árut keresnek.

Takarmányárpa gyenge felhozatal, mérsékelt kinálat és kedvező vételkedv mellett mintegy 4000 mm. kelt el, mi mellett az árak 10—15 krajczárral emelkedtek s fizettek 5.60—6 frtot minőség szerint. Malátaárpában nem volt forgalom. Szokványárpáért szeptember-októberre 5.25—5.40 frtot fizettek.

Tengeri készáru kevés érkezett a piaczra, a kinálat mérsékelt, ellenben a vételkedv a szárazság miatt kedvező volt ugy, hogy mintegy 15,000 mm. kelt el, mi mellett az árak 20—25 krajczárral emelkedtek. Hibás áruért 4.10—4.45 frtot, egészséges áruért 4.50—4.70 frtot fizettek, minőség szerint. Ó tengeri mintegy 15,000 mm. kelt el. 4.62½—4.65 frtig készpénzfizetés mellett.

Zabot nagyobb mennyiségben kinálták, minek következtében az irány eleintén lanyha volt s az árak 5 krajczárral estek. Később az általános javulás következtében a zab iránya is javult ugy, hogy mai ára 5 krajczárral magasabb a mult hetinél. Mintegy 4000 mm. heti forgalom után maradt ma 5.55—5.65 forint, készpénzfizetés mellett, métermázsánkint, minőség szerint.

Káposztarepczét a magyar államvasut állomásain 12.25—12.50 frton árulták.

Határidőüzletben e héten meglehetősen élénk volt a forgalom és gyakori áringadozások történtek. A meleg, száraz időjárás és az oroszországi vetések állásáról szóló rosz tudósitások következtében az irány emelkedő volt, mire az árak lassankint emelkedtek. A hét vége felé a borult idő következtében és a barométer esésére, a mi esőre enged következtetni, jelentékeny reakezió állott be, de a végeredmény mégis pozitiv. — A nevezetesebb árhullámzások e héten a következők voltak:

Szokványbuza őszre indult 6.92 frton, emelkedett 7.02 frtig, gyengült 6.98 frtra, emelkedett azután gyakori hullámzások között 7.20 forintig, esett 7.12 frtra, megint javult 7.31 frtig, de végül 7.10 frtig gyengült és záródik lanyhán 7.10—7.12 frton. — Heti forgalom mintegy 40,000 mm.

Tengeri juniusra, miből e héten 22,000 mmázsa mondatott fel, indult 4.46 frton, emelkedett 4.71 frtig, esett azután 4.67 frtra és záródik lanyhán 4.62—4.64 frton. — *Tengeri julius—augusztusra* indult 4.59 frton, emelkedett lassankint gyakori ingadozások között 4.81 frtig, esett azután 4.67 frtig és záródik lanyhán 4.66—4.68 frton. — *Tengeri augusztus—szeptemberre* ugyanily ingadozásokon ment át, csakhogy mindig 10—12 krral volt métermázsánkint drágább, mint julius—augusztusra és záródik lanyhán 4.78—4.80 frton. — Heti forgalom az összes tengeri határidőben mintegy 30,000 mm.

Szokványzab őszre indult 5·12 frton, emelkedett lassanként gyakori ingadozások között 5·31 frtig, csökkent ismét 5·21 frtig, és záródik lanyhán 5·20—5·22 frton. — Heti forgalom mintegy 100,000 mm.

Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 2000 mm. 12·70 frttól 12⅞ frtig köttetett és záródik szilárdan 12⅞—13 frton.

Lisztüzlet. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A lefolyt héten a liszt-üzlet elég kedvező volt, az árak nem változtak, A forgalom nagy részét természetesen a folyó szükséglet fedezésére szánt megrendelések képezték, de azért kötések is jöttek létre. A belföldi üzlettel meg lehetünk elégedve, mert közép és barna fajoknak jó keletük volt, de a finomabb liszt még mindig el van hanyagolva, mert a külföld nem hajlandó nagyobb tranzakeziókba bocsájtkozni. F. korpát már nem keresnek annyira mint hetekkel azelőtt, az ára 30 krral csökkent, készlet is van már elegendő. Átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6	7
13.50	13.10	12.80	12.30	11.90	11.50	10.70	9.90
8	8½	8¾	9	F	G	korpa	
9.50	8.90	7.90	6.30	3.70	3.80	forint	

100 kilóként összsulyt tiszta sulynak értve.

Gabonaforgalom a lefolyt héten.

Junius 1-től Junius 8-ig	Magyar állam-vasutak	Osztrák-magyar állam-vasut	Déli vasut	A duna-gőzhajózási társ. hajóival	Magán-hajókon	Összesen
	Budapestre érkezett métermázsa:					
Buza	15481	25380	—	3001	38458	82320
Rozs	1083	—	—	—	3155	4238
Árpa	41	—	300	96	587	1024
Zab	2455	—	—	6737	2303	11495
Tengeri	1633	203	200	7047	31902	40985
Repcze	1127	—	—	—	—	1127
Liszt	1634	1645	200	462	—	3941
Különfélék	24663	—	300	2523	—	27486
Összesen	48117	27228	1000	19866	76405	172616
	Budapestről elszállittatott métermázsa:					
Buza	—	100	—	6012	—	6112
Rozs	306	—	—	—	—	306
Árpa	—	—	—	—	—	—
Zab	419	—	—	10201	—	10620
Tengeri	3824	100	300	10312	—	14536
Repcze	5	—	—	—	—	5
Liszt	15333	18920	22750	19907	—	76910
Különfélék	24428	—	400	117	—	24945
Összesen	44315	19120	23450	46549	—	133434

Budapesten áthaladt métermázsa:

Az I. cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság hajóival:

Buza 19017, rozs —, árpa 13175, zab —, tengeri 9789, heremag —, összesen 41981.

Magánhajókon:

Buza 18206, zab 4495, árpa 124, rozs 301. Tengeri 39666, repcze —, különféle 21. Összesen 62813.

Hüvelyesek és magvak. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A hüvelyesek a lefolyt héten lanyha irány s lanyha forgalom mellett lankadt árakon jegyeztettek. Babban a kivitel szünetel, a helyi szükséglet szintén nagyon csekély; törpe 8.75 frton, nagy fehér 7.75 frton, tarka 6.50 frton jegyeztetik; lencse az előre haladt időszak miatt a készletek nagyon csökkentek, zsizsiktelen 15—20 frton, zsizsikes 8—10 frton; borsó üzlet nélkül, névleg 8—8.25 frton; köles, oláh áru 5.50 frton, magyar áru 5—5.25 frton; köleskása 9.50, 10, 11 frton; mák, a pünkösdi ünnepek miatt jobban kel, kék 23 frton, szürke 19 frton; kendermag 7.75—8 frton; köménymag, belföldi 23 frton; moharmag 6.50 frton jegyeztetett 100 kilónkint.

Termények. (Markó Albert czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) *Szilva.* Kész áruban a forgalom nagyon jelentéktelen volt, azért, mert külföldről csak kevés megbizás érkezett, s különben is a mostani nagy hőségben az elszállitás veszélyeztve van, mert az áru könnyen megromolhat. Kötésre azonban, idei termésü október-novemben szállitandó szilvában az üzlet igen élénk volt, rohamos áremelkedés mellett, mert nem csak exportőrök, hanem importőrök is felléptek vevőkként, s a kereslet a kinálatot jóval felülmulta. Boszniából és Szerbiából érkezett tudósitások szerint az uj termés kedvezőtlenebbnek igérkezik, mert a nagy hőség s a hernyó miatt a gyümölcs nagy része lehullott, mely körülménynél fogva a termelők iparkodnak eladott kötéseiket részben visszavásárolni. Szlavoniában s Felső-Magyarországban a termés majdnem egészen meg van semmisitve, Csehországból szintén kedvezőtlen hirek érkeznek, s Francziaországban hasonlókép nem számitanak bő termésre. 85 darabos szilva 10¼ frt, 90-es 9¼ frt, 100-as 7½—7⅝ frt, szokvány minőségü 6—6⅛ forinton adatott el 56 kilónként; a kinálat a hét végén majdnem egészen megszünt. *Szilvaizben* hasonlókép emelkedő hangulat állott be s élénk kereslet mellett szeptember—októberben szállitandó uj szlavoniai áru 14.75 s szerbiai 14.25 frton köttetett métermázsánkint. Tavalyi áruban az üzlet csakis egyes hordókra szoritkozott. *Zsiradékok.* A sertésárak Bécsben, valamint Kőbányán 2 krral emelkedvén, a kész áruk is megdrágultak, annyival inkább, mert az előállitást a csekély husfogyasztás miatt csak kis mérvben eszközlik s már nagyobb szükséglet mutatkozott. Nagyobb vételeknél, minden költség hozzászámitása nélkül, azonnal átveendő disznózsirért 59.50—60, szalonnáért minőség szerint 51.50—53.50 frtot fizettek, mig kötési áruban a kinálat egészen hiányzik s üzletek nem is jöttek létre.

Gyapjuüzlet. (Heller M. és társa czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) A lefolyt héten egészben mintegy 2200 mm. gyapju került eladásra, következő árakon fésüs czélokra alkalmas zsirosgyapjuk 28—36 frton, jó minőségü hátonmosott fésüsgyapjuk csaknem a tavalyi árakon: 74—79 frton, hegyi kétnyiretü gyapjuk 70—73 frton, bácskai 52—54 frton, jó pestmegyei gyapjuk 51—52 frton. Posztó és szövetgyapjukban még e héten semmi üzlet sem volt, mert raktárainkon még nincs belőlük elég választék és mert az e fajta gyapjuk vevői csak később szoktak piaczunkra jönni. A fésüsgyapjuk mosása kielégitő, a mi azért esik különösen latba, mert kizárólag csak a jól mosott gyapjuk kerestetnek, mig a nem eléggé jól mosottak, még ha olcsóbbak is, figyelemben nem részesülnek. Mindezt összeegezve, azt mondhatjuk, hogy a gyapjuüzlet hangulata eléggé barátságos és mig áraink a külföldi árakkal egy szinvonalon maradnak, kedvező üzletre számithatunk. De tulságosan optimisztikus felfogás e kedvező hangulaton csökkenhetne.

Szeszüzlet. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A szeszüzletben e héten semminemü változás sem állt be; mult heti jegyzések fentartották ugyan magukat. Mai jegyzéseink következők: megadózott finomitott szesz: 51.20—51.50 frt nagyban, 51.75—52.25 frt kicsinyben, adózatlan nyers szesz: 14.—14.25 frt, eczetgyártáshoz való adózatlan nyersszesz: 14¼—14¾ frt, sajtó élesztőszesz: 52.—52¼ frt mind 10,000 ltr.-perczentenként hordó nélkül.

Börüzlet. (Ifj. Leitersdorfer Lipót czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) A lefolyt hét forgalma nyugodt és mérsékelt volt, mert a készletek a vásár óta még nem gyarapodtak és uj életre az üzlet csak az uj hozataloktól fog pezsdülni. *Juh-, bárány- és gidabőrökben* nem volt jelentékeny üzlet. Keztyünek való, azaz könnyü gidabőrök valamivel olcsóbb árakon keltek el, nehéz gidabőrök után (czipő) élénk kereslet volt. *Marhabőrök* még mindig lanyha irányt követnek és csak egészen nehéz ökörbőröket kerestek. Eladatott egy helyi gyárnak 2000 elsőrendü hibátlan tehénbőr 62—65 frton, továbbá 2000 drb kneipbőr különböző árakon. *Lóbőrökben* nem volt üzlet. *Báránybőrök* lanyha irányt követnek; elsőrendü hibátlan áruért 150—155 frtot, másodrendüért 105—110 frtot fizettek. *Állati szőrök* hiányzanak s azért jelentékeny forgalom nem jöhetett létre.

Sertésüzlet. (Az első magyar sertéshizlaló részvénytársaság tudósitása az *Egyetértés* számára.) Középnehéz áruban e héten élénkebb kereslet állván be, ezek árai emelkedtek; nehéz sertések kevésbé keresettek. — Heti átlagárak: Magyar válogatott 240—320 kilós 48½—49 kr, 180—240 kilós 49—50 kr, öreg 300 kilónál nehezebb 46—47 kr, vidéki sertés 47—48 kr; a tranzitóban: szerbiai 46—48½ kr. tisztasuly kilogrammonkint. Eleségárak: tengeri 4.85 frt, árpa 6.30 frt, Kőbányán átvéve. Sertés állomány 31-én maradt 128,781, azóta érkezett az alvidékről kövér 1073, sovány 257, Szerbiából 4943, a magy. államvasuton kövér 1959, a magyar államvasuton sovány 3895, a vidékről 259, összesen 12,386 — 140,067 drb. Elszállittatott: a felvidékre 827, Bécsbe 3371, Bécsujhelyre 3631, Csehországba 678, Bodenbachon át 68, Ruttkán át 96, Délnémetországba 56, budapesti fogyasztás 3243, kőbányai fogyasztás 300, a környékre 200, a magyar államvasuttal 160, összesen: 12,630, maradt állomány 128.537. A részvény-szállásokban 24,219 sertés van elhelyezve az egészségi és tranzitó-szállásokban május 31-én maradt 5665, azóta érkezett Szerbiából 4943, elszállittatott 5110, maradt 5498 d. p. 5380 szerbia, és 118 romániai. Január 1-je óta állatorvosi rendeletre 488 sertést vontak el a fogyasztás alul s dolgozták fel technikai czélokra.

Élelmiszerek. (Halasi és társa czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) *Tojást* e héten sem hoztak sokat a piaczra, de ára mégsem emelkedett jelentékenyen, mert a vevők tartózkodók a vásárlásban. A nagy meleg következtében keveset raktároznak el. *Baromfit* e héten élénken kerestek, a fogyasztók és a kereskedők egyaránt élénk részt vettek a vásárlásban. *Burgonyából* csaknem minden készlet elkelt. E héten már áru hiány uralkodott és az árak 1—1.50 frttal emelkedtek métermázsánkint. Jegyzéseink a következők: élő hizlalt liba 3.20—4.50 frt, hizlalt kacsa 1.40—1.60 frt, sovány 1.20—1.30 frt, csirke 60—1.10 frt, tyuk 1.10—1.20 frt, pulyka 2.40—2.60 frt, mind párjával. Tojás I. r. 57—57½. II. r. 60—62½ 1 frtért. Vaj. I. r. 85—90. II. r. 70—75; burgonya, sárga 1.80—1.90 frt, hagyma 2—2.20 frt, fokhagyma 5.50—6 frt métermázsánkint.

Gyarmatáruk. (Wertheimer és Frankl czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) *Czukorban* a lefolyt héten ismét élénk forgalom volt. Őszi áru teljes forinttal emelkedett arra a hirre, hogy számos helyen a tartós hőség következtében a répatermelés nagy kárt szenved; de minthogy minden évben — sőt a legsikerültebben is — juniusban szárazság miatt panaszkodnak, azért e jelentések nem vehetők nagyon komolyan. Effektiv áruban az üzlet szintén valamivel élénkebb, s teljes árakat fizetnek. Julius—augusztus szállitásra való czukor után élénk a kereslet, de a tulajdonosok még nem határozták el magukat, hogy a más árakon szállitanak-e erre ez időre. Az e heti átlagárak a következők: finomitott 39.50—40 frt, koczka 40—40.50 frt, hulladék (pilés) 38—38.50 frt, sárga jegecz 48 frt, fehér 56 frt fogyasztási adó nélkül. *Kávé.* A fogyasztás valamivel élénkebb, mint az előző években, a második kézszükségletét a mai szilárd árakhoz való teljes bizalommal fedezi. A többi czikk változatlan.

Petroleum. (Schiff Rezső tudósitása az *Egyetértés* számára.) A készárüüzlet csakis a csekély nyári szükségletre szoritkozik. Augusztus-marcziusra szilárd irány mellett élénk forgalom fejlődött. Jegyzünk elsőrendü amerikai áruért 22¼—22½ frtot, orosz áruért 21¼—21½ frtot 100 kilonkint, Budapestről szállitva, készpénzfizetés mellett.

Kézmü, rövid, norinbergi és diszmü áruk (Leipniker Manó czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) Az árukelet az utolsó két héten az országos vásárt is beleszámitva, igen silány volt, mert a nagykereskedőknek még akadt valami dolguk. A medárdnapi vásár, mely különben is a leggyengébb vásár szokott lenni, az idén a minimumra szállt le, a vidéki kereskedők mind elmaradtak, s az utazókkal szolgáltatják ki magukat, s azért az egész üzlet e vásár alatt az utazók megrendeléseire szoritkozott. Fehérnemü, oxford, pamutvásznak, bélésszövetek, csikozott és koczkázott nyári kendők, uj és divatos mintáju női ruhaszövetek, gyapju és posztó áruk, csikozott és koczkás kammgarn, kelengyeczikkek, könnyü selyemszövetek, rövidáruk: selyemszalag, pamutcsipke, angol orsócérna, kötött harisnya, kapcza, keztyük, mosószalag, papernyők, czérna és selyemkeztyük: norinbergi és diszmü áruk: evőeszközök, tüáruk, sétabotok, fésük, kokuszszappan, illatszer, gallérok, kézelők, glacé-keztyü, kész fehérnemü, játékszerek, dohányzó szerek: azok a czikkek, melyeknek jobb keletük volt. Stearin és parafingyertya, elain és velőszappan kelete igen gyenge volt. A készpénzbeli üzlet gyenge volt. A pénzbehajtás sem kielégitő; fizetésképtelenség sok volt.

Vas, vasáruk és fémek. (Urbán és Nagel czég eredeti tudósitása az *Egyetértés* számára.) Legutóbbi tudósitásunk óta a vasüzlet igen élénk volt, mert a fogyasztók azon voltak, kogy szükségletüket még az áremelkedés előtt fedezzék. Ez az oka annak, hogy a vasgyárak annyira el vannak foglalva, hogy az érkező rendelményeket csakis igen hosszu szállitási határidő mellett fogadhatják el. Sinek után élénk kereslet uralkodik, szintugy fekete és durva lemezek, tartányok és szerkezeti áruk után is. Mezőgazdasági és gépgyárak, valamint az öntődék teljes munkaképességökig vannak elfoglalva, de utóbbiaknak kevés nyersvasuk van, mely czikkért jelenleg a legmagasabb árakat fizetik. A hajógyárak kevésbbé vannak igénybe véve. A fémüzletben élénk forgalmat konstatálhatunk. Londoni magasabb jegyzések miatt a réz ára 1—2 frttal emelkedett. Kohókban készült horgany és ólom szintén szilárd, dárdany igen szilárd s magyar áruban nagy hiány uralkodik. Ón ingadozó, lényegtelen változások mellett. A fizetési viszonyok roszak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

‡ **Az italmérési jövedékről** szóló törvényhez kidolgozandó utasitás tárgyában *Rácz* Gerő osztálytanácsos elnöklete alatt szakértői tanácskozás volt a pénzügyministeriumban, melyben *Deil* Jenő, *Strasser* Albert és *Schindler* Ferencz a kassai, temesvári és soproni kereskedelmi és iparkamarák titkárai vettek részt. A tárgyalások eredménye természetesen bizalmas jellegénél fogva titok, de megbizható forrásból nyert értesülés szerint az eredmény olyan, hogy az érdekelt körök minden jogos kivánságát ki fogja elégiteni. A regáleügyi mizéria ujévtől megszünik, a sok regálezsarnokocska helyett egyetlen tényezővel, az állammal szemben találja magát az üzletember. Egy száz kibuvó ajtóval biró szabályrendelet és a pythiai jósda kinyilatkoztatásai mintájára szerkesztett sok tuczat pótrendelet helyett *egy* világos, félremagyarázhatlan utasitás lesz, mely jóakarattal és ügyesen van megszerkesztve.

** **Baross Gábor szemleutja a szentendrei vasuton.** *Baross* Gábor közl. miniszter, ki tudvalevőleg nemcsak minden fontos intézkedést személyesen kezdeményez, de ezeknek kiviteléről és haladásáról is személyesen szokott meggyőződést szerezni, ma a budapest-szentendrei helyiérdekü vasuton tartott szemlét. Reggel 7 órakor az ó-budai állomáson jelent meg, a hol *Jellinek* vezérigazgató üdvözölte és a készen tartott különvonathoz kisérte. A miniszter társaságában utaztak még *Ruszinyi* László és *Rakovszky* Géza képviselők, *Fascho-Mois* miniszteri tanácsos és *Ludvigh* Gyula magyar államvasuti elnökigazgató. Baross miniszter az egész vonalat, mely szép vidéken vezet végig, és müszaki tekintetben is számos érdekes mozzanatot nyujt alaposan megtekintette, minden egyes állomás berendezését megszemlélte, és tetszését fejezte ki a városi vasuti rendszernek a helyi érdekü vasutakra való számos nehézséggel összekötött alkalmazása fölött is. Baross miniszter a vonal forgalmi viszonyairól Jellinek vezérigazgató által informáltatta magát, és ismételten kijelenté, hogy a helyiérdekü vasuti vonatokat a főváros érdekében *a belső területbe kell vezetni.* Baross miniszter oly irányban is intézkedett, hogy a *postaszállitás* a helyi érdekü vasut által eszközöltessék, mi által a vonalon lakó kereskedők és iparosok a leveleket és hirlapokat ugyan akkor kapják kézhez, mint magában a fővárosban. Jellinek vezérigazgató jelentette a miniszternek, hogy a postaszállitás a miniszter intencziójának megfelelőleg junius 1-én *megkezdetett* és hogy az érintett helységek az ujitást örömmel üdvözölték. Szent-Endrén, hol a minisztert Matyók Bencze főszolgabiró és Dumka Jenő polgármester fogadták, hosszasabban időzött a társaság. A miniszter a különvonaton ¾10 órakor visszaindult és ¾11-kor ismét az óbudai főtérre érkezett, hol teljes megelégedésének és elismerésének adott kifejezést.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

A párisi kiállitás.

Páris, jun. 5.

Tegnap a kiállitást 92,604 fizető személy látogatta meg.

A kiállitás látogatottságára nézve érdekes statisztikát közöl a franczia kereskedelmi miniszterium. Az 1878-ki kiállitást, mely pedig május első napján nyilt meg, május hónapban 1.269.675 ember látogatta meg. A mostani kiállitásnak, mely máj. 6-án nyilt meg e hónapban 2.208,045 látogatója volt s igy 938,370 emberrel több, mint a tizenegy év előttinek.

Tegnap a Lyon d'Orban az olasz kiállitási bizottság 75 teritékü banketet adott Tirard és a kiállitási főigazgatók tiszteletére. Tirardnak jobbján Camondo gróf az olasz bizottság elnöke, balján Magagna a párisi olasz kamara elnöke foglaltak helyet. Meg voltak hiva Berger, Antonin Proust, David Dautresme, Charles Garnier stb.; az olaszok közt följegyeztük Ruspoli herczeget, Gentili bizottsági titkárt, Boldinit stb. A csemegénél Camondo köszönetét nyilvánitja Tirardnak az olasz bizottság iránt tanusitott előzékenység és segitségért. Konstatálja a kiállitás roppant sikerét, daczára a rettenetes akadályoknak, melyeket le kellett győzni. Sikerült oly csodát teremteni, melyet csak Francziaország volt képes világra hozni. Camondo toasttal végzi Carnotra, Tirardra, Francziaország nagysága és boldogulására üritve poharát. Tirard viszont szerencsét kiván a bizottságnak, mely oly szépen tölti be feladatát. Megemlékezik a szép napokról, melyeket azon országban töltött dove il si suona. Örömmel kalandozta be Olaszország haladását, emlékeinek földjét, a müvészet klasszikus hazáját. Feldicséri a római franczia akadémiát s végül Camondot, az olasz bizottságot és kiállitókat köszönti föl s Itáliára üriti poharát. A mulatozást Magagna toasztja végzi, melyben Camondo gróf egészségére iszik.

Azt a strassburgi élelmiszerkiállitót, kinek gyárát a német hatóságok Strasszburgban becsukatták, s a ki e méltánytalan eljárásról kapott táviratát a párisi kiállitás helyiségében ablakába kitette, miről legközelebb adtunk hirt, a kiállitás rendezősége utasitotta, hogy a táviratot okvetlen távolitsa el, mit ha meg nem tenne, hivatalos hatalommal fogják onnan elvétetni. Látnivaló, hogy a franczia kormány egészen tapintatosan jár el, mikor a német hatóságok durva eljárását jellemző táviratot eltávolittatja a szem elől, nehogy kviprokvokra adjon alkalmat.

Az Estafette irja.

A külföldi kormányok egyre duzzognak világkiállitásunk miatt. A mennyire csak hatalmukban áll, minden igyekezetnek utjába állanak, hogy csak ez által is ujabb siker ne járuljon a már meglevőhöz. Igy p. o. Csehország helytartója megtudván, hogy a cseh tornaegyesületek testületileg akarnak Párisba jönni részt veendő a nemzetközi kiállitási tornaversenyen, megtiltotta nekik, hogy testületileg, zászlókkal, zeneszóval, vagy egyáltalán demonstráló módra utazzanak. Természetesen, a cseh tornászok utazása nem marad el. Ő felsége az osztrák császár kormányának prágai magasrangu képviselője nagyon rossz hangulatával csak arra kényszerithette a cseh tornászokat, hogy mérsékeljék lelkesedésüket s minden külső tüntetéstől ovakodjanak. Valójában pedig a kormányok és hivatalnokoknak nincs igazuk igy kimutatni boszuságukat. Vajjon megakadályozta-e ez azt, hogy május 6-tól vagyis 29 nap alatt a kiállitásra két millió hatszázötvenezer fizető látogató vagyis középszámmal naponként kilenczvenegyezer ember lépjen be? Ilyen siker mellett az egész efajta eljárás kárba veszett fáradság.

Az 1878-ki kiállitásnak is meg volt a maga ballon captifja, a mely oly nagy hirre tett szert, de ugy látszik az 1889-ki kiállitás sem akar hátrább maradni. Godard léghajós ugyanis már megkezdte az avenue Kleberen egy léghajózási állomás létesitését. A kötélen föleresztett léghajó négyszáz méter magasra fog emelkedni s minden fölszállás alkalmával husz személyt visz a magasba. A megnyitási ünnepély már valószinüleg holnap csütörtökön fog végbe menni a párisi sajtó jelenlétében.

Az Eiffel-toronyba legközelebb egy zongorát is szállitottak fel, az emelet helyiségeibe. Ezt a zongorát bizonyosan valamelyik különcz angol vagy amerikai jó drága áron megveszi a kiállitás bezárásakor.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az orosz konverzió kudarcza.** A legutóbbi orosz konverzióról Pétervárról és Párisból azt hiresztelték, hogy nagyon fényesen sikerült; ez a fényes siker, ha a legujabb hirek valók, egyenlő a kudarczczal. Az aláirásra bocsátott 1200 millió frankból mint jól értesült pénzkörökben állitják, 700 millió frank értékü czimlet még mindig a kibocsátó konzorczium kezében van; a készpénzre jegyzett czimletek nagyrészét pedig üzérkedők vették át. A párizsi tőzsde nagy hausse-kötéseket tett s most kétségbe esve azon igyekszik, hogy kötéseit minél előbb lebonyolitsa. Németországban nagyon keveset érdeklődtek az orosz konverzió iránt s azért irtak az orosz lapok az utóbbi napokon oly izgatott hangon Németország ellen. Az orosz kontremine siet a kudarczot kihasználni. Visnegradszky elhamarkodta a dolgot, most viselheti a következményeket.

** **A magyar kereskedelmi csarnok** borkereskedői szakosztálya f. hó 8-án Ábeles Zsigmond elnöklete alatt érdemleges ülést tartott, a melyen következő határozatok hozattak. A vidékről érkezett tudakozódások következtében elhatároztatott, hogy a szakosztályba ez üzletághoz tartozó kültagok is vétessenek fel. Vonatkozással ama rendeletre, hogy Magyarországban csakis magyar mértékhitelesitéssel ellátott hordók tehetők forgalomba, elhatároztatott, hogy a kereskedelmi miniszteriumhoz indokolt beadvány fog benyujtatni, a melyben hivatkozással a borkivitelnek utját álló egyéb nehézségekre, továbbá arra, hogy hazánkban a mértékhitelesités sok kivánni valót hagy még hátra, végre hivatkozással a bortermelés érdekeire, a fenti rendelet beszüntetése kérelmeztetik. Tekintettel arra, hogy üvegekben csak jobb minőségü borok vitetnek ki, a szakosztály indokolt kérvényt fog a közlekedési miniszteriumhoz benyujtani az iránt, hogy a kiviteli szállitási tarifa, a mely jelenleg csak hordóborokra áll fenn, üvegekben szállitott borokra illetőleg vegyes rakományokra nézve is engedélyeztessék, ha 8000 kilónyi mennyiség éretik vagy megfizettetik.

** **A cs. kir. szab. Adria biztositó-társulat** junius hó 6-án tartá meg Triesztben közgyülését. Az ez alkalommal előterjesztett 1888. évi igazgatósági jelentésből a következő adatokat közöljük: I. *Életbiztositás.* Az 1888. év ismét jelentékeny haladást mutat. A kiállitott kötvények kerete 10¼ millió forint tőke és 14.755 frt járadékra rugtak. A gyarapodást mult év ellenében 4.779.330 frt tőke és 8,947 frt járadékot tesz, a biztositási állomány immár tehát az 50 millió forintot tulhaladta. Ez 50.334,381 forint tőke és 129,750 forint járadékot tesz. A halál és életeset biztositásokért történt kifizetések ezen ágazatok mivelése óta 13.871,080 forintot igényeltek. A dijtartalék 750,550 frttal emelkedett és 9.793,653 frtot tesz. Az életbiztositási osztály a nyereménynyel biztositottakra eső rész levonása után 106,809 frt 45 kr. nyereséget mutat fel. *II. Elemi (tüz-, szállitmány-, és jég) biztositások.* Mig az 1887-ik évben a tüzbiztositás nagy veszteséggel járt, — s a jégbiztositási osztály dijbevétele 7.860,205 frtra rugott; viszbiztositásokra 2.303,268 frt fordittatott. Károkért 5.917,622 frt fizettetett, melyből 2.174,205 frt a viszbiztositékra esik; ezenkivül 208,421 frt még függőben levő károkért tétetett félre. A dijtartalék a tüzbiztositási ágban 1.475,641 frtra rug; s a saját számlára maradt dijbevétel 50½ kamatát teszi; a szállitmány biztositás dijtartaléka 10,109 frtot tesz. Az időbeli dijak tárczája az elmult évben kerek 19 millió frtot ért el. A társulat fennállása óta az összes forgalmi ágakban előfordult károk fejében 148 millió forintot fizetett ki. A főzárszámadás 272,247 frt 64 kr. nyereséget mutat fel, melyből az alapszabályszerü javadalmazások levonása után részvényenként 50 forintot osztalék kifizetése határoztatott el. — Az értékpapirok nyereséget mutatott fel, — az 1888. évben az előbbi osztály meglehetős kedvezően zárult, holott a jégbiztositás igen tetemes veszteséggel járt. Ezen veszteség fedezésére azonban az előbbi években gyüjtött jégbiztositási külön tartalék állt rendelkezésre, mely azonban csak részben vétetett igénybe — és az igazgatóság jónak találta a jégveszteség egy részét a többi osztályok forgalmi többletéből fedezni, ugy hogy a jégbiztositás külön tartalékára még 200,000 forint uj számlára előirható volt. A három elembiztositási magasabb értéke által eredményezett nyeremény a számlába be nem vonatott, hanem az egész összeg, vagyis 169,433 frt az árfolyam tartalékemelésére fordittatott. A társulat tartalékai (a 4 milliót tevő részvénytökén kivül, melyre 40 kamat = 1.600,000 frt fizettetett be) 1888. decz. hó végével a 12 millió frtot felülhaladja, és pedig az életbiztositások tiszta dijtartaléka 8.844,863 frt, — a tüzbiztositások tiszta dijtartaléka 1.475,641 frt, — a szállitmány biztositás tiszta dijtartaléka 10,109 frt, a jégbiztositás külön tartaléka 200,000 frt, az árfolyam ingadozások tartaléka 240,297 frt az életbiztositási ág külön nyereménytartaléka 250,000 frt és az általános nyereménytartalék alap 1.085,129 frt.

BUDAPESTI ÁRU- ES ÉRTÉKTOZSDE.

— Junius 8. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma jóval nyugodtabb irányt követett. A kinálat ugyan gyengébb volt, de a malmoknak nem volt vételkedvük. A forgalom ennek következtében vontatott volt és csak mintegy 6000 métermázsára szoritkozott, mi jobbára nehány krral olcsóbban kelt el. — Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Pestmegyei* 600 mm. 80.5 k. 7.32½ frton, három hónapra.

Bánsági 1000 mm. 80.5 k. 7.25 frt, három hónapra.

Fehérmegyei 900 mm. 80 k. és 1700 mm. 79.5 k. 7.35 frt, mindkettő három hónapra.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	ó bánsági	78—81 kg	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	78—81 »	7.20	7.40
—	» pestvidéki	78—81 »	7.15	7.35
—	» fehérmegyei	78—81 »	7.20	7.40
—	» bácskai	78—81 »	7.20	7.40
—	» északmagyarorsz.	78—81 »	7.05	7.25
Rozs	»	70—72 »	5.75	5.95
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.70	6.10
—	» égetni való	62—64 »	6.30	6.80
—	» sörfőzdei	64—66 »	—.—	—.—
Zab	»	39—41 »	5.30	5.70
Tengeri	uj bánsági	75 »	4.65	4.70
—	» másnemü	73 »	4.45	4.60
Köles	ó	— »	5.25	5.55
Repeze	» káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet meglehetősen élénk forgalom mellett, a magasabb newyorki gabonaárfolyamok következtében szilárd irányban nyilt meg, de később a borult égre és contremine eladásokra elgyengült. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 50,000 mm. 7.26 7.28, 7.29, 7.28, 7.27, 7.26, 7.25, 7.23, 7.24, 7.23, 7.22, 7.20, 7.19 és 7.18 forinton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 20,000 mm. 4.80 4.81, 4.79, 4.78, 4.77 és 4.75 frton.

Szokványzab őszre mintegy 10,000 mm. 5.28, 5.30, 5.28 és 5.27 frton.

Hivatalosan *felmondatott* e hónap 13-dikára 1000 mm. *buza* és 5000 mm. *tengeri.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom és lanyha az irány. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.18, 7.17, 7.18, és 7.19 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 10,000 mm. 4.74, 4.73, 4.72 és 4.71 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza őszre ... frt 7.19—7.20
Tengeri május—juniusra ... » 4.63—4.65
Tengeri julius—augusztusra ... » 4.70—4.72
Szokványzab őszre ... » 5.24—5.26
Káposztarepcze aug.—szept.-re ... » 12.7/8—13.—

Délutáni forgalom.

Délután mérsékelt volt a forgalom és az irány daczára a kielégitő külföldi gabonaárfolyamoknak a borult ég és contremine-eladások következtében lanyha volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 30,000 mm. 7.14, 7.16, 7.14, 7.13, 7.12, 7.11 és 7.10 forinton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 10,000 mm. 4.69, 4.68 és 4.67 frton.

Szokványzab őszre mintegy 10,000 mm. 5.25, 5.23, 5.22 és 5.21 forinton.

Délután 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre ... frt 7.10—7.12
Tengeri május—juniusra ... » 4.62—4.64
Tengeri julius—augusztusra ... » 4.66—4.68
Tengeri augusztus—szeptemberre ... » 4.78—4.80
Szokványzab őszre ... » 5.20—5.22
Káposztarepcze aug.—szept.-re ... » 12.7/8—13.—

Terménytőzsde.

Terményekben, különösen határidő-szilvában élénkebb volt a forgalom. — Zsiradékáruk változatlanok. — Köttetett:

Szilva szerbiai 85 darabos 10 3/8, 100 darabos október—novemberre 7¾ forinton, 90 darabos 9 3/8 forinton, bosznia 85 darabos októberre 10 5/8 frton.

Szilvaiz szlavóniai áru szeptember—októberre 15 3/8 frton.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde ma nagyon nyugodt volt. Korlátolt forgalom mellett az irányadó értékek árfolyamai alig változtak. Közlekedési értékek szilárdak. Helyi értékek kevés figyelemben részesültek. Valuták és váltók bágyadtabbak.

Előtőzsde.

Csendes hangulat mellett az előtőzsdén osztrák hitelrészvény 305.20-tól 305.25-ig, magyar hitelbank 315 6/8-tól 315.25-ig, magyar aranyjáradék 102.20-tól 102.17½-ig köttetett.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305.20—305.30, magyar aranyjáradék 102.15—102.17½.

Déli tőzsde.

Szilárd irány mellett a déli tőzsdén gyenge forgalom volt. Osztrák hitelrészvény 305.20—305.50—305.10 közt ingadozott, magyar hitelbank 315.50-től 316-ig, magyar aranyjáradék 102.12½-től 102.17½-ig, magyar papirjáradék 96.72½-től 96.70-ig, magyar leszámitoló bank 105-ön, pesti magyar kereskedelmi bank 729-en, fiumei hitelbank 115.50-en, Drasche-féle téglagyár 312-től 310-ig, rimamurányi vasmü 129-en, Erzsébet-malom 261-től 261.50-ig, Ganz-féle vasöntöde 1220-tól 1225-ig, kassa-oderbergi vasut 161-en, magyar gácsországi 195.75-ön köttetett.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305—305.10, magyar hitelbank 315.75—316, magyar aranyjáradék 102.10—102.12½, magyar papirjáradék 96.70—96.72½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2 frt, nyolcz napra 4.50—5 frt, egy hónapra 10—11 forint.

Utótőzsde.

Szilárd irány mellett az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 305—304.80—305.40 közt ingadozott, magyar hitelbank 316.50-en, magyar aranyjáradék 102.12½-től 102.17½-ig, magyar papirjáradék 96.70-en kelt.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305.40—305.50, magyar aranyjáradék 102.17½—102.20.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde nyugodt maradt. Osztrák hitelrészvény 305.50-től 305.40-ig, magyar hitelbank 316.50-től 316.75-ig, magyar papirjáradék 96.75-ön, magyar leszámitoló bank 105.10-en kelt.

5 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305.40—305.30.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, junius 8. Az üzlet változatlan. Magyar uraság öreg, nehéz 46—47 forint, fiatal nehéz 48½—49½ forint, fiatal közép 48½—49 forint, fiatal könnyü 48½—49 forint, közönséges (szedett) nehéz —— forint, közép 48—49 forint, könnyü 48—49 forint. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz ——— forint, közép ——— forint, könnyü —.— frt, eredeti (Stachel) nehéz ——— frt, közép ——— frt. Szerbiai nehéz 48—49 frt, közép 46—47 frt, könnyü 45—46 frt. Hizó egy éves —.—— forint, hizó két éves makkos —.— tengeris —.— forint, hizó öreg —.— forint. — Sertésletszám jun. 6-án volt készlet 128,537 drb, jun. 7-én felhajtatott 935 drb, jun. 7-én elszállittatott 2061 drb, jun. 7-én maradt készletben 127,411 drb sertés.

Magánhajók forgalma.

— Junius 7. —

Budapestre érkezett: Lelbach A. Adámja Cservenkáról 4600 mm. buzával ugyanennek, Weisz J. M. Barotája Ó-Telekről 5521 mm. tengerivel, Eggenhofer F. és társa 6. sz. uszálya Kuláról 1802 mm. tengerivel és Roszberg Ferdinánd Nándorja Petroveszelóról 2893 mm. tengerivel Schlesinger és Polakovics számára, Weisz J. M. Árpádja Temesvárról 8378 mm. buzával és 386 mm. rozszsal a magyar hitelbank számára, Wolfinger és Reich Ernője Ó-Becséről 3702 mm. tengerivel Popper Hermann és fiai számára. Tóth Ferencz Ferencze Szegedről 4450 mm. buzával Deutsch Ig. és fiai fia számára, Lelbach Károly Szentese Vepróváczról 2750 mm. buzával ugyanennek, Weisz J. M. Olgája Tolnáról 1197 mm. buzával Mauks testvérek számára, Geiringer és Berger 7. sz. hajója Bajáról 2747 mm. buzával és 10. sz. hajója Bajáról 795 mm. buzával Obláth Gyula számára, Luczenbacher Pál utódai 29. sz. hajója Ó-Kanizsáról 3527 mm. buzával és 873 mm. tengerivel és 35. sz. hajója ugyanonnan 498 mm. buzával és 3726 mm. tengerivel Kohn Armin számára, 40. sz. hajójuk Ó-Becséről 4204 mm. tengerivel Kollár D. számára, Fernbach A. Elisabethja Ujvidékről 4400 mm. tengerivel ugyanennek.

Budapesten áthaladt: Zwickh M. Máriája Szt.-Tamásról 700 mm. buzával és 2260 mm. tengerivel Russo J. fiai számára, a győri gőzhajózási társaság 6. sz. propellere Pancsováról 3050 mm. tengerivel Bauer Antal számára, Dunyerszky L. Gedeonja Nagy-Becskerekről 4009 mm. tengerivel és Csernaborája Szt.-Tamásról 500 mm. buzával és 3500 mm. buzával ugyanennek, Freund Katiczája Cservenkáról 1500 mm. zabbal és 1155 mm. tengerivel Fuchs György számára, mind Győrbe.

BÉCSI ÉRTEKTOZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jun. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Daczára a krétai zavargásokról szóló hireknek, a mai előtőzsdén meglehetősen szilárd volt a magatartás. Különösen magyar hitelrészvények és magyar északkeleti vasut emelkedtek budapesti vásárlásokra. Valuták ára csökkent.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305.25, magyar hitelbank 315.25, osztrák-magyar államvasut 243.50, Károly-Lajos vasut 207.50, déli vasut 122.50, elbavölgyi vasut 219.50, alpesi bányatársaság 70.50, májusi járadék 85.32, magyar aranyjáradék 102.15, huszfrankos arany 9.46½, márka 58.27.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén élénktelen volt a forgalom. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 305.25, magyar hitelbank 315.50, angol-osztrák bank 126.80, uniobank 232, bankegyesület 109.50, Länder-bank 238, osztrák-magyar államvasut 242.75, Károly Lajos-vasut 207.50, déli vasut 122.5/8, elbavölgyi vasut 219, török dohányrészvény 114.25, alpesi bányatársaság 70.50, májusi járadék 85.32, magyar aranyjáradék 102.15, magyar papirjáradék 96.75, husz frankos arany 9.46½.

Később is magyar hitelrészvények voltak a forgalom előterében, de általában is szilárd volt az irány.

2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305 3/8, angol-osztrák bank 127.—, unióbank 231.50, bankegyesület 109.50, magyar hitelbank 317.—, Länderbank 237.40, osztrák-magyar államvasut 242.75, Károly Lajos-vasut 207.50, dunagőzhajózási részvény 403.—, Lloyd részvény 385.—, észak-nyugoti vasut 192.—, elbavölgyi vasut 220.—, tramway 234.—, déli vasut 123.25, májusi járadék 85.35, osztrák aranyjáradék 109.90, magyar aranyjáradék 102.15, magyar papirjáradék 96.70, északi vasut 2635, bécsi községi sorsjegy 147.25, 20 frankos arany 9.48½, márka 58.25. Javult.

Bécs, jun. 8. *(Magyar értékek zárlata.)* Magyar földteherment. kötv. 105.10. Erdélyi földteherm. kötv. 105.25. 5½%-os m. földh. int. zálogl. —.—. Erdélyi vasut-részvény 203.—. 1876. m. k. v. áll. els. kötv. 113.50. Magy. nyer.-k.-sorsjegy 142.—. Szölődézsmaválts. kötv. —.— Kassa-Oderb. v.-részv. 160.50. 5%-os magy. papirjáradék 96.65. Magyar vasuti kölcsön 142.70. Magy. hitelb.-részvény 316.50. Alföldi vasutrészvény 205.—. Magy. északkel. vasut-részv. 191.—. 1869. m. k. v. áll. els. kötv. 100.15. Tiszav. vasut-részv. 247.25. M. lesz. és váltób.-részv. 104.25. Tiszai és szeg. kölcs. sorsj. 128.—. 4%-os aranyjáradék 102.10.

Bécs, jun. 8. *(Osztrák értékek zárlata.)* Osztrák hitelint. részv. 305.40. Déli vasutrészv. 123.50. 4%-os osztr. aranyjáradék 109.80. Londoni váltó-ár 119.30. Károly Lajos-vasut 207.75. 1864-es sorsjegy 176.25. 4·2%-os ezüstjáradék 85.75. 1860-as sorsjegy 149.50. Török sorsjegy 36.50. Dunagőzhajózási társ. részvényei 403.—. Angol-osztrák bank részv. 127.20. Osztr. államvasut részv. 243.—. 20 frankos 9.47. 4·2%-os papirjáradék 85.35. Osztrák hitelsorsjegy 184.—. Osztrák-magyar bankrészv. 906.—. Csász. kir. arany 5.62. Német bankváltók 58.25. Elbavölgyi vasut-részvény 220.—, Bécsi bankrészv. 109.—. Török dohányrészvény —.—. Alpina —.—. Meglehetősen szilárd.

Délutáni és esti magánforgalom.

Bécs, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* jegyez osztrák hitelrészvény 305.37 magyar hitelbank 316.75, osztrák-magyar államvasut 242.75, magyar aranyjáradék 102.15.

A délutáni magánforgalomban pangott az üzlet; osztrák hitelrészvény 305.37—32 .12.

Este nem volt magánforgalom.

BECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai szombati heti tőzsdén vevők a határidőüzlet csökkenő iránya következtében ismét igen tartózkodók voltak. Az irány mérsékelt üzlet mellett elgyengült, de szombatihoz képest mégis magasabbak az árak, még pedig buzánál 15 krral, rozsnál 10 krral, zabnál és tengerinél mintegy 5 krral. Kész tengeri 5.10—5.20 frt, magyar kereskedelmi zab 5.70—5.85, rostált 5.90—6.10, legjobb 6.40 frt. — Eladatott:

Buza: 3100 mm. ó-becsei 79 k. 7.72½ frt, 3000 mm. perjámosi 80 k. 7.82½ frt, 3000 mm. verseczi 78 k. 7.25 frt, 1000 mm. paksi 80 k. 7.72½ frt, mind három hónapra Bécs; északmagyarországi 79 k. 6.70 frt Kürth, 80 k. 7 frt Schenkwitz, morvamezői 79 k. 7.25 frt, elsőrendü 7.40 frt Bécs nyugoti vasut, legjobb 7.45 frt Siebenbrunn.

Rozs: 1600 mm. pestvidéki 6.50 frt Bécs, 1000 mm. szerbiai 6.15 frt Bécs.

Határidőüzletben a valamivel jobb newyorki és párisi jegyzésekre szilárd volt az irány, de utóbb budapesti jelentésekre kissé elgyengült. Köttetett: Buza őszre 7.50, 7.55, 7.48, 7.49, rozs őszre 6.08, 6.07, zab őszre 5.66, 5.70, 5.65, tengeri julius—augusztusra 5.04 5.05, 5.03 frton. — Felmondatott 3000 mm. buza és 2500 mm. rozs.

Délután gyengébb magatartás mellett záródnak: Buza őszre 7.48, rozs őszre 6, zab őszre 5.64, tengeri julius—augusztusra 5.08 frton.

Szesz ma valamivel gyengébb. Kész kontingentált szesz 14½ forinton adatott el.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Trieszt, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 119.20, olasz bankpiaczokra 47.15, Napoleon d'or 9.48, májusi járadék 85.35, magyar papirjáradék 96.70, magyar aranyjáradék 102.15, osztrák hitelrészvény 305.50, osztrák-magyar Lloyd 385, olasz járadék 95.18, olasz bankjegy 47.20.

Berlin, jun. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Meglehetősen szilárd kezdet után a tőzsde arra a hirre, hogy Szerbiában zavargások támadtak, Krétában pedig lázadás tört ki, gyengült. Tulajdonképeni oka a gyengülésnek mégis realizálások voltak. Bankok estek, bányák bágyadtak, vasutak szilárdak, idegen járadékok szintén szilárdak, olasz járadék javult; orosz értékek gyengültek. Zárlat szilárdabb. Magán kamatláb 2%.

Berlin, jun. 8. (Tőzsdei tudósitás.) Ünnepi csend mellett gyenge a forgalom, csak cseh vasutak emelkedtek élénk kereslet mellett. Nemzetközi értékekben tartózkodó a hangulat. Orosz bankjegyek gyengék.

Berlin, jun. 8. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 87.40, osztrák hitelrészvény 163.75, osztrák-magyar államvasut 104.60, osztrák déli vasut 53, Károly Lajos-vasut 89.50. Csendes.

London, junius 8. (Megnyitás.) Angol consolok 98.07.

London, jun. 7. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 87¼, osztrák aranyjáradék 93, osztrák ezüstjáradék 72, angol consolok 98.07, ezüst 42 1/8. Nyugodt.

Newyork, jun. 7. (Kabel-sürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 95 3/8, váltó Londonra 4.87¼, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 129 Erie-vasut 28, váltó Párisra 5.17½.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 58 frt 20 kr. 100 frank vista = 47 frt 30 kr.

Junius 8.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
*Franczia 3%-os járadék	86 60	—.—	—.—
» 4½%-os »	104.65	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut ... M	521 —	241.93	—.—
Osztrák déli vasut ... M	262 —	122 68	+ 0.48
*Osztrák földhitel-részvénytársaság M	—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék ... U	88.65	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék ... U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön ... K	308.—	142.93	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank ... M	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank ... K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék ... U	87.68	101.75	+ 0.02
Magyar 5%-os papirjáradék ... U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.			
Osztrák 4%-os papirjáradék ... K	73.20	85.47	— 0.03
» 5%-os » ... U	86.40	100.85	— 0.17
» 4%-os ezüstjáradék ... K	73.30	85 65	— 0.03
» 4%-os aranyjáradék ... K	94.30	109.89	— 0 19
Magyar aranyjáradék ... U	87.70	102 38	+ 0 06
» 5%-os papirjáradék ... U	83.30	97.03	— 0.05
» keleti vasuti kötvények ... K	85.50	99.90	— 0.64
Keleti 5%-os v. elsőbbségi kötv. ... K	100.50	117.36	+ 0.15
Osztrák hitelrészvény ... U	163 50	304.22	— 0.71
Magyar hitelbank ... U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut ... U	104.50	242 92	— 0.41
Osztrák déli vasut ... U	53.—	123 82	— 0.21
Károly-Lajos vasut ... U	89 20	207.08	— 0.35
Kassa-oderbergi vasut ... K	68 70	160.48	— 0.23
*Román vasuti részvények	—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy	212.70	123 79	+ 0.84
Váltó bécsi piaczra	171.40	58.20	—.—
Keleti kölcsön II. kibocsátás	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank ... K	—.—	—.—	—.—
» leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.			
Osztrák 4%-os papirjáradék ... K	73.10	85.36	— 0.03
» 5%-os » ... U	86.55	101.02	—.—
» 4%-os ezüstjáradék ... K	73.35	85 71	— 0.52
» 4%-os aranyjáradék ... K	94.20	109.75	— 0.16
Magyar aranyjáradék ... U	87.50	102 15	— 0.17
» %-os papirjáradék ... U	83.—	96 68	— 0.23
Osztrák hitelrészvény ... U	261.12	304 54	+ 0.06
Osztrák-magyar bank ... U	772.—	900 81	— 0.04
Osztrák-magyar államvasut ... U	208 62	243.74	— 0.45
Károly-Lajos-vasut ... U	178.12	207 96	— 0 62
Osztrák déli vasut ... U	105.37	122.71	— 0.41
Erzsébet osztrák nyugoti vasut ... K	—.—	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut ... U	168.—	196.46	— 0.34
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények ... K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra	171.45	58 25	—.—
*4½%-os földhitelintézeti záloglevél K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltóbank K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank ... U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank ... K	—.—	—.—	—.—

KÜLFOLDI ÁRUTOZSDEK.

Prága, jun. 8. A *czukorpiaczon* emelkedők az árak; nyers *czukor* Aussigban 18.65 frton, finomitott változatlan.

Trieszt, jun. 7. *Czukor:* centrifu-gal-pilé kész áru 25½—26 forint. — *Kávé* szilárd, változatlan, Rio 95—106, Santos 98—108 frt. — *Szesz* kész magyar áru hordóáru 11¼ frt, lanyha.

Berlin, jun. 8. *Buza* nyugodt, *rozs* tartva, *zab* szilárd, *olaj* és *szesz* csendes.

Lindau, jun. 8. Elsőrendü magyar *buza* jegyez nyugodt irány mellett 21¾ frankot.

München, jun. 8. Buza 9.05, rozs 6.66, zab 7.41, bükköny 7.59, árpa 7.77 márka 50 kilónkint. Összesen elkelt 6227, összes készlet 5241 mázsa.

Hamburg, jun. 7. *Petroleum* helyben 7, juliusra 7¼ márka; nyugodt.

Páris, jun. 7. Nyers *czukor* 88° kész áru 54½—56 frank, hausse; fehér czukor juniusra 61, juliusra 61, hausse, julius—augusztusra 61, négy utolsó hónapra 44, finomitott kész áru 124½—125½ frank.

Páris, jun. 8. *Buza, liszt* szilárd, *olaj* és *szesz* csendes. Idő nagyon meleg.

Havre, jun. 8. *Kávé* folyó hónapra 104¼, négy hónapra 105¾ frank.

Zürich, jun. 8. Elsőrendü magyar buza 20¾ frank; nyugodt.

London, jun. 7. A gabonaüzlet igen nyugodt; *buza* igen renyhe, változatlan; *tengeri, árpa* és *zab* szilárd. Tengeri helyben 20.75, junius—juliusra 19, julius—augusztusra 19. — *Repczeolaj* helyben 22.50. Jávaczukor 23, nyers répaczukor 24.25, szilárd. — — Felhozatal: Buza 37640, árpa 4320, zab 97180 qu. — Az időjárás tikkasztó.

Pétervár, jun. 7. *Rozs* helyben 7. — Az időjárás derült.

Bréma, jun. 7. *Petroleum* helyben 6.30 márka, gyenge.

Antwerpen, jun. 7. *Petroleum* 16 7/8 frank. Nyugodt.

Newyork, jun. 7. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 11 3/16, Neworleansban 10 3/4, augusztusra 10.15, szeptemberre 9.90. — Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban juniusra 9.90, Philadelphiában juniusra 6.80. — Nyers petroleum 7.10. — United pipe line certificates 82 7/8. — Liszt 3.10. — Piros őszi buza helyben 83 cent (= 7.52 frt), juniusra 81 5/8 cent (=7.36 frt), juliusra 82¼ cent (= 7.45 frt), deczemberre 83 3/8 cent (= 7.56 frt) 100 kilónkint. — Tengeri 41¾. — Czukor (Fair refining Muscovados) 6 5/8. — Rió-kávé 18¾. — Zsir (Wilcox-jegyü) 7.—, (Fairbank-jegyü) 7.40. — Gabonafuvardij imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3¼ cent (= 0.77 frt) 100 kilónkint. — Napi felhozatal gyapotból 4000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 58.20 frt, 100 frk 47.30 frt.

Junius 8.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PARIS.				
Buza folyó hóra	22 75	10.76	+	0.07
— juliusra	22 90	10.83		—.—
— julius-aug.-ra	23.—	10.88	+	0.10
— utolsó 4 hóra	22 80	10.78	+	0.09
Liszt folyó hóra	53 90	16 03	+	0.04
— juliusra	53 75	15.99	+	0.08
— julius-aug.-ra	53 60	15.95	+	0.07
— utolsó 4 hóra	52.30	15 60	+	0.10
Olaj folyó hóra	53.50	25.30		—.—
— juliusra	53.75	25.42	—	0 12
— julius-aug.-ra	54.—	25.54	+	0.12
— utolsó 4 hóra	55.25	26 12		—.—
Szesz folyó hóra	41 75	21.52		—.—
— juliusra	42.25	21.76	+	0.08
— julius-aug.-ra	42 50	21 84	+	0.08
— utolsó 4 hóra	42.75	21.92	+	0.08
BERLIN.				
Buza jun.-juliusra	184.—	10.71	—	0.02
— szept.-okt.-re	181.25	10.55	—	0.02
Rozs jun.-juliusra	144 50	8.41	—	0.01
— szept.-okt.-re	148 75	8.66	—	0.03
Zab juniusra	150.10	8 73	—	0.02
— szept.-okt.-re	140 10	8 15	—	0.04
Olaj juniusra	53.75	31.28	—	0.04
— szept.-okt.-re	53.75	31.28	—	0.06
Szesz jun.-jul.-ra	34.60	20.14	—	0.03
— szept.-okt.-re	35.50	20.67	—	0.03
STETTIN.				
Buza jun.-juliusra	172.50	10.04	—	0.04
— szept.-okt.-re	176.—	10.24	—	0.05
Rozs jun.-juliusra	144.50	8.41	—	0.10
— szept.-okt.-re	146.25	8 51	—	0.14
Olaj jun.-juliusra	55 50	32 30	—	0.06
— aug.-szept.-re	53.50	31 14	—	0.06
Szesz helyben 70 márka fogyasztási adóval	54.75	31.86	—	0.02
— helyben 50 márka fogyasztási adóval	34.80	20.25	—	0.02
— máj.-jun.-ra 70 márka fogyasztási adóval	34.30	19.96	—	0.03
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	34.90	20.31	—	0.09
KÖLN.				
Buza juliusra	20.20	11.76		—.—
— nov.-re	18 20	10 59	—	0.02
Rozs juliusra	14.50	8 43	—	0.02
— nov.-re	14.80	8 60	—	0.02
Olaj helyben	58.50	34 05		—.—
— októberre	54.—	31.43	—	0.11
BOROSZLO.				
Buza	17.60	10.24	—	0.02
Rozs	14.70	8.55	—	0.02
Zab	—.—	—.—		—.—
Repcze	—.—	—.—		—.—
Szesz	53.50	31.14	+	0.01
Tengeri	12.30	7.15	—	0.02

NAPIREND: junius 9-én.

Naptár: Vasárnap. — Róm. kath.: Pünkösd első napja. — Prot.: Pünkösd. — Görög-orosz: (május 28.) Pünkösd. — **Zsidó:** (sivan 10) Michael. — Nap kél 4 ó. 6 p., nyugsz. 7 ó. 53 p. — Hold kél 2 ó. 41 p. d. u., nyugsz. 1 óra 46 p. éjjel.

Minisztorek nem fogadnak.

A Kárpát-egyesület kirándulása Dobogóköre. Indulás d. u. fél 4 órakor a dömösi hajóval.

A budapesti vasparipa-egyesület kirándulása Gyöngyösre.

Unitárius isteni tisztelet urvacsora osztásnál d. e. 11 órakor a Deák-téri evang. templomban.

A harmadik egyet. tanitó gyülés által kiküldött végrehajtó bizottság ülése d. e. 10 órakor az érsek-utczai iskolában.

A magyar testgyakorlók körének kirándulása Visegrádra. Indulás reggel 6 órakor az osztrák államvaspályán.

A budapesti munkáskör kirándulása Gödöllőre. Indulás reggel 7 órakor a központi pályaudvarból.

Az uj országház gipszmintája megtekinthető egész nap Jelentkezhetni az építészeti irodában. Belépti dij 50 kr, a «Jószív» javára.

Kereskedelmi muzeum. Hazai termékek állandó kiállitása a városligeti iparcsarnokban. Naponként szabad bemenet mellett nyitva d. e. 9-től 12 óráig, d. u. 4-től 7 óráig Vasár- és ünnepnap d. u. 20 kr belépti dij.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Budán, Krisztinaváros) I. és II. osztályán levő betegek meglátogathatók d. e. 9—11, d. u. 2—5 óra között, a III. osztályon levő betegek d. u. 2—4 óra között, idegenek megszemlélhetik a kórházat d. u. 2—4 óra között.

Fehérkereszt-egyesület (VI. ker. Eötvös- és Kemnitzer-utcza sarkán 12. sz. a.) megtekinthető mindennap d. e. 10—12 és d. u. 2—6 közt.

Mentő-egyesület (Lipót-téri bazár 47.) megtekinthető d. u. 3—5.

Nyilvános könyvtárak zárva.

Svábhegyre fogaskerekü vasut indul félóránként. Az Eötvös nyaralóban czigányzene.

Margitszigetre hajó indul félóránkint.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 **kr.**

Junius 10-én.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Pünkösd második napja. — Prot.: Pünkösd 2. n. — Görög-orosz: (május 29.) Pünkösd 2. n. — Zsidó: (nisan 11.) — Nap kél 4 ó. 6 p., nyugsz. 7 ó. 53 p. — Hold kél 4 ó. d. u. nyugsz. 2 ó. 10 p. éjjel.

Minisztorek nem fogadnak.

A magyarországi tornatanitók-egyesületének IV. évi rendes közgyülése a nemzeti torna-egyletben.

A magyarországi tanitók árvaházi egyesületének évi rendes közgyülése d. e. 10 órakor az orsz. árvaházban.

A budapesti lakatos ipartestület betegsegélyző-egylet zászlószentelési ünnepe d. e. a terézvárosi templomban.

A budapesti czipészek betegsegélyző-egyletének nyári mulatsága a városligetben.

Elöknerné Forster Stefánia zongoratanitónő növendékeinek hangversenye d. e. 10 órakor a vigadóban.

Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképző intézet épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—6.

Nemzeti muzeum term. és néprajzitár d. e. 9— d. u. 1. A többi tárai megtekinthetők 50 kr belépti dij mellett.

Iparművészeti muzeum az Andrássy-uton d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Történelmi arczképcsarnok a budai várbazárban nyitva d. e. 9—12.

Akadémiai és muzeumi könyvtárak zárva.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12.

A többi ugy mint az előző napon.

Kivonat a hiv. lap jun. 8-ki számából.

Arverések a fővárosban. Szabó és Schönwald 67,527 frtra becs. ingós. junius 11. VII. ker. Rottenbiller-utcza 33. sz. Fischer M. Ignácz 840 frtra becs. ingós. junius 11. VIII. ker. Népszinház-utcza 29. sz. Dr. Diner Ákos 728 frtra becs ingós. junius 11. VI. ker. Andrássy-ut 77. sz.

Arverések a vidéken. Izraelita hitközség 2024 frtra becs. ingatl. junius 23. Ujvidék. Hensch Gyula 2400 frtra becs. ingatl. augusztus 28. Késmárk. Preczlik Ferencz 2842 frtra becs. ingatl. junius 22. Nagy-Becskerek. Szongott Gerő 4160 frtra becs. ingatl. junius 17. Kolozsvár. Weisz Ádám 5307 frtra becs. ingatl. szeptember 18. Nyitra. Deák Sándor 4013 frtra becs. ingatl. junius 27. Szeged. Blau László 400 frtra becs. ingatl. junius 25. Gödöllő. Dosztanits Láza 3480 frtra becs. ingatl. junius 22. Török-Becse.

Csődnyitás. Quittner Jakab karczagi lakos és bejegyzett kereskedő ellen. Csődbiztos dr. Haraszti Emil törvényszéki jegyző, tömeggondnok dr. Debreczeni Lajos karczagi, helyettesül Zrumeczky Béla szolnoki ügyvédek. Bejelentési határidő 1889. julius 6. Szolnok. Wollák Samu liptó-szt.-miklósi bejegyzett kereskedő ellen. Csődbiztos Lattyák János törvényszéki biró, tömeggondnok dr. Lux Adolf liptó-szent-miklósi, helyettesül dr. Fischer Ede rózsahegyi ügyvédek. Bejelentési határidő 1889. julius 31. Rózsahegy.

A kis lotto huzása junius 8-án.

Bécs:	34	16	60	13	35
Grácz:	42	13	1	65	19
Temesvár:	49	57	32	11	69

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.

Gr. Waldek F. T.-Roff, Gr. Zichy E. Kölesd, Gr. Degenfeld G. Téglás, Br. Vay S. Golop, Br. Dithfurth M. Komárom, Tibanyi F. Nyitra, Argles G. Orsova, Palugyar G. Eperjes, Golbe A. Pétervár, Weninger F. Prága, Németh P. Orsova, Náday J. Földeák, Fest L. Eperjes, Grach O. Bécs, Mossing F. Bécs, Gerson Gy. Bécs, Thureczky M. Bécs, Hansel A. Bécs, Lövényi L. Bécs, Pick M. Zsombolya

Aranysas szálloda.

Szerdahelyi J. Szatmár, Hofer A.-né Mezőhegyes, Némethi S. T.-Daróc, Mikolay J. Orosháza, Lipich G. Szolnok

Két korona szálloda.

Blum G. Bécs, Schwarz G. Linz, Bauer A. Salzburg, Kapás E. Zala, Ochat O. Liptó

Fehérhattyu szálloda.

Ehrenfeld F. Csuz, Öreg J. Debreczen, Spitzer A. Pomáz, Schlesinger A. Pápa, Weisz A. Árokszállás, Lusztig M. Jászberény, Faragó L. R.-Péczel

Magyar király szálloda.

Draxler L. N.-Kikinda, Zalán L. A.-Domboru, Fischbein J.-né Tisza-Bő, Hirsch L. Tapolcza, Bors H. Eszék, Veszeli M. K.-Szt-Péter, Pollak S. Pilsenitz, Stankovits P. Bécs, Grünwald M. Bécs, Herburger Gy. Mannheim

Nemzeti szálloda.

Eöry K. D.-Almás, Jokay J. D.-Radvány, Rabinek B.-né Paks, Ungváry F.-né Czegléd, Ertl J. Hódság, Bakonyi F. Kaposvár, Engel S.-né Bonyhád, Schwarcz J. Hódság, Dr. Miehma T. Bécs, Dr. Breuer S. Eger, Dr. Schwarz M. Eger, Petries M. Paks, Hary E. Szegszárd

Pannonia szálloda.

Gr. Rhédey G. Sz.-Ujvár, Ványi A. Foldes, Meyer R. Mülheim, Dessewffy K. Eperjes, Barbu P. Sz.-Regen, Bay F. T.-Derzs, Szőcs A. Abrudbánya, Toszt F. Temesvár, Babits J. Uj-Szt-Iván, Hutsenbach R. Bécs, Köporosi J. Eger, Lukács J. Zsarnócza, Pemberger L. Linz, Kiss I. Arad, Tóth J. O-Kanizsa

Kohn S. Öcsöd, Friedmann M. Miskolcz, Buchwald S. Budapest, Gutfreund S. Szt-Mihály, Reiner M. K.-Ujszállás, Gáspár A. Ungvár, Lévy J. Losoncz

Vadászkürt szálloda.

Br. Jeszenszky S. Kövesd, Br. Földváry L. Szeged, Zawiska A. Zágráb, Saser M. Sásd, Árvay L. Sásd, Milovanovits K. Bécs, Stingl F. Wimpassing, Maniás K. Munkács, Seng F. Bécs, Gyurkovics C. N.-Várad, Szalay J. P.-Vács, Wolf K. Bécs

Schmidt Orient szálloda.

Futó L. N.-Kőrös, Kalina J. Szeged, Popovits G. Bukarest, Ham G. Eger, Grebldinger J. Zichyfalva, Stankóczy M. Arad, Prohaszka J. N.-Szeben, Reményik L. Kolozsvár, Reményik L. Kolozsvár, Dr. Rozs J. Pozsony, Porges S. Losoncz, Macsovits N. Kaposvár, Leitgeb B. Willach, Kohn J. Zenta, Scheiber A. Sz.-Remete, Stöhr A. Bécs, Hummer F. Bécs, Wrany E. Tarov, Neppert G. Bécs

Walter Fehérló szálloda.

Szecskay K. Esztergom, Jelenka P. Miskolcz, Antalffy Gy. M.-Vásárhely, Gánóczy B. Ruszkabánya, Eperjessy L. T.-Sáph, Szalmáry J. Ete, Katona M. Ete, Fihl M. Fiume, Kaposi Gy. Nak, Károly M. Pécs, Prager J. Kéthely, Guth L. Szt-Márton, Deutsch J. Sz.-Fehérvár, Fischbein J. Szolnok, Royer J. Szaun, Bauer M. Tass, Szabó A. Debreczen

Holzwarth Continental ezelőtt Frobner szálloda.

Lg. Pichler M. Bécs, Schablin S. N.-Surány, Bentum J. Ny.-Ujfalu, Neuhauser L. Sz.-Adony, Edelstein A. Kenéz, Jahn V. Nógrád, Kubiesz F. Bécs, Frager K. Bécs, Fried S. Bécs, Deutsch V. Bécs, Keppich E. Besztercebánya, Grünmann A. Rozsnyó, Kirtz L. Komárom, Schenk J. Messendorf, Bauer R. Brieg, Kramer J. Ellgót, Mayer O. Odrau

Hungária szálloda.

Lónyay S. N.-Lónya, Mack J. Bécs, Schönfeld E. Varsó, Fray Gy. Bécs, Annibal A. Litbonne, Dr. Werner K. Grácz, Strasser A. Temesvár

Dr. Popper M. Debreczen, Witold M. Bécs, Áron J. Debreczen, Grimm S. Gyoma, Roth M. Boroszló, Goerke J. Nürnberg, Guillaume S. Páris, Blasig F. Boroszló, Wiener M. Pozsony, Zamboni F. Bécs, Weiner K. Bécs, Polacsek A. Bécs, Wellesz A. Bécs, Tezner M. Bécs, Bauch A. Bécs, Kuh Gy. Bécs

London szálloda.

Pantleska J. Bécs, Bolarics J. Ozora, Sterm M. Temesvár, Rothman S. Bécs, Balatoni L. Keszthely, Partl M. Keszthely

Elhaltak névsora 1889. junius 8.

Hede K. 35 é. hajós utról. Maczják J. 21 é. cseléd V. k. hold-u. 1. Pataki A. 30 é. cseléd VI. k. Andrássy-ut 19. Kitzinger T. 24 napsz. III. k. kecske-u. 12. Deutsch A. 57 é. házm. IV. k. régi pósta-u. 15. Haszman P. 26 é. kormányos III. k. vörösvári-ut 20. Veszerle M. 69 é. hiv. neje III. k. Zsigmond-u. 45. Babai János E. 62 é. napsz. I. k. fehérvári-uti téglagyár. Pintér I. 51 é. földmives utról. Bukovszki Vehrling K. 36 é. napsz. neje VI. k. szerecsen-u. 33. Beregszászi K. 48 é. keresk. utról. Stanics A. 8 é. czipész leánya VI. k. mező-u. 43. Rupprecht E. 69 é. főbába III. k. templom-u. 22. Rákóczy E. 2 é. VIII. k. szigetvári-u. 3. Vasnyák J. 56 é. molnár VIII. k. ujvásár-tér 20. Zabraszki T. 55 é. napsz. VIII. k. fecske-u. 39.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

II. rendk. bérletsz.

Budapest, junius 9-én.

A nemzeti szinház nyugdij-intézete javára:

CSÓK.

A gróf Teleky-alapitványból 100 arany pályadijjal jutalmazott eredeti vigjáték 3 felv. Irta Dóczy Lajos.

Személyek:

Fernando hg. — Pintér
Sever, király — Mihályfi
Blanda neje — Fái Sz.
Adolár — Horváth
Fidelio — Ujházi
Angela — Alszegi I.
Sobrinus — Vizvári
Carlo — Benedek
Maritta — G. Csillag T.
Navarrai kap. — Tóth
Cataloniai nem. — Faludi
Szolga — Mátrai

Kezdete 7½ órakor.

Holnap, junius 10-én, *II. Rákóczy Ferencz fogsága.*

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, junius 9-én.

A TÓT LEÁNY.

Eredeti népszinmü 3 felvon. Irta Almási T. Zenéjét szerzette Serly L.

Személyek:

Gyarmathy J. — Németh
Örzse, felesége — Pártényiné
Bandi, fiuk — Hunyadi J.
Máthé Julis — Csongori M.
Kospál — Horváth
Lipták — Makó
Sári, felesége — Szőcs K.
Ötös Mári — Klárné
Borbolya — Ujvári
Hanka — F. Hegyi A.
Misó — Boránd
Csendbiztos — Halász
Deres, kisbiró — Tirnovai
Csobor — Füredi
Rigó Matyi — Narczisz
Panni — Arányi I.
Száli — Béni I.
1-ső leány — Vasváriné
2-ik « — Ágostoni B.

Kezdete 7½ órakor.

Holnap, junius 10 én. *Utazás a föld körül 80 nap alatt.*

M. KIR. OPERAHÁZ.

Az operaház zárva.

BUDAI SZINKÖR

a Krisztinavárosban.

Budapest, junius 9-én.

Pünkösd Florenczben.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Ujpesti Népsziget.

legkellemesebb és legolcsóbb kirándulási hely **szép és árnyas sétányokkal. Kitünő nemzeti zenekar.**

Többféle mulattatások.

Kitünő italok, izléses konyha, közönséges árak.
Közlekedés: helyihajó és közuti vaspálya. Szives látogatást kér

Radnai Manó
kincstár-uradalmi bérlő.

10480

ÁLLATKERT.

Ma Pünkösd Vasárnap és holnap Pünkösd hétfőn, 2 előadás.

Az elsőnek kezdete 4 órakor, a másodiknak kezdete ½6 órakor.

naponta nagy müvész-előadás

Anastasini és Biasini

2 hölgy és 4 férfiből álló pályanyertes müvész csoport által. A dus müsorból különösen felemlitjük: **Séta a falábbal** és a nélkül a 80 láb magasságban kifeszitett kötélen. **A légkirályai** vagyis az **«Aranylégy»** 60 láb magas állványon. **Spirál-futás** a Globussal fel és lefutás egy 60 láb magas spirálon. — **Japáni bambusnád** szabadon a levegőben. Kezdete a katona-hangversenynek 3 órakor. — Az előadás kezdete d. u. 6 órakor. — Belépti dij mint rendesen **30 kr.** 10480

Első budapesti nyári Orpheum.

Igazgató: SOMOSSY KÁROLY.

Nagymező-utcza 17. sz. alatt.

Még soha nem létezett, minden egyes szám egy különlegesség. Ma fellépte **Mr. Ara** és **Zebra** arábiai pyramidjátékaikban. Itt még soha nem látott mutatványok. **Wils** és **Caro** felette komikus excentrick bohóczok, **Kaufmann testvérek** zeneképességü bohóczok, **Katzer Károly és neje** eredeti bécsi duettisták, **Liedke Carlsen** tánczmüvész, **Munichsdorfer Elise** contra alt énekesnő. Továbbá az **Eton-csoport** (páratlan a maga nemében). The 2 Elextra szerecsenek. (Különlegesség.) **Miss Ella Bratz** és Julien-négyes, tánc és ének. **Martens** trio (Igazg. Martens Emma). Schuhmann ikertestvérek. Blanka Zelma k. a. Csak még három napig Clermont ur idomitott szamaraival és disznóival.

Az egész helyiség ki van nyitva. 10455

A Budapesti önk. mentő-egyesület javára

rendkivüli látvány.

Leroux és Loyal urak

amerikai léghajósok kisérleti mutatványa a

leereszkedő ernyővel

1889. junius 9. és 10-én

a városligeti corsón.

Helyárak:

I. hely 1 frt. II. hely 50 kr. III. hely 30 kr. — Katonai és gyermekjegyek 20 kr.

Jegyek előre válthatók mindkét előadásra f. hó 8-ától minden nagyobb dohánytőzsben; előadási napokon a pénztáraknál a városligeti corsón.

Kezdete 6 órakor.

Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Vizállás, 1889. junius 8-án.

A folyó neve	Állami vizmérczé állomás	Ma 0 pont felett	Ma 0 pont alatt	Tegnap 0 pont felett	Tegnap 0 pont alatt
		méterben			
Duna	Pozsony	3.31	—	3.16	—
	Komárom	3.62	—	3.27	—
	Budapest	3.07	—	3.00	—
	Mohács	3.90	—	3.97	—
	Ujvidék	4.08	—	4.12	—
	Pancsova	3.91	—	4.01	—
	Orsova	3.90	—	3.08	—
Rába	Sárvár	0.62	—	0.71	—
	Győr	2.93	—	2.72	—
Vág	Szered	0.21	—	0.26	—
Dráva	Barcs	1.58	—	1.64	—
	Eszék	2.78	—	2.75	—
Tisza	M.-Sziget	0.52	—	0.54	—
	V.-Namény	0.32	—	0.61	—
	Tokaj	0.86	—	0.90	—
	Szolnok	1.40	—	1.57	—
	Csongrád	—	—	2.30	—
	Szeged	3.05	—	3.32	—
	Török-Becse	2.77	—	3.00	—
	Titel	3.91	—	4.03	—
Szamos	Deés	0.17	—	0.24	—
	Szatmár	0.58	—	0.61	—
Bodrog	Sáros-Patak	0.32	—	0.35	—
Latorcza	Munkács	0.15	—	0.15	—
Ondv.-Tapoly	Hoór	—	0.71	—	0.69
Be ettyó	B.-Szt.-Márton	0.42	—	0.46	—
Sebes-Kőrös	Nagyvárad	0.14	—	0.20	—
Fekete-Kőrös	Tenke	0.14	—	0.17	—
Fehér-Kőrös	Borosjenő	—	0.30	—	0.20
Hármas-Kőrös	Gyoma	1.42	—	1.63	—
Maros	Déva (Branyicska)	—	—	—	—
	Arad	—	0.13	—	0.04
Bega	Kiszető	0.73	—	0.75	—
	Temesvár	0.11	—	0.20	—
Száva	Sziszek	2.74	—	2.80	—
	Mitrovicza	3.82	—	3.58	—
Temes	Kis-Kostély	0.72	—	0.94	—

Időjárás

a m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1889. junius 8-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm.	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya	és ereje	Felhőzet	Csapadék mm
Sopron	762	+ 15 0	NY	3	4	—
Magyar-Óvár	61	+ 17 6	—		0	—
Trencsén	62	+ 16.4	K	2	0	—
Selmecz	61	+ 21.2	E	2	0	—
Korpona	62	+ 16.4	—		0	—
Beszterczebánya	61	+ 19 4	EK	1	0	—
Budapest	61	+ 20 0	NY	3	0	—
Szolnok	63	+ 17 4	NY	3	0	—
Eger	61	+ 19 2	EK	1	1	—
Debreczen	61	+ 14 6	—		1	—
Késmárk	61	+ 16 7	E	2	1	—
Uj-Tátrafüred	61	+ 16.3	D	3	3	—
Ungvár	59	+ 17 8	EK	2	1	—
Szatmár	61	+ 15 3	DK	2	3	—
Nagyvárad	61	+ 16 1	DNY	2	2	—
Mármaros-Sziget	60	+ 16.1	NY	1	0	—
Kolozsvár	60	+ 17.2	—		3	—
Nagy-Szeben	60	+ 12 6	NY	1	4	—
Orsova	62	+ 15.6	D	2	0	—
Temesvár	62	+ 20 4	EK	2	0	—
Arad	62	+ 17.2	NY	3	1	—
Szeged	62	+ 19.1	ENY	1	1	—
Pancsova	61	+ 20.2	ENY	2	0	—
Keszthely	64	+ 18.5	—		0	—
Csáktornya	62	+ 14 6	—		0	—
Zágráb	63	+ 15.6	—		0	—
Fiume	63	+ 18.4	DNY	1	0	—
Bécs	63	+ 15.0	—		0	—
Prága	63	+ 18.2	DNY	1	0	—
Krakó	62	+ 18.4	NY	1	1	—
Lemberg	61	+ 14.2	K	4	4	—
Bregenz	61	+ 17 8	—		0	—
Salzburg	62	+ 15.3	—		0	—
Grácz	64	+ 16.4	NY	1	0	—
Trieszt	62	+ 23.5	D	1	0	—
Pola	62	+ 19.9	EK	1	0	—
Abbazia	61	+ 15.4	—		0	—
Lesina	61	+ 21.3	D	1	0	—
Kopenhága	60	+ 23.0	NY	2	0	—
Stockholm	59	+ 18.9	K	2	0	5
Szt.-Pétervár	—	+ 11.4	—		—	—
Moszkva	58	+ 7.4	E	1	4	2
Varsó	61	+ 17.0	—		4	—
Hamburg	60	+ 22.9	D	1	2	—
Berlin	61	+ 23.6	D	1	0	—
München	64	+ 20.3	—		0	—
Stornoway	61	+ 11.1	NY	2	4	—
Scilly szigetek	61	+ 12.8	EK	5	4	—
Páris	60	+ 20.5	DNY	1	1	26
Nizza	61	+ 20.4	DK	3	1	—
Florencz	61	+ 19.0	DNY	1	0	—
Róma	61	+ 20.8	K	1	0	—
Odessza	59	+ 12.8	DK	1	4	—
Konstantinápoly	60	+ 19.1	EK	2	2	—

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka = + 25 fok, legkisebb = + 15 fok Cels. A légnyomás a tengerszinre van átszámitva. A szélirányok jelölése: E = észak, K = kelet, D = dél, Ny = nyugot. Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, ✳ = hó, ≡ = köd, ☈ = zivatar.

Megjegyzések: A légnyomás Európában egyenlően oszlott el. A hőmérséklet általában emelkedett, Kolozsvárott 7.0 C. fokkal. Kilátás: Gyengeszelek, változó felhőzetü, meleg, zivatarra hajló idő.

Budapestre érkező és Budapestről induló vonatok.

Magyar királyi államvasutak.

Érkezés délelőtt

óra és perc	vonat neme	honnan
¹) 2.25	k.-expr.	Páris-Bécs
6.—	szem.	Tövis-Arad
6.20	vegyes	Pécs
6.30	szem.	N.-Várad-Brassó
6.40	vegyes	Belgrád
7.00	szem.	Bécs-Fiume-Triest
7.20	vegyes	Hatvan-Zólyom
7.50	szem.	Kassa
8.10	vegyes	Bia Torb.
8.55	«	Szolnok
9.45	vegyes	Győr
9.55	«	Szolnok
²)10.05	k.-expr.	Konstantin.-Belgrád
10.45	gyors	Fiume-Triest

¹) minden kedden és pént. ²) minden szerdán és szom.

Érkezés délután

óra és perc	vonat neme	honnan
1.15	expr.	Ruttka-Berlin
1.25	gyors	Kost.-Szalon.-Belg.
1.35	«	Bécs
1.45	«	Kassa-Ruttka*
1.55	«	N.-Várad-Brassó
6.10	vegyes	Hatvan
6.40	«	Kanizsa
7.30	szem.	Zimony-Belgrád
7.40	«	N.-Várad
8.25	«	Tövis-Arad
8.32	vegyes	Pécs
9.10	gyors	Bécs
9.—	vegyes	Salgó-Tarján
9.10	gyors	Fiume-Triest
9.20	«	Kassa
10.—	gyors	Berlin-Ruttka
10.40	szem.	Győr

* Csak május 1-től közlekedik. * Hatvanig személyvonattal.

Indulás délelőtt

óra és perc	vonat neme	hová
5.30	gy. v.	Hatvan
¹)2.35	k.-expr.	Belgrád-Konstantin.
6.50	szem.	Bécs-Fiume
7.10	gyors	Ruttka-Berlin
7.20	szem.	Kassa-Salgó-Tarján
7.40	«	Arad-Tövis
8.10	szem.	Pécs
8.15	szem.	Belgrád
8.20	«	Predeal
8.40	gyors	Bécs, Páris
²)10.15	k.-expr.	Bécs
10.20	vegyes	Hatvan
11.40	«	Kanizsa

¹) minden kedden és pént. ²) minden szerdán és szom.

Indulás délután

óra és perc	vonat neme	hová
2.—	gyors	N.-Várad-Brassó
2.20	«	Bécs
2.30	«	Kassa, Ruttka *
2.40	«	Belgr.-Szalon.-Konst.
2.50	omnib.	Ujszőny
3.—	vegyes	Hatvan
3.10	«	Szolnok
3.35	expr.	Ruttka
4.35	szem.	Győr
6.—	«	Hatvan-Szolnok
6.10	«	N.-Várad-Brassó
7.20	szem.	Kassa
9.30	«	Arad-Tövis
9.40	vegyes	Belgrád
9.50	«	Pécs, Fiume
10.40	szem.	Fiume-Triest-Bécs
10.30	«	Zolyom, Ruttka

* Hatvantól személyvonattal

Szab. osztr. magy. államvasut-társaság.

Érkezés délelőtt

óra és perc	vonat neme	honnan
¹)2.10	k.-expr.	Páris-Bécs
6.38	szem.	Bécs
7.20	«	Temesvár
8.30	«	Esztergom-Nána
8.40	«	Czegléd
²)10.35	k.-expr.	Konstant.-Bukarest
11.20	omnib.	Érsekujvár

¹) minden szerdán és vasár. ²) minden kedden és pént.

Érkezés délután

óra és perc	vonat neme	honnan
12.10	omnib.	Szeged
1.80	gyors	Bécs
2.19	«	Bukarest-Temesvár
5.55	szem.	Bécs
8.05	«	Temesvár
9.05	gyors	Bécs
9.15	omnib.	Nagy-Maros

Indulás délelőtt

óra és perc	vonat neme	hová
¹)2.30	k.-expr.	Bukarest-Konstant.
6.15	omnib.	Palota
7.45	szem.	Temesvár-Báziás
8.45	futárv.	Bécs
9.—	szem.	Bécs
²)10.45	k.-expr.	Bécs-Páris
12.—	omnib.	Szeged

¹) minden szerdán és vasár. ²) minden kedden és pént.

Indulás délután

óra és perc	vonat neme	hová
12.10	omnib.	Vácz
1.40	express	Temesvár-Bukarest
2.—	omnib.	Érsekujvár
2.35	express	Bécs
3.10	omnib.	Palota
3.20	«	Czegléd
4.—	«	Esztergom-Nána
5.35	«	Nagy-Maros
6.45	«	Palota
7.—	szem.	Temesvár
7.50	omnib.	Palota
9.—	szem.	Galantha-Zsolna
10.—	«	Bécs

Cs. kir. szab. déli vasut-társaság.

Érkezés délelőtt

óra és perc	vonat neme	honnan
6.48	szem.	Bécs-Triest
8.58	vegyes	Székesfehérvár
9.37	«	Győr
10.23	gyors	Fiume-Triest

Érkezés délután

óra és perc	vonat neme	honnan
1.30	szem.	Bécs
6.24	vegyes	Kanizsa
8.26	szem.	Bécs-Grácz
9.09	vegyes	Bécs-Győr
10.33	«	Bécs-Győr
11.03	szem.	Siófok

Indulás délelőtt

óra és perc	vonat neme	hová
7.15	szem.	Pragerhof-Bécs
8.35	vegy.	Bécs
12.05	«	Kanizsa

Indulás délután

óra és perc	vonat neme	hová
12.05	vegyes	Kanizsa
2.24	szem.	Bécs
3.20	vegyes	Székesfehérvár
4.40	«	Bécs
5.00	szem.	Siófok
5.35	omnib.	Székesfehérvár
8.00	gyors.	Fiume-Triest
10.00	szem.	Fiume-Triest Bécs

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései junius 8.

Faj	Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza							
Bánsági ó	szilárd	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
Tiszavidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	7.20	7.25	79	7.25	7.30
«	«	80	7.30	7.35	81	7.35	7.40
Pestvidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	7.15	7.20	79	7.20	7.25
«	«	80	7.25	7.30	81	7.30	7.35
Fejérmegyei	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	7.20	7.25	79	7.25	7.30
«	«	80	7.30	7.35	81	7.35	7.40
Bácskai	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	7.20	7.25	79	7.25	7.30
«	«	80	7.30	7.35	81	7.35	7.50
Magyarészakvidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	7.05	7.10	79	7.10	7.15
«	«	80	7.15	7.20	81	7.20	7.25

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Rozs	ó	szilárd	—	70—72	5.75	5.95
Árpa	«	lanyha	takarmány	60—62	5.70	6.10
«	«	«	égetni való	62—64	6.30	6.90
«	«	«	sörfőzdei	64—66	—.—	—.—
Zab	«	«	—	39—41	5.30	5.70
Tengeri	uj	szilárd	bánsági	75	4.65	4.70
«	«	«	másnemü	73	4.45	4.60
Köles	«	«	—	nélkül	5.25	5.55
Káposzta-repcze	ó	szilárd	—	«	—.—	—.—
Bánsági repcze	ó	—	—	«	—.—	—.—

Gabon határidőre	Irányzat		100 % ára pénz	100 % ára áru
Buza	csendes	tavaszra	—.—	—.—
«	«	őszre	7.19	7.20
Tengeri	«	máj.—jun. 1889.	—.—	—.—
«	«	május—junius	4.63	4.65
Zab	«	jul.—aug.-ra	4.70	4.72
«	«	őszre	—.—	—.—
Káp. repcze	—	tavaszra	5.24	5.26
«	—	aug.-szept.	12⁷/₈	13.—

100 kilogramm ára

Különféle termények	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	Luczerna magyar	—.—	—.—
«	«	Franczia	—.—	—.—
«	«	Olasz	52.—	56.—
«	«	Vörös	—.—	—.—
Repczeolaj	szilárd	Nyers azonnali szállit.	—.—	—.—
«	«	Ei omitott	—.—	—.—
«	«	Őszi, kétszer finomitott	37.50	38.—
Lenmagolaj	—		6.25	6.50
Olajpogácsa	szilárd	Repcze	58.50	59.—
Disznózsir	csendes	Pesti	52.50	53.50
«	«	Vidéki	51.—	52.—
Szalonna	csendes	M. Ia légensz. áru m. sz.	53.50	54.—
«	«	Városi légensz.	56.—	57.—
«	«	Füstölt	28.—	29.—
Faggyu	szilárd	Olvasztott	—.—	—.—
Szilva	lanyha	Bosznia hordóban 1888.	7.—	7¹/₁₆
«	«	« zsákokban	10.75	11.—
«	«	Szerbiai hordóban	18.—	18.50
«	«	« zsákokban		
« határidő	kellemes	Bosznia hordó okt.-nov.	6.75	6.75
«	—	Zsákokban «	10.75	11.—
«	—	Szerbiai hordó «	11.20	11.53
«	—	« zsákb. «	13.75	14.—
Szilva-iz	csendes	Szlavoniai uj	18.50	18.75
«	«	Bánsági uj	10.75	11.—
« határidő	szilárd	Szlavoniai szept.-okt.	13.40	13.30
«	«	Bánsági «	18.50	18.75
Dió	—	Magyar minőség szerint	16.—	16.—
«	—	Szlavoniai	—.—	—.—
Gubacs	—	Magyar Ia	15.—	15.50
«	—	Szerbiai	14.50	15.—
«	—	Bosznia	—.—	—.—
Borkő term.	csendes	Fehér Ia	58.—	64.—
«	«	« IIa	—.—	—.—
«	«	Vörös	52.—	58.—
Méz	szilárd	Nyers	—.—	—.—
«	«	Sárga, csurgatott	—.—	—.—
«	«	Világos szinü	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	Rozsnyói	118.—	120.—
«	«	Szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	lanyha	Szesz	14.—	14.25
«	«	Szesz-élesztő	18.—	18.50

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.		Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	102.05	102.35
« « « « 10,000	4%	—.—	—.—
« papirjáradék adómentes	5%	96.70	97.—
« vasuti kölcsön á 120 frt o. é. (300 frank)	5%	142.50	143.50
« « 120 frt egyes darabokban	5%	142 50	143.50
« gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
« 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adómentes	5%	100.—	101.—
« 1873. « « arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	—.—	—.—
« 1876. « « államkötvény aranyban	5%	—.—	—.—
1889. I. k. adóment. államvasuti kölcsön aranyban id. j.	4½%	115.—	115.50
« kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		142.—	142.50
« « « 50 frt		143.—	142.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	128.—	128.50
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki « « « «	5%	—.—	—.—
M. 4% adómentes Magyarorsz. földteherm. kötv. ideigl. jegy	4%	89.50	89.75
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	105.—	105 50
« « « 1867. záradékkal	5%	105.—	105.50
« « « temesi	5%	105.—	105.50
« « « 1867. záradékkal	5%	105.—	105.50
« « « horvátországi	5%	105.—	105.50
« « « erdélyi	5%	105.—	105.50
« országos jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	98.50	99.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	99.50	100.25
Magyar kir. kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.-nov.	4²/₁₀%	85.25	85.75
« « « febr.—aug.	4²/₁₀%	85.25	85 75
« « ezüst kamat jan.—jul.	4²/₁₀%	85.50	86.—
« « « « ápr.—okt.	4²/₁₀%	85.50	86.—
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	109 50	110.—
« papirjáradék adómentes	5%	100.40	100.90
« államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p.	4%	135.00	135.50
« « « 1860-ki 500 frt o. é.	5%	141.—	145.—
« « « 1860-ki 100 frt « «	5%	146.—	147.—
« « « 1864-ki 100 frt « «		176.—	177.—
« « « 1864-ki 50 frt « «		176.—	177.—
A temes-bégavölgyi vizszabályozó-társulat	5%	100.—	100.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	102.50	103.50
« « « 1871-ből	5%	103.50	—.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	100.25	101.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	37.50	38 50
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből		147.—	148.—

ÉRTÉKPAPIROK

Osztalék 188.-re	RÉSZVÉNYEK		Utolsó árkelet pénz	áru
	a) Bankok.			
8.—	Angol-osztrák bank	100	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r.-társ.	100	119.25	119.50
3.50	Budapesti keresked. és iparb. r.-t.	50	54.—	55.—
8.—	Fiumei hitelbank	100	115 50	116 —
	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
18.50	Magyar általános hitelbank	200	315.75	316 25
33 frank	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
16.5 frk.	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	142 —	142 50
7.—	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	105.—	105 25
14.50	Osztrák hitelintézet	160	305 —	305.20
43.10	Osztrák-magyar bank	600	903.—	909.—
12.—	I. magyar iparbank	150	166 —	167.—
50.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	729 —	730.—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
15.—	«Unio»-bank	200	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
	Bécsi biztositó társaság	200	185.—	190.—
	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	270.—	275.—
152.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3330—	3360—
	Foncière pesti biztositó intézet	100	66.75	67.25
	Magyar-franczia biztositó társas. ar.	200	—.—	48.—
	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	1100—	1120—
	c) Gőzmalmok.			
72.—				
30.—	Concordia gőzmalom	500	460—	470—
50.—	Első budapesti	500	900.—	950—
	Első pancsovai hengermalom	200	—.—	—.—
24.—	Erzsébet-malom	200	260.—	263.—
25.—	Hengermalom	500	590.—	600.
10.—	Lujza-malom	160	245 —	248.—
22.—	Molnárok és sütők	200	390.—	395.
30.—	Pannonia	1000	750.—	755.
10.—	Viktória	150	154 —	157.
	d) Közlekedési vállalatok.			
6.—	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	100	111.—	113 —
	Alföld-fiumei	200	204.50	205.50
	Aradi és csanádi egyesült vasut	100	—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	195.—	197 —
	Bátaszék-dombovári	200	202.—	203.—
	Budapest-pécsi vasut r.-t.	200	208.—	209 —
6.—	Bpest-Szt-Lőrincz helyi érdekü v.-r.-t.	100	—.—	—.—
6.—	« « « « « els. r.	100	—.—	—.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	200	—.—	—.—
	Déli vasut	200	122—	123 —
	Északkeleti vasut	200	192.—	193.—
	Erdélyi vasut	200	203.—	204.—
	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut	200	161.—	161 60
	Magyar-gácsországi vasut	200	195.25	196 50
	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	194.—	194.50
	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	97.—	—.—
	N.-Kikinda-N.-Becskerek v.-u. els. r.	100	—.—	—.—
	Osztrák-magyar államvasut ar.	200	243—	244.—
	Pécs-barcsi vasut	200	199.—	200.—
	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	200	—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200	—.—	—.—
	Taraczvölgyi vasut els. részv. 1888. jul. 1.		—.—	—.—
	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	402.—	405.—
20.—	Pesti közuti vaspálya	200	400.—	402 —
10.—	« « « élv. jegy	200	200.—	205.—
	e) Takarékpénztárak.			
7.—	Budapesti III. kerületi	60	108.—	110.—
23.—	Országos központi	300	505.—	510.—
400.—	Pesti első hazai	1000	8925—	8950—
30.—	Egyesült Budapest főváros	200	458.—	462.—
6.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	101.50	102.—
	f) Különféle vállalatok.			
8.—	Alagut	105	162.—	164.—
5.60	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	74.—	76.—
	Erdélyi pincze-egylet (Kolozsvárt)	100	—.—	—.—
	Északmagyarországi e. kőszénb. r.-t.	100	141.—	143.—
8.—	Fővárosi Cassino-épület részv.-társ.		—.—	—.—
13.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	215.—	217.—
33.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	438.—	442.—
80.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1065—	—.—
—.—	Pallas irodalmi és nyomdai tr.	200	155.—	—.—

Osztalék 188.-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
62 50	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskeményítő	500	990.—	1010.
65.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	1225	1230
23.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	385.—	392.—
16.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	230.—	235.—
33.—	Kereskedelmi testület épülete	210	700.—	—.—
8.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)		309.—	310 —
12.—	Salgótarjáni kőszénbánya	80	305.—	306.—
	Gőzté lagyár, kőbányai	200	280.—	285.—
10.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	149.—	151.—
	Magy. fegyver s lőszergyár részv.-társ.	100	171.—	173.—
6.—	Nemzetközi villamossági társaság		267—	268.—
7.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	73.—	75.—
10.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	128 75	129.25
40.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	100	199 —	200.—
20.—	Serfőzde első magyar	350	803.—	830.—
	Sertéshizlaló	200	313.—	315.—
5.—	Spodium és csontliszt gyár	200	146.—	148—
—.—	Szálloda részvény-társaság	80	112.—	114.—
	Szegedi szeszgyár és finomitó r.-t.	100	—.—	—.—
32.50	Török bir dohány-egyedárus — frc	250	114.—	115.—
	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	460.—	465.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.75	102.25
	« « «	4½%	100.80	101.25
	« « «	4%	96.30	97.40
	« « ar. v. ez.	5%	120.—	121.—
	« elzálogbank	5½%	103.—	—.—
	« «	5%	101.25	101.75
	« «	4½%	98.75	100.25
	Magy. orsz. közp. takarékpénztár	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	102.50	103.50
	« «	5%	101.25	102.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101.25	101.75
	« « « «40%/évre	4%	100.50	101.10
	« « « « 50 évre	4%	100.50	101.10
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	103.—	—.—
	« « «	5½%	102.—	—.—
	« « «	5%	101.50	101.75
	« « «	4½%	100.—	100.50
	Pesti magy. ker. bank községi kötv.	4½%	101.—	101.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	101.—	102.—
	« « «	5%	98.50	99.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5%	100.75	101.20
	« «	6½%	101.75	—.—
	« «	5%	103.75	—.—
	« ált. takarékp. 110 frt	5%	102.—	102.50
	Nszebeniált. takarékp. 40 év v. f. 106 f.	5%	102.—	103.—
	Temesvári első takrékpénztár	5%	100.—	100.50
	« « «	4½%	98.—	98.50
	Magy. jelzálogb. nyer. kölcs. kötv.	4%	113.50	114.—
	« « nyeremény-jegy		18.—	20.—
	Osztr. földh.-int. dij kölcsön kötv.	3%	109.50	110.50
	« « kötv. nyerem. jegy	3%	18.—	20.—
	Pesti hazai I. takp. c. kib. kötv.	5%	101.50	102.—
	« « « « «	4½%	99.50	100.—
	ELSŐBBSÉGEK.			
	Az «Adria» magy. tenger hajózási r.-társ.	5%	113 —	114.—
	Alföld-fiumei v. u. (v.-eszéki v.) 200	5%	100.—	101.—
	« « vasut 1874. kib.	5%	100.—	101.—
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	97.—	98.—
	« « « «	4½%	96.—	96.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Báttaszék-dombovár-zákányi v. 200	5%	100.—	101.—
Budapesti lánczhid 100	6%	103.—	103.50
Budapest-pécsi vasut 200	5%	—.—	—.—
Déli vasut 400/2000 márka	4%	91.50	92.—
Dunagőzhajózási társaság 100/200	4%	—.—	—.—
« « 100	6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya 200	5%	100.50	101.50
« « (aranyb.) 200	5%	—.—	—.—
« « 100	6%	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület 100	5%	99.50	—.—
Magyar-gácsországi vaspálya 100	5%	101.—	102.—
« « « II. kib. 200	4%	101	102.—
« « « ezüs	4%	88.—	89.—
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi) 200	5%	101.—	102 —
Magyar nyug. v. 1874. kib. 200	5%	100.50	101.50
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb. 200	5%	118.50	119.50
« « « « 1888	4½%	115.25	116 25
I. erdélyi vaspálya 200	5%	100.—	101.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut arany 200	3%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut ezüstben 200	5%	101 60	102 50
« « v. (eperjes-tarn.) 300	5%	101 25	102 25
« « « (osztr. vonal) 200	5%	101.60	102.50
« « « (m. v.) arany 200	5%	—.—	—.—
Kassa-Oderg. Els. rész.-kötv. 1889. ez.	4%	92.90	93.90
« « « « 1889. ar.	4%	114.—	114.75
« « oszt. vonal 1889. ez.	4%	95.25	96.25
Osztr.-magyar államvasut arany 200	5%	—.—	—.—
O.-m. államv. 1883. kib. 400/2000 márka	4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 frc	3%	186.—	187.—
Tiszavidéki vasut 150	5%	100.50	101 50
Viktoria gőzmalom elsőbbs kötv. 150	5%	—.—	180.—
MAGÁNSOR JEGYEK.			
Budavárosi sorsjegy		64.50	65.50
Keglevich sorsjegy		36.—	38.—
A «Jó sziv» egyesület sorsjegye		4 55	4 80
M. sz. korona orsz.-vörös kereszt egylet		12.25	12 75
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.		8 40	8 90
Az olasz vörös kereszt egylet		16 75	17.25
Osztrák hitelintézet		184.—	185.—
Osztrák vörös kereszt egylet		19.50	20.50
Pálffy sorsjegy		61. 50	62.50
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.60	5.63
Császári királyi arany (kör.)		5.52	5.56
Osztrák-magyar 8 forintos arany		9.45	9.50
20 frankos arany		9.45	9.50
20 márka		11.65	11.68
Török arany lira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi bank		58 20	58.40
Váltók árfolyama (látra)	k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka	3%	58 20	58.40
Amsterdam 100 hollandi forintért	2½%	98 60	98.80
Brüsszel 100 frankért	3½%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	47.30	47.55
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	4½%	47.15	47.30
Zürich 100 frankért	4½%	47 15	47.30
London 10 font sterlingért	2½%	119 20	119.70
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lira nouve ital.	5%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok:

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	316.—
« penzv. és leszám. bank	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	305.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murány	—.—
4% Föld kötelezvény	—.—
Fiumei hitelbank	—.—
1889. 4½ Áll. vasuti kölcsön	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott „szállitásra".

	Határidők	Utolsó árkelet pénz	áru	Előfordult árkelet legmag.	legalacs.
4% magyar aranyjáradék	jun. 15.	102 05	102.10	102 05	102 15
5% magyar papirjáradék	jun. 15.	96 70	96.75	96.70	96 75
Magyar hitelbank	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelbank	1889. jul. 4.	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Déli vasut-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitoló-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog hitelbank részvény II k.	—	—.—	—.—	—.—	—.—

Csász. és kir. szabadalm. hangszergyár
a hadsereg szállitója

STOWASSER J.,

Budapesten, II., Lánczhid-utcza 5. Fiók: Veronában (Olaszország).

Ajánlja dusan felszerelt nagy választéku raktárát mindennemü hangszerekben, valamint azok alkatrészeiben. Nagy raktára **harmonikák, Ariston, Phönix, Herophon** stb. a legolcsóbb gyári árakon. Hangszer áruim csakis jó minőségben és a legszolidabb kiszolgálat mellett eszközöltetnek. **Mindennemü javitások jól, olcsón és a legpontosabban** készittetnek. Nagy választék **öreg** kiját zött valódi **olasz és német hegedükben**, hirneves régi olasz és német mesterektől, különféle ára kon. Árjegyzékek ingyen és bérmentve. 10372

Ajánljuk legjobb minőségü

gabona, liszt és gyapjuzsákainkat,

valamint

vizmentes ponyváinkat

legolcsóbb gyári árakon 10472

BERGER TESTVÉREK

juteáruk és zsákok gyári raktára

Budapest, V. ker. Árpád-utcza 12.

Egyetlen üzlet, mely Párisban az arany éremmel lett kitüntetve.

Női füzők (Corsets) Mm. Weisz, Bécs.

A füzők ára: 10, 12, 14, 16 frt és feljebb. Levelbeni megrendeléseknél a méretek megjelölése centiméterekben kéretik: 1. a mell és hát egész kerülete a karok alatt. 2. A derék kerülete 3. A csipők kerülete. 4. Hosszuság a karoktól a derékig. 10102

A mérték a testen ruha fölött veendő. Postaküldemények csakis utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközöltetnek.

WATERBURY-

Remontoir zsebóra à 6.50, | Remontoir chronometer à 9.25.

Ébresztő-órák különféle árban.

A világ legjobb órái.

Tokjaik, álanyezüstből, mindig fehérek maradnak; járásuk pontos, szerkezetüktartós, külsejük csinos.

3 évi kezességgel adatnak el

a magyarországi főraktár és javitóműhely által:

HOTTELMANN A. Budapesten

főraktár:	fióküzlet:
V., váczi-körut 28/A. szám a.	IV., koronaherczeg-utcza 5.

Nagy választékos raktár japán és china-árukban.

Kitünő tea. 9997

Folyó évi julius 26-áról kelt tudakozó soraira ezennel értesitem, miszerint a mult évi szeptember 29-én Önnél vett «Waterbury» zsebórával teljesen meg vagyok elégedve — különösen pontos járásával. — Nógrád-Kálló, 1888. aug. 1-én. **Orbán Miklós,**

UJ! UJ!

Tschinkel-féle

kávé dara

a legjobb eddig létező kávépótlék.

Kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben.

Tschinkel Ág. és Fiai

Raktár Budapesten: **König Gyulá-nál** V. Nagykorona-utcza.

DR. BATIZFALVY

egyetemi m. tanár,

ujonnan épitett és a mai tudomány szinvonalán álló

VIZGYÓGYINTÉZETE

Budapesten, városligeti fasor és Arena-ut sarkán.

Szakavatott gyógykezelés, jó ellátás, gondos ápolás és **jutányos árak** mellett vesz fel **bennlakó és bejáró** betegeket. A rendszeres **vizgyógymódon** kivül **svédgyógytornászat, villamozás, massage.** Nagy terjedelmü árnyas sétányok, olcsó gyors közlekedés ez intézet előnyeit képezik. Az intézet **orvos-, sebészi és testegyenészeti osztálya** 31 év óta szakadatlanul müködik. 9496

Kimeritő programm bérmentve.

JÓ SZIV SORSJEGYEK

Az általam részletfizetésre eladott sorsjegyek pénztáraimban maradnak és azokat kivánatra bármikor előmutatom.

Huzás már junius hó 15-én.

Főnyeremények

30,000, 20,000, 15,000 frt.

Eredeti sorsjegyek készpénzfizetésre à 4 frt 80 kr.

Részletfizetésre

3 darab 34 részlet á — forint 58 kr.
5 „ 34 „ á — „ 99 „
10 „ 34 „ á 1 „ 98 „

BEIMEL LAJOS bank- és váltó-üzlete a „Sorsolási Közlöny" kiadóhivatala

Budapest, IV. ker., Kecskeméti-utcza 6. sz.

A megrendelt sorsjegyek törvényszerüen le vannak bélyegezve.

„Zacherlin"

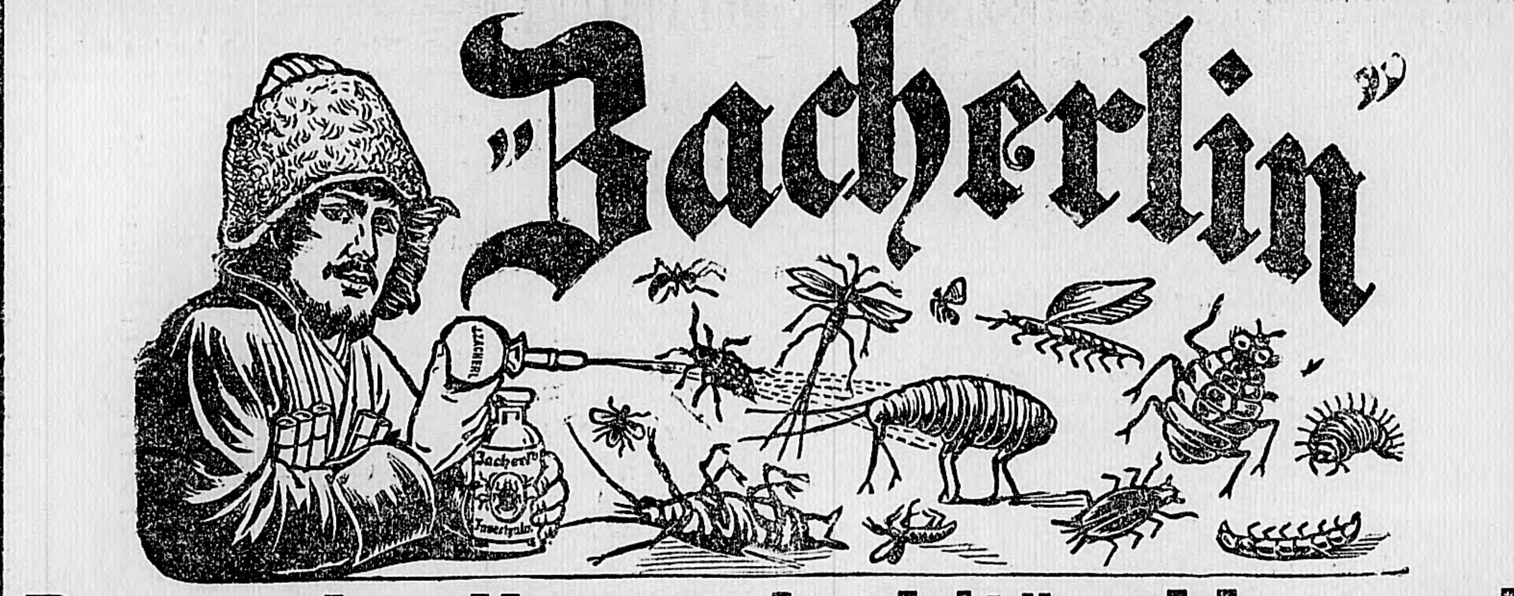

Rovarok ellen a legkitünőbb szer!

E kiváló különlegesség bámulatos erővel és gyorsasággal irt ki a lakásokból, konyhákból, szállodákból valamennyi rovart, a háziállatok körül, istállókban, növényekben, üvegházakban és kertekben is sikerrel alkalmazható. Valódilag csakis üvegekben, névaláirással és védjegygyel. Ha papirban lesz kimérve, az sohasem „Zacherl-különlegesség!" 9694

ZACHERL J., Bécs, Stadt, Goldschmiedgasse 2.

Budapesten és az országban ott vannak a raktárak, ahol ZACHERLIN-plakátok ki vannak függesztve.

Az általunk részletekre eladott sorsjegyek mindig pénztárainkban vannak és kivánatra bármikor előmutattatnak.

JÓ SZIV SORSJEGYEK

LEBÉLYEGEZVE.

Évente 3 huzás: a legközelebbi már f. é. junius 15-én.

készpénzgzetés mellett pontosan a napi árfolyamon, vagy 1883. évi t.-cz. szerint:

részletekre:

különböző	3 darabot	34 havi	à frt	—.60
sorozatu	5 „	34 „	„ „	1.—
és	10 „	34 „	„ „	1.99
számuak.	20 „	34 „	„ „	3.98

Két részlet lefizetése vagy beküldése után (postautalványon) a részletiv, mely a sorsjegyek **sorozatait** és **számait** tartalmazza, kiszolgáltatik, és a vevő a legközelebbi huzástól fogva a nyereményekre egészen **egyedül** játszik. Huzási listákat minden huzás után küldünk. **Vidéki megbizások legjobban eszközöltetnek.** 10529

Betéti-társaság: **DIRNFELD TESTVÉREK** Budapest, V., Fürdő-utcza 4. sz.

Legbiztosabb szer egészségtelen ivóviz ellen

Vizvezetékiszürő. **A PASTEUR rendszerü** Háztartási szürő, feltöltésre berendezve.

Chamberland-féle szabadalmazott

SZÜRŐ

a legegyszerübb módon — **bármily zavaros vagy tisztátlan vizet — kristálytisztára szür** — A **Pasteur** féle rendszer az egyedüli, mely által vizet **mikroba- és bakteriamentesen** szürni, tehát **minden fertőző csirát, a cholera, typhus stb. bacillusokat a vizből eltávolitani lehet.**

Elismerve valamennyi egészségügyi és orvostudományi kapaczitás által és a budapesti Járványbizottság által ajánlva. 10532

ZELLERIN MÁTYÁS

cs. és kir. udvari szállitó

Budapesten, VII., nagydiófa-utcza 14.

Árjegyzék és magyarázatok kivánatra bérmentve küldetnek.

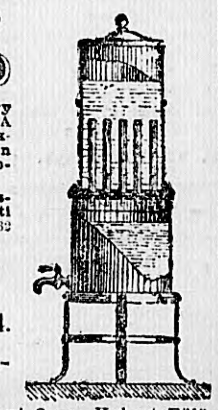

Elárusitási helyek: Gcittner és Rausch czégnél, Andrássy-ut 8 sz., Hubert Fülöp és Tsánál, Andrássy-ut 33, Detsinyi Frigyesnél, Váczi körut és Fürdő-utcza sarkán.

LEBÉLYEGZETT

JÓ SZIV SORS-JEGYEK

EREDETI SORSJEGYEKET KÉSZPÉNZFIZETÉS MELLETT PONTOSAN A NAPI ÁRFOLYAMON ADUNK EL.

HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE

A XXXI-IK TÖRVENYCZIKK ÉRTELMÉBEN

5 DARAB	30	HAVI FIZETÉS á FRT	1.05
10 «	30	« « « «	2.10
20 «	30	« « « «	4.20

HUZÁS MÁR FOLYÓ ÉVI JUNIUS 15-ÉN

Az első 2 részlet lefizetése után a vevő a **sorozat** és **számokkal** ellátott részletivet kapja és már a legközelebbi huzás alkalmával a sorsjegyeire eső esetleges nyereményeknek kizárólagos birtokosa. — Utánvétel mellett értékeket nem küldünk. — A részletiv ajánlott küldéséért 20 krral többet kérünk küldeni. **Sorsolási jegyzeket minden huzás után küldünk szét.**

KORITZ ANTAL ÉS TÁRSA

BANK ÉS VÁLTÓHÁZ 10469

BUDAPEST, JÓZSEF-TÉR 4. A WURM-UTCZA SARKÁN.

DÜBELL HENRIK és FIAI

cs. kir. udvari asztalos. 8670

Mühelyek belső feldiszitésre és kárpitozásra.

BUDAPEST	BECS
VIII., Szüz-utcza 5. szám.	V. ker., Schlossgasse 10. szám.

Hôtel „zum Oesterreichischen Hof"

első rangu szálloda 10326

Wien, I, Rothenthurmstrasse és Fleischmarkt 2. a város közepén) ajánl elegáns lakosztályokat, valamint egyes szobákat 1 frttól kezdve. Fürdők, telephon a házban. Kitünő étterem. *Sandmeier F.*, szállodás.

10383

Szentes és vidéke részére érczkoporsó gyárunk kizárólagos raktára

NYIRI GERSON urnál SZENTESEN létezik

MARX ÉS GROSSMANN

első budapesti érczkoporsó-gyár.

Wiener Kindernährmehl.

(Bécsi gyermektápliszt.)

Legjobb tápszer csecsemőknek. Az anyatejet tökéletesen pótolja. Könnyen emészthető. Csont és vérképző tulajdonsággal bir. Kipróbálva és ajánlva Dr. Godefroy tanár, Dr. H. v. Perger, Dr. Eixner igazgató, Dr. Schnitzler J. tanár, kormánytanácsos, a poliklinika igazgatója, Dr. Falkenfeld E. és több orvosi tekintélyek által.

Gyermekágyban lévők, mellbetegek és lábadozóknál e kitünő tápszer hatása erősitő, gyógyitó és oldó.

Kapható minden gyógyszertárban, gyógyfü-, csemege- és füszerkereskedésben.

Magyarországi vezérügynök:

HOGL KÁROLY

Budapest, IV.. Rózsa-tér 5. szám.

Egy nagy doboz ára 80 kr. egy kis dobozé 45 kr. használati utasitással. 10265

Budapest, 1885. Nagy diszoklevél.	N.-Palánkán 1887 Aranyérem.	London 1878. Diszoklevél.

Bécs 1873. Érdem-érem. **CSIK JÓZSEF** Páris 1867. Bronz érem.

cs. és kir. kiz. szab. **portland czement- és vizhatlan mész-gyár** első szerémi

BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár:

Budapesten, V. k., Rudolf-rakpart 8.

Ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elöljáróságok, valamint a n. é. épitő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

portland czement és vizhatlan meszét,

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállittatnak.

Árjegyzék s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik. 9443

Kecskemét 1872. Ezüst érem.	Ujvidék 1875. Arany érem.	Szeged 1878. Érdem-érem.	Triesst 1882. Arany érem.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bőtapasztalat folytán, ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást**, betegkendezés nelkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket**, valamint ifjukori bünök következteben beallott **ideg- és ennek utókövetkezményeit** a **hátgerinczbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY

volt cs. kir. ezredorvos.

Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em bejárat a lépcsőnél.

Rendel délelőtt $1/2$10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek n. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 1447

STERNBERG ARMIN hangszergyára

Budapesten, VII., Kerepesi-ut 36. szám alatt.

(A Rókus kórházzal szemben.)

Mindennemü ütő-, vonós- és fuvó-hangszerek, harmonika és harmonium-gyára és legnagyobb választéku raktára. Valódi olasz és belföldi hurok. — legujabb feltünést keltő **mechanikai szalon-hangszerek**, mint Ariston, Herophon, Orpheus zongora-Ariston, Phönix (pléh-kótákkal) és Simphonion (aczelmü-kótákkal) és mindennemü mas zenélő müvek **főraktára**. — Mindennemü hangszerek javitása pontosan teljesittetik. — Ócska hangszerek becseréltetnek. — **Legujabb! harmonika-fuvola** 12 billentyüvel, melyek befuvás által igen kellemes hangokat adnak. Azonnal megtanulható. Kicsinyeknek, nagyoknak egyaránt kellemes mulató-eszköz. Ára 2 frt. — 200 képpel diszitett nagy hangszer-katalogus kivánatra ingyen és bérmentve küldetik. — Harmonikáról és harmoniumról külön árjegyzék kérendő. 7769

A sorsjegyek mind lebélyegzettek.

A legjobb és legolcsóbb sorsjegyek a

JÓ SZIV SORSJEGYEK

Legközelebbi főnyeremény **15,000** forint osztrák értékben

továbbá 30,000, 20,000, 18,000 frt stb. és számos melléknyeremény.

Minden sorsjegynek nyernie kell.

Évenkint 3 huzás. — Legközelebbi huzás már folyó évi junius hó 15-én.

Lebélyegzett eredeti sorsjegyek szorosan a napi árfolyamon számittatnak és

Részletfizetésekre

5	darabot	35 havi	1 frt	—	kros	részletre
10	„	35 „	1 „	99	„	„
20	„	35 „	3 „	98	„	„
30	„	35 „	5 „	97	„	„

Két részlet lefizetése után kiadjuk a sorozatok és számokkal ellátott részletivet, melylyel a vevő már a legközelebbi huzáson, junius 15-én egyedül játszik. — **Teljes utánvéttel nem küldetik el semmi.** — Megrendeléseket pontosan eszközöl

A „MERCUR"

kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete POLITZER S. 10474

Budapest, V. kerület, Dorottya-utcza 12. szám alatt.

Margitszigeti gyógy-fürdő.

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artézi forrás, porczellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészülékkel, nagyszerü kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, kül- és belföldi lapok, telefon, távirda összeköttetéssel, naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hóvviz kedvező eredménynyel használtatott:

Köszvény, az izületek, izmok, csonthártya, ideghüvely, idült csúz. A csúz, köszvény, erőmüvi behatások, typhus után fellépő hüdések, zsábák, csontbántalmakat, csontszút, izületi bajokat és kütsértéseket követő elváltozások. Fájdalmas hegek, merevesség hüdés, bőrbántalmak, vizelési nehézségek, méh- és hüvely-bántalmak. Még arra is figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, hogy a szigeten Dr. Barda-féle legujabb rendszerü **villamos fürdők** rendeztettek be, melyek a köszvényes, csúzos és ideges bántalmak, valamint a hüdések és az ischiásnál a fürdészetben igen hathatós segéd gyógyeszközt képez. A hévviz belsőleg eredménynyel használtatott: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigeten van gyógyszertár, ellátva mindennemü ásványvizzel. Rendelő orvos: **dr. Székács.**

Bérleteknél úgy a fürdő-, mint a menetjegyek együttes váltásánál árleengedés. A szigeten lakó fürdővendégek a fürdő használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek. A fővárossal óránkint kétszer közlekedés.

A fürdő-idény tartama május 1-től október 1-ig.

A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőségi irodában.

Budapest. 9961 *A margitszigeti felügyelőség.*

A KINCSEK KINCSE.

A népszerü utmutató a nemi betegségek és azok észszerü kezeléséhez czimü könyv már is **3-ik** kiadásban megjelent. Irta:

Dr. GARAI ANTAL

orv., sebész-, szem- és szülész-tudor, v. cs. k. oszt. főorv.

A könyv volt ára 2 frt 50 kr.,

most csak 90 kr.

A könyv tartalma:

I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugyvezetékár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A V. bujakór (syphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. — IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostituczió.

A könyv kapható:

EISLER G. könyvkereskedésében

Andrássy-ut 43. szám,

vagy a szerzőnél **Dr. GARAI ANTAL-nál Budapest, IV. kerület, Kigyó-utcza 1. szám.**

A könyv jól becsomagolva lesz elküldve **1 forint** beküldése mellett bérmentve, vagy **90 krajczár** utánvét mellett.

A könyvben felsorolt betegségek ellen a szerző **Dr. GARAI ANTAL** rendel naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig; este 7—8 óráig lakásán Kigyó-utcza 1. szám. 1048

Nyomatik a kiadótulajdonos Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., Kecskeméti-utcza 6. szám.

MELLÉKLET A 158-ik SZÁMHOZ.

IRODALOM.

Torda város és környéke.

(Irta *Orbán* Balázs, a tud. akademia tagja. 33 nagy és 12 szövegképpel, 479 oldal. Budapest, szerző tulajdona. Ára 4 forint.)

Monografiákban örvendetesen szaporodik történetirodalmunk. A történelemnek ily részenkint való feldolgozása, egyes szereplöknek, rövidebb időszaknak vagy egy pár évnek, a haza egy vagy más vidékének, megyéjének, városának, várának figyelmes méltatása mindig sok becses részletet, jellemző dolgokat hoz felszinre, melyeket az általános történetirás az anyag bőségénél mellőzni kénytelen.

Még van egy kis idő, most, midön a modern élet igényei, szokásai átalakitanak annyi régit ujjá, és más formába öntik a városokat, az ujitás mohóságával kerülgetik a tisztes idők emlékeit, midön még a mult szokásainak tanui élnek: hogy feljegyzésekben, leirásokban őrizzük meg, a miről tudomással birunk, a mi még fenmaradt, s a haladás, a kulturai emelkedés közepette tekintsünk vissza a kezdetre és a multra, melynek dicsősége és tanulsága soha sem hiányzik, s melyet a későbbi idők és nemzedékek méltán számon kérhetnek.

A megyék, városok, egyházak monografiái egymásután jelennek meg, kisebb nagyobb szerencsével feldolgozva, de legalább teljesitve az adatgyüjtés feladatát, mely mindig elismerésre méltó. A feladatot nem egy munka jelesül oldja meg, s a hazai föld és történelem részleges históriája bővül, gazdagodik. Gazdagitja *Orbán* Balázs most megjelent uj nagy müve is, Torda város története, mely értékes kiegészitője a szerző nagy monografikus müvének, a hat kötetes «Székelyföld leirásának.»

Egyes törvényhatóságok bö áldozatkészséggel segitik elő a helyi történetirást, áthatva a mult emlékétől és serkentve az öntudattól, hogy összehasonlitásra bocsássák az eltünt idők küzdelmeit, nehéz törekvéseit, száz meg száz akadályait, a nemzet közös sérelmeit s intő például hagyják hátra a szülőhely lezajlott életét. Ügyszeretettől áthatott histórikusok maguk erejétől is teljesitik a feladatot. Épen Orbán Balázs egyik példa rá, ki a Székelyföld kimeritő monografiájára hosszu évek fáradsága mellé az anyagi áldozatot is meghozta, csakhogy a nemzeti élet kiváló fejezeteit megirja a székelység történetében.

Torda város monografiájának megjelenését követésre méltó erős elhatározással támogatta maga a kis és nem is vagyonos város, mely büszke multjára. Példája a nagyobb és vagyonosabb városokat inti. Hinni lehet, hogy követni is fogják.

Orbán Balázs egész melegséggel teljesitette történetirói tisztét. A mit szeretnék szemére hányni, hogy tárgya iránt mindig nagy a szeretete, hogy a kritikai szellemet nem viszi ridegségig, hogy a hagyományoknak, a helyi fellengzésnek tért enged, ez mindig attól a szempponttól függ, melyből itélni kivánunk, hatalmunkban lévén a kritika, a források megvizsgálása. De az bizonyos, hogy fölmelegedésének meg van hatása az olvasóra, müvei iránt az érdeklődést szélesebb körre terjeszti, olvashatóságát fokozza s a történeti multba a jelen érzését bele viszi s fölgerjeszti.

Torda városáról sok megirni való kinálkozott. Multja régi, változatos, viszontagságokban teljes. Hozzátartozik Erdély történetének egy része is. Sóbányái már a legrégibb korban keresetté tették azt a vidéket. A dákoknak valószinüleg egyik főhelye volt. A római uralom alatt erős castrum állt ott. A magyar időkben hamar virágzásnak indult; polgársága mindig élelmes és dolgos, sóbányái pedig növesztették az élénkséget; s habár tatár és török többször pusztitotta, fölépült ujra: ma az erdélyi magyarságnak egyre erősödő, gyorsan fejlődő egyik szép városa, ódon emlékekkel, viharlátta épületekkel, körülvéve természeti szépségekkel, termékeny sikkal, erdőkkel, bérczekkel. A politikai események mellett számos kulturai mozzanat, fejlett városi élet, ősrégi mult, régészeti emlékek teszik érdekessé, gazdaggá és vonzóvá Tordát.

Szerzönk buzgón és jó eredménynyel gyüjtötte az adatokat. A felsorolt források mutatják, hogy hány felöl és nem mindig tiszta vizből kellett meritenie. Az összegyült nagy anyagot pedig szárazság nélkül dolgozta fel. Semmi sincs távolabb e könyvtől, mint hogy krónika legyen, mely siet beszámolni az eseményekkel. Szerencsésen osztja fel az előadást. Együtt adja, a mi együvé tartozik. A históriai események külön-külön korszakok szerint illesztvék be ugyanazon korszak egyéb eseményei, följegyezni valói közé. Külön kapjuk a régészeti dolgokat, a vallási eseményeket, a régi épületek, templomok, sóbányák leirását, történetét, a néprajzi részt, a városi és polgári életet, a statutumokat. A régi Torda mellett azujat, összes közintézeteivel, intézményeivel is föltaláljuk, s ezeket számos kép ismerteti. Nevezetes eseményeket önállón tárgyal. Az egész beosztás olyan, hogy könyyen áttekinthető, s az az olvasó, a kit csak bizonyos rész érdekel, nehézség nélkül tájékozhatja magát. De a legtöbb olvasó valószinüleg minél kevesebbszer érezhet hajlamot, hogy egyik vagy másik fejezetét csak átlapozza.

A tudományosság mai megfigyelése szerint irja le bevezetöleg Orbán Torda és vidékének geologiáját, flóráját, faunáját, kövületeit, s aztán a dák korszakban keresi a történet fonalát. Meggyőződése szerint az utolsó dák fejedelemnek, Decebálnak fő hadhelye volt Torda, s itt mérhette a mai Keresztesmezön, a végső csapást Decebálra a hóditó Trajanus. A dák dráma végjeleneteinek szomoru szinhelye volt itt. A néphagyomány még most is a tordai hasadékban hiszi elrejtve Decebal kincseit. Biztosabb adatok maradtak ránk az utmutató kövekben és föliratokban a rómaiak korszakáról. De e kő-emlékek közt akadnak hamisitványok is. Ilyen koholt feliratból következtették némelyek, hogy a mai Torda helyén egykor Dierna vagy Sabinae állt. Egy mértföldkö tartotta fent a római kolonia nevét: Potaissa.

Több mint másfél ezred év telt el a rómaiak uralmának letünte óta, a népvándorlás hullámai számtalanszor végig söpörték e tájékot; még azután is, hogy a *magyar* állandósitott helyzetet s erős államot alkotott, e hely folytonos csaták és dulások szinhelye, s mégis e zivataros másfél ezred sem tudta Róma hatalmának és nagyszerü épitkezéseinek nyomait eltüntetni, azok minduntalan előkerülnek a földből. Szobortöredékek, müalkotások gyakran kerülnek ki a föld gyomrából. Potaissa romjai fölött keletkezett az uj város, s annak templomaiba, erődeibe, házaiba épitette bele ugy szólva az előbbi várost. A castrum helyét Leányvárnak nevezik most is. E castrum városra néző keleti oldalfalának közepén Szamosközy egykoru leirása szerint 1604-ben még épen fenállott a vár főkapuja, tetején a vár és város védőjének, Pallasnak nagy pajzsos szobrával. Az istenasszony vagy leányszoborról származott a Leányvár elnevezés. Bethlen Farkas szerint e kapu 1657-ben omlott össze. A háromszor ujra épült Torda minden épülete, temploma, várkastélyai mind a római vár és város romjainak anyagából emelkedett föl. Tizenhat század óta bányássza e romokat Torda. Sok müttárgyat elvittek Bécsbe, vagy máshová. A töredékeket, a mik Tordán maradtak, (szobrok, faragványok) Orbán rajzokban közli.

Torda mai neve okiratilag Géza királynak 1075-ben kel adománylevelében fordul elő első izben. Vannak, a kik e nevet *Tora* és *da* (Isten vára), mások Torán (Jupiter melléknéve) szóktól származtatják, vagy a góth Thur vagy Thor istentől, a tatár *tor*-tól (só), Orbán azonban azok mellett foglalt állást, kik Torda vagy Turda vezértől. Hun vagy magyar vezér volt-e, az is kérdés; de az bizonyos, hogy régente a Torda általános használt személynév a magyaroknál. Tordáról a magyarok őskorában nem sokat tudunk. Néhány adománylevél szól vámjáról, sóművelésétöl, várairól, határjárásáról; annyi az egész. A szent László király legendái közt ott szerepel azonban Torda, a király nevével köti össze az egyik legenda a tordai hasadék keletkezését is.

A mongolok elpusztitották Tordát. Négyszer, söt ötször érte a sors. A kunok, tatárok, Basta, Mihály vajda, Achmed Szaid és Ali pasák tatárai csaknem földdel tették egyenlövé, de mindannyiszor kikelt romjaiból. A tatár-dulás után már 1287-ben föl volt épitve, mert IV. László király ide hivott össze országgyülést. Az erdélyi vajdák is többször hivtak országgyülést Tordára, ide szólitotta a rendeket Zápolya János is. Ez időkben Tordának fontosabb szerepe volt, mint Gyulafehérvárnak. A szintén Tordán 1564-ben tartott országgyülés mondotta ki a Luther és Kalvin tanait követő két felekezet egyenjogusságát.

A fejedelmek idejében Torda folyton kiváló szerepet vitt Erdély történetében. Szerzönk figyelmesen kiséri fejlődését, belső életét, vallási állapotjait s ezekkel gyakran nagy események képei szövődnek Torda történetébe, mignem a jelenlegi Tordát festi le, ép oly szeretettel a mait, mint a hajdanit.

A tordai polgárság közt érdekes szövetkezet van, melyet ugy hivnak, hogy *kebelés polgárok*, vagy ingremiatusok. Torda ös nemes lakói és ezek utódai ezek, kik e város közbirtokosságát alkotják s kik az őseiktől rájok szált bizonyos oly hasznokban és élvezményekben részesülnek, melyek örökösödés czimén szálltak reájok, a minővel a később oda települtek nem birtak és jogilag nem is birhattak. De ezekben sem gyakorolják a kizárólagosságot; bizonyos összeg befizetése mellett a többieket is befogadják közös vagyonuk élvezetébe, mert azok is, kik nem tagjai a kebeles polgárságnak, vagy a később települtek is megszerezhetik az ingremiatusságot, ha a városban háztelket birnak s ha az ingremiatusok pénztárába egyszer mindenkorra 500 frtot befizetnek. A kebeles polgárság története az, hogy a tordai őspolgárok, ugy miként a Bethlen Gábor, II. Rákóczi György és Apafi alatt oda telepitett vitézek hadi érdemeikért nemességet kaptak s egyik kiváltságuk volt a korcsma-regále kizárólagos tulajdonjoga. A nemesitett kebeles polgárok ezt már századok óta élvezték, ezek egyetemét nevezték ingremiatusoknak. Az ilyen kebeles polgároknak minden egyese fel volt jogositva bort, szeszes italokat szabadon árultatni, a közlegelöt ingyen használni, az erdőkből évenkint fa- és jövedelem-osztalékot kapni, söt a piacz és város más jövedelmeiből is jutott részök. Mindezt élvezték 1849-ig. Ekkor és az ötvenes évek elején a várósra kivetett nagy hadisarczok és kényszer államkölcsönök aggodalmai szülték meg az eszmét, hogy a szeszárulást a kebeles polgárok adják együttesen haszonbérbe s az igy nyert jövedelem egy részét tartsák készletben ily eshetöségekre, valamint forditsák a városi közmüvelődési czéljaira; a föl nem használt részt pedig tartsák osztatlanul együtt és tőkésitsék. A kebeles polgárok száma most 806, ezek egyetemének készpénze 287,000 frt, ingatlanokban 53,000 frt, noha ezen előretörekvő polgárság a tőkegyüjtés kezdete óta több mint másfél százezer forintot áldozott a közügy és a közmüvelődés oltárára, föleg a város kulturális czéljaira, csinosodására. Nem fordulhat elő oly hazai vagy városi czél, hogy a tordai kebeles polgárok egész készséggel első sorban ne járulnának ahoz. Igy keletkezett Tordán több iskola, kisdedóvó intézetek, nevelő intézetek, sétatér; igy létesült a város kikövezése. Az erdélyi közmüvelődési egyesület czéljaihoz 500 forinttal járultak. A városnak is nagy ajándékot adtak, midön saját házukat (a tulajdonjog elismeréseül fizetett egy arany haszonbérért) átengedték városházul s igy a város saját házából, (mely előbb megyeházul, most törvényszéki helyiségül béreltetik) tetemes jövedelmet kap. A kebeles polgárok gyüjtött tökéjökből szintén huznak hasznot, a mennyiben pénztáruk fizeti az ingremiatusok közteher-váltságát, közmunkaváltságát, községi adót, stb. Az ingremiatusoknak van elöljárósága, mely a kebeles polgárok által választott elnökből, jegyzőből, pénztárnokból és 12 tagu választmányból áll. Ezek vezetik az ügyeket és az évenkint tartott közgyülésen számolnak megbizóiknak.

Orbán könyve egymást váltogató élénk képekben, mint a panoráma tárja föl Torda életét, népszokásait, környékének nevezetességeit, s mint olvasmány is lebilincseli a figyelmet. Külön is kiemeljük a szerző jó irói érzékét bizonyos népies zamatot, hazafias lelkesedést, a mivel érdeket tud kelteni sok részlet iránt, s mindenek fölött az egész könyv iránt. Meg vagyunk győződve, hogy könyvét Tordán mindenki olvassa, a mit nem mondhatni minden helyi monografiáról.

Az illusztrácziók is jól sikerültek. A képek legjobb fametszö-müvészünk, Morelli Gusztáv vésője alól kerültek ki. Ezek megmutatják a város régi müemlékeit, a fejedelmi lakot, nevezetesb épületeket (b. Jósika Miklós szülőháza is köztük van), az ódon templomokat mostani középületeit, a városképét, a sóbányákat, a vidék regényes helyeit. Kiállitása maga is tetszetős. Megrendelhető a szerzönél e hó végeig Budapesten, Kálvintér 7. sz. a. Junius végén tul pedig az országgyülési függetlenségi párt körének szolgájánál (kerepesi ut 11. sz. a.) 4 frtjával, vagy kötve 5 frtjával. A mü könyvárusi uton nem jön forgalomba.

— **A Magyar Történeti Életrajzokból** ismét egy diszes füzet hagyta el a sajtót, mely folytatja *Tököly Imre életrajzát*, Angyal Dávid tollából. A hires kurucz fejedelem élete össze van forrva Magyarország legviszontagságosabb egyik korszakával, és az idegen hadi népségek és hatalmaskodó generálisok inváziójával. Az illusztrácziók föképen egykoru rajzok- és metszetek után készült arczképekben és csataképekben bövelkednek. Megrendelhető Méhner Vilmos könyvkereskedésében.

— **Ráth Mór füzotes vállalataiból** megjelentek ujabban: a *Deák Ferencz emlékezete* czimü gyüjteményből a *Levelezések* 13-ik füzete, mely az 1840—43-iki évkörből közöl levélváltásokat b. Wesselényi Miklóssal és Klauzál Gáborral; ára 40 kr. — *Dr. Holub Emil afrikai utazásaiból* (a Fokvárostól a masukulumbék országába 1883—87) az ötödik füzet, illusztrácziókkal: ára 30 kr. *Shakspere illusztrált szinmüveiből* a 64-ik füzet, mely a «Szeget szeggel» vigjáték 2-ik felvonásának végét és a 3-ik elejét adja: ára 40 kr.

— **Politikai röpirat a hadseregről.** Gr. Andrássy Gyulának a förendiház bizottságában, a véderö törvényjavaslat tárgyalásakor a magyar hadsereg föláílitásának még eszméje ellen is mondott beszédére most egy röpiratban válaszolt Petneházy P. O. A szerző kijelenti, hogy ö is megküldte a muzeumnak kéziratát, hadd tegye Pulszky az Andrássy beszédének kézirata mellé. Tette ezt azzal a kérelemmel, hogy száz év mulva az akkori magyar történelmi társulat gyülésében olvassák fel, először gr. Andrássy beszédét, aztán az ö fejtegetését, annak bizonyságául, hogy az ő jóslata szerint száz év mulva Széchenyi jelmondata már igy fog hangzani: «Magyarország volt, van és lesz». A röpirat a Révai testvérek bizományában 30 krért kapható Hazafias szellemben szólal föl a politikai kényelmesség ama petyhüdtsége ellen, mely mindig azt hirdeti, hogy Magyarország nem tudna megélni saját erejéből, hátát, hónalját meg kell támasztania s ekképen tengődnie. A szerző rámutat, hogy az utolsó négy évtized épen azt bizonyitotta be, mennyire Magyarország az erős támasza a Habsburg-ház fennállásának. «A fegyverekre épitett Európában — ugymond — az osztrák-magyar monarchiának óriási erőkifejtésre van szüksége, hogy a fenyegető válság küszöbén szerencsésen átléphessen a jövő küzdterére. Erre nem elegendő Magyarországnak csupán zoologikus testi ereje. Ha az osztrák-magyar monarchia győzni akar, ehhez a magyar szellemnek minden életforrása, a magyar patriotizmusnak minden lelkesedése és odaadása kell, hogy hozzájáruljon! Csak igy lehet biztos és teljes sikert aratnia. Hogy ez igy lehessen, erre elkerülhetetlen, miszerint: a magyar értelmiség nemcsak a teherhordásban, — hanem a vezetésben is részt vegyen. A közös hadseregnek osztatlan, csorbitatlan egységgel kell birnia mindazon irányokban, a mik az avval való abszolut rendelkezésre, annak szervezeti rendszerére és reális vezérletére vonatkoznak. Ebből áll az «osztrák-magyar» közös hadseregnek tárgyilagos egysége. Egyetlenegy legfelsőbb akaratnak szabad csupán abban uralkodnia. Ezen reális egység mellett a közösség valóságának — a dualisztikus paritás igazolásának, a magyar királyi korona függetlenségének, a magyar állam souverainitásának s az 1867-iki kétoldalu önkéntes kiegyezésnek megfelelöleg: az «osztrák-magyar közös hadsereg» *magyar felének* azonban nemcsak névleg, hanem tényleg magyarnak kell lennie!! A természetességnek ezen követelményét egy ideig el lehetett hanyagolni. — azt függőben hagyni, — a magyar államnak ezen létföltételét elkobozni nem lehet soha.» — Majd igy folytatja szerző, ki a hadsereget csakugyan közösnek akarja. A közös uralkodóban és legfőbb hadurban épugy az alkotmányos osztrák császár, valamint az apostoli magyar király hatalmának és tekintélyének személyesitve kell lennie olyként, hogy a császár előtt a király és viszont soha meg ne hátráljon, hanem mindig karöltve egyetértsenek, együtt haladva a hatalom és dicsőség utján. A közös külügyi-, hadügyi- és pénzügyi minisztériumok összes személyzeti és hivatalkezelési költségeit teljes felerészben az osztrák császári-, s másik egyenlő felerészben a magyar királyi állam fedezi, s e szerint ezen minisztériumok mindenikében, ha a miniszter osztrák-, az államtitkárnak magyarnak kell lennie; s viszont s az összes személyzet egyik felének osztrák, a másik felének magyar honpolgárokból kell állania; ezen közös minisztériumok az osztrák császári hatóságokkal és parlamentáris fórumokkal: német állami nyelven, a magyar királyi hatóságokkal és alkotmányos testületekkel: magyar állami nyelven leveleznek és közlekednek. A közös minisztériumok belkezelési hivatalos nyelve a német legyen. Az «osztrák-magyar közös hadseregnek» tárgyilagos vezetése és szervezete teljesen egységes és oszthatatlan, s mint ilyen a közös uralkodónak felségjoga szerint, annak mint legfőbb hadurnak kizárólagos rendelkezése alatt áll. A közös tábori- és vezérkarnak hivatalos és vezényleti nyelve a német nyelv, — melyet a közös hadsereg épugy osztrák-, valamint magyar felének minden tisztje birni köteles. Az osztrák császári és magyar királyi közös hadsereg osztrák felének belső vezényleti és hivatalos nyelve a német állami nyelv. Az osztrák császári és magyar királyi közös hadsereg magyar felének belső vezényleti és ügykezelési nyelve a magyar állami nyelv. A magyar királyságból származó ezredek tehát minden magyarországi hatóságokkal, valamint egymás között magyar hivatalos nyelven közlekednek. A magyar királyi hadsereg alkatrészét képező horvátországi ezredekben csupán a vezényszó magyar, a belkezelésnek (manipulationak) nyelve azonban a horvát hivatalos nyelv, s ezen horvát-ezredek a horvátországi hatóságokkal horvát nyelven közlekednek. A közös hadseregnek magyar királyi fele a vezérkarnak minden szóbeli és irásbeli kommandóját és rendeleteit kizárólag német nyelven nyeri, s azokat a tisztikar a magyar ezredekbe befelé magyar nyelven továbbitja. Viszont a magyar királyi ezredek minden jelentéseiket és feliratait a vezérkarhoz vagy az osztrák császári ezredekhez és hatóságokhoz német nyelven terjesztik elő. 4. Az osztrák császári állam területén létező minden katonai nevelőintézetben a magyar nyelv is egy obligát tantárgyat képez stb.

— **Az igazságügyre vonatkozó rendeleteknek** a kir. kuria, és a pénzügyi közigazgatási biróság teljes üléseiben hozott döntvényeinek gyüjteménye. 1888-ik évi folyam. Kiadja Ráth Mór. Ára füzve 1 frt; kötve függelékkel együtt 1 frt 80 kr.

— **Az egészséges baba,** ifju anyák számára irta dr. *Faragó* Gyula. Praktikus tanácsok az anyáknak, ügyesen irva. Röviden, de annál több tartalommal szól, kiszinezve egy helyesen ápolt csecsemő életét, följegyezve minden szükségletét. A diszes kiállitásu könyvecske ára füzve 80 kr, diszkötésben 1 frt 50 kr. A Révai testvérek kiadása.

— **A Közlekedés** junius havi száma Gömöri Lajos szerkesztésében érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Czikkei a vasut, posta, távirda és a telefonügy köréből szakszerüségök mellett élvezetes olvasmányát képezheti mindenkinek ki a közlekedésügy iránt érdeklödik. Horváth Béla a töldteke vasuti hálózatának fejlődését mutatja be 1883—87-böl. Sziklay Sándor dr. a jogi irodalomban eddig kevéssé tárgyalt thémát a kisajátitás alkalmazását a távbeszélőre öleli fel s kimutatja, hogy e nálunk még függö kérdést mennyire kivánatos volna rendezni. A közlekedési intézetek és a büntetőtörvény czimü czikkben Spectator gyakorlati gondolkozással kifejti, hogy a közlekedési intézetek szolgálatában előforduló büntettek és vétségek elbirálására szakbiróságokat volna czélszerü alkalmazni s a mindennapi életből vett példákkal bizonyitja, hogy a szakbiróságoknak a közlekedésügy terén van annyi jogosultságuk, mint a pénzügynél. Érdekes czikke a füzetnek, mely a posta és távirdaintézet egyesitésének pénzügyi eredményeit tünteti fel az 1888. évről. E szerint a posta és távirdaintézet egyesitésének külső és legfontosabb eredménye a pénzügyi szempontokból itélendő meg, mert bevallott és soha nem titkolt czélja volt a reformmünek, hogy abban leginkább a pénzügyi szempont volt a vezérmotivum, miután az állami pénzügyek rendezése, a pénzügyi egyensuly elérése, vagy legalább megközelitése volt a kitüzött czél, mely sürgetett minden kiadást megtakaritó és bevételt emelő intézkedést az állami adminisztráczió összes ágazataiban. A posta- és távirdaintézet az egyesités által adott keretben teljes sikerrel állott e czél szolgálatába. Kitünik ez, ha összevetjük az 1888. évi költségvetési törvényben foglalt kiadási és bevételi előirányzatot azzal a tényleges eredménynyel, mely ma már számszerüleg meghatározható. E nagy és fontos tanulságokat tartalmazó adatok a következők: előirányzott bevétel 1888-ra 12.300,000 frt, tényleg elért bevétel 1888-ban 12.225,110 frt, vagyis a bevételi előirányzat és a tényleg elöirt bevétel szembeállitásával kitünik, hogy a bevételek az előirányzaton 74,790 frttal alul maradtak. A kiadások számtételei a következö adatokat mutatják: előirányzott kiadás 9.290,000 frt, tényleges kiadás 9.162,184 frt, tehát a közmunka- és közlekedésügyi tárczánál a posta- és távirdaintézetet illető rovatoknál a költségvetési törvény által engedélyezett hitelből 127,816 forint maradt felhasználatlanul. A mint ez adatok visszatükrözik, a posta- és távirdaintézet tiszta fölöslege 3.063,026 forint, a mi a költségvetésileg előirányzott 3.010,000 forinttal szemben 53.026 frt emelkedésnek felel meg. A fényesnek mondható pénzügyi eredmény teljesen igazolja és bebizonyitja, hogy az egyesités pénzügyi szempontokból teljesen reális alapokon nyugszik, s az a kitüzött nagy czélt, az államháztartás egyensulyának helyreállitását, vagy annak lehető megközelitését kitünöen szolgálja. Bizonyitékai e számadatok annak, hogy azok az intézkedések, melyek postai és távirdai szakszempontból beváltak, nem tévesztették el hatásukat a pénzügyi szempontból sem. Igy az a jelentékeny kiadási kevesblet, mely az előirányzott s tényleges kiadások között mutatkozik, a maga 127,816 forintos összegével azt bizonyitja, hogy a kisebb forgalmu postahivatalok ujból postamesteri kezelés alá vétele, a forgalmi és közigazgatási szempontok által meg nem követelt postahivatalok megszüntetése nagyon is érezhető hatással volt a mérleg javulására. Ma még ismeretlenek lévén a részletek, nem tudjuk megbecsülni, hogy a dologi, avagy személyi kiadások megtakaritása mily mértékben történt, de azt hiszszük, hogy a zárszámadások igazolni fogják azt a feltevésünket, hogy ez összegben jut kifejezésre a költségek ama csökkentése, melyet az egyesités a posta és távirdahivatalok egyesitése következtében épen a dologi kiadások restringálása által akart elérni. Arról is fel fognak bennünket világositani a zárszámadások, hogy a személyzeti létszám hullámzása nem igen lehetett alapja a kiadási tételek csökkenésének, mert a költségvetésileg engedélyezett létszámban a mindennapi tapasztalatok igazolása szerint, nem voltak hosszantartó üresedések, állomások be nem töltése nem növelte az interkaláris megtakaritását, s a tényleges megtakaritás abban az irányban történt, a hol lehet az állam pénzügyi érdekeit elősegiteni, a nélkül, hogy a posta és távirdaintézetnél ott, a hol ez csakis a szolgálat és közönség érdekeinek pillanatig sem titkolható megsértésével járhat, az ugynevezett fiskalitási szempont tolatnék előtérbe.

A vasuti idö megváltoztatásáról, s a Hughes gépröl irt czikkek zárják be a tartalmas füzetet.

— **Mózes negyedik könyve.** Deutsch Henrik, az orsz. izr. tanitóképezde igazgatója és az orsz. rabbiképző intézet rendkivüli tanára leforditotta magyarra az eredeti héber szövegből Mózes negyedik könyvét, a «Numeri»-t, s a magyar szöveggel együttesen közli a hébert, nyelvtani és tárgyi jegyzetekkel kisérve. A könyvhöz mellékletül térkép is van csatolva, s ez azokat a helyeket tünteti föl, a hol az Egyiptomból hazatérő zsidók megállapodtak. A mü a szerző tulajdona.

— **A gyürükröl** tanulmányt irt dr. Szendrei János, a régészeti társulat titkára, Tarnóczy Gusztávné urhölgy gyürü gyüjteményének kiállitása alkalmából. Ez most franczia nyelven is megjelent Párisban Lévy A. kiadásában, számos gyürü rajzával. Franczia czime: Catalogue descriptif et illustré de la collection de bagues de madame Gustave de Tarnóczy, avec 300 gravures. Ára 8 frank.

— **Kivonat a nyilvántartás Ir. részéből.** (Tartalékállományu havidijasok.) A hadügyminisztérium által engedélyezett szakmunka. Németből forditotta Miskovits István föhadnagy. A kis mü hasznos szolgálatokat tehet a tartalékállományu tiszteknek, a kik sokszor nem is önhibájok, de a bonyodalmas szolgálati szabályok nem ismerése folytán követnek el hibákat. Megrendelhető Pollacsek Miksa kiadónál Ungváron; ára 70 kr.

— **Folyóiratok.** A heraldikai és genealogiai társaság közlönye, a *Turul* uj füzetének czikkei: Pór Antaltól: A Nagy-Martoniak. Dr. Komáromy Andrástól: Forgách Imre naplója. Dr. Csánki Dezsőtől: Pogány Miklós czimerlevele 1447. évből (szines czimerképpel). Dr. Szombathy Ignácztól: A vecse-böröllőizsákfai Vecsey-család. A dalmadi Dalmady-család leszármazása. (Befejező közlemény.) Kubinyi Ferencztől: Miként eszközöljük az oklevelek kiadását?

A *Magyar Sion* egyházirodalom folyóirat (megjelenik Esztergomban) májusi füzete ezeket közli: A franczia forradalom százados évfordulója, Szentimrey M.-től. Buddhismus és kereszténység, dr. Giesswein Sándortól. Kulturállapotok Németországban a reformáczió után, dr. Vargha Dezsőtől. A papi nyugdij. Irodalom s müvészet. Rövid közlemények.

A *Magyar Igazságügy* juniusi számának tartalma: Dr. Kiss Mórtól: Adalékok az ajándékozás elméletéhez. (Harmadik, befejező közlemény.) Dr. Tarnai Jánostól: A bünvádi eljárás garancziái. (Második, befejező közlemény.) Carrara: Küzdelem a tévedések ellen, ford. Tarnai János. (Második, befejező közlemény.) Csutorás Lászlótól: A magyar vármegyerendszer történeti kifejlődése és politikai jelentősége. (Kilenczedik, befejező közlemény.) Irodalom. Külföldi jogélet. Szemle. Hivatalos közlemények. Külföldi könyvészet. Döntvénymelléklet. Csődnaptár a boritékon.

— **Zenemü.** Klökner Gyulánál Budapesten megjelent: *Három dal* (szövege Lévay Sándortól), énekhangra és zongorára szerzé Szent-Gály Gyula: ára 80 kr. — Zipser és Könignél megjelent Kiss József *Ünnepnapok* 2-ik füzete.

KLEOPÁTRA

EGYIPTOM ASSZONYA.

43

Irta: H. RIDER HAGGARD.

Forditotta: FÁI J. BÉLA.

— Mit akar mondani ez a lebütő csillagvizsgáló? kérdé Antonius. — Beszélj, ficzkó, és add értelmét a beszédednek, mert a ki átokkal kalmárkodik, az kezeskedjék is a portékájáról.

— Én az istenek szolgája vagyok, nemes Antonius. — A mit az istenek az elmémbe adnak, azt ki kell mondanom; de az ö értelmökbe be nem hatolhatok, felelém alázatosan.

— Oh, oh, te az isteneket szolgálod, te tarkabarka titokzatosság? (Ezt pompás ruházatomra czélozva mondá.) No én pedig az istennőket szolgálom, s ez szelidebb fajtája az imádatnak. De abban az egyben mégis hasonlitunk egymáshoz, hogy bár én is azt mondom, a mit ök adnak az elmémbe, értelmökbe be nem hatolhatok én sem...

És ugy pillantott Kleopátrára, mint a ki kérdést akar tenni.

— Hagyd e semmirevalót, mondá Kleopátra türelmetlenül. — Holnap megszabadulunk tőle. Mehetsz, ficzkó!

Meghajtottam magamat és mentem; távoztomban pedig hallottam, hogy Antonius ezt mondá:

— No lehet, hogy semmirevaló, mert hiszen minden ember az: de ennek a te csillagvizsgálódnak fejedelmi külseje és olyan szeme van, mint egy királynak — igen, és elmésség is vagyon benne.

Az ajtón kiérve, megálltam, nem tudva, hogy mitévő legyek, annyira el voltam kábulva a boldogtalanságtól. És a mint ott állitam, valaki megérinté a vállamat.

— Föltekintettem — Khármion volt, ki a vendégek felugrálásakor támadt zavarban kisuhant s utánam jött.

Mert bajomban Khármion mindig mellettem volt.

— Kövess, suttogá, — veszedelemben vagy.

Megfordultam és utána mentem. Miért ne mentem volna

— Hova megyünk? kérdém végre.

— Az én szobámba, felelt Khármion. — Ne félj, nekünk, Kleopátra udvarbeli hölgyeinek nincs veszteni való hirnevünk. Ha véletlenül meglátna bennünket valaki, azt fogja gondolni, hogy ez is amolyan szerelmi találkozó, a milyenek itt rendes szokásban vannak.

Utána mentem s kerülve az embereket, senkitől nem látva, értünk el egy mellék-bejáráshoz, mely egy lépcsőhöz vezetett, s azon felmentünk. A lépcső folyosóban végződött. Ezen elindultunk, mignem balkéz felöl egy ajtóhoz jutottunk.

Khármion csöndesen lépett be rajta, s én utána mentem egy sötét szobába. Mikor benn voltunk, Khármion elreteszelte az ajtót, s taplót szitva lángra, meggyujtott vele egy függö lámpát. A mint a világosság erősbödött, körülnéztem. A szoba nem volt nagy s csupán egy ablaka volt, az is jól elzárva. Egyszerüen volt berendezve; fehér falai voltak, néhány láda, egy ócska szék, meg valami öltözöasztal, a melyen fésük, szagositók, asszonyi piperehölmik voltak, azután egy fehér ágy, himzett takaróval és szunyoghálóval.

— Ülj le, Harmakhisz, szól. Khármion, a székre mutatva.

Leültem rá, s Khármion, hátravetve a szunyoghálót, felült az ágyra.

— Tudod-e, hogy mit hallottam a Kleopátra szájából, mikor te kimentél? kérdé azután Khármion.

— Nem, nem tudom.

— Utánad nézett s a mint odamentem hozzá, hogy valami szolgálatot végezzek, ezt mormolá magában: «Szerapiszra mondom, végét szakitok a dolognak! Nem várok tovább. Holnap megfojtatom!»

— Ugy! mondám. — Meglehet; ámbár azok után, a mik történtek, nem hiszem, hogy meggyilkoltatna.

— Miért nem hiheted, oh te botor ember? Hát feleded, hogy milyen közel voltál a halálhoz ott, az alabástrom-teremben? Ki mentett meg akkor az eunuchok késeitöl? Kleopátra-e? Vagy pedig én meg Brennus? Várj, mondok valamit. Még most sem tudod elhinni, mert balgaságodban nem gondolod lehetségesnek, hogy az az asszony, a ki még csak legutóbb is olyan volt hozzád, mint feleséged, most, ily rövid idő multán, gyalázatos halálra itélhet ...

Ne felelj — mindent tudok; és azt mondom neked: te nem mérted meg a Kleopátra alávalóságának mélységét, és nem is álmodhatod, hogy milyen fekete az ö gonosz szive. Bizonyosan megölt volna Alekszandriában, ha attól nem félt volna, hogy megölésed köztudomásra jutván, bajt hoz reá. Azért hozott el ide, hogy itt ölessen meg titokban ... Mert hiszen mit is adhatnál te már neki? Megkapta szived szerelmét, és ráunt erős voltodra és szépségedre. Megfosztott királyi születésed jogától, s téged, király létedre, arra kényszeritett, hogy szolgái közt ott állj a háta mögött, mikor lakározik. Megkapta tőled a szent kincs nagy titkát ...

— Ah, tudod?

— Tudom, mindent tudok. És ma este láthattad, hogy a Khem szükségére felhalmozott kincs mint pazarlódik el Khem makedón királyasszonyának feslett pompázására! Láthatod, hogyan tartotta meg fogadását, hogy téged tisztességben a férjévé tesz.

Harmakhisz — végre nyitva lehet a szemed s látod a valót!

— Ugy van, nagyonis jól látom. Pedig megesküdött, hogy szeret, és én, balgatag, hittem neki!

— Megesküdött, hogy szeret! viszonzá Khármion, fölvetve sötét szemeit. — Megmutatom most neked, hogy ö hogyan szeret téged. Tudod-e, hogy mi volt ez a ház? Papok hajléka, és a papoknak, mint magad is tudod, megvannak a magok utjaimódjai. Ez a kis szoba valamikor a föpap szobája volt, s a másik, a mely e falon tul, lent van, a többi papok gyülekező szobája vala. Mindezt az az öreg rabnő mondta el nekem, ki a házat örzi, és ö fedezte föl nekem azt, a mit most mutatni akarok ...

Most pedig, Harmakhisz, olyan csendes légy, mint a halál, és jöjj utánam.

Elfujta a lámpát, s a csekély világosság mellett, mely az ablakfa hasadékain beszürődött, a kezemnél fogva elvezetett a szoba hátsó végébe. Ott megnyomta valahol a falat, melyben ajtó nyilt meg.

Beléptünk rajta, s Khármion elzárta a rugót.

Most egy kicsi szobában voltunk, melynek hossza öl, széle négy sing lehetett; mert valami gyönge világosság mégis csak behatolt ide, söt hangok morajlása is hallatszott — nem tudtam, honnan.

Khármion, elbocsátva kezemet, a tulsó falhoz lépett, melyet erősen nézegetett; azután visszajött hozzám, s azt sugva: «*Csend!*» — előrevezetett.

Ekkor láttam, hogy a falban szemnek való lyukak vannak, melyek keresztül menve a falon, a tulsó oldalon faragott kőékitménynyel leplezvék. Benéztem a lyukon, mely épen előttem volt, s ezt láttam:

Hat singgel alattunk volt egy másik szoba, mely illatos lámpákkal volt világitva és gazdagon butorozva. A Kleopátra hálószobája volt ez, és ott, tőlünk mintegy tiz singnyire ült Kleopátra egy aranyozott heverö-ágyon; és mellette ült Antonius.

— Mondd, mormolá Kleopátra, (mert ugy volt épitve ez a helyiség, hogy minden szó, a mit az alsó szobában beszéltek, tisztán felhallattszott) — mondd, nemes Antonius, tetszett neked az én szegény lakomám?

— Tetszett, felelt Antonius az ö mély katonahangján, — tetszett, Egyiptom asszonya; adtam már lakomákat magam is, és voltam hivatalos más lakomákon, de soha olyat nem láttam, a milyen a tied volt. És jóllehet bárdolatlan szavu ember vagyok és nincs jártasságom az olyan ügyes beszédekben, melyek az asszonyoknak tetszenek, hozzáteszem, hogy annak a dus asztalnak te voltál a legragyogóbb látnivalója! A piros bor nem volt olyan piros, mint a te szépséges orczád, a rózsáknak nem volt oly édes szaguk, mint a te hajad illata, és a mély, váltakozó fényü szafir nem volt oly igéző, mint a te oczeán-kékségü szemed.

— Hogyan! dicséret Antoniustól? Édes szavak annak az ajkáról, kinek az irása olyan fanyar?... Ah, hiszen ez igazán dicséret!

— Igen, folytatá Antonius, — királyi lakoma volt az, ámbár sajnáltam, hogy elpusztitottad azt a nagy gyöngyszemet ... És ugyan mit akart mondani az a te óra-kikiáltó csillagvizsgálód a Menka-Ra átkának vészjósló emlegetésével?

A Kleopátra lángoló arczán árnyék röppent keresztül.

— Nem tudom. Legutóbb megsebesült valami dulakodásban, s ugy vélem, attól a csapástól megbomlott.

— Nem látszott bomlottnak, és volt valami a hangjában, mely még most is mint végzetes orákulum cseng a fülembe. És a mellett olyan vadul nézett reád, Egyiptom asszonya, azokkal a szúrós szemeivel, mint olyan ember, a ki szeret téged és szerelmében mégis gyülöl.

— Különös ember az, mondom neked, nemes Antonius, és tudós. Olykor magam is majdnem félek töle, mert nagyon járatos az ős-egyiptomi mesterségekben. Tudod-e, hogy ez az ember királyi vérből való, és összeesküvést szött az én megölésemre? De én legyöztem; hanem nem öltem meg, mert olyan titkokat tudott, a melyeket én is meg akartam ismerni. És, valóban, szerettem is az ö bölcseségét, és szivesen hallgattam a rejtett dolgokról való mély értelmü beszédjeit.

— Bacchuszra mondom, még féltékeny leszek a ficzkóra! És most, Egyiptom asszonya?

— És most, kiszivtam belőle minden tudását és nincs többé okom arra, hogy féljek töle. Nem láttad-e, hogy az elmult három estén rabszolga gyanánt állattam ott a rabszolgáim közt s kiáltattam ki vele az órákat, a mint a lakoma folyamán teltek? A római triumfusokban végig hurczolt fogoly-királyok egyike sem szenvedett keservesebb kinokat, mint ez a büszke egyiptomi királyfi, a mint megszégyenitve álldogált heverö-ágyam mögött!...

Khármion itt kezemre tevé a kezét és gyöngéden megszoritotta.

— No de nem fog bennünket többé a vészjóslataival háboritani, folytatá Kleopátra lassu hangon.— Holnap reggel meghal... gyorsan és titokban s nyomát sem hagyva maga után annak, hogy mi sorsa lett. Erre el vagyok tökélve — igen, nemes Antonius, valóban el vagyok rá tökélve... Most is, a mint beszélek, megszáll és erősbödik bennem a félelem ettől az embertől. Majdnem kedvem volna tüstént kiadni a parancsot, mert a mig meg nem halt, nem lélekzem szabadon....

És ugy tett, mintha föl akarna állani.

— Hagyd holnapra, szólt Antonius, megkapva a kezét. — A katonák most ugyis isznak és rosszul végeznék a dolgukat. Aztán meg sajnálom is. Nem szeretem elgondolni, hogy az embert álmában öljék meg.

(Folytatása következik.)

TANÜGY

A Bethlen kollégium ünnepe.

Az egymást váltó napok során értesitettük már közönségünket amaz ünnepek eseményeiről, melyek a nagy-enyedi Bethlen kollégiumban a lefolyt héten történtek.

E hó harmadikán, negyedikén és ötödikén az erdélyrészi ref. iskolák tanárai évi értekezletükre gyültek össze Nagy-Enyeden. Maga ez az értekezlet ugy tárgyainak fontosságánál, valamint a rajta megjelent, egyesületen kivüli, személyek számánál és tekintélyénél fogva kivált a rendes értekezletek sorából.

Ott voltak az értekezleten az egyes iskolák tanárain kivül: *Kárffy* Titus min. tanácsos, a közoktatási minisztérium küldötte. *Gáspár* János kir. tanfelügyelő, *Kemény* Kálmán br. főispán, *Zeyk* József főgondnok, *Csató* János kir. tan. algondnok, *Téglás* Gábor a tanár-egyesület küldöttje, *Kenessey* Béla a budapesti theol. intézet küldöttje. Ezen kivül az egyházmegyék esperesei közül igen sokan, a papság nagy része és igen sok tanitó.

Emelte az ünnep jelentőségét két nagy-enyedi tanárral: *Fogarasi* Albertnek és *Bartha* Zsigmondnak tanári székfoglalója:

Legnevezetesebb eseménye ez ünnepnapnak mégis az ös Bethlen kollégiom ujonnan fölépült szárnyának fölavatása volt. Az uj épület tágas és díszes auláját, melyet az alapitó Bethlen Gábor ujonnan festett, életnagysága képe diszit, szorongásig megtölt a vidéki és városi közönséggel. Elsőben a föiskolai zenekar játszott el egy részletet a «Próféta» czimü dalmüből; erre a theol. dalkör éneke következett, mindkettő teljes sikerrel előadva. Ezeknek elhangzása után Szász Domokos, püspök mondott egy gyönyörü felszentelési imát. Igen megható és élvezetes pentja volt az ünnepélynek Váró Ferencz, gmn. igazgató alkalmi ódája, melyhez Borsai Samu, karnagy irt zenét; e darabban közremüködtek a koll. összes ének és zenekarok. A zene hatalmas akkordjai közt, melyet az impozáns épület falai vertek vissza, ujra feldobbant a protestáns lelkesültség; ujra fogadalom hangzott el az ajkakról, hogy az ősök erényeiből, melyeknek egyik tanusága a háromszáz év viharait kiállott iskola, uj virágok sarjadzanak föl a lelkiismereti szabadság, a közmüvelődés, a haza javára.

Az az ünnep, melyet a Bethlen-kollégium e napokban ült meg, nemcsak Nagy-Enyed, nemcsak a reformátusok, nemcsak a kis Erdély, de az egész haza, a nagy Magyarország ünnepe volt.

Tévedne azonban az, a ki az ös kollégiom s vele a protestáns föiskolák feladatát ama szerepkörben kivánná tovább is fentartani, melyben az iskolák nagygyá fejlődtek. Közmivelődési és vallási feladatuk mellett tudvalevőleg ez iskolák erös bástyái voltak annak a törülmetszett hazafiságnak, mely a lefolyt tizedek és századok állami törekvéseivel kibékülni nem tudott mely törekvésekkel szemben zászlójukra a mézédes ajku Virgil zord szava volt irva: Contra audentior ito.

Az idők megváltoztak. Az a hazafiság, melyért a Bethlenek, a Bocskayak, a Rákócziak küzdöttek felhatott a trónig s ma az egész ország elvitathatatlan s elévülhetetlen birtoka. A ki meg ma is ama virgili jelszóval szállna szembe bármelyik felekezet nevében az állammal, azt a magyar állameszme ereje összetörné.

De viszont az is tévedne, a ki történelmi emlékü iskolai alkotásainkat, minő a Bethlen kollégium is, megkülönböztetés nélkül sorozná a szerencsénkre egyre gyarapodó közmivelődési intézetek közé. Ez intézetek, melyeket kivált utóbbi husz éves alkotmányos korszakunk elismerésre méltóan szaporitott, át'ag az állam közvetlen igazgatása alatt állanak. Az 1883-iki középiskolai törvény óta az állami igazgatás mind nagyobb befolyást talált a protestánsok iskoláiba is. Alig néhány iskola maradt fön, melyek az államilag kilátásba helyezett segélyt igénybe nem vették, melyek tehát önerejükön küzdik meg, nem ugyan az állammal szemben, de vele versenyezve a közmüvelődés magas, ideális feladatait.

Kz iskolák közé tartozik a nagy-enyedi Bethlen kollégium is. E helyzetének kellő felismerése s a belőle eredhető konzekvencziák levonása képezi ma ez önálló iskolák feladatát s ha megvivjuk küzdelmeit, egykor s tán sokára, ujabb dicsőségét.

Nem akarunk ezuttal e konzekvencziák bővebb fejtegetéseibe bocsátkozni. A mi szivünk is feldobbant a a Bethlen kollegium örömünnepén s azok közé sorakozunk, kik várják, hogy az uj érdek és eszm-körben az eddigi erővel fussa tovább pályafutását.

A közoktatási tanács.

A besztercebányai tanári kör utolsó ülésén *Marcsiss* János a közoktatási tanács kérdéséről referált. Ismertetvén az eddig e tárgyról mondottakat, ő maga a tanácsot még fentartandónak, de reformálandónak tartja. A magyar közokatási ügy még sok fontos szervezeti kérdés elintézését várja. Erre azonban szakemberekből álló tanács szükséges, mely kellő hivatottsággal bir s a kérdések alapos tanulmányozásával foglalkoztak. Kivánja, hogy az ügy érdekében a vidéki igazgatók és tanárok is hivassanak meg egyes fontosabb kérdések tárgyalására.

Spitkó Lajos főgimnáziumi igazgató a közoktatási tanácsot illetőleg ellenkező nézeten van. Szerinte ha tanügyről, első sorban pedig középiskolai tanügyről van szó, először az adminisztráczió jön tekintetbe, másodszor a szükséges uj pedagógiai intézkedések, harmadszor a lényegesebb szervezeti és magasabb tanügypolitikai kérdések.

I. A középiskolai *adminisztráczió* lényegileg paedagogiai, tehát szaki természetü, mert föteladata, a fennálló tanügyi intézkedések pontos és szabatos keresztülviteléről gondoskodni. Még személyi kérdésekben is a paedegogiai szempont áll előtérben. Az adminisztrácziót egy-egy intézetre nézve az igazgatók viszik, az egész kerületre nézve a föigazgatók, az összeségre nézve pedig a minisztérium illető szakosztálya. Ha igazgatónak és föigazgatónak szakembernek kell lenni, akkor még inkább az összeséget kormányzó miniszteriumi szakosztálynak nagyobbrészt szakemberekből kell állania, különben hiányzik a csucsban végződő szakszerü ellenőrzés és egységes vezetés.

Ezt még a 70-es években nálunk nem látták be, hanem abból a téves felfogásból indulva ki, hogy a középiskolai adminisztráczió általában véve jogi természetü, fent kizárólag jogászokat s nem tanügyi szakembereket alkalmaztak. Ezek kevésbbé értvén a szakszerü dolgokhoz, e hiány pótlására közoktatási tanács kellett. E tanácsra bizták a jegyzőkönyvek, jelentések stb., szóval a paedagogiai szakértelemre szoruló adminisztrativ természetü dolgok átvizsgálását.

De a tanács tagjai e feladattal meg nem birkózhatnak, először mert bokros egyéb teendőik miatt reá nem érnek, másodszor mert nagyobbrészt nem középiskolai szakemberek. Hozzájárul, hogy papirhalmazzal, rideg irott jelentésekkel állanak szemben, honnan helyes itéletet formálni nehéz.

Tegyük azonban fel, hogy kellő számu középiskolai szakember volna a tanácsban, ekkor is először állandóan és böven; másutt lévén elfoglalva, kellően rá nem érnek, másodszor ök is csak rideg, élettelen jelentésekkel állnának szemben.

Tehát a minisztérium illető szakosztályában kellenek kellő számmal szakemberek, a kik rá is érnek s hozzá is értenek. Ilyformán azonban a minisztériumban sok uj állást kellene kreálni, mert kevés számu ember a tömeges teendőkkel szemben tehetetlen volna. De a legnagyobb hátrány még igy is felmaradna, mert akkor is csak irott jelentések alapján kellene adminisztrálni.

E bajokon azonban gyökeresen segitve volna, ha a föigazgatókat Budapestre, a minisztériumba osztanák be, mint Petrovich Ferencz föibazgató egyszer alkalmilag emlitette, nem pedig a közoktatási tanácsba, mint Fehér Ipoly ajánlja. Igy uj állásokat nem kellene kreálni és mégis benn volna a minisztériumban a kellő számu szakember. Továbbá igy lehetséges volna a közvetlen élő referátum és szaktestületi tanácskozás, melyet számos kérdés elintézése megkiván. Jelenleg a föigazgatók teljesen el vannak szigetelve s tapasztalatuk nagyobbrészt kárbavész. A föigazgatók áthelyezése külsőleg semmi nehézséget nem okoz, de számos elöny volna ez intézkedéssel egybekötve. Ily előnyöket már Fehér Ipoly is felfogott, de vannak még mások is: a szerzett tapasztalásoknak közvetetlen közlése; a tanitás állásának és eredményeinek egészben véve való biztosabb megállapitása; az ellenörzés még nagyobb tekintélye és hatályossága, mert közvetlenül a minisztériumból indulna ki; az igazgatói tekintély emelése, mert akkor az igazgatók a minisztériummal egyenes összeköttetésben állanának; állások betöltésénél az alkalmas személyeknek biztosabb kiszemelése. A föigazgatók ugy járnák be kerületeiket, mint eddig. Csak vitás esetekben lehetne őket cserélve is kiküldeni.

A magasabb középiskolai adminisztráczió tehát egészen a minisztériumban székelne. A miniszter és államtitkár alatt, mely méltóságok egészen politikai jellegüek, és a kiknek kezébe a döntés van letéve, ott volna először a középiskolai referens miniszteri tanácsosi ranggal a szükséges személyzettel. Ez mintegy a kormányzó rész, mely igy megmenekülne sok alárendelt fontosságu teendőtöl (pl. tandij-elengedés és hasonlók). Másodszor ott volnának a föigazgatók mint osztálytanácsosok s az egyes kerületeknek fönökei. Ezek a középiskolai referens elnöklete alatt minél gyakrabbi tanácskozmányokra jönnének össze. Ily szervezet mellett a közoktatási tanácsra a szakszerü adminisztráczió szempontjából már nincs szükség. Igy van a dolog másutt is, legalább a minisztérium illető osztályának szaki jellegét illetőleg. Ausztriában pl. a közoktatási tanács megszünt, mert a minisztériumban kellő számu szakembereket alkalmaztak.

II. *Szükséges uj pedagogiai intézkedések.* Ilyeneket vagy az elméleti kutatás eredménye tesz szükségessé, vagy a gyakorlati tapasztalás. A 70-es években a minisztérium e követelményeknek még kevésbbé tudott megfelelni, mint az I. alatt emlitetteknek. Tehát e szempontból is a közoktatási tanács szükségét érezték. De a tanács ennek a feladatnak sem felelhet meg tökéletesen. Ha az elméleti kutatás kivánta intézkedésekről van szó, akkor az a baj, hogy igen kevesen lévén ott, kik elméleti pedagogiai tanulmányokkal komolyan foglalkoznak, könnyen egyeseknek egyoldalu elméletei érvényesülnek. Ha pedig a gyakorlati élet által kivánt intézkedésekről van szó, akkor az a baj, hogy a gyakorlattól legtöbb tagja távol áll. Innen a tanácsnak inicziativa-hiánya. De tegyük fel, hogy nagyobbrészt gyakorlati szakember ülne a tanácsban, akkor is az ép emlitett első ellenvetés tovább is fennáll, a második kissé módosul ugyan, de tapasztalatuk csak Budapestre terjed, igy szükebb körü, egyoldalu s nem egyetemesebb érvényü.

Tehát oly intézkedésre van szükség, mely által az összeség óhajai, az egyetemesebb tapasztalat érvényre juthatnak. E czélra is legjobb a föigazgatókat a minisztériumba beosztani. Akkor már csaknem együtt van az egyetemes tapasztalat, s az ez által kivánt ujitások élesebben kidomborodhatnak. De szükséges e szempontból — s ez a födolog — a tanári közvélemény meghallgatása valamely czélszerü módon (pl. tanári testületek megkérdezése, igazgatói konferencziák stb), a miről itt most közelebbről nem lehet szó. Ez fokozná a tanárok önérzetét és beható tanulmányokra buzditaná őket. Kerületük véleményének föigazgató-osztálytanácsosok volnának a minisztériumban referensei.

III. *Lényegesebb szervezeti és magasabb tanügypolitikai kérdések.* Ezek már nem mindennapi dolgok, hanem csak nagyobb időközökben szoktak előfordulni. E czélra tehát állandó tanács nem kell. Itt legjobb a minisztérium konkrét javaslatait enquetteken vitatás tárgyává tenni. Ily tanácskozásra fele részben jeles tanférfiak hivatnak meg, fele részben pedig, hogy a tanácskozást ne lehessen egyoldalusággal vádolni, más állásu, egyetemes müveltségü férfiak. Jó a különböző elemeket, a nagyobb közvéleményt ily kérdésekben már azért is meghallgatni, mert eldöntésök ugyis az országgyüléstől függ.

Az okoskodás eredménye tehát, hogy középiskolai dolgokban állandó közoktatási tanácsra nincs szükség, fungáljanak inkább a fentebb előadott módon a leghivatottabb tényezők. Igy meg volna a prakszissal való bensö kapcsolat, a mindenütt lappangó tudás kihasználása és az ily tudás szerzésére való ösztönzés; meg volna a munkafelosztás, a teljesen egységes kormányzat és talán több ezer forint megtakaritása. Még talán kevesebb papirt is fogyasztanánk.

Hát a tankönyvbirálat? Erre sem kell állandó tanács. Ezt a föigazgató-osztálytanácsosok utján a minisztérium végezteti a legképzettebb szaktanárokkal.

Eddig az állandó közoktatási tanács szükségessége inkább a középiskolai tanügy szempontjából volt birálat tárgya. Természetes. Az egyetemeken stb. a tudomány a fődolog, nem a paedagogia. Tehát egyetemi közokt. tanács nem kell. A népiskolai tanügynél arra hivatott szakembernek kellene nyilatkozni. Különben mind az egyetemi, mind a népiskolai tanügy a közoktatási tanácsot már eddig is jóformán igénybe sem vette, mi elegendő bizonyitéka a közoktatási tanács e két szempontból való felesleges voltának.

A kör teljesen *Spitkó* Lajos nézetéhez csatlakozott s csak azon esetre, ha a minisztérium a szükséges szakerőkkel nem rendelkeznék, főleg ha a föigazgatók nem osztatnának be a minisztériumba, tartaná szükségesnek a közoktatási tanácsot, még pedig a mint *Marcsics* János is akarja, reformált alakban.

Kedvezmény az önkéntések számára.

A mult hétem emlitettük már a vallás- és közoktatási minisztériumnak azt a szabályrendeletét, melyet az egyéves önkéntesi szolgálatot teljesitő egyetemi hallgatók érdekében adott ki. A szabályrendeletben foglalt kedvezmények, melyek kiegészitik a napokban törvényhozásilag is tárgyalt intézkedéseket, egész terjedelmükben igy hangzanak:

Az 1889: VI. t.-cz. 25. §-ának rendelkezése alapján az egyévi önkéntesek tényleges szolgálati ideje kizárólag a katonai kiképeztetés czéljaira lévén fentartva ezentul a tényleges szolgálatban levő egyéves önkéntesek egyuttal valamelyik felsőbb tanintézeten tanulmányaikat nem folytathatják.

A törvény ezen rendelkezésével szemben azon egyetemi, müegyetemi és jogakadémiai hallgatókat, kik katonai szolgálatot kénytelenek teljesiteni, némi kedvezményben kivánván részesiteni, azokra nézve a fennálló egyetemi, illetőleg müegyetemi és jogakadémiai tanulmányi, valamint szigorlati szabályzatok ide vonatkozó szakaszaitól eltérőleg, a következő kivételes eljárást állapitottam meg: I. *A beiktatásra vonatkozó intézkedések.* 1. §. Azon beiktatott tudományegyetemi, illetőleg jogakadémiai hallgatóknál, kik tanulmányaikat az egyéves önkéntesi szolgálat teljesitése miatt 2, esetleg 4 félévre megszakitják, a beiktatás hatálya ezen időre is kiterjed (a nélkül azonban, hogy pusztán e beiktatás alapján bármely tanidő-beszámitásról szó lohetne), s az ekként beiktatott hallgatóknak, a mennyiben az önkéntesi szolgálatot követő félév elején tanulmányaik folytatására katonai szolgálatuk igazolása mellett jelentkeznének, ujból való beiktatásuk nem szükséges. 2. §. Azok, kik egyéves önkéntesi szolgálatukat felsőbb iskolai tanulmányaik megkezdése előtt akarják teljesiteni, az egyetemi (müegyetemi vagy jogakadémiai) hallgatmelyek való beiktatásukat (fölvételüket) kérhetik, a nélkül azonban, hogy egyuttal az illető kar (szakosztály) egyes tantárgyaira a tanároknál is beiratkozhatnának. Ezen beiktatás fölvétel) hatálya szintén kiterjed a katonai szolgálat 2—4 félévére s az ekként beiktatott (fölvett) hallgatók, ha a katonai szolgálatot közvetlenül követő félév elején tanfolyamuk megkezdése végett beiratkozni óhajtanak, magukat ujból beiktattatni (fölvétetni) nem tartoznak. 3. §. Ezen előzetes beiktatás (fölvétel) kivántatik azoktól, kik már a középiskolákban elnyert ösztöndijukat, felsőbb iskolai tanulmányaik megkezdése előtt teljesitett önkéntesi szolgálatuk egy éve alatt is élvezni kivánják, ugyszintén azoktól is, kik önkéntesi szolgálatuk alatt ösztöndijért kivánnak folyamodni. 4. §. Minthogy az uj véderőtörvény az egyévi önkénteseknek nem adja meg többé azon jogot, hogy szolgálatuk helyét szabadon választhassák s igy megtörténhetik, hogy az emlitettek önkéntesi katonai szolgálatukat azon helytől távol kénytelenek teljesiteni, hol felsőbb iskolai tanulmányaikat megkezdeni, illetőleg folytatni kivánják, ezeknek kivételképen szabadságukban áll, hogy előzetes beiktatásukat (felvételüket), ugyszintén az 5. §-ban emlitett folytatólagos beiratásukat is, személyes jelentkezés helyett posta utján, bélyegtelen folyamodvány alakjában, melyhez a szükséges okmányok és dijösszeg mellékelendők, kérhessék. Ily uton azonban csakis a quaesturai beiratkozás teljesithető, a leczke-könyvnek a katonai szolgálat teljesitése után a tanároknál való bejegyeztetése ezentul is személyesen eszközlendő ki.

II. *Beiratási határidők.* 5. §. A beiratkozás határidejéül azon egyéves önkéntes hallgatók részére, kik tényleges katonai szolgálatukat szeptember hó végén fejezték be, október hó 1—8. napja tüzetik ki. A tandijmentességet érintö §-ok annyiban esnek változás alá, hogy a tényleges katonai szolgálatból őszszel kilépettek ez iránti folyamodványai szintén ezen határidőn belül nyujthatók be.

III. *Az ösztöndijakra vonatkozó intézkedések.* 6. §. Az egyetemen, müegyetemen, jogakadémián beiktatott egyéves önkéntesek, a mennyiben valamely ösztöndijnak birtokában vannak, abban katonai önkéntesi szolgálatuk egy éve alatt is részesülnek. 7. §. Az egyéves önkéntesi szolgálatot teljesitő beiktatott egyetemi (müegyetemi, jogakadémiai) hallgatók részére ösztöndij, a tényleges katonai szolgálat idején is adományozható. 8. §. Azon ösztöndijas egyéves önkéntesektől, kik az 1889.: VI. t. cz. 25. §-a alapján még egy második szolgálati évre utasittattak, ezen év tartamára ösztöndijuk élvezete megvonatik ugyan. hátralevő tanpályájuk élvezete megvonatik ugyan, hátralevő tanpályájuk tartamára azonban ösztöndijukra való igényüket megtartják, ha a második katonai évnek letelte után közvetlenül tanulmányaikat folytatják. 9. §. Azon ösztöndijasok, kik tényleges szolgálatukat a tanulmányaik befejezte utáni időre halasztják, szintén jogosultak arra, hogy katonai szolgálatuk első éve alatt ösztöndijban részesittessenek. 10. §. A 6—9. §-ban emlitett ösztöndijasok ösztöndijának adományozására, kiutalására és megvonására vonatkozó szabályok olykép alkalmazandók, hogy a megszabott szorgalmi feltételek, az egyévi önkéntesi szolgálatot közvetlenül megelőző időből vizsgálandók meg. 11. §. Az ösztöndijnak az önkéntesi tényleges szolgálat egy évére való utalványozásáért az ösztöndijasok, azon tanintézet közvetitésével, melynél a megelőzött évet végezték, katonai szolgálatban létüknek hiteles igazolása mellett, a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz kötelesek folyamodni s megjelölni azon adóhivatalt, melynél az ösztöndij ez évre utalványozandó. 12. §. Az ösztöndijak a szabályszerü részletekben fognak utalványoztatni s e részletek a közvetlen katonai parancsnokság által láttamozott nyugtákra lesznek fölvehetők. 13. §. Az ösztöndijaknak az u. n. szigorlati évre való meghosszabbitását, ugy mint eddig, ezentul is esetről-esetre fogom elhatározni. 14. §. Ezen, az ösztöndijasokra vonatkozó rendelkezések csakis annyiban irányadók, a mennyiben azok különös ösztöndij-alapitványi rendelkezésekkel nem ellenkeznek.

IV. *Az orvostanhallgatóknak adott kedvezmények.* 15. §. Azon orvostanhallgatóknak, kik egyetemi tanpályájuk alatt mint egyéves önkéntesek április hó 1-én fegyver alatti szolgálatuk félévére vonulnak be a hadcsapatokhoz, ekként félbeszakitott félévük teljes félévül számittatik be. Ezen csonka félévben netán hallgatott azon tantárgyak azonban, melyeknek csakis egy féléven át való hallgatásuk kötelező, be nem számithatók. Az április hó 1-ével fegyver alatti szolgálatra bevonuló orvostanhallgatók szóban forgó nyári félévük katonakönyvük előmutatása mellett az egyes tanárok által már márczius hó utolsó hetében aláirandó, a félévnek dékáni láttamozása azonban csakis az önkéntesi szolgálat megtörténtének igazolása után az egyetemi tanulmányi, fegyelmi és leczkepénzszabályzat 89-ik §-ának megfelelően s a nélkül, hogy a 93. §-ban megkivánt kérvényt benyujtani tartoznának, eszközlendő. 16. §. Azon beiktatott orvostanhallgatók, kik akár egyetemi tanpályájuk megkezdése előtt, akár annak megszakitásával teljesitették egyéves önkéntesi szolgálatukat, már végbizonyitványuknak megszerzése előtt, a 10-ik félév folyamán tehetik le az elővizsgálatokat és az előszigorlatit, vagy — ha ezeket már korábban letették volna — az I. gyakorlati szigorlatot, feltéve, hogy az illető vizsgálat, illetőleg szigorlat tantárgyait már szabályszerüleg hallgatták. 17. §. Ezen rendeletem annak kihirdetése után azonnal életbe lép.

Az állami középiskolai tanárok értekezlete.

A fővárosi állami és állami vezetés alatt álló középiskolák tanárai f. hó 4-én Köpesdy Sándor igazgató elnöklete alatt népes értekezletet tartottak. Az értekezlet czélja a tanári fizetések rendezése tárgyában julius 6-án Máramaros-Szigeten tartandó kongresszus előkészitése volt. Hosszabb eszmecsere utján egy végrehajtó bizottságot küldött ki az értekezlet, melynek tagjai dr. Bánfi Zsigmond, dr. Jancsó Benedek, Szerelemhegyi Tivadar. E végrehajtó bizottság f. hó 5-én ülést tartott s ez ülésből kifolyólag a következő köriratot küldötte a vidéki tanári karokhoz.

A budapesti állami és állami vezetés alatt álló középiskolák tanárai folyó hó 4-én értekezletet tartottak. Ez értekezlet kimondotta, hogy elérkezettnek látja az időt egy, a középiskolai tanárság anyagi, hivatalos és társadalmi helyzetének javitását czélzó szélesebb körü mozgalom meginditására. E mozgalmat a julius 6-án Máramaros-Szigeten tartandó tanáregyesületi közgyüléssel kapcsolatos kongresszuson véli legczélszerübben megindítani s azért utasitotta az alulirtakból álló végrehajtó bizottságot, hogy szólitsa fel a vidéki állami és állami vezetés alatt álló középiskolák tanártestületeit: sziveskedjenek a fentemlitett végrehajtóbizottsághoz küldendő válaszaikban nyilatkozni, hogy kivánatosnak tartják-e e tárgyban az inditványozott kongresszus megtartását s ha igen, szándékoznak-e elküldeni irásbeli meghatalmazással ellátott megbizottjaikat e kérdésben elfoglalt álláspontjuk képviseletére?

Ugyanez értekezlet egyszersmind megbizta alólirt végrehajtó bizottságot, hogy foglalja össze egy emlékiratban mindazon eszméit és javaslatait, melyeknek életbeléptetésétől az állami és állami vezetés alatt álló középiskolák tanárságának anyagi, társadalmi és hivatalos helyzete javulását reményli és ez elaboratumot legrövidebb idő alatt terjeszsze az ujra összehivandó értekezlet elé, hogy ennek birálatán átmenve, mint konkrét tervezet szolgálhasson alapul a Máramaros-Szigeten julius 6-án tartandó kongresszus tanácskozásainak. Ez okból bátrak vagyunk a mélyen tisztelt kartársakhoz azzal a kéréssel fordulni, hogy becses válaszukban az ügy iránt való érdeklődésből kegyeskedjenek alábbi kérdő-pontjainkra lehetőleg pontos és határozott felvilágositást adni.

1. Intézetöknél jelenleg hány rendes tanár müködik, ki az utolsó évtizedben (1879/80—1888/89) nyerte kineveztetését? Ezeknek mindenike hány évig volt állami alkalmazásban mint helyettes tanár, mielőtt rendes tanár lett volna?

2. Intézetöknél jelenleg hány helyettes tanár van alkalmazva s ezek e minőségükben az államnál hány év óta szolgálnak?

3. Intézetöknél vannak-e oly párhuzamos osztályok, ó közé ez utolsó évtizedben jöttek létre? Szünt-e meg párhuzamos osztály ez időben intézetöknél? Ha igen, hány évig állott fenn s a megszünés előtt való évben mekkora volt a népessége; mennyire szállott le a megszünéskor s azután fokozatos volt-e az osztályban a csökkenés vagy ismét emelkedés állott be?

Azt hisszük, mind e kérdésekre az intézet irattárában könnyü lesz gyorsan megtalálni a feleleteket. Valamivel nehezebb azonban a pontos felvilágositás:

1. Városukban mi volt 1872-ben a főbb élelmi czikkek ára kilogrammonként: hus, vaj, zsir, tojás és szárnyas, és micsoda a jelenben?

2. Mennyi volt egy ölfa ára akkor és mennyi most?

3. A háztartásban alkalmazott cseléd (főzőné, dajka) havi bére mekkora volt akkor és mekkora most?

4. Mennyiben emelkedtek városuk tanintézeteiben (népiskola, középiskola) ez idő óta a tandijak?

5. Észlelték-e, hogy ez idő óta a lakások ára emelkedett, s ha igen, hozzávetőleg hány százalékkal?

Az 1—2. pontot illetőleg az 1872-diki árak legkönnyebben megtudhatók az akkori hirlapokból, melyeknek egy példányát okvetetlen megtalálják a helyi kaszinó könyvtárában, esetleg magánosoknál, vagy a városi kapitányság hivatalban is nyerhetnek felvilágositást. A 3., 4. 5. pontra vonatkozólag elég biztos forrás a köztudat is.

Mielőtt e levelünket bevégeznők, ismételten kérjük a kartárs urakat, hogy e felszólitás vételével azonnal tartsanak értekezletet és ezen mondják ki: akarják-e a kongresszust általában s helyesnek találják-e megtartását a jelzett helyen és időben? Határozat-hozatal után, tekintettel az idő rövidségére, kegyeskedjenek az eredményről azonnal értesiteni, kapcsolatban a közlött kérdő-pontokra való felvilágositásokkal.

A végrehajtó-bizottság mindent el fog követni, hogy javaslatáról s az ügy minden egyes mozzanatáról az érdekelt kartársak a sajtó utján a lehető legrövidebb idő alatt értesüljenek. Szives válaszukat kegyeskedjenek e hó 14-ig okvetetlen tudomásunkra hozni. A válaszok dr. Jancsó Benedek nevére I. ker. szent háromság-tér 7. szám küldendők, ki minden e mozgalomra vonatkozó felvilágositással a végrehajtó-bizottság nevében a legnagyobb készséggel szolgál.

A végrehajtó-bizottság megvitatta a memorandum alapelveit is és körülbelül a következő megállapodásokra jutott: Első sorban a helyettes tanárok helyzete rendezendő. Kivánatosnak tartja, hogy a helyettes tanárok esküt tegyenek és 800 forint fizetésök legyen. E fizetés mint alapfizetés akként emelkednék, hogy 15 évi szolgálat után egyenlő lenne az első folyamodásu birákéval. Ezután 5 évenkint 200 forinttal emelkednék. A lakáspénz szabályozandó a helyi viszonyoknak megfelelően a tanáregyesület memoranduma alapján. Módositani kivánja továbbá az összeférhetetlenségi törvényt akként, hogy a törvényhozás székhelyén lakó tanárok is megválaszthatók legyenek országgyülési képviselőkül. Óhajtandónak véli a torna-tanitók helyzetének javitását is. Mihelyt a kivánt adatok együtt lesznek, a bizottság a memorandumot nemcsak előkésziti, hanem ki is nyomatja.

TANÜGYI HIREK.

— **A tanitóképző intézeti tanárok országos egyesületének** tisztikara elkészitette felhivását, a hazai különféle tanitóképző intézetek tanáraihoz s szét is küldte a felhivást a mult napokban. A felhivás azt mondja: «Hazai tanitóképzésünk terén sok a hiány és javitni való; szervezetünknek, mondhatni, összes életbe vágó ügyei, a tanterv, tankönyvek, felvétel, tanképesités, képző intézeti tanárképzés, internatus s a tanitóképző intézeti tanárok személyes ügyei módositásra várnak. E bajok már annyira imminensek, hogy az azokon való segités sokáig el nem odázható; szóba kerültek ezek a képviselőház közoktatási bizottságában, a kormánynak figyelme minden egyes tételre felhivatott s bizonyára a népoktatási törvény revizioja alkalmával a vele kapcsolatos tanitóképzés ügye is módosittatni és törvénybe iktattatni fog. Valóban itt az ideje, hogy egyesüljünk! Mi érezzük legjobban, hol fáj, mi szerezzük közvetlenül a tapasztalatokat, mi vagyunk hivatva első sorban arra, hogy véleményt nyilvánitsunk. Ez nemcsak közvetlen érdekünkben áll, de megvárja tőlünk, mint szakemberektől, az ország. Különben ugy járunk, hogy «sine nobis, de nobis!» A közgyülésben résztvevők minden egyese meg volt győződve, a határozatban különösen hangsulyozatott s a czim is bizonyitja, hogy az egyesület szándéka országossá válni s Magyarország minden tanitóképző intézeti tanárát ugy az államnál, mint a felekezeteknél alkalmazottakat, müködési körébe vonni. Népnevelésünk s az ezzel kapcsolatos tanitóképzésünk, mint kulturánk, állami fennállásunknak lényeges tényezöi, nem egyes fentartó hatóságok, hanem az egész nemzetnek ügyét képezik s mindnyájunknak hazafias kötelessége egyesülni, hogy a szent czél, hazánk javát előmozditani, minél nagyobb eredménynyel elérhető legyen. A tanitóképző intézeti tanárok, tanitók s tanitónők s a tanitóképzéssel legközelebbi összeköttetésben álló tanfelügyelőségek tagjainak száma megközeliti a hétszázat; mily szép eredményt vivhat ki ennyi értelmi és erkölcsi erő együttes müködése! Fel tehát pályatársak, lépjetek az egyesületbe s tegyetek tanubizonyságot az ország szine előtt a közügyért buzgó lelkesedéstekről!

— **Az egyetemes tanárgyülés** végrehajtó-bizottságához tömegesen érkeznek a vidéki tanitó-egyesületek hivatalos átiratai, melyekben a szent istván napi nagy gyülésen részvétüket bejelentik. A nagy gyülés előkészitése végett a végrehajtó-bizottság pünkösdkor ülést tart.

— **Veszprém tanügye.** Veszprém város képviselőtestülete legutóbb tartott rendkivüli közgyülésén fontos határozatokat hozott a városi tanügy emelése érdekében. Vargyas Endre kir. tanfelügyelő három rendbeli átirata folytán először is elhatározta a közgyülés, hogy városi kisdedóvó intézetet állit, mely czélra 10 ezer forintnyi alapösszeg fog forditatni s az ügy további tejlesztésével Véghelyi Dezső alispán elnöklete alatt külön bizottság lett megbizva. Továbbá elhatározta a közgyülés, hogy rendes tornahelyiséget szerel fel, fedött helyiséggel az elemi iskolás növendékek számára. Végül Szabó Imre lelkes felszólalása nyomán kimondotta, hogy a kir. tanfelügyelő átiratában kifejtett okoknál fogva, egy polgári fiuiskola felállitása Veszprém városában, a hol az iparosok és kiskereskedők a lakosságnak tulnyomó részét képezik, fölötte kivánatos, illetőleg szükséges; a közgyülés a felállitandó iskola czéljaira először is átenged egy emeletes, tágas épületet, mintegy 20 ezer forint értékben, továbbá megszavaz évi 500 frt segélyt s a netaláni épitkezéshez szükséges követ s alkalmas tágas telket. Ez összesen mintegy 35 ezer forint értéket képvisel. Ennél többet a város sanyaru viszonyainál fogva áldozni képtelen. A többiekre nézve pedig emlékiratban fel fogja kérni a közoktatásügyi minisztert, hogy más városok iránt is gyakorolt eddigi eljárásánál fogva, Veszprém városát is államsegélyben részesitse. Az emlékirat átnyujtására a közgyülés Kovács Imre polgármester vezetése mellett küldöttséget választott, a melyhez csatlakozásra felkéretni határoztatott a város országgyülési képviselője, dr. Bezerédj Viktor is. A küldöttség jövö csütörtökön fog a miniszternél tisztelegni.

— **Évzáró vizsgálatok.** *A budapesti II. ker. állami reáliskolában* a szóbeli érettségi vizsgálatok f. évi junius 19., 21. és 22. napján, a nyilvános osztályvizsgálatok pedig f. hó 13—18-ig és folytatva 24. és 25-én fognak megtartatni. A magántanulók irásbeli vizsgálata junius 27-ére, szóbeli vizsgálata junius 28-ra van kitüzve; a magántanulók jelentkezzenek az igazgatóságnál f. é. junius 27-én és ez alkalommal mutassák be keresztlevelöket és a mult évi iskolai bizonyitványt is. — *A VIII. ker. községi főreáliskolában* a nyilvános vizsgálatok mindenkor d. e. 8 órakor a következő sorrendben tartatnak: f. hó 11-től bezárólag 19-ig osztályvizsgálatok, 21. és 22-én magánvizsgálatok, 29-én d. e. 9 órakor zárünnepély az intézet disztermében — *A fővárosi IV. ker. községi* Károlyi-utczai és Lipót-utczai elemi iskolában az évzáró nyilvános vizsgálatok e hó 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22-én tartatnak. A kézimunkák junius h 21-én d. u. 3 órakor, a havi értesitők, bizonyitványok, irásbeli dolgozatok és rajzok az I. II. III. osztályban közvetlen a vizsgálatok után, a IV. osztályokban pedig junius hó 26-án d. e. 8 órakor az illető osztály tantermében osztatnak ki. — *A budapesti terezvárosi* iskolaszék hatósága alá tartozó községi elemi iskolákban az évzáró vizsgálatokat, az illető iskolák helyiségében e hó 15, 17, 18, 19, 21 napjain tartják. — *A központi Fröbel-nőegylet* gyermekkertésznö-képző intézetében (Széchenyi-tér 2. sz.) az évzáró vizsgálatokat jun. 15—19.; a képesitő vizsgálatokat jun. 21—22-én tartják. — *A budapesti ágost. evang. magyar-német gyülekezet elemi iskoláiban* az évzáró vizsgálatok e hó 17—28-dikán tartatnak meg. — *A Grünfeld*-féle siketnéma intézetben (Klauzál-utcza 7. sz.) az évzáró vizsgálatot e hó 17-én tartják meg.

TANÜGYI IRODALOM.

— **Egy középiskola.** Irta Bokor József, egyetemi m. tanár. Második változatlan kiadás. Budapest, 1889. Ára 50 kr. Szerző szorosan a középiskolák s a velök rokon polgári iskolák és felsőbb népiskolák tantervére, mint hivja: belső szervezetére függeszti tekintetét s e nyomon jut el arra a következtetésre, hogy e homogen intézeteket egy középiskolában kell egyesiteni, melynek kettős tagozata van. Az első tagozat analitikus módszerrel megfelelne a mai felsö nép, polgári iskola, az alreáliskola s algimnázium követelményeinek. A második, vagy felsőbb tagozat, szinthetikus módszerrel volna a tulajdonképi tudományos középiskola. Annyi mindenesetre kiemelhető szerző törekvéseiben, hogy önálló felfogással tárgyalja az ügyet s könyve rövid tartalmához képest több eszmét pendit meg, mint akárhány pedagogiai foliáns. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A györvidéki tanitó-egylet Értesitőjének** mult hónapi száma a következő tartalommal jelent meg: A fegyelmezés föelvei s különösen a vallásosság *Czerner* Sándortól, számtanitás kezdete gyakorlati leczkékben, *Kovács* Gergelytől. A györvidéki tanitóegylet ápr. 30. gyülésének jegyzökönyve.

— **Az országos középiskolai tanáregyesületi közlöny** e hónapi száma a következő tartalommal jelent meg. *Schusny* Henrik az iskolai egészségügy mai állásáról ir egy terjedelmesebb czikket. A czikk érvelése jobban külföldi forrásokra támaszkodik. Emliti, mint követésre való példát, a franczia iskolai zászlóaljakat is. E tekintetben mi ugy tudjuk, hogy a francziáknál reakczió állt be, s egyáltalán nem tartják üdvösnek a katonai zászlóaljak további föntartását az iskolák mellett. Emlitésre méltó továbbá a füzetben, a képviselőház tanügyi költségvetés tárgyalásának ügyes összeállitása.

— **Egyetemes Közoktatásügyi Szemle** máj. 31. számában a következő értekezéseket olvassuk. *Szathmáry* György jelentése a közoktatási bizottság tárgyalásáról; *Telmányi* Emil a latinnyelv methodikájához; *Boros* Gábor, az erdélyi szászok oktatásügye.

— **A Nevelés,** losonczi pedagogiai folyóirat ez évi 5-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Miként fejlődtem tanitóvá, *Karacs* Teréztől; a gyermek egyénisége a nevelés szempontjából, *Zajzon* Dénestöl; az iskolai nevelés köréből, *Doboczky* Lajostól; a tanitóképezdei tanárok első gyülése. *Ujfalussytól.* Vegyes tudósitások.

— **A máramarosi tanügy** ez évi 9. száma a következő tartalommal jelent meg: Méltatják *Zagroczy* Gyula volt máramarosi kir. tanfelügyelő munkásságát; *Kovácsy* Zoltán tekintsünk szét az iskolán kivül czimü czikkben a tanulok egyes visszaéléseiről emlékszik meg. *Pataki* Ferencz a női kézimunka iskolai tanitásáról értekezik; *Mayer* Antal a számtan és magyar nyelvről ir.

— **A protestáns egyházi és iskolai lap** ez évi 22-dik számában az országgyülés iskolaügyi tárgyalásairól ir tanügyi vezérczikket, melyet e szavakkal fejez be: «Visszatekintve közoktatásügyünknek országgyülési tárgyalásokból és a miniszter föbb nyilatkozataiból nyert benyomásaira, ezeket egészben véve megnyugtatóknak mondhatjuk s jó reménynyel nézhetünk kulturális ügyeink uj vezetőjének müködése elé.»

— **Az iskolai szemle,** csurgói nevelés-oktatásügyi közlöny ez évi 10. száma a következő tartalommal jelent meg: A tanitóképzés és a tanitók az ország szine előtt, *Horváth* Józseftől; az emlékezet, *Zajzon* Dénestöl; a magyarországi tanitóképző-intézeti tanárok egyesülete, *Adorján* Miklóstól.

— **A néptanoda,** pécsi nevelés-oktatásügyi hetilap ez évi 21. száma a következő tartalommal jelent meg: Szolgálati viszonyaink, miben többek közt a következő sorokat olvassuk: «A népnevelés mai fogyatkozásainak egyik oka a tanitóképzés körüli szabadság. A tanitói képesités megszerezhetését szigoru intézkedések által kell megneheziteni. Kisérletül kivánják meg, hogy a tanitói pályára készülő egyének, mielőtt tanképesitő vizsgálathoz bocsáttatnának, tegyenek valamely jól szervezett népiskola tantestülete és a kir. tanfelügyelő előtt a népiskola 6. oszt. tantárgyaiból vizsgálatot. Az eredmény meg fogja mutatni, hogy a tanképesitő vizsgának magánuton való letevésének lehetősége milyen csorbát ejt állami tanitóképzésünk tekintélyén s hogy az népnevelésünk egyik legtermészetesebb ellensége. A tanitóképezdébe felvételi vizsga alapján való felvétel lehetősége megszüntetendő, egyedül ez teszi majd lehetővé, hogy egyes képezdék üresen maradjanak, mi világos bizonyitéka lesz annak, hogy sok hivatás nélküli ember bitorolja a tanitói állást.»

— **Magyar-szerb monografia.** Ez a név illeti meg azt a kisebb munkát, mely csak az imént jelent meg Ujvidéken szerb nyelven. *Fehér* Ipoly, a szegedi tankerület kir. föigazgatója és ismert nevü tanügyi szakférfiu irta ezt «Szerbia középiskolái» czimen, mely tanulmány egy része a mult télen a tanáregyesület egyik ülésén is be lett mutatva a tudós szerző által. Most a tanulmány Hadzsits Antal szerb iró és az ujvidéki Matika Szrbszka titkára által szerbre forditatott s előbb a szerb irodalmi társaság folyóiratában a «Ljetopisz»-ban s egyidejüleg önállóan is megjelent. E kis ded monografia, mely dióhéjban Szerbország egész középiskolai tanügyét felkarolja, bizton hisszük, hogy nemcsak a magyarországi szerbeknek, hanem a szerbiai szakköröknek is ki fogja érdemelni figyelmét, s mint ilyen mü csak arra szolgál, hogy a magyar tudományosság külsö reputáczióját emelje. (—s.)

— **Iskolai szemle,** csurgói nevelés-oktatásügyi közlöny 7—9. száma a következő tartalommal jelent meg: Az őszinteség és nyiltság pedag. szempontból, *Végh* Istvántól, panaszok a tanitói életből, *Boross* Józseftöl; a selyembogár tenyésztésről, *Trencsényi* Lajostól; az emlékezet, *Zajzon* Dénestől; a tanitóképzés és a tanitók az ország szine előtt, *Horváth* Józseftől. A tizenkilenczedik szám élén a közlöny szerkesztősége melegen üdvözli *Kovács-Sebestyén* Gyulát, Somogyvármegye kir. tanfelügyelőjét, husz éves hivataloskodása alkalmából.

— **Herbart és követői** czimen *Regéczi* József nagyszombati tanitóképezdi igazgatótól neveléstörténelmi tanulmány jelent meg. A füzet «a Herbart-iskola nevelési elveinek története, kritikája és alkalmazása» czimü pedagogiai munka első részét képezi. Tekintve a magyar Herbart-irodalom szegény voltát, örömmel üdvözölhetünk minden oly törekvést, mely a sokat emlegetett német pedagog munkálkodásának és nevelési rendszerének ismertetésére irányul. A megjelent mü azonban nem annyira szorosan vett pedagogiai eszmék szolgálatában áll, mint inkább egy aktuális kérdéssel foglalkozik, mely legkevésbé sem mondható üdvösnek a pedagogiára nézve, t. i. hogy az iskolák felekezeti jellegüvé tétessenek. Ezáltal abba a hibába esik, a mit épen a Herbart-iskola legjobban törekedett kikerülni: a pedagogiát összeköttetésbe hozza a politikával. Bevezetésében erös támadást intéz Dittes és mindazok ellen, kik a reális és szabadelvü irányt követik s ez által hozzánk is átplántálja azt a mozgalmat, mely a német pedagogokat két ellenséges táborra osztja. Azután elég tárgyilagossággal ismerteti Herbartnak és nevezetesebb követőinek életét és pedagógiai munkálkodását. Bár csak a következő részben szándékozik azzal foglalkozni, hogy a Herbart-iskola rendszeréből miket tart a kath. pedagogiára alkalmazhatóknak, annyit sejtetni enged, hogy a legnagyobb sulyt a koncentráczióra fekteti, melyben a hittan tétessék középponttá és e köré csoportosittassanak a többi tantárgyak. A mü Nagyszombatban jelent meg Horovitz Adolf kiadásában és ára 1 forint.

MEZŐGAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Intézkedés a lépfene ellen.

Minthogy a lépfene elleni Paster-féle oltások iránt a gazdaközönség mindinkább érdeklődik, a földmivelési miniszter szükségesnek tartotta ezt a kérdést szabályozni és ily módon az 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tárgyában a mult évi október 15-én kibocsátott rendeletnek a lépfenére vonatkozó szakaszait kiegésziteni, minek következtében egy május 20-án kiadott rendeletében a törvényhatóságokat következőkről értesiti:

a) az állatbirtokos határozott kivánságára, a lépfene elleni beoltást a hatóság megengedheti; a beoltásnak azonban a hatósági állatorvos felügyelete alatt kell történnie és a beoltást csakis okleveles állatorvos végezheti. Oly uradalmakban, hol kellő szakképzettséggel biró gazdatisztek vannak alkalmazva, a lépfene elleni oltásra szintén a hatóság engedélye kérendő ki és az oltás a hatósági állatorvosnak is bejelentendő, de az oltás az állatorvos közbenjötte nélkül is eszközölhető;

b) a lépfene ellen beoltott állatok, a lépfene gyanujában álló állatokkal egyenlő ellenőrzés alá esvén, a beoltott állatokra nézve is a hivatkozott végrehajtási rendeletnek 165. és következő §-ai irányadók, vagyis ezek is 14 napig elkülönitve tartandók és azon istállók, a hol el vannak helyezve, fertőtlenitendők;

c) az állatorvosok és gazdatisztek az általuk végzett oltások eredményéről, kimutatást késziteni és azt minden év végével a törvényhatóság utján hozzám felterjeszteni tartoznak.

Minthogy a lépfene elleni oltások eredményéről, az évek során át nagyszámu állatokon végzett oltások alapján lehet csak majd biztos itéletet alkotni, az oltást végző állatorvosoktól és illetőleg gazdatisztektől elvárom, hogy ezen statisztikai kimutatást a legnagyobb pontossággal fogják egybeállitani.

Azon czélból, hogy a lépfene elleni oltásoknál lehetőleg egyöntetü és szabatos eljárás biztosittassék, a budapesti m. kir. állatorvosi tanintézet által elkészittettem az oltás technikájának leirását, melyet az oltást végzők használatára megküldök.

A miniszter e rendelete kapcsán egyuttal a *lépfene ellen való oltás technikáját* is megismerteti, mely következő:

Az oltó-anyagot kaucsukdugóval elzárt üvegekben küldi szét részint Boutroux (F. Boutroux, Paris, Rue Vauquelin 28), részint Schmied Marneffe (Schmied Marneffe, Wien, Alserstrasse 43). Az anyagot az oltás előtt felrázzuk s az ezen czélra készült fecskendőt közvetlen a beszerzett üvegből szivjuk tele a már megkezdett üveget, mely 100 darab juhra, vagy 50 darab nagyobb állatra tartalmaz anyagot, még az nap felhasználjuk.

A két köbczentiméteres, szétszedhető fecskendőt használat előtt és után 5% karbolos vizben és ezután forró vizben pontosan megmossuk s szárazra megtöröljük. A fecskendő cursor által nyolcz egyenlő részre osztható; a juhok és szopós borjukba a fecskendő tartalmának 1/8-át, szarvasmarhába és lóba 1/4-ét fecskendezzük a bőr alá s a keletkezett kis folyadék-gömböt ujjunkkal szétnyomjuk. Az oltási hely a szarvasmarhánál a mellkas alsó harmada felső részén, a 6-ik bordaköz; lónál a nyak azon része, hová a hám nem ér, juhoknál a czomb belső felülete. A befecskendezés előtt a kijelölt helyről a szőrt lenyirjuk és 1/1000 sublimat-oldattal a lenyirt helyen a bőrt fertőtlenitjük, azután pedig tiszta vizzel még egyszer lemossuk, hogy sublimat-oldat a bőrön ne maradjon.

Nagyobb állatokon az oltást álló helyzetben végezzük, a juhokat asztalra vagy két asztalmagasságu kecskelábra helyezett deszkára a hátukra fektetjük, olyformán, hogy az állat fejénél levő egyén a két első lábát és az egyik hátulsó lábát tartja, azon végtagját pedig, melyben az oltást végezni akarjuk, egy másik egyénnel tartatjuk, ki az asztal ugyanazon oldalán áll, mint a melyiken az oltó. Elegendő segitséggel 8—10 állat is feküdhet a hosszu asztalon, midőn ha egy segéd a bőrt előre fertőtleniti, egy óra alatt 400 darab juhot kis ügyességgel beolthatunk.

A II-dik oltóanyagot az első oltás után 12 nappal később, ugyanily módon, de a test ellenkező oldalán fecskendezzük a bőr alá, t. i. ha az első oltást a jobb czomb belfelületén végeztük, ugy a másodikat a bal czomb belfelületén fogjuk végezni; szarvasmarhán vagy lovon, ha az elsőt a jobb oldalon végeztük, a másodikat a baloldalon ugyanazon a helyen fogjuk eszközölni.

A beszurási helyen kisfoku vizenyő lép fel, mely duzzanat középfokban fájdalmas, 2—3 nap mulva elmul. A beoltott állatok hőmérséke az oltást követő napon 1/2—1 C°-kal emelkedik, mely hőemelkedés kisebb-nagyobb ingadozásokkal harmad, negyed napon szünni szokott s az állat étvágya is teljesen helyreáll. Több esetben volt alkalmam tapasztalni, hogy ha az oltás tisztátalan fecskendővel, vagy a nem kellőleg dezinficziált bőrön át történt, a beszurási helyen emberfej nagyságu, söt lónál az egész nyakra és a toroktájra kiterjedő beszüremkedés lépett fel s az állat a megfuladás veszélyének volt kitéve. Kisebb foku daganatok jeges borogatásokra gyógyulni szoktak, de ha nagyok a beszüremkedések, akkor a hullámzás csakhamar kitapintható s a tályog felnyitása válik szükségessé, mert a pyaemia sem tartozik a ritkaságok közé.

Védekezés a burgonya-betegség ellen.

Alig van ember, a ki a burgonya-betegségről ne hallott volna valamit, vagy a kinek burgonya termésének nagy részét ez a betegség el nem pusztitotta volna. Ez a betegség rendesen juliusban és augusztusban lép fel; a burgonya növény levelein piszkos, fehér szegélyü foltok támadnak, melyek gyorsan megbarnulnak, majd megfeketednek, minek következtében előbb a levelek s utánuk csakhamar a szárak is tönkremennek. Ezt a betegséget a phytopthora infestans nevü kis gomba idézi elő, melynek fonálszövete a levélbe veszi magát s a betegséget belül előidézi. E gomba szaporodási szervei az érettség beálltával lehullanak, az eső a talajba s a fiatal gumókba viszi, a melyek szintén megkapják tőlük a betegséget.

Minthogy akkor, ha a spórák a földbe kerültek, a gumók védelmére semmit sem tehetünk többé, arra kell törekednünk, hogy a betegség keletkezését, vagy ha már keletkezett tovaterjedését megakadályozzuk. Erre a czélra sok féle szert ajánlottak már és ajánlanak még mindig, de valóban czélravezetőnek a sok közül csak egy bizonyult, a mely abban áll, hogy a burgonyanövényeket preparált rézgaliczoldattal kezeljük, a mely a szóban forgó kártékony gombának minden szervét megöli s ily módon telepedését és szaporodását, illetőleg terjeszkedését lehetetlenné teszi.

Minthogy azt, hogy a most nevezett szer mily biztos hatásu a burgonyára, még kevesen tudják, közöljük alkalmazásának két legjobbnak bizonyult módját, a melyet a burgonyatermelők figyelmébe ajánlunk. Az egyik eljárás szerint 100 liter vizben 1—2 kiló rézvitriolt és 700—1300 gramm oltott, porrá tört meszet oldunk föl. Előbb a rézgáliczot kell az emlitett vizmennyiségben feloldani s csak aztán keverjük hozzá a szitált s előbb kevés vizzel kevert mészport. A keverék kékes tejszinü lesz, s ha egy ideig állni hagyjuk, a csapadéknak egészen kék szinünek, ellenben a rajtalevő viznek egészen tisztának kell lenni, s ha ez utóbbi még akkor is kékesnek látszanék, még egy kis meszet kell hozzá kevernünk.

A második mód szerint a rézgáliczot por alakban használjuk ugy, hogy 92 rész nedves állapotban szétőrölt agyagföldet 8 rész rézgáliczczal keverünk össze. Ezt a szert különösen olyan vidékekre ajánlják, a hol vizhiány van; csakhogy az előbbivel szemben az a hátránya van, hogy nem minden burgonyatermelő szerezhet agyagos földet magának, s azonkivül a por alaku rézgálicz a vele bánó emberek szemébe, orrába és szájába jutva, ott gyuladást okoz. Sokkal jobb tehát a rézgáliczot az előbbi módon alkalmazni, a melynek hatása szintén kitünő. A folyadékhoz természetesen fecskendők is kellenek, s erre a czélra azok a fecskendők legalkalmasabbak, a melyeket a mézharmat ellen is szoktak használni.

A burgonya betegség ellen való védekezésnél a fődolog tulajdonképen az, hogy a betegség felléptét megakadályozzuk, s azért a burgonyákat már junius elején meg kell fecskendezni vagy be kell az emlitett porral hinteni. A folyadékból egy hektárra mintegy 250 liter kell; a porból 30 kiló szintén hektoronkint. Ha többet használnánk belőle, ez esetleg árthat a burgonya száraknak, mert gyenge leveleiket a rézvitriol megégetné. Mintegy két hét mulva, száraz időben később, nedves meleg időben előbb, ismételni kell a fecskendezést vagy beporzást, s ha szükségesnek mutatkozik három hét mulva még egyszer végezzük e munkát s igy összesen hektáronkint 35—40 liter folyadék vagy 40—50 kilo por kell.

Ha burgonyaültetvényeinket háromszor látjuk el a folyadékkal vagy a porral, akkor a költség hektáronkint 8—9 forint lesz, a mi tekintve azt, hogy a betegség milyen kárt tehet a termésben, valóban nem sok.

Ajánljuk a gazdaközönségnek, hogy legalább kicsiben tegyen kisérletet a rézgaliczczal.

A gyümölcsfatenyésztés népszerüsitésének gyakorlati módja.

Madarász József országgyülési képviselő a képviselőház május 15-ki ülésén a közlekedésügyi minisztérium költségvetésének tárgyalása alkalmával arra hivta fel a miniszter figyelmét, hogy a vasuti pályaházak és sörházak környékét gyümölcsfákkal kellene beültetni. A figyelmeztetést azzal a megjegyzéssel toldotta meg, hogy a miniszter biztatás és igéret helyett cselekedjen.

Baross Gábor közlekedésügyi miniszter nyomban kijelentette, hogy nem tesz igéreteket, hanem a felszólaló kivánsága szerint a tett mezejére fog lépni, a mi azt jelenti, hogy a nevezett helynek gyümölcsfákkal beültetéséről gondoskodni fog.

Ugy a képviselő felszólalását, mint a miniszter nyilatkozatát, illetőleg határozott igéretét örömmel üdvözöljük, azzal a tudattal, hogy a miniszter igéretének beváltásával a gyümölcsészet ügyének erős lendületet fog adni. De ebbeli örömünk kifejezése mellett nem mulaszthatjuk felhasználni az alkalmat, hogy rámutassunk arra, hogy mikép igyekeznek ezt a fontos kérdést külföldön, nevezetesen Németországban gyakorlati szempontból társadalmi uton megoldani.

Egy példát ismertetek, a mely a leghelyesebb alapból indul ki, a mennyiben a czélja az, hogy a gyümölcsfákat s azok okszerü nevelését már az iskolás ifjusággal megkedveltessék és megismertessék. De ez a példa nemcsak a helyes alapot mutatja, a melyen a gyümölcsfatenyésztés általánositásának kiindulni kell, hanem azt is, hogy egy kis áldozatkészséggel mily üdvös, egész vidékek jólétét előmozditó cselekedeteket lehet mivelni.

A község neve nem tartozik okvetetlenül ide, elég az hozzá, hogy Németországban történt, hogy egy jómódu földbirtokos oly czélból, hogy a gyümölcsfatenyésztéshez való kedvet már az iskolás gyermekekben felköltse, azoknak a gyümölcsfák gyakorlati kezelésének megtanulására módot és alkalmat szolgáltasson, s ezzel a gyümölcsfatenyésztést előmozditsa, az utszéli gyümölcsfák rongálását megszüntesse, a községi lelkészszel és tanitóval következő szerződést kötötte.

A lelkész akkora területet enged át bizonyos évi bérért a plébánia tulajdonát képező s az iskola közelében levő földből a földbirtokosnak, a mennyi a kitüzött czél elérésére szükséges. A szerződő felek határozottan kijelentik, hogy az emlitett földterület csak magánczélokra engedtetik át s az iskolához semmi szin alatt sem csatolható, hanem az előzetes felmondás után bármikor a plébániának ismét vissza kell adni.

A tanitó minden ujonnan belépő fiu számára két gyümölcsfát ültet tavasszal az átengedett területen; a gyümölcsfákat az illető iskolás fiuk nevével látják el; a fiuk ezeket a fákat mindaddig, mig iskolába járnak (8 évig) a tanitó utasitásai szerint gondosan ápolják és nevelik; a tanitó különösen a gyümölcsfák nemesitésére tanitja a fiukat.

Minden fiu, midőn az iskolából kilép, egy gyümölcsfát kap, a melyet tetszése szerint választhat magának s a mely tulajdonát képezi, a másik fa a tanitóé marad, melynek gyümölcsével szabadon rendelkezik.

Ha a nyolcz év alatt a két fa közül valamelyik kipusztul, a megmaradt gyümölcsfa az iskolás fiué marad.

Azok a fiuk, a kik a kötelező iskolalátogatás alatt, tehát 8 éven belül az iskolából kilépnek, nem tarthatnak számot gyümölcsfára, az ily módon fölös számuvá lett gyümölcsfák az időközben belépőket illetik.

A faiskola fentartásához szükséges költségeket az alapitó viseli.

Ha a tanitó vagy utódja a gyümölcsöst tovább kezelni nem akarná, a további intézkedés az alapitót illeti.

A faiskola fentartására az alapitó azonkivül még 10 márkát tett le alapitványképen azzal a kikötéssel, hogy a kamatok évenkint a tőkéhez csatoltassanak, mindaddig, mig él; halála után pedig a tőke kamatai fordittassanak a gyümölcsös fentartására.

Az egész egyezményben jó akarat nyilvánul, s mindazok részéről, a kik előnyeit hasznukra akarják forditani, annyira megérdemli a figyelmet, hogy nem ajánlhatjuk eléggé kivált ama körök figyelmébe, a kik az ifjuság gyakorlati nevelésére első sorban hivatottak.

A birtokos jóakaró törekvésének már élvezi örömeit. Az emlitett faiskolát nyolcz évvel ezelőtt telepitette, a mikor fiát az iskolába beiratta, tavaly nyáron, midőn a fia az iskolából kilépett, első izben osztottak ki gyümölcsfákat a kilépett fiuk közt. A birtokost az az öröm érte, hogy tanulók személyesen meglátogatták, hogy megköszönjék neki a jótéteményt.

A nyolcz évi tapasztalat szerint e gyümölcsös fentartása a bérrel együtt évenkint 5 márkába kerül. A birtokos a tőkét 100 márkára egésziti ki, hogy a gyümölcsös saját kamatjából fentarthassa magát.

Nálunk is nagyon szükséges, hogy a gyümölcstenyésztésre nagyobb gond fordittassék. Az okszerü gyümölcsfatenyésztést még kevesen ismerik nálunk, kivált a földmives gazdák közt vannak kevesen, a kik a gyümölcsfákat helyesen, okszerüen nevelni és kezelni tudják. E hiányokon első sorban a falusi iskolák volnának hivatva segiteni s erre a czélra hasonló gyümölcsfaiskolák berendezése nálunk is nagyon kivánatos volna.

Buzditásul közöltük a fenti példát abban a reménységben, hogy nálunk is találkoznak a gyümölcsészetnek oly buzgó barátjai, a kik e példát követni fogják.

---

* **Milyen vizzel öntözzük növényeinket?** Sokan nem tudják elképzelni, hogy mi lehet az oka annak, hogy gondosan ápolt s az öntözés szabályai szerint megöntözött növényeik nem olyan szép üdék és nem fejlődnek olyan szépen, mint mások növényei, a kik semmivel sem ápolják jobban és gondosabban, mint ők. Ennek többféle oka lehet, s ha valaki a kellő mértéket eltalálta, s növényeit csak akkor öntözi, a mikor szomjaznak és azok mégis satnyák, annak igen valószinü oka az, hogy nem arra való vizzel öntözték őket. Igen fontos kérdés az, hogy milyen vizzel öntözzük növényeinket. Mert a viznek a különböző szilárd és légnemü anyagok szerint, melyek benne vannak, különböző hatása van a növényekre. Legjobb mindenesetre az esőviz. Ebben nincs semmiféle káros hatásu anyag, de van benne sok tiszta levegő, tehát nitrogen is, a mely a növények leglényegesebb tápláléka. Zivatarok és hosszu szárazság után az esőviz nagyobb mennyiségü ammoniakot is tartalmaz, tehát sok tápanyag van benne. A szobai növényeket, ha csak lehet esővizzel öntözzük meg s azért lehetőleg mindig tartsunk belőle készletben. Másodsorban a *folyóvizet* kell emliteni. Ennek hatása és értéke természetesen attól is függ, hogy milyen talaju vidékeken folyik keresztül. Nagy városokból, jól trágyázott és kövér földekről sok mindenféle olyan anyaggal gyarapszik, a mely a növényeknek tápul szolgál. A lápvizzel és gyári vizzel kevert folyóviz növények öntözésére nem alkalmas, mert mérges anyagokat tartalmazhat. Legtöbb esetben a *tóviznek* is hasznát vehetjük, kivált a mélyfekvésü, erdőövezte tavak vizének. Sok tónak a vizét azonban rossz altalaja, például mész, elrontja. A *kutviz* határozottan rossz. Alacsony hőfoka és mésztartalma miatt sok növényt, például a hangaféléket (Erika-fajok) megöli, más növények elsatnyulnak tőle. A mész betömi a légnyilásokat s elcsufitja a leveleket. Ha más viz nincs s kutvizzel kell öntözni, ugy azt hosszabb ideig állni kell hagyni, hogy a mésznek egy része lecsapódjék benne.

* **Mire valók a szobai növények.** Ezt a kérdést nem egy ember vetette már fel, a ki a virágokkal, szobai növényekkel bajlódni nem szeret. Hogy mire valók a szobai növények, arra minden jó izlésü és a szép iránt érzékkel biró ember bizonyára azt fogja felelni: arra valók, hogy szobáinkat diszitsék, tetszetősebbekké s kellemesebbekké tegyék. Ezt a feleletet én még azzal toldom meg, hogy a szoba levegőjét javitsák s ugy a benne lakók egészségére jótékonyan hassanak. Egy középnagyságu levélből naponkint 1—2 gramm viz párolog ki. Nagy fákból majdnem egy akó viz párolog ki naponkint. Az erdő levegőjében mindig több pára van, mint a szabad levegőben, s azért érezzük magunkat az erdőben jobban, mint a mezőn. Ha a nagy városokban minél több fát ültetnének, sok kertet, parkot rendeznének be a helyett, hogy a meglevőket is beépitik, a hőség sem volna oly tikkasztó s elviselhetetlen bennök, mint a milyen. Mert a levegő elláttatnék azzal, a mi hiányzik belőle: megfelelő nedvességgel. Az utczai levegő szobáinkba is beáramlik; ha az utczai levegő nagyon száraz, a szobában is megérezzük, légzőszerveinket itt is megerőlteti és megtámadja. A szobák száraz levegőjén kétféle módon segithetünk. Ugy hogy lapos vázákat vagy más edényeket helyezünk el bennök vizzel vagy nedves lepedőket teritünk ki. De nagyobb helyiségekben nagyon sok edényt kellene alkalmazni, a lepedők kifeszitése ellen pedig a háziasszonyok emelik fel szavukat s egyszerüen nem türik. Nem marad tehát egyéb hátra annál, hogy a másik módhoz nyuljunk, a mely nemcsak a levegőt látja el a szükséges nedvességgel, hanem a szobai levegőt is jelentékenyen javitja. Erre valók a növények, még pedig a dusleveliiek, milyenek a pálmák, Plectogynumok, Phylodendronok, Aroideák, Dracaenák, Curenligók stb. E növényekből igen sok pára száll ki. De nemcsak a levelek párologtatják a vizet, hanem cserepeik is. Azonkivül oxygent is lélegzenek ki a szobai növények s ily módon is javitják a levegőt. Tudjuk, hogy az oxygen mily kellemesen hat légzőszerveinkre, tüdőnkre. A növények tehát nélkülözhetetlen kellékei a szobáknak, a melyek megérdemlik, hogy gondosan ápoljuk őket. B. J.

* **Levéltetvek és almafajok.** A levél tetvek dr. B—d tapasztalatai szerint nem minden almafajtára egyenlően veszélyesek. B—d öt évig tanulmányozta és kisérte figyelemmel e kártékony állatok müködését, s azt tapasztalta, hogy a téli aranyparmint legjobban szeretik, ezután Bauman renetjét. Harbert renetjét és a kaszeli renet almát támadják meg legsürübben. A franczia arany renet ugy látszik nem izlik nekik, valamint Cludius őszi almáját, a Charlamowskyt, kandai és champagnei renet almákat sem igen kedvelik. A fák, melyeket dr. B—d megfigyelt, egyenlő talajban álltak, egyenlően trágyáztattak és egyenlően ápoltattak. Valamennyi szabadon, szellős és napos helyen áll. Dr. B—d tapasztalataiból határozott következtetéseket még nem vonhatunk s csak megemlitésükre szoritkozunk azért, hogy a gyümölcstermelők szintén figyeljék meg fáikat. Lehet, hogy ugyanezt fogják tapasztalni s akkor legalább tisztában lesznek azzal, hogy mely almafajok érdemlik meg biztonság tekintetéből gyümölcsösükben az elsőbbséget. *B. J.*

VEGYESEK.

* **Hogyan készül iróból jó sajt?** Az irót, miután kissé megsavanyodott, 30—40 R. fokra hevitjük, a savót le szürjük s a szilárd részeket zsacskókba tesszük s nehéz tárgygyal lenyomjuk, hogy a még benne levő savó kiszürődjék. Miután a turó ily módon elég szilárd állományuvá tömörült, mintegy 4 százalék sóval és egy kis köménymaggal moggyurjuk s aztán mintegy 100 gramm sulyu hoszszukás téglákká alakitjuk. A téglákat szellős helyre rakjuk, hogy lassan átszáradjanak, mert ha gyorsan száradnak, megrepedeznek. A száraz sajtokat cserépedényekbe, vagy hordókba rakjuk, a közöket tölgyforgácsesal töltjük ki, (néhol a sajtokat sörbe is mártogatják), azután hetenkint egyszer kiszedjük és sós vizzel vagy savóval megmossuk. A sajt 8 hét alatt teljesen megérik s élvezhető. Nem valami csemege sajt, de meg lehet enni.

* **A gazdasági gépekkel foglalkozók óvintézkedései.** Alig mulik el nap, hogy itt vagy ott a gépek körül foglalkozók egyikét vagy másikát kisebb-nagyobb baleset ne érné. Sokszor nemcsak baleset, hanem a legnagyobb szerencsétlenség ér egy-egy munkást. Ennek oka részben a munkások könnyelmüsége, részben a gépek tökéletlensége. Az előbbi ok elháritása a munkásoktól, a második ok megszüntetése a gépgyárosoktól függ. Melyek azok a balesetek, a melyek a munkásokat legtöbbször érik? A gazdasági gépek körül a legtöbb szerencsétlenség következő esetekben történik:

1. Hajtó szijak megragadják a munkás karját, de miért, azért, mert vigyázatlanságból vagy véletlenül a szij és a korona (kések) közé dugta. Ha a munkáson nem bő, hanem testhez álló ruha van, kevésbbé van ennek a veszélynek kitéve. Leggyakrabban azokat a gyakorlatlan, ügyetlen munkásokat éri ez a szerencsétlenség, a kik a szijat a forgó kerékre akarják ráilleszteni. Lehet, hogy a szerelőtől látta, de nem tudja, hogy ez ifju korától fogva gyakorolja magát ebben s tudja, hogy hogyan tegye a forgókerékre a szijat, hogy karját el ne kapja. Gyakorlatlan munkásoknak tehát semmi szin alatt sem szabad megengedni, hogy a szijat akkor tegyék rá a kerékre, mikor a gép müködésben van.

2. Sok szerencsétlenség történt már a lóerejü fogaskerekü cséplőgépeknél is. A szerencsétlenség legtöbbször ugy történik, hogy a nők szoknyáit, vagy férfiak bő nadrágjait vagy gatyáit a fogak megragadják s a szerencsétlenség megvan. A gépnek ezeket a részeit be lehet deszkázni, a mi a munkát legkevésbbé sem akadályozná. A bajnak maguk a gépgyárosok vehetnék elejét, ha ilynemü cséplőgépeiket mindjárt a szükséges szekrénynyel ellátva állitanák elő.

3. A gőzcséplőgép etetőjén is igen sok és nagy szerencsétlenség történt már. Mily könnyen belekerül egy munkás a dobba, azt azok tudják legjobban, a kik ily borzasztó szerencsétlenségeknek szemtanui voltak. Igaz, hogy a cséplőgépgyárosok mindenféle módon igyekeztek már e nagy bajon segiteni, de teljesen megfelelő védőkészüléket még nem sikerült feltalálni. Legjobbak talán még a csapóajtók, de teljesen biztonságot ezek sem nyujtanak. A legtöbb szerencsétlenség azokon a cséplőgépeken történik, melyeknek nagyon sima asztaluk van, a melyen a munkás a szem összesöprése közben könnyen elcsuszik s a dobba kerül. Ezen a veszélyen tehát ugy lehetne segiteni; ha az etető asztalra keményfából való léczeket szegeznének, a melyek az elcsuszást lehetetlenné tennék. Női munkásokat az etető asztalra egyáltalában föl sem kellene bocsátani, valamint ittas munkásokat sem.

* **A takarmánykáposzta a vetésforgóban.** A takarmánykáposzta nálunk még nincs felvéve a vetésforgóba, noha ugy termésének sokasága valamint jó minősége miatt méltán megérdemelné, hogy takarmánynövényeink közt szerepeljen. Televénydus alacsony fekvésü kissé nedvesebb talajokban felette nagy tömeg takarmányt szolgáltat; száraz és silány talajokban azonban nem terem meg jól. A leveles vagy takarmánykáposzta nem alkot fejet, levelei azonban 2, söt 2½ m. magasságra is fölnyulnak és a torzsán igen sürün nőnek egymás mellett. Takarmányozási czélra nemcsak levelei, hanem torzsája is igen alkalmas; különösen jól hat az állatok tejelőképességére. Számos fajai között a fagyok iránti érzéketlensége és terméseinek nagysága által első sorban a Paulsen-féle magas barna káposzta ajánlható mint olyan, mely nemcsak kitünő tehéntakarmányt, hanem esetleg emberi táplálékot is szolgáltathat. Ezen növénynek az az előnye a csalamádé felett, hogy hideg, nedves esztendőkben is jó terméseket ád és e mellett legalább kétszer annyi tápláló anyagot foglal magában, mint az utóbb emlitett növény. Termelésénél ugy járunk el, hogy a meleg ágyakban felnőtt rászákat — korai zöld takarmány nyerése czéljából — lehető korán kiültetjük, vagy pedig ha késön akarunk a fagyok ellen is sikerrel küzdő zöld takarmányra szert tenni, az egész nyár folyamán augusztus első feléig még mindig elvethető, ekkor természetesen mindjárt a szabadba. Alája a talaj jól elkészitendő, mélyen fölszántandó és lehetőleg porhanyós állapotba hozandó. Ha a talaj nem volna jó erőben, nagyon tanácsos közvetlenül alája istállótrágyát venni alkalmazásba. Az emlitett fajon kivül kiemelendők még a hideget jól türő takarmánykáposzta (Cavalier, Chou à vache Vilmorin), a cavalier rouge d'Artois (Vilmorin), a széles levelü fourrage de la Sarthe és az elágazó törzsszel biró poitoni káposzta. Sorbavetésre 1 hektárra 1 klgr. magot kell számitanunk.

A KEZDŐBETÜK. 14

—ANGOL REGÉNY.—

— Oh, nem! a világért sem!

— Az a lépcső közvetlen az önök szobája mellett van; szenteljen nekem csupán öt perczet!

Hildegarde hátra nézett, miért is Hamilton, hogy minden további ellenvetésnek utját szegje, látszólag közönyös érdektelenséggel nézett a tó felé, de esdeklő hangon sürgeté:

— El kell jönnie, különben az egész éjszakát önre várva a kolostorban fogom tölteni.

Hiába iparkodott Crescencia tagadó választ adni, Hamilton siket maradt minden mentségre s oly közel lépdelt Hildegardehoz, hogy Crescencia kénytelen volt minden további ellenállás megkisérléséről lemondani.

Mielőtt beléptek volna a házba, Zedwitz diadalmaskodva sugta barátjának:

— Holnap reggel mindent megfogok tudni.

— Én pedig már ma este, — felelé Hamilton.

— Hogyan, hol és mikor?

— Ez az én dolgom s nem az öné.

— Kitudom én azt, arra mérget vehet.

— De megtiltom ám, — mondá Hamilton nevetve: a következő pillanatban azonban már megbánta gyermekes kérkedését s meg is mondta volna neki szándékát, ha Crescencia kompromitálása vissza nem tartja s aztán nemsokára látva, hogy Zedwitz élénk társalgásba elegyedik Hildegarde-dal, azt is remélte, hogy elfelejti az egész ügyet.

Vacsora után Rosenbergné, rendes szokása szerint kötéshez látott s Hamilton kedvetlenül bár, beszélgetni kezdett vele; meglehetősen unatkozott mellette mindaddig, mig a mostoha leányok el nem távoztak az étteremből; ekkor azonban a társalgás Hamiltonra nézve egyszerre érdekes fordulatot vett. Rosenbergné elmondta, hogy ö kiválóan rokonszenvez az angolokkal, kik oly szeretetreméltók s ezt tapasztalatból mondhatja, mert hiszen az utolsó három év alatt angol lakói voltak házában. Két kiadó butorozott szoba lévén, tudja, hogy az angolok minden tekintetben a legkivánatosabb lakók! Felesleges megemliteni, hogy Hamilton megragadta az alkalmat s lehetőleg rövid idő alatt megköttetett a szerződés kölcsönös megelégedésre a kiadó lakás bérletére nézve. Rosenbergné ki nem fogyott az angol nemzet dicséretéből s végül kijelenté, hogy most, miután mostoha leányai is otthon vannak, semmi se birhatná rá mást, mint angol gentlemant befogadni hajlékába. Az angolok szokva lévén a családias életmódhoz, nem tartják szükségesnek esztelenségekkel mulattatni a fiatal leányokat, mihelyt alkalmuk nyilik öt perczig egyedül lehetni velük.

— Ismeri ön Mr. Smith-et? — kérdezé Rosenbergné.

Hamilton három-négy Smith-nevü egyént is ismert.

— Én Mr. Howard Seymour Smith-et értem. Vagy talán Black kapitányt ismeri?

— Nincs szerencsém ismeretségükhöz.

— Black kapitány is kitünő derék ember; nálunk lakott a mult esztendőben; hanem ebédelni a vendéglőbe járt. Ön a legelső, ki mint családtag lesz körünkben, kiváncsi vagyok, mit szól majd férjem a dologhoz.

— Szabad megkérnem, hogy irjon neki már holnap e tárgyban, miután én már felkértem ez iránt Z. bárónét s igy tudni szeretném...

— Oh, istenem! felesleges az irás; én mindig magam intézkedem az ilyes dolgokban.

— Az esetben, elintézettnek tekintem az ügyet, — szólt Hamilton felállva, mire Rosenbergné is készülődött s igy együtt mentek fel az emeletbe.

— Minden tőlem telhetőt el fogok követni, hogy körünkben otthonosan s jól érezze magát, — mondá Rosenbergné, jó éjt kivánva.

Az óra éppen kilenczet ütött, midőn szobájába lépett Hamilton. Izgatottan helyezte gyertyatartóját a kályhára, aztán ajtaját gondosan bezárta, hogy ha esetleg Zedwitz eljönne, ne tudja meg, otthon van-e vagy sem.

Azt fogja gondolni, hogy már lefeküdtem s elaludtam, ha feleletet nem kap, — volt Hamilton bölcs okoskodása, a mint a kulcsot zsebébe dugva labujhegyen a kijelölt hely felé lépdelt, hova megérkezve, megvonult egy sörös-hordó mögött és várt mindaddig, mig végre lépteket nem hallott a lépcsőkön. Ekkor előre lépve halk hangon igy szólt:

— Itt vagyok, nyujtsa ide kezét. — De bizony senki sem nyujtotta oda a várt kezet, hanem inkább ugy tetszék Hamiltonnak, mintha valaki három-négy lépcsőfokon felszaladna, a mi érthetlen volt előtte. Ugy okoskodott azonban, hogy Crescencia alkalmasint valami neszt hallván a folyosón, jobb alkalomra akar várni. Ujra a barátságos hordó mögé huzódott tehát s ott várt vagy jó félóráig. Valahára megérkezett Crescencia s félénken tekintgetett körül a sötétségben.

— Itt vagyok, ne féljen, senki más nincs a közelben, — susogta Hamilton, elibe menve.

— Csupán azt jöttem megmondani, hogy... hogy... nem jöhetek el.

Hamilton alig birta elpalástolni a mosolygást.

— No, de jöjjön le legalább és mondja meg, hogy miért?

Crescencia lejebb ment pár lépcsővel.

— Nos, hát miért nem jöhet?

— Mert nincs bátorságom; ugy félek a sötétségtől.

— De a kolostor sikátoraiban nincs sötétség; inkább oly szépen világit a hold! Jöjjön.

— Nem lehetne-e ép oly jól találkoznunk holnap reggel hat órakor a kertben?

— Nem hallom szavát, — felelé Hamilton, ki egyszerre megsiketült; — pedig jobb volna még halkabban beszélni, nehogy esetleg valaki meghalja.

— Holnap reggel a kertben, — susogta ismételten Crescencia egészen közel lépve Hamiltonhoz.

— Már egy teljes órája várakozom, — volt a leányka gondolatait eltériteni akaró felelet.

— Nem tehetek róla. Hildegarde csak éppen most aludt el.

— Itt nem szabad maradnunk, különben még kihallgathatnak. Jöjjön, — susogá az ifju, karon fogva Crescenciát.

— Nem lehet,... nem tehetem,... inkább holnap a reggelizés előtt, vagy a mikor akarja; csak most ne. Ereszszen, oh engedjen távozni!

Hamilton már el is eresztette volna, de Zedwitz dicsekvésének gondolata határozottá tevé.

— De most, miután már ide jött, miért vonulna vissza? — mondá szemrehányó hangon. — Mindenki ágyban van; egyetlen emberi lény sincs a zárdában. Hiszen én csak öt perczet kérek, mely alatt zavartalanul beszélhessek önnel.

Szavai közben folyton tovább vezette a fiatal leányt, ugy, hogy pár percz alatt négyszöghöz értek, hol megálltak s egész áhitattal töltötte el őket a hely csendes magánya. Egyetlen nesz, a mit hallottak, csakis lépteik visszhangja volt s a holdvilág fénye annyira megvilágitá a kőfalnál álló szobrokat, hogy csaknem el lehetett olvasni a feliratait is a sirköveknek, melyek egyuttal a kövezetet is képezték a sikátorban.

Hamilton a kolostor alapitója, Aribo grófnak emlékszobra mellé ültette le Crescenciát, azt várva, hogy ez megszólitsa őt; de a fiatal leánynak semmi kedve se volt megkezdeni a társalgást, hanem elmerengve nézett a földre; sokkal hajlandóbbnak látszott az ábrándozásra, mint a közlékenységre.

Hamilton, ki sokkal inkább felfogta a fiatal leány helyzetének kényes voltát, mint az maga, attól félve, hogy a cselédség közül valamelyik meglátthatná, — végre némi türelmetlenséggel kiáltott fel.

— Ne vesztegessük el a drága perczeket, de kérem mondja meg nekem azonnal mi történt.

Crescencia izgatott lett, betakarta arczát kezével, de hallgatag maradt.

— Az ég nevére kérem, világositson fel, mi bántja önt! — esdekelt Hamilton.

— Én nagyon, de nagyon boldogtalan vagyok,— zokogta a szegény leány.

— De hát miért? miért boldogtalan?

— Mivel... mert... férjhez kell mennem!

— Férjhez!... És ugyan kihez kell férjhez mennie?

— Stultz őrnagyhoz.

— Stultz őrnagyhoz! Valóban ez nagyon is hirtelen lett elhatározva. Mielőtt Seonból elutaztam, az őrnagy sokkal hajlandóbbnak látszott nővére kezét, mint az önét megkérni!

— Oh, természetes, hogy Hildegarde jobban tetszett neki, mert hiszen ő sokkal eszesebb és szebb is mint én vagyok; de hát Hildegarde rá se hallgatott s vén bolondnak nevezte.

— Csodálom, dicsérem őszinteségét, — szólt Hamiltom.

— Söt annyira ment indulatossága, mikor az őrnagy tovább is ostromolta, hogy a szájára legyintett.

— Hogyan! a szájára ütött!

— Igen, midőn az őrnagy minden áron meg akarta csókolni a kezét, — legalább ő igy mondja, — Hildegarde haragra lobbant s a nagy tusakodásban, hogy kezét kiszabaditsa, megütötte arczát. Erre aztán persze kinyilatkoztatta Stultz őrnagy, hogy Hildegardeot nőül nem venné, még ha tizszerte szebb s azonfelül herczegné lenne is.

— Nővére nagyon szenvedélyes, heves természetünek látszik.

— Szenvedélyes! oh igen; Hildegarde heves is tud lenni néha, de hirtelen le is csillapul és aztán olyan kedves, szelid azokhoz, a kiket szeret! Senki se ismeri őt olyan jól, mint én, talán az atyám kivételével, ki azt állitja róla, hogy ha heves nem volna, tökéletes, hibátlan lenne; irányomban különben sohasem heveskedik.

— Talán azért, mivel ön feltétlenül s mindenben enged az ő akaratának? De mondja csak, miért nem követi ön is az ő példáját és miért nem utasitja vissza szintén Stultz őrnagyot, ha nem szereti?

— Ő engem meg se kérdezett, hanem csak a mamával beszélt és atyámnak irt; akkor pedig, mikor már megegyeztek, nem volt bátorságom ellentállani; pedig ő már negyvenhat esztendős, mig én csak jövő évben töltendem be a tizenhatodik évemet!

— Ez mindenesetre nagy korkülönbség.

— Fel se venném én azt a harmincz év különbséget, ha az arcza nem lenne olyan veres és alakja olyan köpczös; de én ki nem állhatom a vörös és köpcsös férfiakat!

— Meg vagyok győződve, szivesen megváltoztatná ő külsejét, ha tőle függne, hogy az ön tetszését megnyerje, — jegyzé meg mosolyogva Hamilton.

— Hildegardenak se tetszenek a vörösképü férfiak, — mondá Crescencia boszusan.

— Persze annak mind helyesnek kell lenni a mit Hildegarde állit, — jegyzé meg Hamilton gunyosan; — pedig azt még se vettem észre, hogy ellenszenvezne a vörös arczu Zedwitz gróffal.

— Hildegarde azt mondja, hogy Zedwitz gróf nagyon szeretetreméltó, és legkevésbbé sem önhitt, se nem vakmerő.

— Es ugyan kit tart ő önhittnek, vagy vakmerőnek, ha szabad kérdeznem.

— Önt is... vagyis inkább azt mondja, hogy önhitt s vakmerő lenne, ha megengednék.

— En azt hiszem csalatkozik itéletében. Es ha ő lenne itt egyedül Zedwitzel...

— Hildegarde soha se cselekednék ilyesmit, nem soha! Es nekem se lett volna szabad eljönnöm, — mondá ijedten állva fel helyéből s aggályteljesen nézve körül. Ekkor egyszerre az ifju karjára támaszkodva s szemeit ugy kimeresztve mintha valamit merőn nézne s még tisztábban látni akarna, alig hallható hangon rebegé:

— Mi az ott?

— Hol?... én semmit sem látok.

— Ott... ott a szögletben! A hold épen most megvilágitja azt az alakot.

— Oh, az egy kőalak, egy emlékszobor, vagy olyas valami lesz. Menjünk oda és nézzük meg.

— Nem, a világért sem... láttam, hogy megmozdult.

— Csak képzeli, hogy mozdult; a holdvilág okozza ezt az optikai csalódást. Itt marad-e addig, mig én megvizsgálom?

— Oh, nem, nem, ne hagyjon itt! En... én azt hiszem, hogy... valami kisértet. Oh minek is jöttem én ide? miért jöttem el?

— Ne ijedjen meg ok nélkül, meg vagyok győződve, hogy semmi sincs ott, de...

— Ott, ott... most ujra mozgott! — kiáltá Crescencia és az ifju karját megragadva, annak mellére borult, hogy eltakarja arczát.

— Jöjjön, — biztatta Hamilton, — engedje, hogy felvezessen szobájába, nővéréhez.

Crescencia reszketett, de azért megkisérlé a járást. Az általa megjelölt alak azonban valami büverővel birhatott, mert a leányka nem tudta, vagy nem akarta szemét elvonni róla, és noha Hamilton azt váltig erősitette, hogy emlékszik, miszerint látta azt a szobrot már nappal is, söt első pillanatban csakugyan azt hitte maga is, csakhamar kellemetlenül kellett meggyőződnie ebbeli tévedéséről. Minden pillanatban határozottabban jobban kivehették az alak körvonalait, söt még a posztó ruha széles ránczait is megkülönböztethették a hold fénye mellett. Hamilton kisérletet tett, hogy sebesebben elvezethesse Crescenciát, de ebben a perczben a titokzatos alak lassan felemelte egyik merev karját és fenyegetőleg mutatott reájuk. Ez betetőzte a látományt. Crescencia rémülten simult Hamiltonhoz; és mialatt az ifju a leány fülébe ezt suttogá: «Az ég nevére kérem, gondoljon a következményekre, ha itt felfedeznék és ne sikoltson, a leányka görcsösen szoritá az ifju karját, reszketni kezdett, aztán kétszer-háromszor lélekzet után kapkodva, eszméletlenül annak karjaiba rogyott.

Hamilton borzasztón megrémülve, bár most már

A valódi franczia czigarettapapir

„LE VRAI GOUDRON"

DE NORWEGE
JESEPH BARDOU & FILS gyárából
Perpignan és Párisban, 10274

az **egyedüli czigarettapapir,** mely norvégiai fenyő-kivonatban van áztatva **és mivel a fenyő-kivonat a gége, légzőcsövek és a tüdőre nézve a legegészségesebb szer** ennélfogva is az **egyedüli czigarettapapir,** melyet a dohányzó **egészsége minden hátránya nélkül** használhat.
Számos orvosi és az ipar tekintélyeitől származó bizonyitvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, — 16 diszoklevél, 20 versenykivüli oklevél.

Kapható minden norinbergi, diszműáru és papirkereskedésben, valamint minden dohány- és szivartőzsdében.

RUSTON, PROCTOR ÉS Tsa

BUDAPEST, nádor-utcza 41. szám alatt
ajánlják
nagy raktárukat
ugy mint:
gőzmozgonyokat, fa-, szén- és szalmafütésre. 9994

Legujabb gőzcséplőgépeket könyöktengely nélkül.

Szeges gőz-cséplőgépeket $2^1/_2$, 3 és 4 lóerejü nagyságban. Járgány-cséplőket tisztitó készülékkel vagy a nélkül.

Egyes, kettős és hármas ekéket.

Sor- és szóró-vetőgépeket, szénagyüjtőket rostákat és kukoricza-morzsolókat stb. a legolcsóbb árakon és kedvező feltételekkel.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

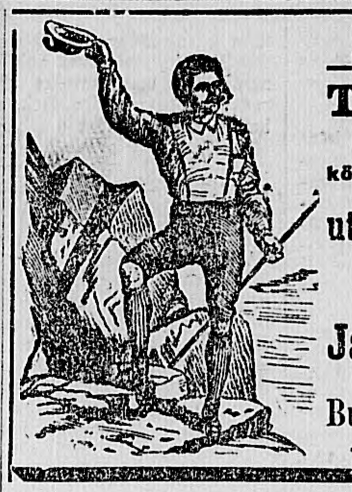

Az utazási idény alkalmával.

Turista és utazási ingeket

könnyü nyári tricotból, fehér és természetes szinben,

utazási takarók és plaideket,
valamint az összes
Normal-alsóruhaneműeket
ajánlja 10555

Jaeger tanár társulata.

Tulajdonos: **JORDÁN KÁROLY.**
Budapest, IV., Váczi-utcza 30. sz.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Az általam részletfizetésre eladott sorsjegyek mindig pénztárambau vannak és kivánatra felmutattatnak.

Törvényesen lebélyegezett

JÓ SZIV SORSJEGYEK

évenkint 3 huzás

Főnyeremény: 30,000, 20,000, 15,000.

legközelebbi huzás már junius 15-én.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon vagy havi

részletfizetésre

az 1883. évi XXXI. t.-cz. értelmében:

3 darab 34 részletben	à frt	—.58
5 » » »	à frt	—..9
10 » » »	à frt	1 98
20 » » »	à frt	3 96

A vevő már 2 részlet befizetése után megkapja a sorozat- és számokkal ellátott részletivet, melynek alapján az **már a legközelebbi huzáson minden nyereményre egyedül játszik.**

Magy. kir. **Állam sorsjegyek** Huzás junius 27. Főnyeremény **60,000 frt** és 8966 mellléknyeremény. 1 sorsjegy ára 2 frt. Hét sorsjegy vételénél **egy sorsjegy ingyen**. Teljes utánvéttel mi sem küldetik.

Ifj. SCHÖN ÁRMIN, Bank és váltóháza. **Budapest, Király-utcza 1.**

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 10468
Huzási lap minden huzás után megküldetik.
Ügynökök nagy jutalék mellett kerestetnek.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönséget értesiteni, hogy 50 év óta helyben fönnálló

női-divatáru üzletem

általakitása következtében,

női-ruhák készitését

is berendeztem.

Gyászruhák 12 óra alatt készittetnek el.

Mig egyrészt jeles munkaerők megszerzése, másrészt

a legdivatosabb női ruhaszövetek nagy választéka

és igen jutányos áraim által azon kellemetes helyzetben vagyok, hogy az igen tisztelt hölgyközönség minden igényeinek megfelelhetek.

Hatóságilag engedélyezett végeladásomból

fennmaradott áruk, **különösen tavaszi és nyári czikkek,** mig a készlet tart, még jutányosabban árusittatnak el. — Ugymint előre haladt idény végett a **nyári árukat** tetemesen **leszállitottam.** — Szives pártfogását kéri

LEONHARD M., ezelőtt JANKOVITS P.

Budapest, Deák Ferencz-utcza 10-ik szám alatt. 10556

KOTZÓ PÁL,

Budapest, VIII. Üllői-ut 18.

ajánlja mindenféle gazdasági géppel dúsan felszerelt raktárát kitünő minőség, olcsó árak és legkedvezőbb fizetési feltételek.

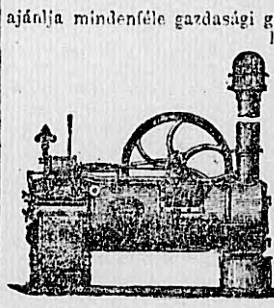

Uj! Compound gőzmozgonyok $33^1/_3$% tüzelőanyag megtakaritással.
Uj! Sines gőzcséplők, alsó szelelővel, különös hosszu szalmarázóval és nagy felületü szitákkal.
Uj! Szöges rendszerü tisztitógőzcséplők választékban. 10559
Uj! Legczélszerübb járgány- cséplőkészletek kisebb gazdáknak ft. 180.
Uj! Valódi amerikai szénagyüjtők.

Legmagasabb kitüntetés!!

Lohse-féle Gyöngyvirág Eau de Cologne

a legutóbbi Melbourne-kiállitáson kitüntetésben részesült, és **felfrissitő** tulajdonságai miatt nemcsak mint pótlék a viz- és fürdőhöz jó hirnévnek örvend, hanem **erősitő,** éltető illata miatt zsebkendők, ruhák stb. illatositására minden országban az egyszerü kölni viz előtt előnyben részesül.

LOHSE GUSZTÁV, 46 Jägerstrasse, **Berlin**
udvari illatszerész.

Kapható minden jobb illatszerésznél és diszmű-árusnál. 10569

ÁRJEGYZÉK:

Piquet-mellény minden szinben	3 frt.	
Őszi öltözékek	14 frttól 45 frtig	
Nyári öltözékek	14 « 40 «	
Őszi és tavaszi felöltők	8 « 45 «	
Esőköpenyek, vizhatlan (jótállva)	15 « 35 «	
Őszi és tavaszi zekék	$6^1/_2$ « 30 «	
Őszi és tavaszi jaquetek	15 « 30 «	
Nyári zeke	4 « 18 «	
Fekete szalon-öltözékek (frakk vagy testhez álló kabát)	24 « 60 «	
Testhez álló kabátok valódi kammgarnból	16 « 42 «	
Papi kabátok	18 « 32 «	
Vadász-kabátok	6 « 35 «	
Iroda kabátok	$6^1/_2$ « 10 «	
Téli kabátok	15 « 50 «	
Köpenyek és Havelokkok	12 « 50 «	
Utazóguba, steierlodenből	12 « 25 «	
Utazóbundák, mosómedve béléssel	70 frttól 250 frtig	
Városi bundák mindennemü béléssel	65 « 500 «	
Vadász-bundák mindennemü béléssel	20 « 100 «	
Lábzsákok és szőrcsizmák	5 « 23 «	
Téli nadrágok	6 « 14 «	
Tavaszi és őszi nadrágok	4 « 12 «	
Nyári nadrágok	4 « 10 «	
Különböző mellények	2 » 6 «	
Gamasnik	2 « 10 «	
Hálókabátok	7 « 65 «	
Vászonöltözékek	10 « 25 «	
Lüsteröltözékek	9 « 25 «	
Lüster zekék	3 « 10 «	
Lüster jaquetek	8 « 15 «	
Clots-kabátok	10 « 18 «	
Orleans-frakk	6 « 15 «	

KÜLÖNLEGESSÉGEK. — Egyedül nálam kaphatók még:
Moro-féle északsarki lodenkabát 16 frt. Moro-féle északsarki mentschikoff 26 frt.
Libériák nagy választékban, feltünő olcsón.
A legfinomabb **angol, franczia és brünni** szövetekből **mérték** után is megrendelhetők.
Vidéki megrendelések utánvét mellett teljesittetnek; nem megfelelő küldemények haladéktalanul visszavétetnek.

ROTHBERGER JAKAB
cs. és kir. udvari szállitó 10347
Budapest. váczi-utcza 23. (a nagy Kristófhoz czimzett házban.)

HOFHERR ÉS SCHRANTZ

gazdasági gépgyár és vasöntőde

Gyár: **VI., váczi-körut 57. sz.** **BUDAPESTEN** Raktárak és irodák: **V., váczi-körut 76. sz.**

Külön osztály **gőzmozdony, gőzcséplők** és **kazalozók** gyártásához

ajánlják az általánosan legjobbnak elismert

4, 6 és 8 lóerejü szabad. gőzcséplőkészleteiket

verőléczes rendszer, háromtagu szabad. dobkosárral és szabad. második szalmarázó szerkezettel,

$2^1/_2$, 3 és 4 lóerejü szabad. gőzcséplőkészleteiket

szabad. páncézlszeges dob és kosárral, kettős tisztitó szerkezettel osztályozó hengerrel vagy anélkül és szabad. második szalmarázó készülékkel ellátva, olcsó árak mellett.

Jegyzet: **A háromtagu szab. dobkosár,** mely néhány év óta nagyobb uradalmakban behatóan kipróbálva lett és kitünőnek bizonyult, a szalmának vetőirányát megváltoztatja oly formán, hogy az nem mint mostanáig a szalmarázók másik fele részére vettessék, hanem ugy, hogy a szalmarázók egész hossza szolgáljon a kicsépelt szalma kirázásához; ezáltal a szalmarázók tökéletes munkát végeznek, és a **szabad. második szalmarázó készülék** egyetemes működése folytán (mely előnyösen különbözik más e fajta készülékektől azáltal, hogy a törekrázó asztal önsulyát nem nagyobbitja, hanem a szalmarázókon alkalmazva, ugyanoly hatásos rázó mozgásnak van alávetve, mint a szalmarázók maguk) **a kicsépelt szalma igazán kétszeresen és erélyesen lesz kirázva s ennek következtében magelszóródás nem fordulhat elő.**
Ezen két készüléket szabadalom által védtük utánzás ellen Magyarországon, Ausztriában, Német- és Angolországban.
Gőzcséplőkészleteink kitünő szerkezete és munkaképességéről szóló számos elismerő nyilatkozatok rendelkezésre állanak.
Terjedelmes **árjegyzékek gőzmozdony, gőzcséplő és egyéb gazdasági gépekről** bérmentve és ingyen. 10379

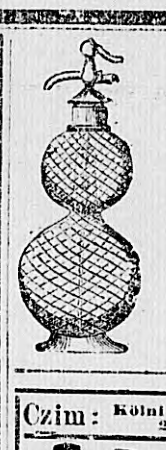

Orvosi szaktekintélyek által kitünőnek elismert
Önfejlesztő szodavizkészülékek
a legjobb hazai gyártmány.

Űrtartal.:	3	4	5	6	8 10 meszely
Ára frt	7,	8,	9.50,	12,	15, 16.—

valamint a szodaviz készitéshez.
Soda bicarbona és **Borkősav** kis csomag 90 kr. nagy csomag 1 frt 80 kr. kapható

LIPPERT GYULA
látszerészeti és mechanikai műintézetében
Budapest, IV., muzeum-körut 39. sz.
Javitások jutányosan, gyorsan és pontosan teljesittetnek. 10557

Czim: **Kölni viz főraktára: Budapest, Dorottya-utcza 2-ik szám. (Magyar király szálloda.)**

Egyedül valódi kölniviz.

Joh. Maria Farina alap. 1709-ben legrégibb desztilator.
Arak: 1 **eredeti láda** 3 kis üveggel 1 frt,
1 » » 3 nagy » 2 frt,
1 » » 6 » » 4 frt.

Kölni-viz-szappan. A kölni viz-kivonat-szappan kellemes illata a legválogatottabb anyagokat és leggondosabb vegyitést követeli meg, és igy az értékét garantirozza. Tökéletesen tiszta és teljesen semleges. A bőrre, főkép az idegekre legjobb hatással bir. Használatban felette kellemes. Egy dobozzal (3 darab) 1 forint. Szétküldés azonnal — utánvéttel. 9446

Legnagyobb és legolcsóbb

butor-bevásárlási forrás

PATYI ISTVÁN ÉS TÁRSAI

hazai gyártmányu asztalos és saját készitményü kárpitos butortermeiben 10412
Budapest, koronaherczeg-utcza 11. sz. I. em., zsibárus-utcza sarkán.

Több száz szoba asztalos- és kárpitos-butor, saját tervrajzaink szerinti kivitelben, folyton a **legolcsóbb árakon,** irásbeli kezesség mellett adatnak el. Függönyök és szőnyegek gyári áron alul. — Gyors és pontos kiszolgáltatás biztosittatik vidéki megrendeléseknél. — **Árjegyzék ingyen küldetik.**

---

arról is meg volt győződve, hogy valaki rosz tréfát csinált magának az ő rovásukra, indulatosan felkiáltott. Félre az alakoskodással, bárki legyen is, és nézze, hogy mit mivel!

Szavai közben a hold fénye épen Crescencia élettelen alakjára esett, mire Zedwitz gróf egy pillanat alatt mellette állott. Mentegette magát, hogy eszeágában se volt a kisértet szerepére vállalkozni még akkor, mikor utánuk osont.

— Nem törődöm azzal, hogy mi szándéka volt, kiáltá Hamilton még ingerültebben: hanem annyit mondhatok, hogy ezt a szegény kis leányt megkimélhette volna a hiábavaló rémülettől.

— Nem gondoltam meg a következményeket. Nagy bolondság, söt megbocsáthatlan hiba volt tőlem, ha ugy tetszik. De azt nem szabad képzelnie, hogy talán hallgatództam, mert ünnepélyes komolysággal kijelentem, hogy társalgásukból egyetlen szót sem hallottam.

— Azt az egész világ hallhatta volna: tört ki Hamilton, indulatosan taszitva el a kezet, mit Zedwitz vállára helyezett, azt mindenki bátran kihallgathatta volna! de mit tegyünk most? Crescencia semmi életjelt nem ád és egészen jéghideg. Ki tudja, talán megölte öt?

— Oh, nem, nem, csak elájult; azonnal vizért futok.

— Megőrült ön? — kiáltá Hamilton, erővel visszatartva Zedwitzet; soha senkinek sem szabad megtudni, hogy ö itt volt velem … velünk.

— Oh, én azt hiszem, hogy,

— Észszerüen kell gondolkoznia, hogy jóvá tehesse oktalanságát.

— Vigyük fel öt testvéréhez, ő nem fogja elárulni és mindenesetre legjobban fogja tudni mit kell alkalmazni, hogy eszméletre térjen.

Azzal mindketten gyöngéden megfogták Crescencia élettelen testét és karjaikon végig vitték a folyosón s fel a lépcsőkön. Szerencsére a legelső ajtó vezetett az ő szobájába. Hamilton figyelmeztette Zedwitzet, hogy nagyon halkan, ovatosan kopogtasson, nehogy a szomszédok felébredjenek. De minden kopogtatás kárba veszett, mert Hildegarde igen egészséges álomnak örvendett s Zedwitz végre is elhatározta, hogy benyit a fiatal leányhoz és felébreszti öt.

Hamilton azután hallotta az álmából felriadt leányka ijedt hangját, az aggályteljes kérdezősködést s végül annak nyilvánitását, hogy Zedwitz hagyja el a szobát. Ez megtörténvén, Hildegarde már egy pillanat mulva nagyon izgatott állapotban kinyitotta az ajtót.

Miközben Hamilton az ágyra fektette Crescenciát, Zedwitz gyertyát gyujtott, Hildegarde pedig komolyan kérdezősködött, hogy tulajdonképen mi történt.

— Ocsmány köpenyem oka mindennek, — felelé Zedwitz kitérőleg, — Crescencia kisasszony meglátott a mint ott állottam a hold fényétől megvilágitva és kisértetnek képzelt.

— A holdvilágnál látta önt állani?.. de hol?.. mikor? Óh, menjenek önök mind a ketten, — kiáltá indulatosan, midőn meglátta hugának a gyertya fénye által megvilágitott halálsáppadt arczát; — távozzanak s hagyjanak magamra Crescenciával.

A fiatal emberek elhagyták a szobát s a folyosó egyik ablakából kinéztek a négyszögü udvarba. Hildegarde is kilépett pár percz mulva s Zedwitzel beszédbe ereszkedett, mely beszélgetést Hamilton kissé tán tulságos hosszunak is talált, de nem volt képes beszédjüket meghallani; abban a pillanatban pedig, midőn a beszélőkhöz közeledett, rögtön bezárult az ajtó a fiatal leány után, s igy ő már csak Zedwitztől kérdezősködhetett beszélgetésük tárgyáról.

— Hogy érzi magát Crescencia?

— Jobban, vagyis egészen jól; első perczben azt hitte, hogy álmodott, de most már tudja az ellenkezőt.

— Hm! Képzelem mennyire nagyitotta a dolgot, midőn az imént magyarázgatott Hildegardnak.

— Nem én! mert az egész idő alatt arra a bűvösbájos kicsiny háló főkötőre gondoltam, mely olyan pompásan illett szép arczocskájához.

— Eh! Ha annyira kedveli az efféle főkötőket, ajánlom, hogy menjen Londonba. Ott minden utczán és minden órában láthat olyat tuczat számra azon bajor lányok fején, kiknek más hivatásuk sincs ott, mint folyton azt kiabálni, «vegyenek seprőt».

— Nos, és honnan tudja, hogy azok bajor leányok? részemről valószinübbnek tartom, hogy inkább hollandiak.

— A londoni nép bajoroknak nevezi őket, annyira pedig, bevallom soha sem érdekeltek engem, hogy megkérdeztem volna tőlük.

— Lehetséges; de ha azt önnek megmondom, hogy a bajorok nem szivesen hagyják el hazájukat, és ritkán olyan szegények, hogy itthon meg ne tudnának élni, miről a mi házassági törvényeink is gondoskodnak; továbbá meggondolva, hogy London nagyon messze esik Bajorországtól, a gőzhajó pedig ugyancsak megkönnyiti a hollandi leányok oda szállitását, be fogja látni édes Hamilton, hogy azok a leányok inkább lehetnek hollandiak, mint bajorok.

— Milyen melegen tudja védelmezni hazája leányait, és azoknak csunya főkötőit, — nevetett Hamilton; — de — tevé utána szobája ajtaját felnyitva, — de valóban nem méltó ez a tárgy arra, hogy felette vitatkozzunk. Jól van, legyenek azok a leányok hollandiak, ha ugy tetszik, nem bánom, hanem a főkötőik csunyák, akár mit mondjon is.

— Attól függ, hogy ki viseli! Ma éjjel például a legigézőbb fejéknek tünt fel előttem az ilyen kicsiny hálófőkötő.

— Még talán azt is szépnek találja, ha az egyik láb papucsban van, a másik pedig meztelen.

— Mit ért ez alatt?

— Azt értem, hogy a szép Hildegarde a nagy sietségben és sötétben alkalmasint csak egyik papucsát találhatta, mert olyan kecsesen lépdelt piczíny meztelen lábával, mintha a legkényelmesebb czipő lett volna rajta.

— Én nem néztem a lábára: de még akkor is csak megcsodálhattam volna feledékenységét, mely testvére iránti aggodalmának tulajdonitható.

— Igaza van, Zedwitz, — szólt Hamilton szokatlan melegséggel, — tökéletesen igaza, mert noha nem mondhatom a hálófőkötőt szépnek, azt be kell ismernem, hogy ma éjjel jobban el voltam ragadtatva Hildegarde, mint bármely más nő által, kiket eddig láttam az életben. Ő rendkivül szép teremtés, csak az kár, hogy olyan gonosz.

— Gonosz! Megőrült ön?

— Dehogy őrültem. De tanácslom, hogy legyen óvatos udvarlásával, mert Hildegarde képes a legkisebb merészségért szájára ütni.

— A számra ütni!

— Ez már bizonyos. Ugy bánt el ő a szegény Stultz őrnagygyal is, csupán azért az ártatlan vakmerőségért, hogy nőül kérni merte, a miért annak piros arcza karmazsinra változott.

— No most már látom, hogy tréfál.

— Nem annyira, mint hiszi, arról biztositom. Crescencia a tanum reá. Igaz ugyan, hogy ö némileg enyhité a dolgot azzal, hogy Hildegarde nem mindig olyan heves, söt vele szemben soha!

Zedwitz leült az asztalhoz és ujjaival dobolva lesni látszék, hogy még többet is hallhasson.

— Lehetséges utoljára is, hogy ő csak heves véralkatu, folytatá Hamilton. — Gyakran hallottam mondani, hogy a szenvedélyes emberek többnyire jószivüek és tényleg nagyon szeretetreméltók, mikor nem indulatoskodnak!

— Ki gondolhatta volna ezt? szólt Zedwitz elgondolkozva, — pedig olyan angyal arcza van?

— Ne bizzunk az angyal arczokban! mondá nevetve Hamilton. — — Az én bátyám John, kinek sok tapasztalata van e téren, azt mondja, hogy az angyal arczu nők igen gyakran ördögök, és ha nem ördögök, akkor unalmasak; már pedig a kettő közül mindig az ördögöt választanám … még feleségnek is!

Zedwitz elégületlenül dörzsölte homlokát.

— Ön tehát ingerlékenynek tartja öt? — kérdezé.

— Azt épen nem mondhatnám, de többször tapasztaltam már, hogy hirtelen, heves természetü.

— Ön! és mikor?

— Az mindegy; de egy izben bolondnak nevezett s lábával toppantott, ugy hogy ijedtemben elfutottam.

— Alkalmasint próbára tette türelmét; mert ma bizony magamnak is volt alkalmam megitélni, mennyire félénk és szerény ön édes Hamilton. Nem mintha kárhoztatni akarnám azért, hogy Crescenciát ma este csaknem erőszakkal vezette a kolostor sikátoraiba. Igaz, hogy aztán megvédelmezte, söt karjaiba is felfogta, midőn összeesett.

— Nagyon természetes az, ha Crescencia félelmében hozzám simult, — szólt Hamilton komolysággal, — valamint ép oly természetes, hogy ájulásában karjaimmal támogattam öt.

— Oh, minden esetre természetes, de most már ne beszéljen nekem többé félénkségről, tartózkodásról. A lépcső alján minden inkább volt, mint tartózkodó …

— Talán ott is ott volt?

— Nem messze önöktől, meglapulva mint egy patkány.

— Ej! ha elkergethettem volna egy gereblyével, az egész rémes jelenet elmarad.

— Meglehet, de hiszen tudja, hogy ön maga bátoritott fel arra, hogy lejöjjek. Mindaddig nem tudtam hol vannak, mig csak azt nem susogta olyan csábitólag: «Itt vagyok, nyujtsa ide a kezét.»

— Ön volt tehát, ki akkor visszafutott a lépcsőkön?

— Igen, de a másik oldalon ismét leszöktem és más uton kerültem a folyosóba.

— Jól van, remélem azonban, hogy nem maradok sokáig adósa.

— Óh, remélem, az ön haragja lecsillapult már eddig.

Fogadjunk inkább egymásnak örök barátságot. Hiszen miután vetélytársak nem vagyunk, ez könynyen lehetséges.

— Ki tudja, talán még lehetünk vetélytársak, mert ma este Hildegarde nagyon megbüvölt. Crescencia még nagyon gyermekes.

— Remélem, nem komolyan beszél, — kiáltott fel Zedwitz, Hamilton észlelete szerint ijedten.

— Igazán nem tudom, komoly-e a dolog, vagy sem. Én csupán kellemes időtöltésül kezdtem udvarolgatni, hogy ne unatkozzam Németországban való tanulmányozásom alatt; erre a czélra pedig egyik testvér ép olyan jó mint a másik. Söt Crescencia talán alkalmasabb is, miután a kis regény megoldása egész tisztességes befezést nyer majd, ha Stultz őrnagyhoz nőül megy.

— Ah, tehát Stultz őrnagyhoz megy nőül?

— Igen, Hildegarde még ezt se mondta meg önnek?

— Egyetlen szóval sem.

— Jól van tehát, nyissunk ablakot s miközben pár szivart kedélyesen elszivunk, a holdvilágnál elmondok mindent s akkor hiven megtudja történetét a gyöngéd legyintésnek is, melyet Hildegarde a szerelmes őrnagynak juttatott.

VII.

Kirándulás és visszatérés a világlasitott kolostorba.

Rosenbergné másnap reggel rendkivül csodálkozott azon, hogy Crescencia nem jelent meg a reggelizésnél. Zedwitz Hamiltonra, ez viszont ő reá nézett s végre mindketten Hildegardera pillantottak, kinek szemei a földre valának szegezve s nem engedtek látni egyebet, hosszu szempilláinál. Szája széle körül azonban olyan sajátságos kifejezés játszadozott, melyet lehetetlenség volt megfejteni …. mit azonban Zedwitz mégis a saját előnyére magyarázott, mert melléje ült és a lehető legfesztelenebb társalgásba kezdett. Stultz őrnagy egy óriási tajtpipa megtömésével volt elfoglalva, Hamilton pedig Rosenbergnéhez pártolt, ki nagy kedvet mutatott a barátságos bizalmaskodáshoz. Az elménczkedésekből s a bizalmas pillantásokból, miket Stultz őrnagygyal váltott Rosenbergné, azt vette ki Hamilton, hogy felkölteni akarja kiváncsiságát, és szeretné értésére adni Crescencia eljegyzését. De Hamilton bárgyuságot szinlelt s óvatosan kerülte minden czélzást e tekintetben. Egyszerre eszébe jutott, hogy másnapra kirándulást inditványozzon a Chiemi tóhoz, mely inditványát Zedwitz is melegen támogatta. Stultz őrnagy is kivette pipáját szájából és pedig csak azon észrevételének közlése miatt, hogy az idő tikkasztó hősége közelgő égiháborura enged következtetni, már pedig a vihar nagyon veszedelmes szokott lenni azon a tavon. Rosenbergné azonban nehány rövid szabadkozás után megjegyzé, hogy Crescenciának mostani gyengélkedő állapotában talán javára válna egy kis szórakozás, mire a kirándulás elhatároztatott.

Hamilton félreszólitva Zedwitzet, megkérte öt, beszélje rá anyját s nővérét is, hogy ők is csatlakozzanak hozzájok.

— Édes barátom, anyámat s hugomat semmi se birhatná rá a világon arra, hogy ezekkel az emberekkel részt vegyenek a kirágdulásban.

— Ezekkel az emberekkel! Nos, talán nem tiszteletreméltók?

(Folytatása következik.)

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, a compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

SZABADALMAKAT uj találmányokra kieszközöl és értékesít **BENEDEK LAJOS** szabadalmi irodája **Budapesten, auroraim-körut 10.**, mely iroda a leggyakorlatibb műszaki-bizalmas ajánlatott és évenként 500-nál több szabadalmat eszközöl ki. 10578

Előkelő

magányos, **fiatal** müvelt urinő, a ki a nyarat a főváros közelében tölti, szórakozás czéljából egy középkoru, jómódu, intelligens ur ösmeretségét óhajtaná. Csakis az állás megnevezésével ellátott előkelő ur levele lesz figyelembe véve. Bövebbet «Aranka 12.» czim alatt Budapest, főposta restante. 4335

Lelkem Aranyom!

Kedden korán reggel elvár szerető, csókoló Mimiked. 4340

2, 4, 19, 8, 3, 15, 11, 12, 14, 22, 12, 14, 6, 24, 15, 13, 18, 15, 13, 13, 12, 19, 2, 8, 16, 14, 4, 14, 10, 19, 11, 12, 3, 15, 13, 22, 12, 18, 15, 13, 12, 20, 12, 1, 12, 1, 2, 12, 20, 5, 12, 1, 8, 5, 8, 20, 16, 8, 19, 20, 8, 14, 8, 9, 8, 19, 12, 16, 12, 13, 15, 18, 15, 13, 8, 1, 13, 8, 6, 24, 8, 20, 8, 19, 12, 16, 14, 4, 14, 10, 19, 11, 12, 3, 15, 13, 22, 12, 18, 15, 13, 12, 20, 12, 1, 12, 1, 2, 12, 20, 5, 12, 1, 8, 5, 8, 20, 16, 8, 19, 20, 8, 14, 8, 9, 8, 19, 12, 16, 12, 13, 15, 18, 15, 13, 8, 1, 14, 4, 21, 6, 24, 8, 8, 14, 8, 9, 8, 19, 13, 4, 14, 9, 8, 14, 8, 13, 12, 22, 4, 19, 25, 15, 14, 20, 1, 12, 20, 12, 19, 4, 6, 13, 4, 1, 4, 15, 10, 19, 15, 2, 15, 20, 2, 21, 1, 9, 11, 15, 1, 9, 15, 6, 21, 14, 8, 16, 8, 2, 8, 20, 2, 4, 22, 12, 14, 20, 6, 8, 9. Edgar. 9926

Eladás.

Használt és uj **pénz-szekrények** rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári **raktár Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 10189

Elegánsan

épült kis ház kerttel, a VIII. kerületben kedvező feltételek mellett eladó. 7505

Saponária

gyökér, saját üzleményü, legjobb fehér, tiszta **gyapjumosópor**. Kettős viforlavászon **szekérponyvák, vizálló** kazal és géptakaró-**ponyvák, gyapjuzsák, gabonazsák, gépolaj, kocsikenőcs, Lubrikátor** (vizen uszó) kocsikenőcs, **carbolinemu** festéktére, **fedőllak, fedőllemez, festékek** stb.

Szávoszt Emil

termény-üzlet és gyártulajdonos

DUDAPEST,

Mária Valéria-utcza 4.

Árjegyzékek kiánatra bérmentve.

Egy vizsla

dressirozott és egy **lancaszter** fegyver igen olcsón eladó, hol, megmondja e lap kiadóhivatala. 4334

Birtok eladás.

470 hold házilag kezelt első osztályu tagositott birtok, tul a Dunán, vasut mellett, egy emeletes kastély a birtokon, angol park, rendes árban, családi körülmények miatt eladó. Birtok bérbe soha sem volt, vevő termések együtt azonnal átveheti. Bérbeadás esetén a vételárnak 4½%-ra bérbeveszik. Bövebb felvilágositást ad gazdasági ügynökség Budapest, Mária Valéria-uteza 5. 4316

Eladó nyaraló.

A Gellérthegy déli oldalán, szép árnyas parkkal, gyümölcsössel, szőlővel, 3 szoba, 2 veranda, konyha, fürdőszoba, pinczével. Esetleg bérbe is vehető. Bövebben a kiadóhivatalban. 9880

Nagyszerű találmány

az egy év alatt 1 állami, 1 diszokmány- és 2 arany éremmel kitüntetett

Dengel- (vagy kazaélesitő

gép

melyből nehány hét alatt több mint 2300 darab adatott el. = Száz meg száz bizonyitvány nyilatkozik ezen gép által elért idő nyereségből és az **egyenletesebb** él-jóságáról. (A mi kézzel való élesitéssel el nem érhető.) 10575

Ismételadók

akik e könyvü (11 kg. sulyu) készületet a gazdáknak mutatják, mely czélra egy mintakészület kivételes áron szállitunk mindenkitt a **legnagyobb** sikert érik el, minthogy egy ügynök által **bebizonyithatólag** több, mint 300 drb. és 2 vásáron több mint 400 készülék adatott el.

Ismét megrendelések 1889. május 20—22-ig:

S. D. kovácsmester **Rottenburghan** (Bajorország.) megrendelt **még 3** készületet (kapott 5 készületet). **L. K. Párisban** rendelt **még 50** készületet (kapott 150 készületet). **A. G. Aachen** rendelt **még 20** készületet (kapott 40 készületet). **G. kovácsmester Ujvidék** rendelt **még 6** készületet (kapott 8 készületet). **M. kőmüves, Rosenheim** (Bajorország.) rendelt **még 6** készületet (kapott 8 készületet). **W. kovácsmester Kéniz,** rendelt **még 2** készületet (kapott 4 készületet).

Frankfurti dengel - gépgyár (M. M. Wertheimer) Frankfurt a/m.

BUTORTELEPEM

Andrássy-ut 28. számtól 10341 **József-tér 13-ik szám alá** (fürdő-uteza oldalán) tétetett át.

Szük raktárhelyiségem folytán butoraimat tetemesen **leszállitott árban** adom. **BECK SÁNDOR.**

Urasági berendezések

teljesen vagy darabonkint kerülnek mától fogva eladásra készpénz fizetés mellett **ötszobák**, góth, angol vagy ó-német stylban, **hálószobák** baroque vagy ó-német alakban, **uriszobák**, budoirok és vendégszoba-butorok, kettős szalon plüsben és selyemben a hozzá illő szalon-szekrényekkel, tükör- és asztallal, továbbá egy csoport kép, régi és jelenkori mesterek müvei, perzsa és smyrnai szőnyegek, ó-német korsók, majolika virágtartók, butor **nyaralók részére** és **menyasszonyi kelengyék** megtekinthetők **Dorottyautcza 5. I. em. 9—1-ig és délután 2—6 óráig.** 10435

Négrád-Verőczén

a Dunapart igen regényes erdős táján, **a fővárostól ötnegyed óraányira**, vaspálya és gőzhajó állomással (a fővárosba naponta 6-szor lehet utazni), 2 ujdonat-uj uri

nyárilak

több szobával és diszkerttel, vizvezetékkel, hozzátartozó melléképületek, esetleg butorokkal együtt **eladó.** Bövebbet a kiadóhivatalban. 10200

Egy 900 holdas

birtok

Érsekujvártól ¾ órára, Naszvadon bőséges gazdasági épületekkel, kényelmes urilakkal, szép kert és gyümölcsössel folyó évi okt. 1-től több évre haszonbérbe adandó vagy **eladó.** A birtokon kincstári dohány és czukorrépa-termesztés, valamint tehenészet is üzetik. Értesitést ad minden szombaton: O-Buda, Főtér 4.sz. alatt, minden vasárnap pedig Naszvadon, a birtokon Dubravitzky Elek. 10425

Brünni posztószövetek et

küld

TICHO FÜLÖP Brünn, **Krautmarkt 21.**

egy elegáns tavaszi vagy nyári öltönyre **utánvét**, vagy az összeg **előleges beküldése** mellett.

1 maradék 3.10 mtr. öltönyszövet egy uriöltönyre elegendő, jó minőség **3 frt 50 kr.**

1 maradék 3.10 mtr. finom minőség czukk **5 frt.**

1 maradék 3.10 mtr. legfinomabb minőség czukk **7 frt 50 kr.**

1 maradék 2.10 mtr. felöltő-szövet uri felöltőre elég, fiatal gyapju **3 frt 90 kr.**

1 maradék 3.10 mtr. fekete posztó, tiszta gyapju fél szalonöltönyre elegendő **4 frt 25 kr.**

Minták ingyen és bérmentesen.

Halason

(Pestmegye, vasuti állomás) egy **ház** nagy kerttel, külső és belső szőllővel **eladó.** Értekezhetni a tulajdonosnál: **Szász Károly** Budapest, Kálvin-tér 7. 4245

Bogdán József

kocsigyáros

ajánlja több száz ra menő legujabb divatu kocsijait, ugy kész **hálottas kocsijait** a legkedvezőbb feltételek mellett még részletfizetésre is. Gyár: **Budapest, IX. Páva-u. 10—12.** RAKTÁRAK: IX., Páva-utcza 7. és muzeum-körut 10. szám. 1044

Egy kitünő,

még csaknem uj Shuttleworth-féle négylovas zsákoló **cséplőgép** járgánynyal együtt, gazdaság felosztása miatt **eladó.** Bövebbet a kiadóhivatal. 4338

Eladó ház Ujpesten.

A kik a fővároshoz közel lakni akarnak, itt az alkalom, hogy egy élénk helyen, szálárd anyagból épült uj házat, mely 8 évig adómentes, kifizetett telkü s évente 1150 frtot jövedelmez, megvegyenek vagy földbirtokért beceseréljenek. Bövebb értesités a kiadóhivatalban nyerhető. 4313

Uj találmány.

Mely a czimbalom zenge- (rezonance) tető felszabaditásából áll.

A régi szerkezetü tető a lécezzel, 30 csavarral a zenge-tető a tőkére szoritotta s rezgését elnyomta.

Ez uj találmány a hang tisztaságát és erejét körülbelül 50%-kal növelte.

Feltalálók a régi szerkezetü czimbalmok átalakitását is elvállalnak; de a munkát az átalakitás pontos elkészithetése czéljából tizennégy nappal előbb kerjük bejelenteni, vagy bekülderi.

Találmányunkra 11440. szám alatt szabadalmat nyertünk, az elkészités, vagy átalakitás kizárólagos tulajdonunkat képezi.

Az uj találmány műhelyeinkben megtekinthető.

Rajzokat és leirást ingyen küldünk.

Varjú K. és Horváth J.

hangszerészek

Budapest, Erzsébet-körut 2.

Nyári

Kammgarn - Szövetek

rendkivül elegánsak és tartósak uri öltönyökre 20 különböző mosható színben, 60 czmtr. szélesek.

1 teljes öltöny

6½ méter csak 3— frt.

Egy kisérlet elegendő, hogy valaki ezen rendkivül kedvelt mosható szövetek kitünő minőségéről meggyőződjék.

Brünni-posztó-szövetek

bámulatos olcsó áron szállittatnak és pedig:

csakis jó minőségüek

3.10	méter	egy öltönyre	3.50 frt
3.10	„	„	5.— „
3.10	„	jobb „	6.— „
3.10	„	finom „	7.50 „
3.10	„	„	8.50 „
3.10	„	„	9.— „
3.10	„	igen fin. „	9.50 „
3.10	„	„ „	10.50 „
3.10	„	„ „	12.50 „
3.10	„	„ „	14.— „
3.10	„	legfin. „	16.— „

16, 18 czéderes 20 frtig.

A legkitünőbb

Brünni kabátszövetek

2.10	méter	egy felöltőre	6.30 frt
2.10	„	finom „	8.40 „
2.10	„	legfin. „	12.60 „

1 dbl angolapiqué-melltény 1.50 „

1 „ „ (sport) 2.50 „

Fekete peruvienek és Voskiusok szalon öltönyökre 3.25 méter 10 forinttól kezdve. Mintamegrendeléseknél a kivánt minőségek megnevezése kéretik.

PECHACZEK KÁROLY

posztó gyári-raktár.

Brünn, Krautmarkt 13.

Szállitás csak előrefizetés vagy utánvét mellett. — Minták ingyen és bérmentve. Szabóknak mintalapok bérmentetlenül. 9228

Dömsödön

Budapesttől másfél óra, vasuti és gőzhajóállomás közelében) egy

kényelmes urilak

6 szobával, berendezéssel, vagy a nélkül, külön álló konyha és cselédlakkal, **diszkert- és gyümölcskert- és gazdasági épületekkel,** szükség esetén 70 hold szántóföld, gyümölcsös sziget és szőlővel örökáron eladó, esetleg bérbe vehető. Nyári tartózkodásra különösen alkalmas

Bövebbet dr Magyar László ügyvéd urnál Budapest, Hatvani-utcza 5. 10534

Eladó 11 Cornwall-féle

gőzkazán

Deutsch Albertnél

V. ker., Váczi-körut 22, szám 10281

300 hold

30 évi törlesztésre eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4310

Rendkivül olcsó

alkalmi vétel!

Eladó birtok.

A fővároshoz és vasuthoz közel fekvő 3500 holdból álló **birtok,** melyben 1750 hold kitünő buzatermő fekete szántó és kaszáló, uriakkal, parkkal és elegendő gazdasági épületekkel ellátva, 400 hold vetéssel a takarmány-készletekkel és 360 frt regálejövedelemmel együtt **170,000 forintért** kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Eladó

szép kis birtok,

gyönyörü nyaralóval,

Dunántul, regényes vidéken. Körülbelül 100 hold, szép kényelmes kastélylyal, parkkal és gazdasági épületekkel ellátva.

Eladó birtok.

Dunántul termékeny vidéken, vasuthoz közel fekvő 2000 holdból álló, kastélylyal és kitünő épületekkel ellátott dusan felszerelt **birtok, eladó.**

Eladó birtok.

Egy a budapest-bécsi vasut mentében, a fővárostól 3 óraányira fekvő 250 holdból álló házilag kezelt **birtok** csinos és kényelmes urilakkal és elegendő gazdasági épületekkel ellátva, **eladó.**

Eladó birtok.

Somogymegyében fekvő 800 holdból álló, urilakkal és kellő jó gazdasági épületekkel ellátott házilag kezelt **birtok eladó.**

Eladó birtok

A magyar északkeleti vasut mellett fekvő, kitünő talaju, 800 holdas **birtok** csinos urilakkal és legjobb gazdasági épületekkel ellátva, fundus-instructussal kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Eladó birtok.

Vasmegye legtermékenyebb vidékén, 920 holdból álló, szép, kényelmes urilakkal és elegendő gazdasági épülettel ellátott **birtok** kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** Bövebbet **Venetianer Zsigmond** hatóságilag engedélyezett ingatlanok el- és bérbeadási ügynöksége (alapittatott 1872-ben) Budapest, Márnauteza 4. 4300

Nem szédelgés

uj ruhákkal, melyek mint régiek adatnak el, hanem csakis uraságoktóllevetett uriöltönyök a legnagyobb választékban a legolcsóbb áron kaphatók: **Károly-körut 2. szám,** a hatvani-uteza sarkán, az **udvarban.** Ügyanott ruha-kölcsönző intézet. 10442

Töke-befektetésre alkalmas szép nemesi

birtok

eladó Borsodmegyében, vasut közelében, 1050 hold (1200 □ ölével) egy taghan, kellő mennyiségü gazdasági épületekkel és urilakkal ellátva. Jelenleg bérbe van adva s tisztán 6%-ot jövedelmez. Ára 110,000 frt. Bövebbet közvetlen vevőknek **Schwarz és Keszthelyi** irodájában **Budapest, Váczi-körut 10. sz.** 10585

Két szép szürke

16½ markos, 6 éves, hibátlan parádés ló eladó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4346

Füszerkereskedés,

mely 40 év óta legélénkebb forgalmu helyen, saroküzletben fennáll, családi körülmények miatt azonnal eladó. Szükségelelik 6000 frt. Értesitést ad a kiadóhivatal. 4345

Neufundlandi

(kan) egész fekete, 18 hónapos, 90 cm. magas, telivér, nemes faju, eladó. Bogutovac F. J. Budapest, Petőfi-uteza 11. sz. Szerecsen-uteza sarkán. 4344

Eladó

1000 anyabirka, 400 egy éves, 450 bárány, 50 kitünő szép anya-kocza. Bövebbet a kiadóhivatal. 4341

Több eladó birtok.

Nagyszerü uriasan ellátott birtokok, hol kastélyok, uri lakások, uriasan berendezett istálók, kocsi-szinek, gazdasági épületek, szép park, nagy kertek vannak jó és friss levegővel. eladók. Egy helyen 708 hold 68,000 frt másik helyen 750 hold 80,000 frt, 1000 hold 65,000 frt és igy tovább, 2100 hold 135,000 frt, 1535 hold 156,000 frt, 360 hold 30,000 frt, 300 hold 25,000 frt, 126 hold 14,000 frt, 3000 hold 200,000 frt, 867 hold 98,000 frt, 700 hold 70,000 frt, 1559 hold 120,000 frt, 480 hold 32,000 frt, 1800 hold 70,000 frt, 100 hold 8000 frt, 600 hold 35,000 frt, 1400 hold 46,000 frt, 982 hold 41,000 frt, 100 hold 10,000 frt, 3200 hold 156,000 frt, 3000 hold 100,000 forint. Mind kitünő buza, repcze, szóval mindent biztosan megtermő fekete föld, pompás kaszálókkal. E földek olyanok a milyeneknek más megyékben holdja 3, 4. 500 frt s különböző bankkölcsönökkel vannak terhelve; tovább 50,000 szál tölgyfa, szálonkint 4 frt 50 kr, egy rheuma-elleni gyógyfürdő, vendégszobákkal, fürdőszobákkal 12,000 frt; egy nagy vendéglő, mely évenként 4600 frtot jövedelmez, 46,000 frt. 18,000 forint bankteherrel. Valamennyi birtok többnyire vasuti megállóhely közelében fekszik, s rövid idő alatt átvehető. Komoly szándéku vevőknek bövebb felvilágositással szivesen szolgál **Pál János,** ház- és földbirtokos Szatmáron. 4331

Posztószöveteket

Szállit kész fizetés vagy utánvét mellett bámulatos olcsó árakon, és pedig:

csakis jó minőségüeket

3.10	m. hossz.	1 öltre csak	350	
3.10	„	1	„	4.20
3.10	„	1	„ fin. „	7.—
3.10	„	1	„ fin. „	9.—
3.10	„	1	„ legfin.	12.—
2.10	„	1	felöltőre	6.—
2.10	„	1	„ fin.	8.—
3.10	„	1	fek. sz. öltre	10.—
6.50	mét. mosh.	kamg.		3.—

Posztó gyári-raktár

BRUNNER FRIGYES,

nagyban **BRÜNN** Kiesingplatz.

Fröhlichergasse 3.

Minták ingyen és bérmentve.

Nemtetsző árak visszatéritetnek.

9288

Eladó birtok

700 holdas, Budapesthez gyorsvonaton 1 óra s naponta 8-szor közlekedik vonat Budapestről, a vasutállomáshoz 10 percz, földtalaja I. osztályu buza és repczetalaj, 70 hold kaszáló és legelő kivételével mind szántóföld, a vidék pedig szép. Belsőség 6 hold, mely parkirozott árnyas zöldséges és majorsági, belsőség a község szélén innen a birtokra lehet jutni, itt van 10 szobás urilak kényelmes beosztással s gazdasági épületek ára 140,000 frt. Bövebbet közvetlen vevőknek **Schwarz és Keszthelyi** irodájában **Budapest, Váczi-körut 10. sz.** 10585

Kis ponny-kocsi

egész uj, 70 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 10586

Két jó

Schoeberl - szék

eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4244

Vétel.

Azonnali

megvételre keresek a fővárosban egy élénk forgalmu helyen fekvő trafikot. Ajánlatok «Trafik» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 7555

Alkalmazást keres

Magyar-óvári

akadémiát végzett **gazdasz.** izraelita, megfelelő praxissal, kitünő bizonyitványokkal 26 éves, nőtlen, szerény feltételek mellett mielőbb megfelelő alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatal. 3930

Több eladó birtok.

Nagyszerü uriasan ellátott birtokok, hol kastélyok, uri lakások, uriasan berendezett istálók, kocsi-szinek, gazdasági épületek, szép park, nagy kertek vannak jó és friss levegővel. eladók. Egy helyen 708 hold 68,000 frt másik helyen 750 hold 80,000 frt, 1000 hold 65,000 frt és igy tovább, 2100 hold 135,000 frt, 1535 hold 156,000 frt, 360 hold 30,000 frt, 300 hold 25,000 frt, 126 hold 14,000 frt, 3000 hold 200,000 frt, 867 hold 98,000 frt, 700 hold 70,000 frt, 1559 hold 120,000 frt, 480 hold 32,000 frt, 1800 hold 70,000 frt, 100 hold 8000 frt, 600 hold 35,000 frt, 1400 hold 46,000 frt, 982 hold 41,000 frt, 100 hold 10,000 frt, 3200 hold 156,000 frt, 3000 hold 100,000 forint. Mind kitünő buza, repcze, szóval mindent biztosan megtermő fekete föld, pompás kaszálókkal. E földek olyanok a milyeneknek más megyékben holdja 3, 4. 500 frt s különböző bankkölcsönökkel vannak terhelve; tovább 50,000 szál tölgyfa, szálonkint 4 frt 50 kr, egy rheuma-elleni gyógyfürdő, vendégszobákkal, fürdőszobákkal 12,000 frt; egy nagy vendéglő, mely évenként 4600 frtot jövedelmez, 46,000 frt. 18,000 forint bankteherrel. Valamennyi birtok többnyire vasuti megállóhely közelében fekszik, s rövid idő alatt átvehető. Komoly szándéku vevőknek bövebb felvilágositással szivesen szolgál **Pál János,** ház- és földbirtokos Szatmáron. 4331

Egy eladó házmester

Egy uri asszony

társnőt keres viszonyainak és igényeinek megfelelő müvelt, finom urihölgyben, a kinek társaságában mindennapi séták, apró kirándulásait megtehesse. Felelet név és lakás pontos megjelölésével «Szivélyes barátság» czim alatt a kiadóhivatalba kéretik. 4307

Szabónő

ajánlkozik uri családhoz. Czim a kiadóhivatalban. 7572

Jó családból való

fiatal leány, a kit szerencsétlen körülményei arra kényszeritenek, hogy maga keresse kenyerét, **tisztességes** uri családnál vagy magányos urnőnél társalkodónői alkalmazást keres. Feltételei szerények s inkább a jó hánásmod előtte a fődolog, mint az anyagi előny. Junius 16-ától kezdve foglalhatná el helyét. Ajánlatokat «Munka és Becsület» czim alatt kér a kiadóhivatalba. 7532

Oktatás.

Magasabb iskolákba

készülő fiatal ol. tanitó egész ellátásért szept. hó 1-től 1—3 gyermeket oktatni kész. Bizonyitványait kivánatra beküldi. Czim a kiadóhivatalban. 4325

Állást keresnek:

német nevelőnő,

okleveles, keresztény, franczia, angol nyelvben és zongorában kitünő. Két **északnémethoni** izr. **nevelőnő,** franczia, angol, zene. Két magyar **gyermekkertészné,** jól beszélnek németül, az egyik franczául, zongoráznak, továbbá magyar, német és franczia **bonnek,** a gyermekápolásban praktikusok, **Schwarzné Spiegel Lujza** intézete által **Budapest, Andrássy-ut 28.** 10557

Une française

désire donner des leçons dans la journée. S'adresser au bureau du journal. 7528

Orosz nyelvben

ad oktatást egy fiatal intelligens orosz. Czime a kiadóhivatalban. 7512

Tapasztalt északnémet

nevelőnők

a fanczia és angol nyelvet tökéletesen birják és kitünően zongoráznak; **nevelőnők** kisebb gyermekek mellé igen ajánlhatók; magyar és német **gyermek-kertésznők** és német **bonne** a franczia nyelvet tökéletesen birják, azonnal állást keresnek szerény feltételek mellett a **központi elhelyezési intézet nevelőnők számára,** Budapest Erzsébet-körut 33. szám. 4330

Leczkeórákat ad

egy érettségit tett fiatal ember a gimnáziumi tantárgyakból s előkészit bármelyik osztályra. A franczia és az olasz nyelvet is képes tanitani. Feltételei szerények. Kérdezősködhetni a kiadóhivatalban. 7538

Müvelt nő

ajánlkozik kezdőknek jutányos föltételek mellett leczkéket adni a zongoráról. Levelek a kiadóhivatalhoz **«zongoraleczke»** czim alatt kéretnek. 7515

Egy nevelőnő,

ki kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, hajlandó volna egy uri családnál ily minőségben alkalmaztatni. Szives ajánlatok Johanna czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 7511

Müegyetemi hallgató

bárminő állást elfogad. Beszél magyarul, németül, francziául s zongorázik. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4324

Lakás és bérlet

Bérbe adó

450 hold tagositott birtok f. évi októbertől kezdve Fejérvármegyében Budapesthez közel **Baracskán,** vasut-állomás: **Martonvásár,** gőzhajó: **Ercsény.** Épületek: cseléd ház és birka-akol. Esetleg fele részben örökáron is eladó. Bövebb értesitést adnak: **Pogány Sándor Urmezőn** (Marmaros megye), **dr Komáromy András Budapesten** (vár, Belügyminisztérium.) 4333

Budapesttől

egy órányira fekvő, vasuti állomással biró községben három szoba, kiváuatra butorral is, előszobával és a szükséges melléhelyiségekkel nyári lakásul kiadó; ugyanott egy két szobás lakás is kivehető. Czim a kiadóhivatalban. 4308

Kiadó

két butorozott szoba olcsóért. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 4342

Hontmegyében egy igen jó

bérlet

mely áll hatszázötven noldból 1200 □ ölivel egy tagban, kitünő épületekkel ellátva, vasuti állomástól egy negyedórányira, 4800 frt évi bérért kiadó. Bövebb felvilágositást ad Keszthelyi és Schwarcz Budapesten, **Váczi-körut 10. sz.** U. yanitt egy kitünő házilag kezelt nemesi

birtok bérbeadó.

Áll 1400 holdból, à 1200 □ ölével, egy tagban és azonnal átvehető. Évi haszonbér 5300 frt, az adót a tulajdonos fizeti. A birtokon czélszerü és elegendő mennyiségi gazdasági épületek vannak, ugyszintén egy csinos urilak-ház kerttel. A birtok házilag kezelteik és fundusinstruktussal átvehető. Fekszik Nógrádmegyében 1 óranyira a vasuttól. 10584

Külön bejáratu

lehetőleg elsőemeleti butorozott utczai szoba keresetik haszonbérbe a Ferencz-vagy Józsefvárosban. Ajánlatokat **Utczai szoba** czim alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 7519

Szépen

butorozott szoba az Andrássy-uton junius hó 15-ére olcsón kiadandó, esetleg olcsó teljes ellátás mellett is. Bövebbet a kiadóhivatal. 7525

Különféle.

SZABADALMAK

kieszközlését és azok

ÉRTÉKESITÉSÉT

gyorsan és lelkiismeretesen eszközli bármely államban 9236

RÉTHY JÁNOS

mérnöki szabadalmi irodája

BUDAPEST, Erzsébet-körut 14. sz.

Ugyanott

VÉDJEGYEK

beiajstromoztatnak s mindennemü müszaki rajzok és leirások elkészittetnek.

Kik vidékre szándékoznak,

Gömörben, Rozsnyó tőszomszédságában, a felvidék **természeti szépségeinek** s nevezetességeinek központján, **kies, erdős, czendus vidéken, magaslaton fekvő** hat szobás, emeletes **urilak** 14 hold belsőséggel, mely gyümölcsös, kaszáló és parkból áll, bérbe, esetleg eladó. Minden pontból gyönyörü kilátással a krasznahorkai vár és uradalom regényes völgyére, mely ¾ Dobsina 2, Szádelő 3, Aggtelek 2, Murány 4 óranyira van. Helyben vasuti megállóhely, postahivatal, az összeköttetés Budapesttel lehető legtökéletesebb fél nap. A Sajó a kertben foly. Tüdőbajosok és fiuliőknek különösen ajánlható. Czim a kiadóhivatalban. 4230

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségi esetekben lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó-intézetéhez a legszivélyesebb köszönő iratok «A betegbarát» czimü rajzokkal ellátott kis könyv elküldését. Mint a szerencsésen **megyógyultak** hozzányomatott értesitései bizonyitják, a benne foglalt tanácsok követése által oly betegek is **gyógyulást** nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben **husz éves** tapasztalat eredményei vannak letéve, megérdemli a **legkomolyabb figyelembevételt** minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja az irja egyszerüen egy levélapra magyar nyelven «Egy betegbarátot» és pontos czimét s czimezze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

Kölcsön

közvetitetnik személyhitelre 100 frtól 1500 frtig 6%-ra 2½ év alatti visszafizetésre, ugyszinte

4½ %-os bank-kölcsön

földbirtokra vagy nagyobb bérházakra, 1000 frtól kezdve egy millióig 25, 32 vagy 42 évi tőketörlesztéssel. 10554

Értekezhetni 9—12 óráig. — **Választ 35 kr.** levélbélyeg beküldése mellett adok.

POLLÁK JÁNOS

bizományi és ügynöki irodája Budapest, kerepesi-ut 65.

Keresztény társat

keresek 15—20 ezer forintal egy igen jövedelmező és biztos iparvalalathoz. Szives megkeresések C. B. A. alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4284

A városligetben egy tisztességes keresztény családnál üdülő vagy

kedélybeteg nőt

teljes ellátásra és ápolásra elvállalnak. Bövebbet «üdülő beteg» czim alatt a a kiadóhivatalban. 4329

MAGÁNHIVATALNOKOK

Jónképzésre

„Gyakorlati Kereskedelmi Tudományok"

czimü havi folyóirat, a pénz-, biztositó-, közlekedési-, kereskedelmi-, gyári- és iparvállalatok szakismeretei körből.

Szerkeszti és kiadja: **ZACHÁR GYULA tanár**

Budapest, II. Albrecht-út 5.

Előfizetési ár 2 frtos részletekben. Mutatványt. ingyen és bérmentve.

Könyvvezetők, levelezők, pénztárnokok, comptoiristák **magán uton** képezhetik magukat és kik pénzintézetek, bankok, biztositó-társaságok, gyárak és kereskedői czégeknél **keresnek jobb alkalmazást,** minden számban átlag 30—40 pályázatot találnak. 9968

Birtokokat

keresek megvételre, cserébe és haszonbérbe és ajánlok megvételre Budapestől 1—2 óranyira: 3260 holddal 180,000, 700 • hold 140,000, 190 hold 30,000, 550 hold terméssel, felszereléssel, 75,000 frt. Az alföldön ármentes 2—8000 holdasokat 110 frtjával (házért is). Egy 800 holdas, felszerelt és 400 holdat meghaladó vetéssel együtt 68,000 frt azonnal 15 ezer forinti, évi 4—5000 frtos törlesztésre. Hasonló feltételekkel 26 és egy 42 ezer forint értékü birtokot. Keresek **cserébe** birtokot vagy **instruált földbérletet**

egy 130 és egy 65 ezer forint értékü bankterheit házra. Ajánlatok bérletekkel Győr 1100, 1500, 2800 és 5600 holdat, Heves 2500, Borsod 500, Temes 1400, Veszprém 1400, Szatmár 900 és 400, Bihar 7300. Fehérmegye 3000 holdat. Több helyen a termés vagy vetőmag kölcsönkép jár. Esetleg a felszerelés is. Jónás Samu Budapest, Terézkörut 7. sz. 4—6 óra közt. 10562

Az 1870. óta **Dió-kivonat** császár. kir. szab.

az őszhajnak szőke, barna, v. feketére való festésére.

Ezen hasonlithatlan hajfestőszer az őszhajnak mindenféle szinárnyalatban való festésére, a diónak zöld hajából van készitve, az egészségnek s a hajnak legkevésbbé sem ártalmas, a hajat 15 percz alatt szép és tartósan szőke, barna, vagy feketére festi, a nélkül, hogy mosdásnál annak szine elmenne. 7276

1 pal. diókivonat, folyékony 3 ft.
1 tégely diókenőcs 2 ft.
1 pal. diólúg 2 ft. ½ pal. 1 ft.

Valódiság kapható:

Maczuski A. illatszerész

Bécs, Kürntnerstr. 19.

Raktárhelyiség Budapesten:

Török J. gyógyszerésznél,

Lőrincz-uteza 12. sz. és

Vértessy A. m. kir. udv. illatszerészeknél Kristóf-tér 8.

Öreg és fiatal embereknek

az ép most uj kiadásban megjelent, czimmel kiitüntetett Dr. Müller egészségügyi tanácsos könyve

a megrongált idegek: és nemzőrendszerről

valamint ennek gyökeres gyógyitásának oktatására sürgősen ajánlatik. 60 kr. levélbélyeg beküldése ellen zárt borítékban küld bérmentesen **Eduard Bendt Braunschweig.** 975

Az elismert legjobb zsebkendő- stb. illatszerek a következők:

Lohse-féle Extraits quadruples.

Lohse-féle Gyöngyvirág
Lohse-féle Heliotrope blanc
Lohse-féle Sárga-lilium

Uj! Lohse-féle Peau d'Espagne. Uj!

LOHSE GUSZTÁV, 46 Jägerstrasse, **Berlin**

udvari illatszerész.

Kaphatók minden jobb illatszerésznél és diszmü-árusnál. 10568

Budapesti előlegzési bank- és váltó-intézet

KÖNIGSBAUM ÉS HATSCHEK

Budapesten, Károly-körut 18. szám.

ajánlja mint legolcsóbb értékpapirt a **felülbélyegzett**

JÓ SZIV SORSJEGYEKET

Evenkint 3 huzás.

Legközelebbi huzás junius hó 15-én.

Főnyeremény 30,000 20,000, 15,000 frt.

A sorsjegyek kaphatók készpénzfizetés mellett a hivatalos napi árfolyamon vagy

RÉSZLETFIZETÉSRE

az 1883. évi XXXI. t.-czikk értelmében: 10491

5 darab 36 havi à —.95 kros részletben
10 „ 36 „ à 1.90 „ „

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Ügynökök előnyösen alkalmaztatnak.

SZLIÁCS ACZÉLFÜRDŐ

(Nagyobbittatott az ujonnan épült 50 szobás **Pannonia szállóval**).

Egyedüli ismeretes szénsavas vasas hévviz.

Idény tartama május 15-től szept. 30-ig.

Felülmulhatatlan a vérszegénység, sápkór, női betegségek, hátgerinczvelő és idegbetegségek, bénulás, kiállott betegségek s az erőfeszitő munka utáni erősbitésre. — Kimeritő felvilágositásokkal és értesitőkkel szolgálnak s lakás-megrendeléseket elfogadnak (a nem hivatottak kizárásával) *dr. Szemere A., dr. Grünwald M.* fürdőorvos urak, valamint a teljes tisztelettel alólirott

10145 **szliácsi fürdőigazgatóság**, Zólyommegye.

Fontos és nélkülözhetlen a mezőgazdaságra nézve a

Carbolineum

mint **kipróbált mázoló és óvszer** mindennemü **fának rothadása** ellen, u. m. épületfa, zsindelyfedelek, verandák, kerítések, félszerek, hidkarfák, szántóeszközök, kocsik, istállóberendezések stb. A **Carbolineum** antiseptikus tulajdonságainál fogva tartósan megóvja a fát, valamint **legbiztosabb óvszerül** használható **penészgomba** ellen, és ott, ahol a padló az én **Carbolineummal** van bemázolva, **soha sem** tartózkodik **semminemü féreg**.

Valódi hamisitatlan minőségben kapható

Central Bureau der chemischen Producten-Fabriken in Türnitz, Mariaschein und Stadlau,

BÉCS, II. Bez., Scherzergasse Nr. 14.

5 kilgros postacsomag à 1 frt 75 kr postaállomáshoz bérm.

Árlap és prospectus ingyen és bérmentve.

Továbbá ajánlok mint különlegességet **nyers carbolsavat, carbolmeszet, carbol fertötlenitő port, vasvitriolt**, tetszés szerinti mennyiségben, mint legjobb és jónak bizonyult óvszereket fertőző betegségek ellen. 10212

Emlék-kép.

Az általam **Ő felsége a király** uralkodásának **40 éves jubileuma** alkalmából kiadott **legmagasabb elismeréssel és kegyteljesen fogadott** a technika és művészet legtökéletesebb kivitelében «Heliogravure»-ben előállitott

emlék-kép

valamennyi ezredtulajdonos képével önálló lapon az osztr.-magy. monarchia minden mű- és könyvkereskedésében 5 frtért kapható. Ugyanez keretben üveg alatt kapható 20, 30, 50, 70, és 100 frtnyi a kivitelhez mért árban, esetleg közvetlen nálam részletfizetések mellett is. Ügyes ügynökök alkalmaztatnak.

LANG MÓR

Bécs, I., Maria-Teresienstrasse 32/34 Hochparterre 4.

Uj-Tátrafüred

vizgyógyintézet, klimatikus és területi gyógyhely, tüdőbetegek szanatóriuma, moórfürdők, 1004 méter tenger fölötti magasságban.

A Magas-Tátrában a leggyönyörübb nyári napok vannak 18—20 fok meleggel árnyékban. A fenyvesek illata s üde, zöld vegetácziója a legszebb nyári napokra emlékeztet. Azért is gyógykezelésre s klimatikus tartózkodásra az idő most felette alkalmas.

Junius végéig tetemesen leszállitott árak, a legjobb szobák napi ára 80 krtól 1 frt 15 krig, a teljes penzió (reggeli, ebéd, esteli) hetenként 9 frt vagy 10 frt 50 kr., mérsékelt étlapárak.

Uj-Tátrafüred javalva van idegbántalmaknál, neurasthenikus állapotoknál, vérszegénységnél, sápkórnál, skrofulánál, Bazedov-féle kórnál, tüdő- és szivbántalmaknál, váltólláznál, gyomor-, bél- és altesti bántalmaknál s mindenütt ott, a hol üdülés és erősbödés vétetik czélba.

Kir. posta- és távirdahivatal helyben.

10536 **Dr. Szontagh Miklós.**

Csődtömeg eladás.

Vb. Moser és Sussmann budapesti czég csődtömegéhez tartozó kész czipők, felső czipőrészek és különféle feldolgozatlan bőrneműekből álló, 1618 frt 63 kr. becsértékben, 3438 frt 47 krnyi beszerzési árban felvett áruraktár, ugyszintén 304 frtnyi becsértékü bolti felszerelvények a csődválasztmány határozata folytán versenyajánlat mellett eladatnak.

Venni szándékozók ezennel felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat a becsár 10%-nyi készpénzbeli bánatpénzzel ellátva **folyó évi junius hó 12-ik napjának d. e. 12 órájáig** alantirott tömeggondnokhoz benyujtani, hol is azok ugyanaz nap d. u. 5 órakor a csődválasztmány által fel fognak bontatni, fentartván magának a választmány a beérkezett ajánlatok közül esetleg a legkedvezőbbet is el nem fogadni.

Vevő köteles azonnal a megvett árukat készpénzfizetés mellett átvenni, mert ellenesetben a bánatpénznek a csődtömeg javára leendő elvesztése terhe mellett az áruk vevő veszélyére és költségére biróilag fognak elárvereltetni.

Az áruraktár alantirott tömeggondnok közbenjöttével naponta d. u. 4 és 6 óra között megtekinthető.

Budapest, 1889. junius hó 6-án.

Dr. Mandel Samu
ügyvéd tömeggondnok

10543 IV. ker., Váczi-utcza 18. (Thonet ház).

1-ső cs. kir. kizár. szabad. ujonnan javitott

RUGANYOS SÉRVKÖTŐK

biztonsági övvel és

Fontos szenvedőknek

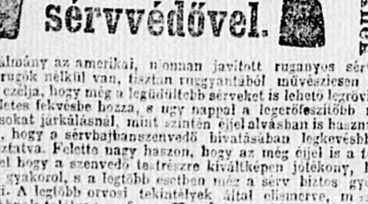

sérvvédővel.

Fontos szenvedőknek

Legujabb találmány az amerikai, ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztan ruggyantából művésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legüdültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál, vagy a sokat járkálásnál, mint szintén éjjel alvásban is használtathatik, a nélkül, hogy a sérvbajbanszenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony, kellemetes nyomást gyakorol, s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professor **Kovács** a sebészeti kóroda alelnöke, dr. **Gross Lajos** magy kir. egészségügyi tanácsos, dr. **Glück Ignácz**, kir törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gumniburó szövötteket, mint szintén szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák, és mindennemü gummi aruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szintén a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MOR

cs. k. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák Ferencz-utcza.

Valódi franczia és amerikai gummi óvszerek (praeservativ) tuczatonként 3—6 frt. Női különlegességek tuczatonként 2—4 frt.

Árak urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak drbja 6—10 frt, a kettősnek drbja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb. Ugyanitt kapható legjobb amerikai sérvkenőcs. Egy tégely ára 3 frt 50 kr. 0507

Matico-injectio

GRIMAULT & Co PARIS

Matico levelekből készült ártalmatlan szer legrövidebb idő alatt gyógyitja a **titkos betegségeket**, mint **hólyaghurut**, kankó stb. még akkor is, ha az régi s elhanyagolt volna is. — Egy üveg ára 2 frt.

Matico-tokocskák

(Capsules matico)

a gyógyuláshoz nagy mérvben hozzájárulnak, a javulást gyorsitják. — **Fecskendők** minőség és czélszerüség szerint 1 frt, 60 kr, 35 kr és 25 kr, ugyszintén suspensoriumok mindig készletben.

Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

Magyarországi főraktár **TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, király-utcza 12.** 8928

Lóheremagtermelők szives figyelmébe!

A magyar állami gőzcséplőgépek tágabb körű használhatósága bezéljáól e gépek ezentul egy

arankatisztitó szabadalm. rostakészülékkel

is lesznek felszerelhetők, melynek segélyével **a luczerna- és lóheremag közvetlen a cséplőgépből teljesen arankamentesen és osztályozva** jön a zsákba a minek jelentékeny munka- és idő megtakaritás a következménye.

Ezen uj, rendkivül fontos találmánynyal szakértő körök előtt több kombinált próba ejtetvén meg, constatáltatott, hogy ezen fölötte egyszerü arankatisztitó és osztályozó rostakészülék fényesen megfelel rendeltetésének.

A f. é. május 15-én nálam rendezett, nyilvános próbán hivatalos minőségben részt vett m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomásfőnök dr. Czakó Kálmán ur pedig e próba eredményéről a következőket konstatálja:

Első próba. Lóheremag, melyhez kilogrammonként 6860 arankaszemet tartalmazó rostaalj kevertetett. Átrostálás után megvizsgáltatott 2500 gramm. Ezen mennyiségben, melyre a fönnebbi arány szerint 15778 arankamag jutott, egyetlen szem aranka volt található, ez **azonban felfuvódott üres mag, burka olajtól fényes, tapadós.**

Második próba. Luczernamag, melyhez igen sok pelyván kivül olyan rostaalj kevertetett, melyben kilogrammonként 2050 arankaszem volt. Gépelés után 1900 gramm, mely mennyiség a fönnebbi arány szerint 3895 arankamagot tartalmazott, megvizsgáltatván, **teljesen arankamentesnek találtatott.**

A készülék a gépbe pár percz alatt beilleszthető és még gyorsabban kivehető. Bővebb leirás kivánatra bérmentve.

Ára: 6 lóer. géphez 16 frt, 8 lóer. géphez 18 frt, 10 lóer. géphez 20 frt.

Egyedüli megrendelési hely: 10460

Fehér Miklós

Budapesten, IX. ker., Üllői-ut 25. szám alatt „Köztelek“.

Dr. Wagner Jenő és Emil vegyészeti gyárok, BUDAPEST IX., Soroksári-utcza 96. sz.

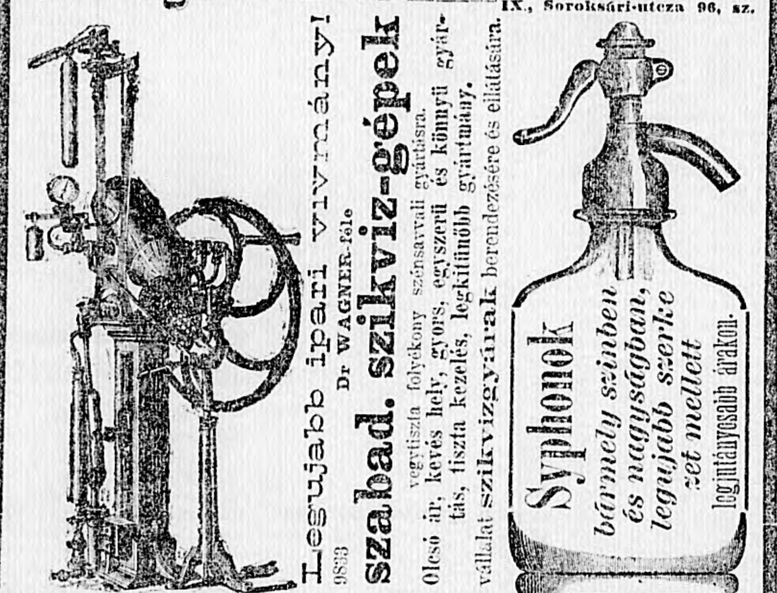

A «FRANKLIN-TÁRSULAT» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható:

A BELGYÓGYÁSZAT TANKÖNYVE

orvosnövendékek és gyakorló orvosok számára.

Irta

Dr. PURJESZ ZSIGMOND

a belgyógyászat egyet. ny. r. tanára Kolozsvártt.

MÁSODIK ÁTNÉZETT S JAVITOTT KIADÁS.

A szöveg közé nyomott számos ábrával.

Két kötet. — Ára füzve 12 forint osztr. ért.

A két kötet csak együtt kapható. 10526

AZ ARCZBŐR GONDOZÁSÁRA

több mint 50 év óta

jónak bizonyult és általánosan kedvelt pipere-czikkek, u. m.

Eau de Lys de Lohse,

egyetlen óvszer napégés ellen, eltávolit biztosan bőr-tisztátalanságot, sárga foltot, rezességet, stb. az arcz-, nyak-, kar- és kezeket vakitó fehérré teszi, az arczbőrnek egészséges, ifju kinézést kölcsönöz. Eredeti üvegekben, használati utasitással 1 frt 40 és 2 frt 70 kr.

Lohse-féle Liliom-szappan,

tisztasága és enyhesége miatt a legjobb pipere szappan, mely a bőrt nagy zsirtartalmánál fogva **finomitja és puhitja**, darabja **60 kr**: jól illatositott: drbja 1 frt.

Lohse-féle Liliom-arczpor,

nappalra és estére, rendkivül finom minőségü, a bőrön jól tapad és láthatatlan, bársony-szerübb, mint a világon létező összes arczporok, fehér vagy rózsaszinü, szőkéknek, sárgás barnáknak, dobozonkint 1 frt 80 kr.

LOHSE GUSZTÁV 46. Jägerstrasse, **BERLIN**

udvari illatszerész. 10567

Kaphatók minden jobb illat-szerésznél és diszmü-árusnál.

KERESKEDELMI TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET

BUDAPEST, Gizella-tér 2. szám, I. emelet.

A törvény értelmében lebélyegzett

JÓ SZIV sorsjegyek részletfizetésre

valamint készpénz mellett szorosan a napi árfolyam szerint.

Főnyeremény 30,000, 20,000, 15,000 frt.

Legközelebbi huzás f. é. junius 15-én.

Ezen nyeremény-tervezetnél fogva oly előnyös sorsjegyeket következő feltételek mellett adjuk az 1883. XXXI. t.-cz. értelmében részletfizetésre:

5 darabot **34** hó alatti lefizetésre á **1** frt — kr.
10 darabot **34** hó alatti lefisetésre á **1** frt **98** kr.

Ezen a törvény által szabályzott módszerét a vásárlásnak mindenkinek a legmelegebben ajánljuk, megjegyezzük azonban, hogy a részletivet csak az esetben bocsátjuk a vevő rendelkezésére, ha legalább az első két részletet befizeti.

A részletiven lekötött sorsjegyek különféle sorszámokból állittatnak össze.

Részletivre vett sorsjegyeknél az esetleges nyeremény minden levonás nélkül a részletiv-vevőt illeti. — Vidéki megrendelések postautalványnyal eszközölhetők s postafordultával intéztetnek el; ideiglenes nyugtául a feladó-vevény szolgál. — Utánvételi megrendelések nem vétetnek tekintetbe. A t. közönséget figyelmeztetjük azon körülményre, hogy **ügynököket nem tartunk** s igy kérünk minden érintkezést egyenesen a szövetkezettel eszközölni. 10522

AZ IGAZGATÓSÁG:

Benke Gyula, elnök. **Peterdy Lajos**, vezérigazgató.

Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.

30460. szám.

Mérsékelt áru menet-térti jegyek Budapestről a magyar fürdőhelyekre való forgalomban.

A fürdőhelyeket látogató közönség kényelmére a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság városi menetjegy irodájában Budapest, Dorottya-utcza 4. sz. alatt a keleti expressvonatok kivételével, minden menetrendszerü személyszállitó vonatra érvényes fürdőjegyek (menettérti jegyek) a következő mérsékelt menetárak mellett adatnak ki, és pedig:

Budapestről	Bazinba	17.50 frt	10.92 frt
«	Buziásra (állomás Temesvár)	21.70 «	14.10 «
«	Herkules fürdőre	36.60 «	21.70 «
«	Marillavölgybe (állomás Oravicza)	30.90 «	20.20 «
«	Pöstyénbe	17.20 «	10.90 «
«	Rajecz-Tepliczbe (állomás Zsolna)	20.— «	14.10 «
«	Tepla-Trencsén-Tepliczbe	21.06 «	13.46 «

Hivatkozás az 1889. május 10-i hirdetésre.

A cs. és kir. haditengerészetnél tengerész-hadapród-jelöltek vétetnek fel. Ezeknek rendeltetése tengerész hadapródokká és a letett tengerész-tiszti vizsga után, az előforduló üresedések szerint, tengerész-tisztekké lenniök.

A tengerész-hadapród-jelöltté való felvételhez szükséges:

1. Az elért 17. és tul nem haladott 20. életév.
2. Állampolgári jog az osztrák-magyar monarchia egyik részében.
3. A teljes testi képesség.
4. Jó sikerrel végzett főreáliskola vagy főgimnázium, bizonyitva érettségi bizonyitvány által, vagy ezekkel egyenrangu tanulmányok egy tengerészeti akadémiánál, vagy egy kereskedelmi akadémia tengerészeti osztályánál.
5. A német nyelv szóban és irásban való teljes birása.
6. A felvételi vizsga sikeres letétele.

Bécs, 1889. május havában.

A cs. és kir. közös hadügyminiszteriumtól (tengerészeti osztály).

10256

JÓ SZIV SORSJEGYEK

Évenkint 3 huzás.

Legközelebbi már e hó 15-én.

Főnyeremény

30,000, 20,000 15,000 frt.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyam szerint kb. 5 frt vagy havi részletfizetésre:

5	sorsjegy	36	részletre	à —.96 kr.
10	„	36	„	„ 1.93 „
20	„	36	„	„ 3.86 „
25	„	36	„	„ 4.73 „

A sorozat és számmal ellátott **eredeti részletiv 2 részlet** lefizetése után kiszolgáltatik és a vevő az összes nyereményeken egyedül játszik.

FUCHS H.

10479 **váltóháza,**

Budapest, IV. ker., Dorottya-utcza 9. sz.

Brüssel 1888. diplom de société higyenique. Diplom de société medecine de france. Diplom de société de hygyene publique de Paris.

Férfiak számára

Szenzácziós találmány! Dr. Borsódy-féle cs. kir. szabadalmazott electro-metallicus készülék a férfiui gyengeség (impotentia) gyógyitására. Éltetőleg hat a kimerült idegekre alkalmazása és gyógyszerek nélküli uj erőt és ifjui érzést kölcsönöz az ereje vesztett szervezetnek.

A készülék alkalmazása fölötte egyszerü. Észrevehetetlen a testen való viselése, magában véve is elég a kivánt eredmény előidézésére. — Az impotens férfiut már alkalmazása első napján potenssé teszi és minden bármily nagymérvü férfiui gyengeséget is meggyógyit aránylag rövid idő alatt.

Electro-metallicus készülékek műintézete: **Dr. BORSÓDY** szabadalma

Bécs, I. ker, Weihburggasse 9. szám. 10552

Kimeritő brosürök kivánatra ingyen küldetnek.

Dolberg szab.

Hordozható és állandó **erdei-, mezei- és ipari vasutakat,**

minden nagyobb kiállitáson kitüntetve, — szállit a

Prágai Gépépitő Részvény-Társulat fiókja

BUDAPEST, Iroda: VI. Dalszinház-utcza 2. sz. Mintaraktár: V. váczi-körut 76. sz. 8974

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minták

bárhová bérmentesen küldetnek.

Posztó gyári

árakon, a legolcsóbbtól a legdrágább minőségig. Méterenkint 1 frttól feljebb a legfinomabb tavaszi és nyári kelmék. Maradékok olcsóbban adatnak el, mint bárhol, és pedig:

3·10 méter teljes öltönyre való			3 frt 20 kr.
3·10 « « «	finom		5 « 80 «
3·10 « « «	finomabb		7 « 50 «
3·10 « « «	legfinomabb	9.50	14 « — «
2·10 méter teljes felöltőre való			3 « 60 «
2·10 « « «	finom		5 « — «
2·10 « « «	finomabb		7 « 40 «
2·10 « « «	legfinomabb		9 « 60 «

Fekete posztó szalon öltönyök 7 frt 50 krtól feljebb. **Mosható nyári kammgarn** minden minőségben, öltönyönkint 3 frttól feljebb. **Piquet mellények** 50 krtól kezdve. Mindennemü posztóáruk jobb és olcsóbb árakon mint bárhol, szétküldetnek 9323

Depót k. k. priv. Tuch- u. Modewaaren-Fabriken von

Moriz Schwarz in **Zwittau** (Mähren.)

Szabómester uraknak mintakönyvek bérmentetlenül.

Magyar királyi államvasutak.

37799/89. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a műhelyei gépészeti berendezésének kiegészitésére szükséges vas- és fa megmunkálására szolgáló különféle szerszámgép és készülékek szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlattételre, valamint a szállitásra nézve érvényes különleges feltételek és a szállitandó szerszámgépek és készülékek részletes leirása f. évi május 20-tól kezdve az ajánlatok tárgyalása napjáig naponta a hivatalos órák alatt a gépészeti szakosztály műhelyi ügyosztályának (Andrássy-ut 75. sz. III.) betekinthetők, illetőleg az ajánlattevőknek átszolgáltatnak.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és «Ajánlat 37799/89. számhoz» felirattal ellátva, legkésőbben **folyó évi junius hó 20. napján déli 12 óráig** a gépészeti szakosztály irodájában (Andrássy-ut 75. sz. III. em.) benyujtandók.

Az ajánlatok mellékletei a következők:

1. Az ajánlattevő által aláirt jegyzéke azon szerszámgépek és készülékeknek, melyek elkészitésére és szállitására az ajánlattevő vállalkozik. Az ajánlat az összes szükségelt szerszámgépekre és készülékekre együtt, vagy pedig azoknak csak egy részére is vonatkozhatik.

Ezen jegyzéknek magában kell foglalnia:

a) az ajánlott szerszámgépeknek és készülékeknek egységárait külön-külön, minden egyes tárgyra nézve és pedig számokban és betükben olvashatóan kitéve. Az áruk vám- és bérmentve a m. kir. államvasutak budapesti főműhelyébe szállitva teendők ki;

b) a végleges megrendeléstől számitandó legrövidebb szállitási határidőt, a melyek alatt ajánlattevő az egyes gépeket és készülékeket beszállitani akarja;

c) az ajánlott gépeknek és készülékeknek megközelitő sulya kgrmokban.

2. Az ajánlott szerszámgépeknek és készülékeknek összeállitási rajza, melyekből azok berendezése és szerkezete világosan kitünik. Megjegyeztetik, hogy szállitó a végleges megrendelés alkalmával a gépekkel együtt azoknak teljes és pontosan méretezett rajzait, valamint az alapozásra és a közlőműtengelyekre erősitendő szij-tárcsák méreteire vonatkozó rajzokat is szállitani tartozik.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azon jogot, hogy a szerszámgépek és készülékeknek előállitását saját közegei által azon gyárakban ellenőriztethesse, a melyekben a gépek előállittatnak, továbbá hogy tekintet nélkül az ajánlott árakra, a gépek szállitásával — tetszés szerint — bárkit is bizhasson meg, végre pedig, hogy a szállitás átadásától egészen eltekinthessen.

Megjegyeztetik, hogy oly ajánlattevőknek ajánlatai, kik az ajánlott gépeket maguk nem gyártják, tekintetbe nem vétetnek.

Bánatpénz fejében az ajánlott szerszámgépek és készülékek értékének 5%-a vagy készpénzben, vagy pedig államletétekre alkalmas s a megelőző nap tőzsdei árfolyamával, de legfeljebb a névértékkel számitott értékpapirokban az ajánlatok fennt jelzett benyujtási határideje előtti napon déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Az előirt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitüzött határidőre érkeztek be vagy táviratí uton tétettek, végre pedig olyanok, melyekhez az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Ugyszintén figyelmen kivül hagyatnak olyan ajánlatok is, melyekben javitások és vakarások fordulnak elő.

Végül megjegyeztetik, hogy a szállitott tárgyakért kifizetendő összegek után 1 per mille a m. kir. államvasutak alkalmazottjainak külön segélyalapja javára a főpénztárnál le fog vonatni.

Budapest, 1889. évi május 29-én.

Az igazgatóság.

A leghathatósabb szer

vértisztitó gyógymódra

avasszal

HERBABNY J. erősbitett

Sarsaparilla-szörpje.

SCHUTZ-MARKE — JULIUS HERBABNY WIEN

Herbabny J. erősbitett Sarsaparilla-szörpje gyengén oldólag hat és nagy mérvben vértisztitó, amennyiben minden erős és beteges anyagot, mely a vért erőssé, rostássá s a gyors keringésre alkalmatlanná teszi, abból eltávolitja, valamint minden romlott és beteges nedvet, felhalmozódott nyálkát ez epét — sok betegség okozóját — **ártalmatlan módon és fájdalom nélkül** eltávolit a testből.

Hatása ez okból **kitünő kemény székné, vértolulásnál** a fej felé, **fülzugásnál, szédülésnél, fejfájásnál, köszvenyes és hämorrhoidikus, bajoknál, gyomor elnyálkásodásnál rosz emésztésnél, máj- és lép-daganatoknál**, továbbá **bőrkütegeknél** stb. — **Ára egy eredeti palaczknak leirással együtt 85 kr. Postán 15 krral több a csomagolásért.**

Minden üvegen a fenti védjegynek kell lennie a valódiság jeléül: 10144

Központi szétküldési raktár:

Bécs Apotheke zur „Barmherzigkeit“ des Jul. Herbabny Neubau Kaiserstrasse Nr. 90.

Magyarországi főraktár: Budapest, Török József gyógyszertárában Király-utcza 12.

Továbbá raktárak a következő gyógyszerész uraknál: **Antalfalva**: Toldy A. **Bártfa**: Sokalsky I., Toperczer A. **Békés**: Debreczeni E. **Berethalom**: Unbrath V. **Beszterczebánya**: Göllner F. **Belovár**: Hrzic A. **Boldogasszony**: Klapsic P. **Brassó**: Kugler E., Jekelius I., Goos I., Schuster E., Stenner T. **Csacza**: Bencsáth F. **Debreczen**: Göltl N. **Detta**: Braumüller F. **Eperjes** Gallotsik F., Krivess L., Schmidt E., Korn V. **Eszék**: Dienes J. E., David J., Bulardt J. **Fiume**: Prodam G., Gmeiner J., Mizzan M. drog., **Esztergom**: Senyi F. **Gyöngyös**: Mersits F. **Gyalla**: Hidasy J. **Győr**: Kipóczy M. **Jaska**: Tomai E. **Ivanec**: János I. **Kaposvár**: Babochay E., Zollner V. **Kapuvár**: Vavruskay I. **Károlyváros**: Fiudeis G. **Körös**: Hochsinger G. **Karánsebes**: Müller F., Vlad N. **Kassa**: Wandrauchek K., Korelko A., Gallig G., Molnár L. **Kézsmárk**: Generzich A., Korn W. **Kis-Marton**: Grüsner F. **Komárom**: Grotschel örökösei. **Kolozsvár**: Valentin E. **K.-Nyék**: Gahy A. **Krapina**: Fink K. **Kubin**: Kralik A. **Lovrin**: Telbisz B. **Lugos**: Vértes L. **Malacka**: Fridrich J. **Miskolcz**: dr. Herz M. **Mohács**: Szendrey E. **Moór**: Girsik G. **Mossócz**: Skitzák E. **Marienfeld**: Metzger E. **Nagy-Bittse**: Tombor L. **Nagy-Károly**: Füleky P. **Nagy-Becskerek**: Menzer L., Kellner I. **Nyitra**: Tombor K. **Nagy-Szeben**: Morscher W., Kaiser A., Heinrich G., Ikeli E. **Nagy-Szombat**: Konvicka J. **Nagyvárad**: Molnár F. **Nyiregyháza**: Lederer J. **Otocsac**: Castek W. **Pozsony**: Érdy B., Soltz R., Adler L., Heinriczi E. **Perlasz**: Lafleur L. **Pakracz**: Zsiga B. **Pancsova**: Graff V., Bauer F. **Péterválrad**: Deodatto I. **Pécs**: Kovács M. **Pozsega**: Hegedüs A. **Resicza**: Bagy E. **Rózsahegy**: Hammersmidt I. **Sárvár**: Török G. **Schlaining**: Schwarz G. **Sopron**: Molnár L., Grauer J., Csathó J., Botfy C. **Sz.-Fehérvár**: Dieballa G., Braun J. **Szt.-Gotthard**: Tomcsányi E. **Szabadka**: Millassin. **Szeged**: Kovács A. Barcsay E. **Sziszek**: Kubány F. **Szászváros**: Follberth. **Szerdahely**: Tchimmer L. F. **Temesvár**: Tarcsay J., Jahner C., Klausmann & Albert, Imrich V. **Trencsén**: Brocsek F. **Torontál-Szécsény**: Kleszky J. **Uj-Verbász**: Schuch E. **Uj-Gradiska**: Dienes D. **Vinkovcze**: Alemann L. **Vukovár**: Krajcsovics S., Kirenbaum F. **Vartberg**: Fleischer A. **Versecz**: Müller O., Herzog özvegye, Küchler A. **Vág-Beszterce**: Bocsányi A. **Varasd**: Dr. Halter, Riedl F., Kräuterblüth B. **Zeidon**: Reiner M. **Zágráb**: Cermak F., Pospisil J., Schwartz F., Kögl A., Krzic A. **Zólyom**: Stech L.

Butor-kiállitás

Csarnok: Hatvani-utcza 1., Ferencziek bazárja.

GARAI ÉS RADÓ,

ajánlják **kiházasitásra** és **lak-felszerelésre** állandó kiállitásukat teljesen felszerelt mintaszobákban és saját gyártmányu minden stylü saját jó tervrajzaik szerinti **fa-, párnázott, ábránd-** és **diszbutorokból** álló dus raktárukat a legjutányosabb árakon. 10362

Pályázat.

A «jász-nagykun-szolnokmegyei mezőgazdasági hitelintézet és takarékpénztár»-nál betöltendő **segédkönyvelői** állásra ezennel pályázat nyittatik, a következő feltételek mellett:

1. **Évi fizetés 600 forint**, mely összeg havonkinti előleges részletekben fizettetik.

2. Pályázók tartoznak sajátkezüleg irt kérvényüket, melyhez a kereskedelmi akadémia sikeres elvégzését tanusitó bizonyitvány, valamint életkorukat, erkölcsi magaviseletüket s esetleg eddigi alkalmazásukat igazoló okmányok is mellékelendők, — alulirt igazgatósághoz **f. 1889. évi junius hó 20-áig** beadni.

2. A megválasztott pályázó tartozik állomását f. évi julius hó 1-ig elfoglalni. — Alkalmaztatása ez év végeig ideiglenesnek tekintetik s ezen idő alatt 15 napi előleges felmondás mellett — minden kárpótlási igény nélkül — elmozditható

Szolnokon, 1889. évi junius hó 5-én.

Jász-nagykun-szolnokmegyei mezőgazdasági hitelintézet és takarékpénztár igazgatósága. 10553

Dr. Müller főtörzsorvos

Injectiója és **labdacsai**

a legjobbnak elismert és kipróbált szer mindennemü kifolyás (hurut) kankó (fehérfolyás) ellen. A siker gyors és várakozáson felüli, még régi bajoknál is minden káros következmény nélkül alkalmazható. **A siker gyakran már pár nap után beáll.** Az I-es számu heveny bajok ellen, ára 1 frt 60 kr: a II-es számu idült bajok ellen, ára 2 frt 50 kr. Postán a csomagolásért 25 krral több.

Regeneráló készitmények

Dr. Müller főtörzsorvostól, számos év óta kitünő eredménynyel alkalmazva, mindennemü **idegbántalmak** ellen, melyek **idegfeldultság** (ifjukori bünök) stb. stb. által idéztetnek elő, s a **nemi erő elgyöngülésében** és **általános gyengeségben** jelentkeznek. Kiválóképen, mint **erősitő**, nemi gyengeség eseteiben bizonyult kitünőnek. Ára 3 frt 50 kr., postán küldve a csomagolásért 25 krral több. Előállitás: **Bécsben Szt.-Györgyhöz czimzett gyógyszertár, V. Wimmergasse 33.** 9480

Főraktár Budapest **Török József** gyógysz. király-u. 12.

Egyoldali 6 frt. Kétoldali 12 frt.

A leghiresebb *orvosi tekintélyektől* legjobbnak elismerve. **Bécsi orvosi** szaklapnyilatkozata: *Keleti sérvkötője nem* **csuszik**, pelottája teljesen *idomitható*, és ennélfogva a *legnagyobb sérvet* is benntartja. **Keleti ruganyos** (gummi) **sérvkötői éjjel** is viselhetők s igen ajánlatos. **Suspensorium** kötött, 50 krtól 1 frt 80 krig, szarvasbőr 1 frt 60 krtól 2 frt 50 krig. Vulc. kautsuk 3 frt. Abrák magyarázata: 1. Hátegyenesitő 4 frttól 8 forintig. 2. Görcsérharisnya (gummi) 2 frttól 6 frtig. 3. Has- és köldök-sérvkötő 4 frttól 12 frtig. 4. Keleti sérvkötő. 5. Lábegyenesitő. 6. Kézegyenesitő. 7. Műleges kéz. 8. Műláb (amputáltaknak).

Valódi franczia- és amerikai különlegességek, *mindennemü halhólyag, gummi präservatifs tet. 2 frt, 5 frt.* **Párisi női szivacskák** *4 forint, 5 frt (legfinomabb).* Gummiharisnyák, Irigateur stb. Megrendeléseket pontosan és *discreten eszközöl.* 8731

Keleti J. *cs. k. sz. sérvkötőgyár Budapest, koronaherczeg-utcza 17. sz.*

MIDY-féle SANTAL-CAPSULÁK

A mindennemü titkos **betegség- hólyaghurut**, kankó ellen mint gyógyszer ezelőtt oly általános közkedveltségben részesült Copaiva-balzsam, ma már alig jő használatba, részint kellemetlen szaga és ize, részint a felböfögés, hányinger s más egyéb gyomorbajok miatt, melyeket használata okoz.

A **Midy** ur által feltalált, tiszta lepárolt **Santal-szesz** nem bir ezen kellemetlen tulajdonok egyikével sem s 48 óra alatt még a **legidültebb s legfájdalmasabb kifolyásoknak** is anélkül, hogy a gyomornak terhére lenne s minden **befecskendés segélye nélkül** csaknem teljes megszüntét idézi elő. **Egy üveg ára, használati utásitással s 50 tokocskával 2·10 frt. 2·30 frt beküldése mellettvidékre bérmentve küldetik meg.** Minden tokocskán MIDY név olvasható.

Raktárhelyiség: Páris, 8. rue Vivienne

Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, király-utcza 12. szám alatt. 8930

Szabadalmazott fa-skatulyák.

1 darab 20 krtól fölfelé.

Jelentékony előnyük a karton-skatulyák fölött abban rejlik, hogy ép **oly könnyüek, sokkal tartósabbak** és **nem drágábbak**, mint a kartonskatulyák. Különösen alkalmasak **postai szállitásra, virágkereskedők, mükertészek**, uri és női szabók, **kalapkereskedők, divat árusnők** és magánosok számára.

Egy darab ára 20 krtól fölfelé minden nagyságban és alakban kapható

CHABADA TESTVÉREK

láda gyárosok

Budapest, IV., Szervita-tér 8. sz.

10558 TELEFON.

Kwizda-féle

cs. kir. kizárólagosan szabad.

ÜDITŐ-NEDV

(mosdóviz) lovak számára.

Sok évi tapasztalat szerint erősiti a lovat nagyobb megerőltetések előtt, azok után pedig az erő helyreállitására szolgál, azonkivül kiválóbb eredmények elérésére teszi azt képessé a trainingben stb. — Palaczkja 1 forint 40 krajczár.

Kwizda-féle

korneuburgi marhatápliszt

lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Rendes használatnál, sok évi tapasztalat szerint bevált, **marhatáplisztnek, étvágytalanságnál, vértejelésnél es a tej megjavitására.** Egy kis doboz ára 35 kr., egy nagy doboz ára 70 kr.

Valódi minőségben nagyban kapható **Budapesten Török József** gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. Továbbá: Budai E. gyógysz., Taufer C. gyógysz. és a 1 gtöbb gyógyszertárban. Detsinyi F., Halbauer Testv., Hoffmann József Klein Lipót, Kochmeister Frigyes utóda, Márkus & Reich, Mautner A., Neruda N., Pillich N., Pollák A. és Fia, Schwarzkopf & Wolf, Schneider & Grünstein, Steden J., Stiassny Testv. és Tsa, Strobentz Testv., Szilber A., Thallmayer & Seitz, Topits J. Fia, Wertheimer & Frankl uraknál

Tévedéseknek elejét veendő, kérjük a t. cz. közönséget, kérjen a fenti czikkek bevásárlásakor mindig Kwizda-féle készitményt, es legyen figyelemmel fenti védjegyre.

Naponta postai szétküldés utánvét mellett. Központi szétküldési raktár, Kreisapotheke Korneuburg.

Kwizda Ferencz János

cs. kir. osztr. és román kir. állat-gyógyszerek udvari szállitója. 8808

Az osztrák-magyar bank zálogleveleinek kisorsolása

1889. évi junius 5-én.

A 4½%-os, 38½ éves záloglevelekből következő számok sorsoltattak ki: (16-ik kisorsolás.)

5000 frtos.

31— 40*	1518—1520	2841—2847	4521—4527
61— 70	1602—1610	2849	4551—4560
101— 110	1691—1700	2931—2940	4621—4630
121— 130	1732	2991	4691—4700
141— 150	1731—1740	2994—3000	4743—4748
231— 240	1791—1800	3151—3160	4750
271— 280	1811—1820	3201—3210	4751—4760
291— 299	1821—1830	3211—3220	4771—4780
321— 330	1881—1890	3231—3240	4821—4830
361— 370	1961—1970	3281—3289	4841—4850
371— 380	2011	3311—3320	4871—4874
471— 480	2013—2020	3411—3420	4876
531— 540	2041—2050	3451—3460	4878—4880
551— 556	2081—2090	3503—3508	4911—4920
559— 560	2131—2140	3541—3550	4981—4990
591— 600	2271—2280	3661—3670	5071—5080
611— 620	2331—2334	3831—3840	5081—5090
671— 680	2336—2340	3851—3860	5091—5100
711— 720	2341—2348	3891—3900	5121—5130
741— 750	2350	3901—3910	5161—5170
841— 850	2391—2400	3931—3940	5361—5370
871— 880	2412	4011—4020	5421—5430
911— 920	2414—2417	4021—4030	5461—5470
941— 950	2419—2420	4031	5471—5480
981— 990	2531—2540	4033—4040	5501—5510
1351—1355	2541—2546	4061—4070	5531—5540
1357—1360	2548—2550	4161—4170	5601—5610
1492—1500	2611—2620	4291—4300	5731—5740
1501—1510	2661—2670	4371—4380	7291—7293
1511	2781—2788	4411—4420	7295
1514—1515	2790	4501—4510	7297—7299

1000 frtos.

501— 600	4901— 5000	7501— 7600
1001— 1100	5301— 5400	7701— 7800
1301— 1400	5401— 5500	8201— 8300
1501— 1600	5601— 5700	9701— 9718
1601— 1700	5922— 6000	11801—11811
3601— 3700	6501— 6585	

100 frtos.

1— 60	2101— 2200	5524— 5600
101— 200	2201— 2300	7101— 7200
1201— 1300	3401— 3500	7201— 7300
1401— 1500	3501— 3600	7901— 7923
1901— 2000	4273— 4300	14501—14515
2001— 2100	4701— 4800	

1000 frtos.

2402	2602	3199	3795	4817	5797	6405	7306
2403	2603	3306	3889	5064	5798	6414	7309
2408	2641	3353	3890	5078	5865	6430	7324
2421	2668	3424	3891	5079	5866	6701	7342
2476	2675	3443	3892	5285	5867	6711	7352
2477	2676	3459	3893	5287	5868	6723	7377
2478	2712	3460	4028	5288	6016	6730	7398
2500	2713	3461	4141	5704	6026	6731	7457
2545	2714	3462	4166	5707	6028	6756	7458
2546	2715	3465	4200	5709	6032	6763	7611
2560	2716	3466	4306	5712	6033	6768	7631
2561	2717	3482	4728	5727	6045	6792	7944
2562	2718	3523	4730	5730	6046	6873	7949
2563	2719	3533	4731	5736	6048	6874	7952
2566	2720	3565	4733	5742	6055	6890	7958
2568	2843	3572	4747	5746	6065	6898	8196
2569	2993	3573	4755	5771	6087	6899	8198
2570	2994	2720	4756	5776	6088	7010	9207
2578	3101	3742	4771	5779	6089	7014	9214
2583	3124	3743	4773	5786	6090	7015	11205
2584	3125	3744	4780	5787	6091	7046	11206
2589	3129	3745	4782	5790	6092	7047	11207
2593	3172	3746	4783	5791	6093	7223	11508
2594	3180	3760	4784	5792	6201	7235	13307
2599	3191	3761	4788	5794	6403	7236	13308
2601	3192	3781	4794	5796	6404	7237	13706

100 frtos.

321	584	916	2388	2594	3083	4636	6212	6854
343	585	917	2393	2595	3084	4637	6236	6870
362	586	921	2394	2596	3086	4638	6239	7005
387	587	977	2399	2597	3087	4669	6240	7025
388	588	978	2400	2606	3096	4673	6241	7064
401	589	1001	2409	2607	3146	4687	6243	7065
405	592	1003	2410	2608	3148	4688	6244	7074
411	666	1004	2411	2609	3163	5077	6245	7314
412	674	1005	2412	2610	3179	5078	6248	7352
414	675	1006	2417	2611	3261	5079	6288	7392
423	676	1007	2422	2622	3809	5080	6307	7393
428	677	1008	2435	2668	3824	5110	6309	7518
429	701	1009	2436	2669	3855	5111	6310	7519
439	702	1010	2437	2707	3859	5112	6311	7539
450	703	1011	2438	2708	3869	5113	6318	7544
451	705	1012	2439	2714	3870	5119	6343	7546
452	707	1013	2440	2715	4023	5120	6347	7547
453	708	1014	2441	2716	4024	5122	6355	7548
454	709	1059	2450	2717	4026	5125	6356	7574
455	710	1077	2456	2722	4029	5126	6357	7590
459	712	1080	2461	2729	4040	5127	6361	7619
461	717	1081	2462	2738	4041	5138	6366	7640
474	726	1082	2463	2748	4049	5139	6370	7641
475	727	1090	2464	2753	4054	5140	6372	7651
482	731	1091	2465	2793	4058	5141	6373	7653
499	742	1092	2466	2794	4064	5142	6391	7670
500	753	1098	2467	2811	4065	5143	6400	7680
501	758	1094	2468	2827	4066	5144	6511	7681
515	763	1095	2469	2837	4071	5148	6524	7682
518	767	1102	2470	2856	4072	5149	6525	7683
519	768	1107	2475	2864	4073	5150	6526	7684
520	769	1110	2497	2867	4074	5158	6532	7695
521	770	1127	2500	2870	4075	5159	6534	9212
523	778	1128	2502	2876	4076	5169	6542	9513
524	779	1142	2504	2899	4077	5180	6569	9514
525	795	1155	2505	3001	4078	5189	6587	9515
526	796	1157	2506	3002	4079	5244	6588	9531
527	797	1170	2507	3003	4080	5245	5592	9539
528	798	1172	2508	3004	4083	5504	6595	9540
529	799	1580	2514	3009	4090	5756	6600	11008
542	800	1609	2515	3010	4094	5806	6706	11009
543	801	1740	2516	3016	4096	5816	6723	11016
555	813	2370	2517	3017	4097	5817	6724	11018
556	814	2371	2518	3018	4098	5818	6725	11019
557	846	2372	2521	3019	4101	5819	6726	11601
558	873	2373	2522	3020	4126	5820	6727	11602
559	897	2374	2523	3026	4128	5867	6733	11623
560	898	2376	2524	3027	4129	5868	6737	11624
561	899	2377	2525	3041	4146	5893	6767	12006
563	900	2378	2526	3049	4200	5894	6768	12007
565	901	2379	2527	3050	4441	5896	6769	12107
573	902	2380	2545	3052	4534	5897	6776	12108
574	903	2381	2552	3053	4535	5898	6837	12209
575	904	2382	2553	3065	4540	5899	6838	12903
576	905	2383	2564	3066	4552	5996	6839	12904
577	906	2384	2565	3067	4554	6101	6848	
582	908	2385	2566	3073	4555	6106	6849	
583	909	2386	2571	3082	4556	6172	6851	

A 4%-os, 40½ éves záloglevelekből következő számok sorsoltattak ki: (16-ik kisorsolás).

5000 ftos.

621— 630	821— 830	5281—5290
801— 808	4861—4865	6321—6325

1000 ftos.

714—756 5101—5115 11921—1195

100 ftos.

718—763 765—769 7901—7917 10601—10636

A 4%-os, 50 éves záloglevelekből következő számok sorsoltattak ki: (4-ik kisorsolás).

5000 ftos.

1151—1158 4361—4370

1000 ftos.

2901 — 2915

100 ftos.

1601 — 1614.

Minden f. é. junius 5-én kisorsolt záloglevel **1889. évi október 1-től** fogva úgy a jelzáloghitel-pénztárnál Bécsben, valamint valamennyi bankintézetnél kifizettetik.

A kifizetés a záloglevél és a hozzátartozó még le nem járt szelvények visszaadása mellett történik. Netán hiányzó szelvényekért azoknak összege a tőkéből levonásba hozatik.

A f. é. junius 5-én kisorsolt záloglevelek kamatoztatása 1889. **évi október 1-én** megszünik.

A f. é. junius 5-e **előtt** kisorsolt, de még fel nem vett 4½%-os, 38½ éves és 4%-os, 40½ és 50 éves záloglevelek szelvényei, melyeknek kamatoztatása már megszünt, előnutatás esetében ezentul is kifizettetnek ugyan, azonban a záloglevelek beváltásánál a hiányzó szelvények összege a tőkéből levonásba hozatik.

A korábbi sorsolásoknál kisorsolt 4½%-os, 38½ éves záloglevelekből még be nem váltattak:

Következő számok:

5000 frtos.

245	601	1280	1716	2239	3269	3973	5452
260	602	1361	1719	2375	3361	3980	5455
290	603	1374	1863	2528	3485	4238	5457
320	604	1426	1864	2529	3561	4490	5458
397	776	1479	1865	2917	3586	4531	5561
398	804	1481	1866	3090	3590	4532	6011
412	860	1485	1867	3091	3692	4533	6012
415	909	1552	1868	3095	3698	4579	6014
447	1009	1553	1891	3264	3923	4580	6017
448	1151	1558	2029	3266	3962	4768	
508	1156	1572	2233	3267	3963	5151	
542	1282	1600	2238	3268	3972	5158	

1000 frtos.

118	412	489	659	1876	2138	2332	2373
120	414	602	661	1887	2150	2334	2374
182	416	635	693	1888	2152	2341	2375
183	419	641	801	1889	2188	2342	2376
195	424	645	802	1928	2199	2343	2377
196	451	646	809	1981	2301	2345	2378
203	452	647	811	1991	2302	2354	2381
296	453	648	835	2014	2318	2357	2392
297	455	649	897	2105	2323	2369	2393
408	460	650	898	2106	2326	2370	2394
409	482	657	904	2107	2330	2371	2395
410	483	658	945	2125	2331	2372	2401

A korábbi sorsolásoknál kisorsolt 4%-os, 40½ éves záloglevelekből még be nem váltattak:

Következő számok:

5000 frtos.

619, 700, 1266, 1267, 1269, 1388, 1779.

1000 frtos.

2337, 3806, 3819, 3822, 3830, 4611, 7002, 7803, 10921.
2338, 3818, 3821, 3827, 3844, 6124, 7016, 7804,

100 frtos.

304	1240	2140	3542	3588	8512	11015	12925	15134
809	1243	2141	3548	4821	8513	11021	12926	15135
810	2102	2142	3550	4822	8514	12914	12927	15136
1218	2103	2709	3564	6403	11005	12916	15111	15137
1219	2112	2738	3578	6405	11006	12917	15126	
1220	2120	2911	3580	6406	11007	12918	15127	
1226	2129	2912	3582	6407	11008	12919	15130	
1227	2136	2915	3585	6408	11012	12922	15131	
1238	2138	3516	3586	6409	11013	12923	15132	
1239	2139	3519	3587	6410	11014	12924	15133	

A korábbi sorsolásoknál kisorsolt 4%-os, 50 éves záloglevelekből még be nem váltattak:

Következő számok:

1000 frtos.

1107.

100 frtos:

1010, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107.

Ezen be nem váltott 4½% és 4%-os záloglevelek kamatoztatása az illető kisorsolás után **legközelebb következő** szelvény-határidővel **megszünt.**

Az Osztrák-magyar bank által kibocsátott összes 5%-os záloglevelek 1887. évi junius 4-ke óta kisorsolvák, a miért is azok kamatoztatása megszünt.

Bécs, 1889. évi junius 8-án.

Osztrák-magyar bank.

Scharmitzer, főtanácsos. **Moser A.,** kormányzó. **Leonhardt,** vezértitkár.

*) A második helyen felsorolt számok szintén kisorsolvák, entfogva például 31 — 40 azt jelenti: 31-től **egész bezárólag** 40-ig.

A **PALLAS** könyvkiadóhivatalában Budapesten és minden hazai könyvkereskedésben kaphatók a következő

jeles szépirodalmi munkák.

MAROSSZÉKI TÖRTÉNETEK irta **Jakab Ödön.** Diszes kötet **Gyárfás Jenő** ötven illusztrácziójával. ... Ára füzve 2 frt, kötve 4 frt.

KARENIN ANNA. Orosz regény, irta **Tolsztoi Leon** gróf, forditotta Rónaszéki **Trux Hugóné.** 7 kötet. ... Ára füzve 3 frt 60 kr.

A FÉRJ. Franczia regény, irta **Richebourg Emil.** Négy kötet. ... Ára füzve 3 frt 60 kr.

AZ ÉN UTCZÁM. Beszélyek és rajzok, irta **Petelei István.** ... Ára füzve 1 frt 80 kr.

EGY FÉRJ FILOZOFIÁJA. Regény, irta ifj **Ábrányi Kornél.** ... Ára füzve 1 frt 20 kr.

KÁPRÁZATOK. Beszélyek, irta **Juszth Zsigmond.** Diszes kötet. 261 lap. ... Ára füzve 2 frt.

500 forintot

kap mindaz, a ki bebizonyitja, hogy a **Klekner-féle szabad. egyetemes vizzel vászon-, gyapju** és **selyemszövetet**, szalmakalapot, fát (kosárfonatokat) csontot, mindennemü tollat stb. kitünően, anélkül, hogy a szöveteknek ártana, azokat nem tisztitaná és olyanná nem tenné, mintha ujak volnának.

500 forintot

kap mindaz, aki bebizonyitja, hogy **Klekner szab. egyetemes vize tenta-, gyümölcs-, borfoltokat** stb. bármily szövetből — azoknak megrongálása nélkül — tökéletesen el nem távolit.

500 forintot

kap mindenki, a ki bebizonyitja, hogy **Klekner szab. egyetemes vize** mint conzerváló és tisztitó szer, hordók, poharak, üvegek, korsók és más efféle tárgyak u. m. serfőzdei edények stb. tisztitására nem felel meg jobban, mint a gőz vagy bármily más szer.

500 forintot

kap mindaz, aki bebizonyitja, hogy **Klekner szab. egyetemes vize** minden betegségnek csiráját meg nem szünteti, a betegek fehérneműt tökéletesen nem mossa, valamint fertőző betegségek továbbterjedését meg nem akadályozza.

500 forintot

kap mindaz, aki **Klekner szab. egyetemes visének** használata után minden bőrbetegségtől meg nem lesz szabaditva, mert határozott **jótállást** vállalok arra nézve, hogy a **szabad. egyetemes viz bőrfoltokat** szeplőt, kemény bőrt stb. tökéletesen elüz és a **szab.** egyetemes vizzel való egyszerü mosdás által a **kezek szép fehérek** és **bársonypuhák** lesznek. Ez tehát jobban alkalmazható **hölgyeknél**, mint a drága kozmetikus szer, mert tudvalevő dolog, hogy a fehér sima bársonypuha kéz minden nőt érdekesebbé tesz.

500 forintot

kap mindaz, akinek fogai **Klekner szab. egyetemes vizének** használata után nem lesznek szépek és fehérek, ugyszinte az is, a kinek azután még fogfájása, vagy szájának kellemetlen szaga lesz.

500 forintot

kap mindaz, a ki bebizonyitja, hogy **Klekner szabad. egyet. vizének** használata a legfeketébb **hajat** legrövidebb idő alatt szép **szőkére** át nem változtatja. Hogy e mindenkire nézve nélkülözhetlen, minden esetben legjobb sikerrel használható szabad. egyetemes vizet mindenkinek hozzáférhetővé tegyem, hogy e szert népszerüvé tegyem, egy próba-üveg ára csak **50 kr** és egyedül

KLEKNER D.-nél

Bécs, I. ker., Postgasse 20. sz.

rendelhető meg. 10540

Gummi!

Eredeti párisi gummi és halhólyagok finomságra és jóságra nézve a legkövetelőbb igényeknek is megfelelőek, tezként 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frtjával, amerikai bouts (rövid) 3 és 4 frtjával, legfinomabb párisi női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frtjával. **Präservativek hölgyek** számára, Hanse-szerint 2 frt, Mensinger tanár félék nők számára 2 frt 50 drb-ként. Suspensoriumok stb. részletes árjegyzék szerint. Szétküldés **titoktartás** mellett.

REIF J. specialista WIEN, **IV., Margarethenstr. 7.**

10433 Czélszerü mintaválaszték uraknak 5 ft.

Ritka

alkalmi vétel!

Kiváló tőkebefektetés ügyes gazdáknak, a kik gazdaságukat házilag kezelik.

Jövedelmező birtok, jól kikerekitve, dus fundus instruktussal **15,000 frtért eladó St.-Georgen-ben** Rohitsch mellett (Pöltschach déli vasuti állomás) Stájerország, regényes egészséges tájékon, emeletes kőépület, svájczi ház, 4 gazdasági épülettel, istállók és pinczékkel. Továbbá: deszka fürészelő, malom folyó forrásviz általhajtva.

Területek: 85 hold legjobb szántóföld, rét, legelő, szőlő és erdőség. Dus gyümölcstermés. Teher 4000 frt takarékpénztári kölcsön. Kedvező fizetési feltételek. Levelek az eladás létrehozása ügyében czimzendők **«V. 1325» Rudolf Mosse Bécs.** 10490

8705 **Az önsegély**

hü tanácsadó mindama szerencsétleneк számára, a kik ifjukori könnyelmüségük folytán erőik hanyatlását érzik. Haszonnalolvashatják továbbá az idegességben, szivdobogásban, nehéz emésztésben, aranyérben szenvedők is. E könyv évenkint ezreknek adja viszsza az erőt és egészséget. Kapható beküldött 1 forintért vagy utánvétellel Dr. L. Ernst hasonszenvi orvosnál, Wien, Gisellastrasse 11. A könyv boritékba zárva küldetik meg.

Alkalmi vétel!

Betegség miatt egy igen értékes nemesi

birtok

Magyarország legtermékenyebb részén **1500 holdnyi** tagositott **első osztályu** szántó teljes fölszereléssel együtt **280,000 frtért eladó.** Nagy **dohány-müvelésre, repcze** és **búza-termelésre** alkalmas **földek. Csinos kastély,** majorság, szép tágas gazdas. épületek és istálók. A gazdaság eddig sajátkezülek kezeltetett és gazdagon van felszerelve; tetemes marha-állomány, s igen jövedelmező vadászattal bir.

Csakis **vevőknek** készséggel adnak felvilágositást 10365

Horváth és Patz Rikhárd, m. kir. ny. főerdész

Bécs, Margarethenstr. 12.

GUMMI

és halhólyagok, franczia gyártmány (ártalmatlanságért jótállás), orvosi tekintélyek és szaklapok által megbeszélve és különösen ajánlva. Tuczatonkint 60 kr., 1, 2, 3, 4, és 5 frt. — **Capottes Americains** tcztja 2 frt **Safeti Sponges**, női óvszerek, Prof. Lister módszere, tcztja 1, 2, 3 és 4 frt. **Ujdonságok. Pelyporus avantage** 2 frt. Ujon javitott női óvszer 1886. márcz. 22-dike óta forgalomban, nagy előnyökkel bir nagy kedveltség miatt. Valódian csak

FEITEL LIPÓT-nál

kapható. **Wien, I., Kärntnerstrasse Nr. 63 E.** cs. k. kereskedelmi törvényszékileg bejegyzett czég és **Paris, 13. Rues petites Ecuries,** készpénz vagy utánvét mellett. — Egyetlen párisi képviselet Ausztria Magyarország részére. — Egy teljes, használható 10 drbot tartalmazó minta-collectio 2 frt 24 kr. Árjegyzék ingyen. 9234

„ORSZÁG-VILÁG"

X-dik ÉVFOLYAM.

SZERKESZTI **BENEDEK ELEK.**

Az «ORSZÁG-VILÁG» ez évvel a X. évfolyamába lépett. Egy magyar képes és szépirodalmi lap életében szép mult ez, s e lap multja kezesség egy szép és hosszú jövőről. Szerkesztőség és kiadóhivatal együttesen mindent elkövettek ez évben is, hogy a mi viszonyaink közt oly képes és szépirodalmi lapot adjanak, mely úgy szépirodalmi és ismeretterjesztő közlemények, mint képek dolgában a magasabb igényeket is kielégitse. S e mellett, mit magyar képes lap ez idő szerint nem tesz, mult évben is ***hat művészi műmelléklettel*** viszonozta e lap a közönségtámogatását, s ***ez évben ugyanannyit küldünk előfizetőinknek.*** Nem kiméltünk költséget, hogy oly érdekes dolgokat is bemutassunk, mik eddig a nagy közönség előtt többé-kevésbé ismeretlenek voltak: értjük a ***magyar mágnások műkincseit, szalonjait,*** melyekről már tavaly előtt ciklust nyitottunk, s melyeket tavaly a közönség általános érdeklődése között folytattunk. Bemutattuk eddig ***Andrássy*** Manó gr., ***Andrássy*** Aladár gr., a ***Teleki*** és ***Wenckheim*** grófok, ***Batthyány*** Géza gr., ***Zay*** Miklós gr. és a ***Karátsonyi*** grófok palotáit, szalonjait és műkincseit s az érdekes bemutatni valóknak óriási tömege áll még rendelkezésünkre.

Kiváló gondot forditottunk közleményeinkre s főként a ***szépirodalmi olvasmányokra.*** Lapunk minden számában közöltünk a ***regényen*** kivül több elbeszélést, tárczát, költeményt s ***női közönségünk*** előtt nemcsak kedveltté, de nélkülözhetetlenné is tettük a «***NŐK VILÁGA***» rovatunkat, mely egyetlen számból sem marad el jövőre sem, s melyben a ***számos divatképen,*** pontos képmagyarázatokon és ***divatleveleken*** kivül a ***háztartás*** körébe eső apróságokat, ezenkivül a nőket érdeklő verseket, aforizmákat s egyéb apró tudnivalókat közlünk.

Az «ORSZÁG-VILÁG» a jövő évben is hü marad eddig követett irányához; fő törekvése igazi szellemi táplálékot nyujtani a magyar közönségnek.

Ez évtől kezdve *állandóan két regényt* közlünk: *egy eredetit és egy forditottat.* Az új évet *Beniczkyné Bajza Lenke* az országszerte kedvelt regényirónő **„A hegység tündére"** cz. nagyérdekü és költői szép regényével nyitottuk meg s egyidejüleg közöljük **Braddon** «*Klára*» cz. rendkivül érdekfeszitő regényét.

Valamint a mult évben ingyen adtuk az új előfizetőknek a megelőző évi nagybecsü ***karácsonyi számot,*** mely 43 iró arczképét és dolgozatát tartalmazta, azonképen ez évben is ingyen adjuk az újonnan belépő előfizetőinknek m. évi ünnepi számunkat, mely a képviselőház negyven-ötven iró tagjától közöl egyenesen lapunk számára irt dolgozatokat s az illetők arczképét, néváláirásuk hasonmásával. — Ez ünnepi számhoz ezenkivül ***Thumann «A szerelem tavasza»*** cz. festménye után egy **nagyszabásu szines műmelléklet** és egy szép zenemü van csatolva s a belsejében is több művészi becsü kép van és ez alkalomból **diszes boritékban** jelent meg az «ORSZÁG-VILÁG».

Ez úgy tartalmánál, mint kiállitásánál fogva örökbecsü számot mig nem előfizetők ***50 krért*** kapják, az év egész folyamán **belépő új előfizetők** ***ingyen kapják.***

Az «ORSZÁG-VILÁG»-ra már mult évtől kezdve **tanitók és tanitónők 10 frt helyett 8 frttal fizethettek elő.** E kedvezményt, tekintettel a tanitók helyzetére, **jövőre is fentartjuk.** Az «**Egyetértés**», «**Magyar Nép**» és «**Budapesti Hirlap**» előfizetői, szintén **10 frt helyett 8 frttal** fizethetnek elő.

Es most hadd álljon itt mindama t. **munkatársaink** neve, kik egy **év lefolyásán** közleményeikkel gazdagitották lapunkat. Ime a betürendes névsor:

Abonyi Árpád, Adorján Sándor, Ambrozovics Dezső, Apponyi Albert gr., Arnóthi, Asbóth János, Azar, Ábrányi Emil, Ábrányi Kornél, Agai Adolf, Balásy Dénes, Balogh Irma, Balogh Pál, Barna Izidor, Bartók Lajos, Bácskay Albert, Bársony István, Beksics Gusztáv, Benedek János, Beniczkyné Bajza Lenke, Berczik Árpád, Berényi László, Berzeviczy Albert, Béri Gyula, Bogdanovics György (Beksics Gusztávné), Bolgár Ferencz, Boncza Miklós, Bródy Sándor, Chelard Raoul (Páris), Czirbusz Géza dr., Csapodi István dr., Csávolszky Lajos, Csengeri János, Csernátony Lajos, Csukássy József, Dárdai Sándor, Deák Albert, Demkó Kálmán, Dengi János, Déri Gyula, Dömjén József, Dömötör Pál, Ebeczky Béla, Egressy Ákos, Endrődi Sándor, Eötvös Károly, Erődi Dániel, E. Kovács Gyula, Falk Miksa, Fanghné Gyujtó Izabella, Farkas Imre, Fábián Géza, Fekete Ignácz dr., Feleki Sándor, Fenyvessy Ferencz, Fülöp Áron, Gaál Mózes, Gajári Ödön, Gáspár Imre, Gerando Atilla, Gerevich Emil dr., Gerő Károly, Gozsdu Elek, Grecsák Károly, Grünwald Béla, Hegedüs Sándor, Helfy Ignácz, Heltai Ferencz dr., Hermann Antal dr., Hiador, dereskei Hock János, Hoitsy Pál, Horváth Gyula, Illyés Bálint, Inczédi László, Irmei Ferencz, Irányi Dániel, Ivánffy Jenő, Jakab Ödön, Jancsó Benedek dr., Jókai, Jónás Ödön, Juba Gyula dr., neczpáli Justh Zsigm., Kaas Ivor báró, Kabos Ede, Kadocsa Elek dr., Kaczián Géza, Kammerer Ernő, Kaposi Béla, Karlovszky Endre, Karlovszky M. Ida, Karczag Vilmos, Kemenczky Kálmán, Kemény Endre báró, Kempelen Farkas, Keszler József, Kiss József, Koroda Pál, Kozma Andor, Körössy László dr., Kulini Nagy Benő, Latkóczy Mihály, Lauka Gusztáv, Láng Lajos, László Mihály, Lévay Mihály, Lipcsey Ádám, Lithvay Viktória, Lukáts Gyula, Madarassy László, Malonyay Dezső, Marcziányi György, Maszák Hugó, Mayer István dr. («István bácsi»), Málik József, Mészáros István (†), Tari Mészáros István, Mikszáth Kálmán, Molnár Antal, Molnár György, Molnár László, Neményi Ambrus, ocskói Ocskay Gusztáv, Pajor István (csalomjai), Palágyi Lajos, Pali bácsi (Révay Pál), Pálmai Kálmán, Pásztói, Petelei István, Petri Mór, Podmaniczky Frigyes báró, Pór Antal, Porzsolt Kálmán, Pósa Lajos, Prém József, Pulszky Ferencz, P. Szathmáry Károly, Radó Antal, Rácz Sándor, Rákosi Jenő, Rákosi Viktor, Reviczky Gyula, Réthy Dezső, Révész Ernő, Roszner Ervin báró, Rudnyánszky Gyula, Sármai József dr., Sebesi Jób, Sebesi Samu, Sebők Zsigmond, Seress Imre, Solder Hugó, Strausz Adolf, S. Szentirmay Géza, Schwarcz Gyula, Szabó Endre, Szabó Sándor, Szarvas Mariska, Szathmáry György, Szatmári Mór, Szépfaludi Ö. Ferencz, Szokolay Kornél, Szterényi Hugó dr., Tassy Pál dr., Tábori Róbert, Téglás Gábor, Thewrewk István, Tolnai Lajos, Torkos László, Tóth Béla, Törös Tivadar, Tuszkau Ödön dr., Tutsek Anna, Ujlaki Antal, Vadnay Károly, Vajda János, Varga Bálint dr., Varsányi Lujza, Vay Péter gr., Váczy János dr., Váli Béla dr., Váradi Antal, Váradу Gábor, Vékony Antal, Vértesi Arnold, Vértesi Károly, Vészi József, Visi Imre, Wlislocki Henrik dr., Zay Miklós gr., Zichy Jenő gr.

A legkiválóbb külföldi művészek fába metszett remekein kivül a következő ***hazai művészektől*** hoztunk az utóbbi időkben képeket

Aggházy Gyula, Baditz Ottó, Barabás Miklós, Balló Ede, Benczur Gyula, Bihari Sándor, Burger Lajos, Bruck Lajos, Bruck Miksa, Demjén Zoltán, Déri Kálmán, Eisenhut Ferencz, Greguss Imre, Gyárfás Jenő, Jacobey, Kaczián Ödön, Karcsay Lajos, Kardos Gyula, Karlovszky Berczi, Karvaly M., Keméndy Jenő, Kimnach László, Klein Miksa, Koroknyai Ottó, Laub Fülöp, Linek Lajos, Lotz Károly, Mannheimer Ágost, Margitay Tihamér, Munkácsy Mihály, Mesterházy Kálmán, Pataky László, Pörge Gergely, Rippl-Rónai József, Róna József (szobrász), Roskovits Ignácz, Spányi Béla, Stettka Gyula, Strobl Alajos, Szirmai Antal, Tahi Antal, Tisza Zsigmond, Tóth László, Tolnai Ákos, Tornai Gyula, Tölgyessy Arthur, Tary Gyula, Wagner Sándor, Vágó Pál, Vajda Zsigmond, Valentiny János, Zichy Mihály, Zala György.

Bemutatván a fényes irói és művészi gárdát, mely ujabb időben az «Ország-Világ» körül csoportosult, megemlitjük még, hogy mint eddig, jövőre is, a hét eseményeiről szóló tárczákat ***Székely Huszár*** irja.

Könnyed szórakozást nyujtó rovatunk: ***a talányok*** rovata ezután is oly gazdag és változatos lesz, mint volt eddig, **s talánymegfejtő előfizetőink** közt minden héten egy-egy értékes irodalmi becsü könyvet, esetleg zenemüvet vagy eredeti **rajzot** sorsolunk ki. — Ez évben szintén **hat fényképi** és **szines** műmellékletet küldünk előfizetőinknek. — Az «Ország-Világ» **könyvárusi** uton is megrendelhető, mégpedig két heti boritékos füzetben. — Mutatványszámok kivánatra **ingyen küldetnek.**

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre ... ... 10 frt — kr.	Az «**Egyetértés**»-sel együtt rendelve:
Félévre ... 5 « — «	Egész évre ... 28 frt
Negyedévre ... 2 « 50 «	Félévre ... 14 «
Egy hóra ... — « 85 «	Negyedévre ... 7 «
Egyes szám ára 20 kr. Füzet (kettős szám) ára 40 kr.	

Az előfizetési pénzek az „Ország-Világ kiadóhivatala" czimen (Budapest Kecskeméti-utcza 6. sz.) vagy Benedek Elek szerkesztő nevére (Erzsébet-körut 12. sz.) küldendők.

INTÉZETEK, BANKOK, FÜRDŐK, SZÁLLODÁK, GYÁROSOK, KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK CZIMJEGYZÉKE.

ASZTALOS, KÁRPITOS ÉS DISZITŐK
BENKŐ, NEMES ÉS GÖNCZI
BUTOR-TERMEIK
ÉS DUSAN FELSZERELT RAKTÁRUK.
BUDAPESTEN
KORONAHERCZEG-UTCZA 18. SZ., I. EMELET.

LATZKOVITS A.
BUDAPEST
VÁCZI-UTCZA 22.
DIVATCZIKKEK DUS RAKTÁRA.
FEHÉRNEMÜEK, NYAKKENDŐK
UJAK SZÁMÁRA.
MÉRSÉKELT ÁRAK.

60,000 forint
nyerhető
1 állam-sorsjegygyel.
Huzás junius hó 27-én
ára 1 drb 2 frt — kr.
„ 2 „ 3 „ 75 „
„ 6 „ 10 „ — „
BEIMEL LAJOS
bank- és váltó-üzlete »Sorsolási Közlöny« kiadóhivatala
Budapest, Kecskeméti-utcza 6. szám.

Magyar leszámitoló és pénzváltóbank
Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.
Befizetett részvénytőke 10 millió forint.
Bank- és váltóüzlet.
Áru-osztály. 750,000 métermázsa térfogatu raktárak és elevátorok.

Muzeum-körut 10. szám.
SZABADALMAKAT kieszközöl
TALÁLMÁNYOKRA
BENEDEK LAJOS ÉS TÁRSAI
szab. irodája.
BUDAPESTEN
Muzeum-körut 10. sz.

CHMEL J. ÉS FIA
csász. és királyi udvari szállitók
zongora elárusitó
és
kölcsönző intézete
BUDAPESTEN
Gizella-tér, Haas-féle palota.
Legnagyobb és legrégibb zongora-üzlet Magyarországon.

ERZSÉBET KIRÁLYNŐ
SZÁLLODA
BUDAPEST, EGYETEM-UTCZA 5.
Szobák 90 krajczártól feljebb.

THÉK ENDRE
butorgyárában (Budapest, VIII. k., Üllői-ut 66.) található a kor igényeinek megfelelő butorkészlet nagy választékban.
„NEM HALLATLAN OLCSÓ"
de styliszerü és szolid s ennélfogva
legolcsóbb.

BÉCS „HÔTEL MÉTROPOLE"
Ringstrasse, Franz-Josefs-Quai.
ELSŐ RANGÚ NAGY SZÁLLODA.
100 szoba és terem (1 fttól feljebb) személy-felhuzó, olvasóterem minden országbeli ujsággal. „Egyetértés" pompás üveg-terem, dunafürdők és távirdai hivatal a szállodában. Szállodai omnibusz minden vaspályaudvarban. Hosszabb idei tartózkodás mellett mérsékelt árak.
SPEISER L. igazgató.

GERSON ANNA
asszony
BUDAPEST
most
Harminczad-utcza 4-ik sz. (földsz.)
ajánl és elhelyez
kitünő tanerőket,
nevelő-, bonne- és
gyermekkertésznőket.

LOHR MÁRIA
AZELŐTTI
KRONFUSZ
csipke és vegyi tisztitó-intézete
Budapest, Ferencziek-tere 4.
Fiók: váczi-utcza 12. szám az udvarban és Andrássy-ut 16.

ORSZÁG-VILÁG
KÉPES HETILAP
Felelős szerkesztő: BENEDEK ELEK
ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
Egész évre ... 10 frt — kr. | Negyedévre ... 2 frt 50 kr.
Félévre ... 5 „ — „ | Kettős szám (boritékban) — „ 10 „
KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.

Menyasszonyi kelengyék
kész fehérnemüek
igen szolid és olcsó kiszolgálás mellett
kaphatók
MÖSSMER JÓZSEF
vászon és fehérnemü kereskedésében
Budapest, Koronaherczeg-utcza 12.

A mü- szemhez.
Hatschek Béla,
lát- és müszerész, Budapest, IV., Váczi- és Zsibárus utczai sarokházban.
Mindennemü lát- és müszerészi tárgyak a legjobb minőségben. — Villanyos sürgönyzők, távbeszélők, villámhárítók berendezései pontosan s a legolcsóbban jótállás mellett készittetnek.
Árjegyzék bérmentve ingyen.

ÉDER ANTAL GYULA

legrégibb zongora raktár
BUDAPEST,
Váczi-utcza 1-ik szám alatt.

KNUTH KÁROLY
mérnök
Budapest, VII., Szövetség-utcza 3.
Légszesz-, vizvezeték-, fürdő-, közp. fütések-, closet és szellőztetések berendezési gyára.

Tarcsai gyógyfürdő.
Glauber só-tartalmu szénsavas vasas-források, láp fürdők. A magyar államvasutak vonalain menettérti-jegyek 33% árelengedéssel adatnak ki Tarcsára.
Tarcsai savanyuviz: Károly-forrás! Vörös borral vegyitve kitünő vérszegénység ellen; kellemes üditő-ital. — Részletes tudósitással a fürdő igazgatóság szolgál.

Kinek van szeplője?
Mert szeplőt, pattanást, májfoltot és egyéb bőr tisztátalanságot biztosan el lehet távolitani a
SERAIL-ARCZKENŐCS
által, melyet 1 frt 10 kr. utalványozása után bárhova bérmentve küld
ROZSNYAY M. gyógysz. Aradon.

ZSIGMONDI KÁROLY
kocsigyártó
Budapest, Muzeum-körut 21.
a nemzeti Muzeum átellenében.
Képes árjegyzékek kivánatra bérmentve.

ÁRVAY KÁVÉHÁZ
A „KECSKEMÉTI-HÁZ"-hoz
IV., zöldfa- és borz-utcza sarkán.
Minden este nemzeti zenekar
OLÁH JÓZSI.

JOD-SOOLBAD
BAD HALL
FELSŐ-AUSZTRIA.
A Continens legerősebb Jod-Soolja fényes gyógyeredmény minden görvélyes betegségnél, ugyszintén a nemiszervek mindennemü betegségeinél és azok utóbajainál.
Kitünő gyógyberendezés (fürdők és ivógyógymód, beburkolás, belélegzések, Massage, Kefyr). Nagyon kedvező klimatikus viszonyok; vasuti állomás. Utazási vonal Linzen át a Duna mellett.
Idény május hó 15-től szeptember hó 30-ig.
Terjedelmes prospect több nyelven a BAD HALLI gyógykezelőség által küldetik

Kiegyenlitő
esztergapadokat
és minden szerszámgépeket mindig raktáron tart 9772
REITBAUER F. gépgyára,
Bécs, II. Nordbahnstrasse 5.
Árlapok ingyen és bérmentesen.

RÖSER
nyilv. tan- és nevelő-intézete.
Kereskedelmi akadémiákkal egyenrangu tanintézet.
Nevelési internátus vidéki ifjak számára.
Igazgató: RÖSER JÁNOS Budapesten.

PLAWISCH KÁROLY
HALÁSZ ESZKÖZÖK GYÁRA
BÉCS,
VIII., Kirchengasse Nr. 46.
Első és közvetlen bevásárlási forrás. Kereskedők kedvezményben részesülnek.
Árjegyzékek bérmentve

Velociped
minden alakban.
Katalogus 10 kr. levél-jegy.
Képviselő Budapesten: Rossi Sándor IV. ker., Ferencz József-rakpart 12. sz.
BOCK H. BÉCS,
III., Hauptstrasse 72.

Vizgyógyintézet Salzburg-Parsch,
a Gaisberg alján, 15 percznyire a várostól, pompás alpesi tájkép, vizgyógymódok, massage, soványitó- és diãta gyógymód, elektromos fürdők, svéd gyógytornászat tornaterem, uszoda, napi ellátás 2 forint.
Prospektus dr. BREYER-től.

Tüzmentes és betörés elleni
pénzszekrényeket
ajánl legolcsóbban
HESKI BERTALAN
pénzszekrény gyári raktára
Budapest, Károly-körut 7. sz. az udvarban.
Használt pénzszekrények legjobban vételnek és folyton nagyon olcson kaphatók. Ajánlom továbbá nagy raktáromat mindenféle jégszekrényekben. Árjegyzékek bérm.

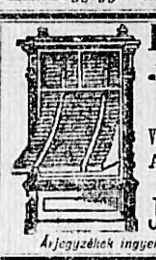
Hazai ipar.
Jalousia,
faredőny
és 9599
vászon-roletta gyár.
Andrássy-ut 60.
Csengeri-utcza sarkán.
Justus Sándor.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A NEW-YORK
életbiztositó-társaság.
Alapittatott 1845-ben s tisztán kölcsönösségen alapul.
1889. január 1-én az aktivák 484 millió frankra rugtak. Feloszthatő nyereménytöbblet 36.703,761 frank.
IGAZGATÓSÁG
Budapest, koronaherczeg-u. 20.

LEGFINOMABB ANGOL és FRANCZIA
ILLATSZEREKET ÉS PIPERE-CZIKKEKET
A FOGAK, AZ ARCZBŐR ÉS A HAJ ÁPOLÁSÁRA
ajánl
SVARCZ ILLATSZERÉSZETE A „VIRÁGKOSARHOZ"
BUDAPEST, VÁROSHÁZTÉR 9.

FONCIÈRE
Pesti biztositó intézet
Budapest, Andrássy-ut
(Foncière palota).
A társulat vagyona 10.104,375 forint.

GREBECZ ISTVÁN
kocsigyártó
VII., Szövetség-utcza 15.
ajánlja saját gyártmányu raktárát 2 évi jótállás mellett jutányos áron. Mindenféle javitások elfogadtatnak.

SZABADY
ÉTTERME
HATVANI-UTCZA (DREHER-PALOTA)
ESTÉNKINT ZENE.
TALÁLKOZÁSI HELY.

„THE GRESHAM"
életbiztositó-társaság Londonban.
Fiók Magyarországban
BUDAPESTEN,
Ferencz József-tér 5. és 6. a társaság saját házában.
A társulat vagyona frank 102.846,222,47

HEGYI MIHÁLY KOCSIGYÁRA BUDAPESTEN
VII., SZÖVETSÉG-UTCZA 28. SZÁM ALATT.

vállalkozik mindennemü
új kocsik elkészitésére.
Javitásokat
a legpontosabban és jutányosan teljesit.
Az új kocsik tartósságáért két évi jótállás biztosittatik.

KÉPES CSALÁDI LAPOK
Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb heti lapjának előfizetési ára:
egész évre ... frt 6 —
fél évre ... frt 3.—
negyedévre ... frt 1.50
Mutatványszámok kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. A „Képes Családi" lapok kiadóhivatala. Budapesten, nagy-korona-utcza 20. sz.
Teljes számu példányokkal még mindig rendelkezünk.

Legfinomabb
TEA VAJ
netto 4½ kilo posta csomag 4 frt 95 kr
Elsőrendü
ASZTALI VAJ
netto 4½ kilo posta csomag 3 frt 87 kr.
Ajánl bérmentve utánvét mellett — naponta friss — a
KÖZPONTI TEJCSARNOK
SZABADKÁN.

Kitüntettetett a következő világkiállitásokon:
London 1862, Páris 1867, Bécs 1873, Páris 1878.
zongorák részletre
Bécs és a vidék számára
concert-, szalon- és rövid-szárny,
valamint pianinok Gottfr. Gramer, With Mayer világhirü ki-

vi'eli czég gyárából 380 frttól 400, 450, 500, 550, 600, 650 frt. Mü-czégek zongorái 280—350 ft. Pianinok 350—600 ftig. THIERFELDER A. zongorakladási és kölcsönző intézete Becsben VII. ker., Burgasse 71. szám alatt.

Karlsbadi czipő különlegességek!
KAJÁRI DEZSŐ
BUDAPESTEN
Dorottya-utcza 8. sz.
Ajánlja legdusabb választékban
férfi-, női- és gyermekczipő-áruit
a legolcsóbb árak mellett.
Rendelések mérték szerint leggyorsabban eszközöltetnek.

Önfejlesztő szódavizkészülékeket a legjobb honi gyártmány 6 frttól 16 frt 50 krig,
ajánl
LIPPERT GYULA
látszerész,
IV., Muzeum-körut 39-ik szám.
Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

VANICSEK JÓZSEF
cs. és kir. szabadalm. diván-ágy gyáros
kárpit- és butorraktára
Andrássy-ut 30. sz. a.
Ajánlja dusan fölszerelt raktárát mindennemü kárpit-munkáit, ugy mint szabad. divány-, ottomán- és karszék-ágyait legolcsóbb árak mellett.

Vizmentes ponyvák
minden tetszö nagyságban, fehér, fekete vagy sárgák, 50%-al olcsóbban, mint bárhol adatnak, kölcsönképen is, még pedig fölötte jutányos feltételek mellett kaphatók.
ZSÁKOK
mindennemü terményekhez, ujak, egy és többször használtak, csodálatos olcsó áron
NAGEL TH.-nál,
Budapest, Arany János-utcza 10-ik szám.

Kereskedelmi és pénzintézeti
gyakorló minta-iroda,
szaktanfolyam azon felnőtt egyének részére, kik magukat a kereskedői, gyári, biztositási és pénzintézeti irodai szolgálatra képesiteni kivánják. A gyakorlási időtartam két hó, s f. é. julius 8-án veszi kezdetét. Levélbeni megkeresésekre bővebb értesitéssel, a „Gyakorlati keresk. tudományok" folyóirat, szerkesztője Zachár Gyula tanár (Budapesten, II. ker. Albrecht-ut 4. sz.) szolgál. 10574

Használt és uj
távirdai sodrony bekeritésre, vasuti sinek, vasgerendák helyett, és pályák lerakására bányasinek és kocsik mezei vasutaknak, hajóláncok és horgonyok, használt gépek és mindenféle gépalkatrészek legolcsóbban kaphatók
KOHN A. M.
vaskereskedőnél
Budapest, VI., mozsár-utcza 9.

ASSECURAZIONI GENERALI
Alapittatott 1831.
Részvénytőke és tartalékalap:
36.000,000 frt.
Dorottya-utcza 10. szám a., saját házában.
Biztositások tüz-, jégeső-szállitások, halál és időhöz kötött biztositások ellen.

ELSŐ OSZTR.-MAGY.
BALESET-BIZTOSITÓ TÁRSASÁG
BÉCSBEN.
Részvénytőke 1.000,000 ft.
Főügynökség:
V. Dorottya-utcza 10. szám.
Egyes és csoportos biztositások a legolcsóbb dijak és legcoulansabb feltételek mellett.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
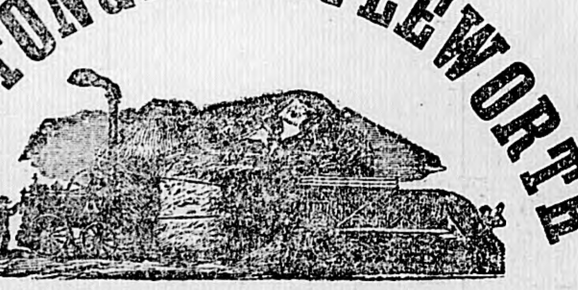
mezőgazdasági gépgyárosok
állandó kiállitás BUDAPESTEN váczi-körut 63.
ajánlják nagy választékban raktáron lévő, felülmulhatlan
gőzmozdonyaikat és gőzcséplőgépeiket,
utóbbi kettős szalmarázókészülék és meghosszabbitott rostaszekrénynyel továbbá
járgány-cséplőgépeiket tisztitó és zsákolóval, széna- és szalma-kazalozóikat, tisztitó-rostáikat, kukoricza-morzsolóikat, széna-gereblyéiket, kaszáló és kévekötő arató-gépeiket, 9227
egyetemes aczél-ekéiket,
Universal-Drill sorvetőgépeiket
ugy mindennemü gazdasági gépeiket a legjutányosabb árak mellett.
Részletes árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Már junius hó 15-én huzása
a
JÓ SZIV SORSJEGYEK-NEK
Évenként 3 huzás:
Junius 15-én, október 15-én, február 15-én.
Főnyeremények 10439
30,000, 20,000, 15,000 frt o. ért.
Eredeti sorsjegyek mindig a hivatalos napi árfolyam szerint, jelenleg kb. 5 forint o. ért.
Kapható minden bank- és váltóüzletben.

FAIRBNAKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.
A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek szabados rendszerük, rendkivül érzékenyek és tolósulylyal vannak ellátva.
Tartósság, pontosság és könnyü kezelésüknél fogva az összes világkiállitásokon első dijat nyert legkitünőbb mérlegek.
A jutányos árakban — melyek sulyokkal számitott tizedes mérlegek árainál nem magasabbak — a hitelesités, csomagolás és vasutra való feladás költségei benfoglaltatnak. Gazdasági szekér és zsák mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek. — *Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.*
Czim: Osztr.-magyar FAIRBANKS-TÁRSASÁG mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató
BUDAPEST, Andrássy-ut 12. — Gyár: Ujpest, K.-Megyer. 9257
Árjegyzékkel és felvilágositással szolgál készségesen a központi iroda.

Országos általános kiállitás Budapesten 1885.
Nagy kiállitási érem, versenyképes és kitünő
pipereszappanok és illatszerekért.

A világ legjobb arcz- és kézfinomitó szappana
a *dr. Gebhardt* egyet. tanár-féle javitott zamatos gyógytani
növény-szappan dbja 35 kr.
eltávolit minden bőrküteget, folytonos használatnál viruló és fiatal kinézést kölcsönöz

Müller J. L.-féle glycerin rózsa-szappan a legkitünőbb glycerin-szappan legfinomabb rózsaillattal, drbja 35 kr., 3 drb 1 frt; ugyanaz rudban 30 kr., 3 rud 85 kr.
Müller J. L.-féle valódi tojás-olaj-szappan, különösen jótékonyan hat a bőrre, simitja és felfrissiti azt, darabja 15 kr. 3 darab 40 kr.
Müller J. L.-féle salicyl-szájviz, az egyedüli szájviz mely folytonos használatnál a fogak romlását megóvja, üvegje 40 és 80 kr.
Müller J. L.-féle salicyl-fogpor, salicyl-szájvizzel használva nemcsak, hogy a fogakat hófehérré teszi, de egyszersmind a már létező fogbetegségek tovább terjedését is megóvja, doboz 60 kr.

Müller J. L.-féle Vaselin Gold-Crême, bámulatos hatásu arczfinomitó szer, üvegje 50 és 80 kr.
Amaryllis dorée legujabb illatszer, üvegje 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr., 5 frt.
Ixia Lys, Bouquet Elegant, Mimosa, Karilpa, a legfinomabb és legkedveltebb illatszerek, üvegje 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 5 frt.
Müller J. L.-féle Brillantine, kiváló hatással bir a haj-, szakál- és bajusz fényének és lágyságának előidézésére és azoknak kihullását és törékenységét megóvja, üvegje 60 kr. és 1 frt.

Munkácsy Mihály világhirü müvész **kedvelt bajuszpedrője** *felülmul minden eddig létező gyártmányt a bajuszt pedriti, a törékenységtől és kihullástól megóvja, doboza 25 és 40 kr*

MÜLLER J. L. illatszer- és pipereszappan-gyárosnál.
RAKTÁR: Koronaherczeg-utcza 2. szám. BUDAPEST GYÁR: Rottenbiller-utcza 36. szám.
A vidéken valamennyi hirneves gyógyszerészek és kereskedő uraknál.
...s választék rendkivül kitünő fog-, köröm-, haj- és ruhakefékből, fésük bivalyszaru, lefántcsont és békateknőből, mindennemü tükrök, szivacsok, legfinomabb köröm-ollók, hajsütők. Továbbá
Hölgyeknek különös figyelmébe 8750
ajánlom, folyton a legdivatosabb és legujabb hajtükből berendezett dus választéku raktáromat.
Külföldi gyártmányu illatszeráruk olcsóbbak mint bárhol.

Nagyban. **Megnyitási értesités.** Kicsinyben.
Van szerencsém ezennel szives tudomásul hozni, hogy itt helyben **IV. ker., Gizella-tér 3. sz. a.** egy
villamos müszaki gyárat és raktárt
rendeztem be.
Egyidejüleg ajánlkozom, számos éveken át e téren szerzett tapasztalataimra és sokaktól nyert elismerésre támaszkodva, e szakba vágó cikkek és **távbeszélők, villámhárító** és **orvosi készülékek** szállitására, ugyszinte uj bárminő kivitelü és nagyságu felszerelésekre, már meglevő épitmények átalakitására, telepek rendbentartására évi fizetés ellenében.

Tisztelettel **König Károly,**
villanyos müszaki intézete,
10577 Budapest, Gizella-tér 3. sz.

ALAPITTATOTT 1874.
Az általam részletfizetésre eladott sorsjegyek pénztáraimban maradnak és kivánatra bármikor felmutattatnak.
Törvényesen lebélyegezett
JÓ SZIV
SORSJEGYEK.
Évenkint 3 huzás.
Legközelebbi huzás már junius 15-én.
Főnyeremény 30,000, 20,000, 15.000 frt.
Eredeti sorsjegyek szorosan a napi árfolyamon, vagy
részletfizetésre.

3 sorsjegy	34 havi részletben	à	— frt 60 kr.	különféle sorozatok és számok
5 sorsjegy	34 havi részletben	à	1 frt — kr.	
10 sorsjegy	34 havi részletben	à	1 frt 99 kr.	
20 sorsjegy	34 havi részletben	à	3 frt 98 kr.	
25 sorsjegy	34 havi részletben	à	4 frt 98 kr.	

Két részlet lefizetése után a részletiv, mely a sorsjegyek **sorozatait és számait** tartalmazza kiszolgáltatik a vevőnek, a ki már a legközelebbi huzástól kezdve **teljesen egyedül** valamennyi nyereményre játszik.
Huzási lajstromok minden huzás után szétküldetnek.
Ügyes ügynökök magas jutalék mellett alkalmazást nyernek.
BEIFELD JÓZSEF
bank- és váltóháza 10533
Budapest, Károly-körut és Kerepesi-ut sarok.